

TREŠDIENA, 2008. GADA 19. NOVEMBRIS

SĒDI VADA: M. SIWIEC

Priekšsēdētāja vietnieks

1. Sēdes atklāšana

(Sēdi atklāja plkst. 9.00)

*

* *

Paul van Buitenen, *Verts/ALE grupas vārdā*. – (NL) Priekšsēdētāja kungs, attiecībā uz procedūru jautājumiem Zaļo/EFA grupas vārdā vēlos izteikt lūgumu saistībā ar rītdienas debatēm un balsojumu par Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) vai, citiem vārdiem runājot, par *Grāḡle* ziņojumu. Šķiet, ka Komisija apsver iespēju izbeigt regulas pašreizējo pārskatīšanu, ņemot vērā OLAF nesen atklātos pārkāpumus, un tādējādi vēlas atcelt pašreizējos priekšlikumus koplēmuma procedūrā ar Parlamentu.

Zaļo grupas vārdā lūdzu noskaidrot Komisijā, vai tas tiešām tā ir un vai pirms rītdienas debatēm tiks izdots paziņojums, lai Eiropas Parlaments zinātu, vai debatēm un balsojumam ir kāda nozīme.

Priekšsēdētājs. – Jautājums iesniegts Komisijai. *Ferrero-Waldner* kundzei būs iespēja uz to atbildēt. Aicinu *Jouyet* kungu teikt uzrunu. Visi esam sanākuši un varam izskatīt nākamo jautājumu dienas kārtībā.

2. Dokumentu iesniegšana (sk. protokolu)

3. Eiropas Savienības atbildes reakcija uz stāvokļa pasliktināšanos Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir Padomes un Komisijas paziņojums par Eiropas Savienības atbildes reakciju uz stāvokļa pasliktināšanos Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār, mīļā Benita, dāmas un kungi, zinu, ka par stāvokļa pasliktināšanos Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos jūs esat nobažījušies tikpat lielā mērā, cik mēs, un, tā kā par šo jautājumu esam ar jums jau debatējuši, es atceros, ka mūsu satraukums pieaug, kad jautājums tika apspriests Ārlietu komitejā oktobrī.

Eiropas Savienības ārlietu ministri šo jautājumu sīki un plaši izskatīja Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes (VLĀAP) sanāksmē 10. novembrī, un priekšsēdētājs nolēma šo jautājumu iekļaut nākamās VLĀAP sanāksmes darba kārtībā 8. decembrī, klātesot Komisijai, ko pārstāv *Louis Michel* un *Benita Ferrero-Waldner*.

Jāteic, ka stāvoklis Kongo Demokrātiskajā Republikā ir ievērojami pasliktinājies kopš augusta beigām, kad CNDP nemiernieku līdera *Laurent Nkunda* vadībā uzbruka Kongo bruņotajiem spēkiem. Uzbrukumam tie nespēja pretoties, tādējādi civiliedzīvotāju aizsargāšana palika vienīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas miera uzturēšanas spēku MONUC ziņā.

Gūstot panākumus, nemiernieki pietuvojās Gomai, Ziemeļkivu provinces galvaspilsētai, kas ļāva viņiem ievērojami paplašināt savu ietekmes zonu šajā Ruandas pierobežas rajonā. Krīzes turpināšanās tādējādi veicina nestabilitāti, ko izraisa visu nemiernieku grupējumu, ne tikai CNDP, bet arī FDLR hutu kaujinieku darbība Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos.

Kongo bruņoto spēku sakāve arīdzan parāda, ka šo sarežģīto krīzi nevar atrisināt militārā ceļā un ka ilgtspējīgai konflikta izšķiršanai ir nepieciešams politisks risinājums, kas ietver gan vietējās, gan reģionālās iesaistītās puses. Par šo jautājumu turpināšu runāt nedaudz vēlāk.

Padziļinoties krīzei un *Laurent Nkunda* kaujinieku spēku ofensīvai sasniedzot kulmināciju, Eiropas Savienība enerģiski mobilizējās, kam sekoja arī pārējā starptautiskā kopiena. Kā atceraties, vispirms steidzami bija jānovērš Gomas ieņemšana un jāveic pasākumi konflikta stabilizēšanai. Tieši tādēļ komisārs *Louis Michel*

devās uz šo reģionu, lai personīgi iepazītos ar situāciju. Attiecīgi, 1. un 2. novembrī viņam pievienojās Padomes priekšsēdētājs *Bernard Kouchner* un *David Miliband*.

Kinšasā, Kigali un Dar-es-Salaam abi ministri pauda politisku apņemšanos ierobežot radušos situāciju. Ministri arīdzan apmeklēja Gomu, lai parādītu, ka mūsu uzmanība pilnībā ir pievērsta krīzei, novērtētu pārvietoto iedzīvotāju vajadzības un tiktos ar humanitāro organizāciju pārstāvjiem, jo, atsākoties kaujām, kārtējo reizi tieši civiliedzīvotāji pirmie krīt par upuriem.

Sadursmju rezultātā humanitārā situācija ir ievērojami pasliktinājusies. Tiek lēsts, ka aptuveni 250 000 iedzīvotāju ir pārvietoti visdramatiskākajos apstākļos, turklāt pārvietoto personu kopskaits pašreiz pārsniedz vienu miljonu Ziemeļkivu provincē vien. Situāciju pasliktina nemiernieku grupējumu veiktie nopietnie cilvēktiesību pārkāpumi, tostarp masveida slepkavības, sistemātiska seksuālā vardarbība, bērnu piespiedu vervēšana, laupīšana, ko veic nemiernieku grupas un konkrēti Kongo bruņoto spēku elementi.

Kauju atsākšanās ir pārtraukusi 2007. gada novembrī noslēgto nolīgumu starp Kongo Demokrātisko Republiku un Ruandu, sauktu par Nairobi procesu, īstenošanu, ko jūs labi zināt un kura mērķis ir cīnīties pret Ruandas hutu *FDLR* nemierniekiem Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos. Vienošanās, kas 2008. gada janvārī tika noslēgta starp Kongo valdību un Kongo nemiernieku grupējumiem, tostarp *Nkunda* kungu, sauktu par Gomas procesu, arī ir cietusi neveiksmi.

Pašreizējā prioritāte ir risināt humanitāros ārkārtas jautājumus un nodrošināt piekļuvi neaizsargātajām iedzīvotāju grupām. Saskaņā ar piešķirtajām pilnvarām *MONUC* misijai ir būtiska loma. Pašreiz tās ietvaros Ziemeļkivu tiek pastiprināti drošības pasākumi, un mēs atbalstām tās turpmākos centienus šajā virzienā. Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs šai misijai ir pieprasījis papildu resursus, un par šo jautājumā Drošības padomē ir sākušās diskusijas, tāpat arī mēs ceram, ka tās tiks pabeigtas visai drīz.

Tā kā šī ir ārkārtas situācija, Eiropas Savienība ir ievērojami pastiprinājusi savu rīcību humanitārajā jomā. Vairākas dalībvalstis un Komisija ir veikusi ārkārtas pasākumus, lai sniegtu atbalstu nevalstisko organizāciju un tādu ANO aģentūras kā Pasaules pārtikas programma (*World Food Programme*) un Augstā komisāra bēgļu jautājumos darbībai. Papildu nodrošinājums, pašreizējam palīdzības apmēram sasniedzot vairāk nekā EUR 43 miljonus, militāro vienību pārdislocēšanas veidā, — šeit es atsaucos uz tādām valstīm kā Apvienotā Karaliste, Beļģija un Itālija — padara Eiropu par galveno palīdzības sniedzēju humanitārajā darbībā krīzes laikā.

Mums ir nepieciešams atjaunot dinamiku, kas radīs ilgtspējīgu konflikta izšķiršanu attiecībā uz nelegālajiem bruņotajiem grupējumiem, kas darbojas Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos, patiesībā uz visiem nelegālajiem grupējumiem, neatkarīgi, vai tie ir kongojieši vai ārzemnieki, paturot prātā, ka krīzei nav militāra risinājuma un ka jebkura risinājuma gadījumā ir nepieciešams atjaunot Gomas un Nairobi procesa, ko jau minēju iepriekš, nolīgumā noteiktos kritērijus un kas veido atbilstošu ietvaru ilgstošai situācijas stabilizēšanai šajā Kongo provincē.

Šajā jautājumā ir būtiski atsākt dialogu un sadarbību starp Kongo Demokrātisko Republiku un Ruandu, un es vēlos izteikt atzinību par Eiropas Savienības Īpašā pārstāvja Āfrikas Lielo ezeru reģionā *Roeland Van de Geer* darbību, mēģinot atsākt šo dialogu. Pēdējās nedēļās starptautiskā kopiena, jo īpaši Eiropas Savienība, ir mobilizējusies tieši šo mērķu sasniegšanai.

Nairobi 7. novembrī pēc Lielo ezeru reģiona un Āfrikas Savienības valstu iniciatīvas starptautiskā samītā, kas bija veltīts krīzei Kongo Demokrātiskajā Republikā, sanāksmē piedaloties Kongo prezidentam *Joseph Kabila* un Ruandas prezidentam *Paul Kagame*, šie pūliņi nesa pirmos augļus, jo īpaši dialoga starp Kinšasa un Kigali atjaunošanā ministru līmenī un organizācijas iekšienē.

Būtiskāko samita ieguvumu starpā jo īpaši jāizceļ reģiona valstu apņemšanās nosūtīt, ja nepieciešams, miera uzturēšanas spēkus uz Kongo Demokrātisko Republiku un, ja nepieciešams, iecelt augsta līmeņa koordinātoru komandu, ko veidotu bijušais Nigērijas prezidents *Obasanjo* kungs un bijušais Tanzānijas prezidents *Mkapa* kungs.

Ārkārtas samītā Johannesburgā 10. novembrī *SADV* arīdzan pauda gatavību, ja rastos nepieciešamība, sūtīt miera uzturēšanās spēkus uz Kongo Demokrātiskās Republikas austrumiem. Eiropas Savienība atzinīgi vērtē Āfrikas valstu apņemšanos un noteikti vēlas turpināt sadarbību ar ANO, Āfrikas Savienību un Lielo ezeru reģiona valstīm, lai rastu risinājumu krīzei. Tomēr ir skaidrs, ka krīzi nebūs iespējams atrisināt, nestiprinot jo īpaši ANO rīcībā esošos resursus, kas ir paredzēti miera stabilizēšanai.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, vispirms ātri atbildēšu *van Buitenen* kungam, ka esmu atzīmējusi viņa teikto un ka es šo ziņu nodošu tālāk saviem kolēģiem, kas rītdien noteikti sniegs savu atbildi.

Priekšsēdētāja kungs, godājamie locekļi, Padomes priekšsēdētāj, godājamais *Jean-Pierre*, šodien es aizvietoju savu kolēģi komisāru *Louis Michel*, kurš nevar piedalīties šajā sesijā veselības apsvērumu dēļ, par ko es klātesošajiem atvainojos viņa vārdā.

Jūs zināt, kāda ir saistība starp komisāru *Michel* un Lielo ezeru reģionu. Kā Padomes priekšsēdētājs jau iepriekš teica, viņš bija pirmais pārstāvis, kurš pašā krīzes karstumā 30. un 31. oktobrī apmeklēja Kongo Demokrātisko Republiku un Ruandu, lai mēģinātu atrisināt būtiskus jautājumus. No šādas *ēnu diplomātijas* misijas radās ideja rīkot Nairobi konferenci, kurā rastie praktiskie secinājumi rāda, ka šodien mums ir jaunas izredzes, lai izklūtu no krīzes.

Attiecībā uz atbildi, ko var sniegt Komisija, vēlos ar jums dalīties veiktajā analizē, aplūkojot situāciju no diviem apskatiem, lai gan tie ir ļoti līdzīgi Padomes priekšsēdētāja sniegtajiem.

Pirmkārt, humanitārajā līmenī: starptautiskās kopienas, tostarp Eiropas Savienības, atbildes reakcija uz krīzi ir izstrādes procesā. Komisija izmantošanai ārkārtas vajadzībām nekavējoties mobilizēja līdzekļus EUR 6,3 miljonu apmērā. Tomēr mēs saglabājam modrību, lai līdzekļus varētu pielāgot atbilstoši situācijas attīstībai, taču kopumā humanitārās vajadzības Kivu ir aptvertas, un starp humanitārās palīdzības iestādēm ir izveidojusies patiešām laba sadarbība.

Komisija un dalībvalstis 14. novembrī Marseļā kopīgi paziņoja par iemaksām papildu EUR 43,5 miljonu apmērā krīzes pārvarēšanai.

Tomēr joprojām lielākā problēma ir saistīta ar piekļuvi iedzīvotājiem dažos reģionos, kur turpinās kaujas starp Kongo bruņotajiem spēkiem, viņu sabiedrotajiem *Mai-Mai* kaujiniekiem un *FDLR*, no vienas puses, un *CNDP*, no otras puses, nevienai no pusēm neievērojot noslēgto pamieru.

Otrkārt, politiskā un militārā līmenī: KDR austrumos militārs risinājums nav iespējams. Ir tikai vieta līdzsvarotam politiskam risinājumam, kas balstīts uz dialogu. To arī Nairobi samitā 7. novembrī ieteica šajā reģionā esošās valstis, turklāt izskatījās, ka uz tieši šādu iznākumu cerēja *CNDP* kaujinieki un vairums politisko iestāžu Kinšasā, piemēram, Nacionālā Asambleja.

Tādējādi Komisija ir ļoti apmierināta ar Lielo ezeru valstu vadītāju rīkotā samita secinājumiem, konkrēti ar lēmumu ietvert augsta līmeņa Āfrikas diplomātiju krīzes atrisināšanā un ieviest pārbaudes mehānismu, lai ļautu reģiona valstu vadītājiem stingrāk pārraudzīt notikumus un savlaicīgi sniegt vajadzīgo atbildi.

Šajā ziņā *Obasanjo* kunga vizīte reģionā lielā mērā liecina par atbalstu. Vizītes laikā guvām pārliecību par konkrētu reģiona valstu militārās iejaukšanās iespējamību, un prezidents *Kabila* garantēja, ka Kinšasa būtu gatava uz klausīt *CNDP* prasības un arīdzan risināt jautājumus sarunu ceļā. Vizītes laikā tika uz klausītas *CNDP* sūdzības, un ģenerālis *Nkunda* atkārtoti pauda savu gatavību ievērot pamieru un darīt visu, lai sekmētu humānās palīdzības piegādi viņa kontrolētajās teritorijās.

Tāpēc ir svarīgi saglabāt pašreizējo politisko pamudinājumu un darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka tiek īstenotas vairāku iesaistīto pušu prasības. Ir pēdējais laiks novērst krīzes pamatcēloņus valsts austrumos, kurus mēs visi zinām: *FDLR* darbība, organizētā minerālo resursu izlaušanās, kopienu un minoritāšu politiskā neapmierinātība, tāpēc ir jānāk klajā ar idejām, lai nodrošinātu konvergenci.

Šajā jautājumā ir būtiski, ka visa starptautiskā kopiena atbalsta diplomātiskos centienus, kas tika ieviesti pēc Nairobi samita, un ka starptautiskie centieni tiek koordināti tā, lai prezidentam *Obasanjo* un *Mkapa* tiktu nodrošināta pietiekami liela telpa sarunu turpināšanai.

Svarīgi ir arīdzan uzsvērt *MONUC* nozīmi. *MONUC* nav jāuzņemas atbildība par dažādajiem pilnvaru ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem. Patiesībā *MONUC* veic svarīgu darbu, neskatoties uz nepietiekamā daudzumā saņemtajiem resursiem un ierobežotajiem pienākumiem. Tāpat arī šī misija veic darbu — nodrošina mieru, nevis iesaistās karā —, ko būtu grūti aizvērt.

Tomēr vēl būtiskāk ir atbalstīt pašreizējos pūliņus nolūkā stiprināt *MONUC* pilnvaras, un šo jautājumu tuvākajās dienās izskatīs Drošības Padomē. Mūsaprāt, pilnvaras ir jāpaplašina, ietverot, piemēram, kontroli pār dabas resursu laupīšanu un jo īpaši, kā teica Padomes priekšsēdētājs, palielināt pieejamos resursus, lai šo kontroli būtu iespējams īstenot.

Jürgen Schröder, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, šobrīd mēs piedzīvojam ekonomisko krīzi, kas ieies vēsturē. Tomēr tikai pāris nedēļu laikā izdevās sarīkot G20 sanāksmi, kas deva konkrētus rezultātus, no kuriem vērtīgākais bija lēmums izmantot 2 % no IKP, lai stimulētu ekonomiku un palīdzētu finanšu nozarei.

No otras puses, mēs neesam spējuši īstenot apņemšanos izmantot 0,7 % no IKP attīstības veicināšanai. Ja mēs to būtu izdarījuši, KDR noteikti būtu attīstītāka un varbūt šis konflikts pat nebūtu izcēlies. Pieņemsim lietas tādas, kādas tās ir. Šobrīd mums nav laika, lai runātu par Kivu attīstību: tur mēs saskaramies ar humanitāro krīzi. Pēdējo nedēļu laikā vēl divsimt piecdesmit tūkstoši cilvēku ir pārvietoti. Cilvēki mirst tiešu vai netiešu sadursmju rezultātā, turklāt tādas ļoti ātri izplatās tādas slimības kā holēra.

Kopš 2005. gada ANO ir pieņēmusi jēdzienu "atbildība aizsargāt". ANO uz KDR nosūtīja miera uzturēšanas spēku misiju MONUC. MONUC ar 17 000 karavīru kontingentu ir lielākā miera uzturēšanas misija pasaulē, kas rīkojas stingrā saskaņā ar 7. nodaļā noteiktajām pilnvarām. Ko gan MONUC var darīt? Karavīru profesionalitāte un aprīkojuma kvalitāte ir ļoti zema, savukārt KDR teritorijas platība ir milzīga. Tāpēc es pilnībā atbalstu aicinājumu stiprināt MONUC, tomēr būsim reāli, paies mēneši, kamēr šī pastiprināšana tiks īstenota – mēneši, kuru laikā cilvēki zaudēs dzīvību. Tādējādi es ierosinu nosūtīt Eiropas spēkus īstermiņa darbībai, lai ātri stabilizētu situāciju reģionā līdz brīdim, kad ir paveikta MONUC kontingenta stiprināšana un karavīri atkal izvietoti reģionā.

Alain Hutchinson, PSE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāj, komisār, dāmas un kungi, vispirms šajās klusajās debatēs tik ļoti patīkamajā gaisotnē vēlos jums atspoguļot tur notiekošā ainu, jo pēdējos mēnešos tur esmu bijusi vairāk nekā trīs reizes.

Mēs šeit varam diskutēt, bet tur notiek vardarbība, izvarošana un cilvēki iet bojā. Šodien tāda izskatās ikdienu daudziem iedzīvotājiem, kas dzīvo šajā briesmīgajā pasaules daļā. Uzskatu, ka pietiks daļi runāt, ir laiks rīcībai. Manuprāt, šis netīrais karš it nemaz nav etniskais karš, kā to daži uzskata; tādi kari var izcelties vienmēr, un mums, eiropiešiem, šādi domāt ir izdevīgi, jo, kolīdz runa ir par etniskiem kariem, tas nozīmē, ka afrikāņi cīnās savā starpā, un tad tā nav mūsu problēma. Nē, tur notiekošā kara izcelšanās iemesli ir rodami raktuvēs — dimantu, koltana un zelta raktuves —, kas, neskatoties uz masu slepkavībām, mierīgi un efektīvi turpina darboties. Viņu izraktni no Gomas lidostas vai pa sauszemes ceļiem uz Kigali tiek izvesti pašā ANO spēku degungalā, tādā veidā daži cilvēki kļūst ļoti bagāti. Tas ir karš.

Lai to apturētu, šis jautājums ir jāizskata kā pats pirmais. Kā šīs raktuves var slēgt un kādi pasākumi jāveic, lai apturētu šo apkaunojošo tirdzniecību? Varam izmantot no pieredzes jau zināmo Kimberlijas procesu, kam ir pakļauti dimanti. Pieņem, ka dažas no dalībvalstīm par to šeit runās.

Aptuveni pēdējo desmit gadu laikā, lai gan daži šo skaitli apstrīd, bet es varu galvot, ka tas ir ļoti viegli pārbaudāms, vairāk nekā 5 miljoni kongojiešu šajā reģionā ir miruši vardarbīgā nāvē. Tādā gadījumā ir jāuzdod jautājums, kam šis karš ir izdevīgs un kurš būs ieguvējs no tā turpināšanas. Uzskatu, ka tas ir pirmais būtiskais jautājums.

Attiecībā uz Eiropas Savienību es un manis pārstāvētā grupa uzskatām, ka ir trīs svarīgi jautājumi. Pirmkārt, mums ir jāatbalsta pūliņi miera uzturēšanas jomā, kas tiek īstenoti — tiesa, ne pēdējās nedēļās, bet tie, kas ir ilguši jau kādu laiku. Saharova balvas saņemšanai esam nominējuši *Abbot Malu Malu*, jo šis kungs ļoti ilgi ir nodevis miera risinājuma rašanai šajā reģionā. Gomā viņš apvienoja ne tikai CNDP — jo CNDP atnāca, aizgāja, atkal atgriezās un vēlreiz aizgāja —, bet arī kaujinieku grupējumus un KDR valdību. Tas ir kaut kas tāds, ko es uzskatu par svarīgu esam. Komisārs jau iepriekš atsaucās uz Nairobi procesu un neseno Nairobi samitu.

Domāju, ka neapšaubāmi ir nepieciešams atbalstīt šos centienus un mūsu komisāru *Louis Michel*, kurš, un to es saku, būdama sociāliste, kamēr viņš pārstāv liberāļus, ir ieguldījis milzīgus pūliņus šajā apvidū.

Otrkārt, mums par katru cenu ir jāaizstāv šie iedzīvotāji. Mums tiek apgalvots, ka MONUC uzdevums tur ir nevis karot, bet gan uzturēt mieru. Iespējams, taču MONUC ir pakļauts 7. nodaļas mandātam. Tas nav kā 1994. gadā Kigali, kad neko nebija iespējams darīt, atlika tikai stāvēt un bezpalīdzīgi noraudzīties notiekošajās masveida slepkavībās. Tagad spēkā ir 7. nodaļa, kas nosaka, ka MONUC misija ir aizsargāt civiliedzīvotājus. Tomēr civiliedzīvotāji tiek nogalināti, bet MONUC nav pat pakustējies. Pirms neilga laika kādā ciematā, kura nosaukums man ir izkritis no prāta, Kiwanja pilsētā uz MONUC nomentnes robežas notika slaktiņš.

Tādējādi manas grupas viedoklis ir tāds, ka MONUC ir jāstiprina ar Eiropas spēkiem. Jebkurā gadījumā šim nolūkam mēs iesniegsim labojumu.

Visbeidzot, es uzskatu, un es to pateikšu ātri kā nobeigumu, protams, ir nepieciešams turpināt pieņemt lēmumus, lai apturētu izrakšu izmantošanu un to tirdzniecību, kas būtībā ir visu tur pastrādāto slepkavību pamatā.

Thierry Cornillet, ALDE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār, šis pasaules nostūris šķiet nolādēts un, kā jau *Alain Hutchinson* ļoti piemēroti teica, kopš 1990. gadu sākuma bojā gājušo skaits tur notiekošajā karā ir sasniedzis gandrīz piecus miljonus.

Šis apgabals ir kā nāves kambaris — masveida slepkavības Ziemeļkivu, Ugandā, Ruandā, Burundi — tām neredz gala, un ik gadu slepkavošana atsākas no jauna. Zinu, ka vienādiem cēloņiem vienmēr ir tādas pašas sekas; tur notiek etniskie konflikti, jo mūsu novilktais robežas bieži vien izrādījās mākslīgas. Tur pastāv pārspīlēts nacionālisma paveids: katrs kaut nelielā mērā mēģina līdzināties Napoleonam III un sagādāt meksikāņu piedzīvojumu, lai aizmirstu savas valsts problēmas. Protams, gaisā ir jūtama arī naudas smarža, kā to uzsvēra *Alain*, šajā apgabalā bieži vien nesamērojamā bagātība. Tur arīdza valda ārprāts, kā gan citādi lai vērtē Svētās pretošanās armijas (*Lord's Resistance Army*) darbību?

Ko mēs varam darīt? Ak, jā, vēl es vēlējos vērst uzmanību uz komisāra *Michael* darbību, jo viņam ir šis jautājums ir interesējis jau izsenis. Mēs redzējām viņa darbību Kigali un Kinšasas tikšanās laikā, kas noslēdzās Nairobi. Tāpat ir jāņem vērā arī SADC un *Obasanjo* darbība. Atkal tiks rīkoti lieli diplomātiski samiti. Tomēr vai ir prātīgi paļauties tikai un vienīgi uz diplomātiju? Mēs saskaramies ar ļoti nopietnām problēmām humanitārajā jomā.

Kā jūsu Parlamenta ziņotājs humānās palīdzības jomā novembra sākumā devos uz Kinšasu, lai tiktos ar *Botswali Lengomo* kungu, jauno sociālo lietu un humānās palīdzības ministru. Tāpat arī tikos ar *Apollinaire Malu Malu*, kuram gandrīz tika piešķirta Saharova balva un kurš ir izstrādājis *Amani* programmu. Jebkurā gadījumā neaizmirsīsim, ka humanitārajā jomā mums ir jāiegulda ievērojamas pūles.

Aplūkosim, ko tad mēs īsti darām? Vai esam pārliecināti, ka darām visu iespējamo? Ko dara MONUC? Šķiet, ka dzirdētajam pilnībā ir jāpiekrīt. 17 000 vīru, no kuriem 6 000 atrodas šajā apgabalā, ir līdzvērtīgi bruņotai divīzijai ar tankiem. Kurš ticēs, ka ar tik daudz vīriem nepietiek, lai nodrošinātu humanitāro palīdzību, pat apzinoties, tostarp arī jums, cik plašas ir apsargājamās teritorijas?

Tādējādi risinājums, protams, ir diplomātisks. Tāpēc mums ir jāatbalsta Āfrikas risinājums, pieņemot, ka spēsim to īstenot. Acīmredzot, lai nodrošinātu humānās palīdzības piekļuvi, mums jānodrošina, ka pamiers ir ilgstošs. Bez šī priekšnosacījuma izpildes humāno palīdzību piegādāt nebūs iespējams. Tāpat arī jāaptur ienākumu avots. Nemaz nerunājot par raktuvju slēgšanu, un, iespējams, jāsāk paust kritika tiem rietumu uzņēmumiem, kas iegādājas koltanu un citus izrakšus, kas padara ieroču iegādi iespējamu. Protams, mums ir jānodrošina pilnīgs atbalsts miera iniciatīvām, izrādot nepārtrauktu, nevis, kā tas dažkārt bijis, nenoteiktu, politisko ieinteresētību.

Nobeigšu ar aicinājumu pēc spēcīgākas militārās klātbūtnes reģionā, lai stabilizētu mieru, kas ir tikai un vienīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas spēkos. Uzskatu, ka dažkārt Eiropas Savienība ir pratusi pārliecināt Apvienoto Nāciju Organizāciju par tās pienākumiem.

Seán Ó Neachtain, UEN grupas vārdā. – (GA) Priekšsēdētāja kungs, pašreizējā situācija Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos ar katru dienu pasliktinās, un starptautiskā kopiena par to ir ļoti nobažījusies. Vairāk nekā pusotrs miljons cilvēku Kivu provincē ir pārvietoti, kas atspoguļo situācijas nopietnību.

Es atbalstu *Roeland Van de Geer*, Eiropas Savienības Īpašā pārstāvja Āfrikas Lielo ezeru reģionā, un bijušā Nigērijas prezidenta *Obasanjo* kunga centienus, kuri piedalījās spraigās sarunās starp vardarbībā iesaistītajām politiskajām un militārajām grupām.

Es aicinu Āfrikas Savienību veikt turpmākus centienus miera nodrošināšanā Lielo ezeru reģionā.

Ruandas un Nairobi valdība 2007. gada novembrī parakstīja vienošanos par karadarbības izbeigšanu kā mēģinājumu atrisināt naidu starp šīm divām valstīm. Ir jānodrošina šīs vienošanās izpilde, taču vispirms ir jāizbeidz vardarbība.

Eiropas Savienība Lielo ezeru reģionam ir piešķīrusi vairāk naudas nekā jebkura cita organizācija vai valsts pasaulē. Aicinu Eiropas Attīstības komisāru *Louis Michel* un Padomi mēģināt izbeigt karadarbību un nodibināt mieru.

Frithjof Schmidt, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (DE) Priekšsēdētāja kungs, nežēlīgā karadarbība Kongo ziemeļos nav vienkārši pilsoņu karš. Tas ir arī reģionāls konflikts, kurā ir iesaistītas daudzas kaimiņvalstis. Tāpat tas ir saistīts ar stratēģiskām izejvielām, piemēram, koltanu, kas ir nepieciešams mūsu mobilo tālrunu, DVD atskaņotāju un datoru ražošanai. Tas ir saistīts arī ar zeltu, dimantiem, kobaltu un vērtīgo koksni. Tie ir šī konflikta nopietnāki iemesli. Ko šajā sakarā var darīt, un kas ir jādara? Pirmkārt, ir jāstiprina Apvienoto Nāciju Organizācija, lai tā spētu pildīt pienākumu aizsargāt civiliedzīvotājus no visiem reģionā aktīvajiem bruņotajiem spēkiem. Apvienoto Nāciju misijai Kongo Demokrātiskajā Republikā (MONUC) ir nepieciešamas skaidrāk noteiktas pilnvaras, vairāk aprikojuma un vairāk cilvēkresursu. Pēdējos gados Eiropas Savienības dalībvalstis ir vairākkārt noraidījušas lūgumu atkārtoti apgādāt MONUC. Taču ir saņemta arī spēcīga kritika par MONUC neveiksmēm un kļūdām. Šiem dubultstandartiem ir jādara gals. Šobrīd mums nav vajadzīgs ES militāro spēku kontingents, mums ir nepieciešama aktīva MONUC atkārtota apgāde, un es ar interesi un atzinību esmu klausījies, ka tieši šādi vēlas rīkoties Padome un Komisija.

Otrkārt, ir stingri jāpārtrauc starptautiskā līmenī Kongo izejvielu ieguve un tirdzniecība. Ir jāpārtrauc starptautiskās korporācijas, kas ir iesaistītas šajā tirdzniecībā un gūst peļņu no Kongo iegūtajiem izejmateriāliem, kā arī jānodrošina to pārredzamība. Protams, jau ir izveidota oficiāla ANO speciālistu grupa, kas nodarbojas ar Kongo dabas resursu nelegālas izmantošanas jautājumiem. Šī speciālistu grupa ir izvirzījusi vairākus ieteikumus, starp tiem arī sankcijas pret cilvēkiem un uzņēmumiem, kas piedalās šādā nelegālā izejvielu izmantošanā. Eiropas Savienībai ir jāveicina šo ANO ieteikumu īstenošana, jo sevišķi tur, kur ir iespēja šādai darbībai, ciktāl tā attiecas uz importu ES, jo tā nepārprotami ir joma, kurā varam rīkoties patstāvīgi un kurā varam aktīvi īstenot šos ANO ieteikumus.

Treškārt, ir jānāk klajā ar iniciatīvu rīkot starptautisku konferenci par Lielo ezeru reģionu. Mieru ilgā termiņā šajā reģionā var nodrošināt tikai politiska sadarbība un reģiona ekonomiskā integrācija. Eiropai šajā procesā var būt izšķiroša nozīme, un tādai tai jābūt.

Tobias Pflüger, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (DE) Priekšsēdētāja kungs, šajā karā ir fiziski iesaistītas vairākas kaimiņvalstis — vienā pusē ir Kongo valdības bruņotie spēki kopā ar kaujinieku grupām un Angolas bruņotajiem spēkiem, bet otrā pusē ir ģenerālis *Nkunda*, tutsi karavīri un Ruandas spēki. Tas ir reģionāls karš, kas neskar tikai Austrumkongo.

Ir skaidrs viens: Kongo valdība līdz šim nav bijusi gatava rīkot sarunas tieši ar nemierniekiem. Par to noteikti jādomā. Ir ļoti svarīgi izpētīt šī konflikta patieso cēloni. Pats Vācijas Federālais prezidents ir norādījis, ka šis konflikts ir saistīts ar izejvielām. Ļoti svarīga nozīme šajā konfliktā ir jēlnaftai, zeltam, dimantiem, varam, kobaltam, koltanam, cinkam, alvai un citām izejvielām.

Galvenokārt šis konflikts ir saistīts arī ar tiem, kam faktiski pieder šo materiālu izmantošanai nepieciešamās licences. Patiesībā ir jāveic pasākumi pret šiem uzņēmumiem. Es vēlos nosaukt tikai vienu no šiem uzņēmumiem: *Gesellschaft für Elektrometallurgie mbh*, kas atrodas Nirnbergā, nepārprotami ir tiešais īpašnieks vienai no centrālajām raktuvēm, par kurām norisinās šis konflikts.

Es vēlos nedaudz parunāt par Apvienoto Nāciju misijas nozīmi Kongo Demokrātiskajā Republikā (MONUC), jo šķiet, ka Parlamentā visi aicina atkārtoti apgādāt MONUC. Saskaņā ar to, ko esmu lasījis, tieši MONUC ir daļa no problēmas, nevis daļa no risinājuma, jo pati MONUC situāciju raksturo kā cīnīšanos četrās frontēs. MONUC pienākumiem patiesībā būtu jābūt pavisam citādiem. Pašlaik mēs esam uzzinājuši no Cilvēktiesību uzrauga, ka Indijas vai Pakistānas MONUC karavīri tieši pārdod ieročus neregulārajiem bruņotajiem grupējumiem un ir nepārprotami iesaistīti konfliktā par izejvielām. To nedrīkst pieļaut. MONUC lomai jābūt pavisam citādi un pilnībā neitrālai. Šādā gadījumā aicināt atkārtoti apgādāt MONUC nepavisam nebūs lietderīgi.

Es vēlos vēlreiz uzsvērt kādreizējo Kongo nozīmi iepriekšējā Eiropas Savienības operācijā. Tolaik mūsu uzdevums bija nodrošināt vēlēšanu drošību, un *J. Kabila* kļuva par prezidentu — tas pats *J. Kabila*, kura karavīri šobrīd veicina situācijas eskalāciju. Tādēļ būtu jāveic rūpīga pārbaude saistībā ar ES faktisko lomu *J. Kabila* iekārtā. Es uzskatu, ka ES veikums ir ļoti apšaubāms. Ir jāuzsver, ka šajā sakarā ir jākritizē arī *J. Kabila* un viņa karavīri.

Ļoti noderīga lasāmviela bija gūstā saņemtā vietējā korespondenta ziņojums laikrakstā *Frankfurter Allgemeine*. Viņš ļoti labi aprakstīja konflikta būtību. Viņa rakstā ir attēlota mijiedarbība starp oficiālajiem un neoficiālajiem karavīriem, kas apstiprina to, ka aicinājums tikai atkārtoti apgādāt MONUC ir bezjēdzīgs, jo patiesībā ir nepieciešams ķerties pie konflikta cēloņiem.

Bastiaan Belder, IND/DEM grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētāja kungs, vakar man bija iespēja runāt tieši ar pieredzējušu palīdzības darbinieku par karu Austrumkongo. Viņš krīzi Kivu ziemeļos un dienvidos pārzina kā savus piecus pirkstus. Viņa ziņojums, kura mērķis nebija grozīt reģionā valdošā posta attēlojumu, sniedz dažus cerības starus. Viens cerības stars noteikti ir fakts, ka vairāk nekā pirms nedēļas Kongo prezidenta apsardzes dienests sadarbībā ar policiju aizturēja laupīšanā iesaistītus valdības karavīrus. Tas raisa cerības, ka Kongo valdība ir sākusi ieviest likumību un kārtību, un šāda rīcība ir pelnījusi pārliecinošu Eiropas atzinību un atbalstu.

Cits cerības stars ir fakts, ka nemiernieku līderis *Nkunda* līdz šim nav spējis mobilizēt un savervēt tutsi karavīrus Kivu dienvidos saviem varas gūšanas mēģinājumiem. Mana kontaktpersona uzskata, ka tādējādi tiek pausta tutsi piederība Kongo valstij un civiliedzīvotājiem.

Trešais cerības stars ir reliģiskās samierināšanas iniciatīvas vietējā un provinču līmenī. Vēlēto iestāžu, tradicionālo varas iestāžu un cilšu pārstāvju iesaistīšanās šajās platformās ir vienlīdz aktīva. Šīs platformas Kivu ziemeļos un dienvidos ir pelnījušas divējādu Eiropas atbalstu: finansiālu palīdzību un profesionālo ieguldījumu konflikta risināšanā. Lai nodrošinātu humānās palīdzības efektivitāti abos Kivu reģionos, ir ļoti svarīgi, ka iesaistās vietējās varas iestādes — abas vietējo līderu grupas, tradicionālo cilšu pārstāvji un vēlētais varas iestādes.

Pamatojoties uz personīgo pieredzi, mana kontaktpersona uzsver, ka, neskatoties uz visiem kara konfliktiem un cilvēku bēgšanu, šīs varas struktūras joprojām ir efektīvas, ar ko pamatojams viņa steidzamais aicinājums nodrošināt naudas līdzekļus bēgļiem Kivu ziemeļu un dienvidu ciematos, kā arī pašiem ciemata iedzīvotājiem. Galu galā mana kontaktpersona apgalvo: „Ja jums ir nauda, pārtiku var iegādāties. Pārsteidzoši, taču vienmēr kādā vietā ir tirgus diena. Kongo ir pilnīgi iespējams rīkoties ar skaidru naudu. Cilvēki ne no kā nav atkarīgi, jo viņi paši var izlemt, par ko viņi izdos naudu. Jūs atbalstāt vietējo ekonomiku un tūlīt pat to izmantojat. Lai šis process notiktu bez sarežģījumiem, mēs dodamies runāt ar ievēlētajām ciemata komitejām, kuras norādīs, kam līdzekļi nepieciešami visvairāk.

Pēc šādas diskusijas un ņemot vērā Eiropas aizkustinošos samierināšanas centienus, jāatzīst, ka Kivu ziemeļiem un dienvidiem tāpat kā visai Kongo būs nākotne. Tādēļ es vēlos sirsnīgi aicināt Padomi, Komisiju, Eiropas Parlamentu un Eiropas iestādes veikt visus nepieciešamos pasākumus.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, šodien nav lietderīgi diskutēt par to, cik traģiska ir bezcerīgā situācija Kongo. Mums vajadzētu saukt lietas īstajos vārdos un, protams, uzdot jautājumu, vai Eiropai un jo sevišķi tādām valstīm kā Francija vai Beļģija, kam šajos reģionos ir īpaši negatīva reputācija, vajadzētu militāri iesaistīties. Ņemot vērā to, ko mēs esam novērojuši, mana atbilde ir nē. Saistībā ar Kongo Eiropa kārtējo reizi apliecināja, cik tā ir sašķelta un vāja un ka doma par kopējo ārpolitiku un drošības politiku šobrīd ir ilūzija. Patiesām, neaizmirsīsim, ka Parīze, Padomes pašreizējās prezidentvalsts galvaspilsēta, nesen Vācijā noorganizēja Ruandas prezidenta *P. Kagame* protokola vadītāja arestu par prezidenta *J. Habyarimana* slepkavības mēģinājumu 1994. gadā. Viņš tiek uzskatīts par šajā konfliktā iesaistītu pusi. Pat manis paša valsts, Beļģija, ir liekulīga, jo tikai vakar Beļģijas ārlietu ministrs *Karel De Gucht* vēltīja spēcīgu kritiku Eiropas attīstības un humānās palīdzības komisāram *Louis Michel* tieši par viņa piekopto politiku saistībā ar Kongo. Es citēju *Karel De Gucht*: „Ja pašreizējo situāciju Kongo izraisījusi *Michel* kunga piekoptā politika, tad tas ir kaut kas ievērojams. Situācija vēl nekad nav bijusi tik bezcerīga kā šobrīd.”

Dāmas un kungi, šos vārdus sacīja viens no komisāra politiskajiem sabiedrotajiem. Šajā kakofonijā mēs varam secināt tikai to, ka atbildība par civiliedzīvotāju aizsardzību galvenokārt jāuzņemas Āfrikas Savienībai, kurai jāsniedz atbalsts, un ANO misijai Kongo. Tāpēc būtu labi, ja Eiropa nesūtītu savus karavīrus uz šo reģionu.

Colm Burke (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es atkārtosu savu kolēģu izteiktos uzskatus, turklāt paužot nopietnas bažas par karadarbības atjaunošanos starp Kongo armiju un atdzimstošajiem bruņotajiem grupējumiem Kivu ziemeļos Kongo Demokrātiskajā Republikā. Līdz ar vardarbības palielināšanos Kivu ziemeļos, ir nopietni pārkāpti ANO miera uzturēšanas misijas (MONUC) operācijas uzdevumi šajā valstī.

Humanitārā situācija ir ļoti smaga — vairāk nekā 1,5 miljoni iekšzemē pārvietotu cilvēku Kivu provincē. Vardarbība ir nopietni apgrūtinājusi Pasaules pārtikas programmas un citu nevalstisko organizāciju operācijas, un šajā reģionā ir izplatītas zādzības, civiliedzīvotāju izvarošana un slepkavības, par ko atbildība jāuzņemas gan valdībai, gan nemiernieku bruņotajiem spēkiem.

ANO hartas 7. nodaļā MONUC piešķirtajās pilnvarās noteikts, ka nenovēršamas fiziskas vardarbības draudu gadījumā ir jāveic civiliedzīvotāju aizsardzība, taču MONUC pietrūkst resursu un karavīru šo pilnvaru izpildei.

Starptautiskajai sabiedrībai un ANO Drošības padomei ir jāstiprina MONUC, nodrošinot nepieciešamos materiālus un personālu, lai tā spētu izpildīt savu misiju. Ņemot vērā, ka Eiropas Savienība ir nolēmusi vairs neveicināt EDAP misiju, lai risinātu turpmākās vardarbības palielināšanās problēmas Kongo Demokrātiskajā Republikā, es gribētu mudināt Eiropas Savienību iespēju robežās maksimāli uzlabot tās sadarbību ar MONUC.

Pašreizējā Francijas izstrādātā ANO Drošības padomes rezolūcijas projektā tiek piedāvāts īslaicīgi palielināt MONUC pilnvarotos militāros spēkus par ne vairāk kā 2785 militārpersonām. Ar šo palielinājumu tiktu sasniegts maksimāli pieļaujamais karavīru un policistu skaits MONUC — vairāk nekā 20 000 militārpersonu —, kas jau ir lielākais ANO miera uzturēšanas spēks pasaulē un atbilst aptuveni vienas Rietumeiropas valsts karaspēka lielumam.

Es mudinu ANO Drošības padomi veikt balsojumu par šo rezolūciju pēc iespējas ātrāk, ņemot vērā pašreizējos notikumus Kongo Demokrātiskajā Republikā. Mani ir saniknojušas masveida slepkavības, noziegumi pret cilvēci un seksuālā vardarbība pret sievietēm un meitenēm Kongo Demokrātiskās Republikas provincēs, un es aicinu visas attiecīgās valsts un starptautiskās iestādes saukt vainīgos pie atbildības.

Ana Maria Gomes (PSE) – (PT) Jaunie šausmīgie notikumi Kivu, kurus starptautiskā sabiedrība nespēja apstādināt, ir tikpat šokējoši kā Ruandas un Kongo līderu alkatība, kas veicina šo organizēto haosu, lai slēptu reģiona dabas resursu izlaupīšanu.

Ko var darīt Eiropas Savienība? Kā tā var palīdzēt valstij, kurā bija un joprojām ir aktīvas dažādas EDAP (Eiropas drošības un aizsardzības politikas) misijas un kurā pirmās demokrātiskās vēlēšanas nebūtu notikušas bez Eiropas atbalsta? Kā tā var palīdzēt valstij, kas saņem miljonus attīstības un humānās palīdzības nodrošināšanai? Kā tā var palīdzēt valstij ar unikālu stratēģisko nozīmību, kurā pēdējo gadu laikā nežēlīgas vardarbības rezultātā ir miruši pieci miljoni cilvēku?

Eiropas Savienībai ir jāpalielina minimums, kas bija noteikts, jo ir sākusies jauna militārā eskalācija. Nav pietiekami ar to, ka tiek palielināta humānā palīdzība un uzsāktas diplomātiskās iniciatīvas, kurās padsmīto reizi tiek atkārtoti atbrūņošanās solījumi un godprātības apliecinājumi.

Eiropas Savienībai nekavējoties ir jāstiprina MONUC (Apvienoto Nāciju misija Kongo Demokrātiskajā Republikā), lai tā var atgūt tai zaudēto uzticību un efektivitāti. Tādēļ nepietiek ar rezolūciju iesniegšanu Drošības Padomei. Eiropas Savienībai ir nekavējoties jāapvieno spēki ar DPKO (Apvienoto Nāciju Organizācijas Miera uzturēšanas operāciju departamentu) un jānodrošina aprīkojums, un, ja nepieciešams, karavīri, lai palīdzētu novērst MONUC nepilnības.

Ja to Ņujorkas protokoli un situācija uz vietas to attaisno, ES kā pēdējo glābiņu nevar un nedrīkst izslēgt iespēju sūtīt militāro EDAP misiju. Mūsu pienākums ir aizsargāt to, kas ir svarīgs, proti, neaizsargāto civiliedzīvotāju dzīvības, kuriem ir nepieciešama tūlītēja starptautiska aizsardzība.

Nekad vairs! Mums ir jāsāk nopietni strādāt, lai nepieļautu atkārtotu genocīdu Ruandā un masveida slepkavības Kongo.

Luca Romagnoli (NI) – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, Padomes un Komisijas apgalvojumi par ES reakciju uz nopietno krīzi Kongo kā parasti ir liekulīgi un neauglīgi. Aiz *Laurent Nkunda* ir Ruanda un Uganda, valstis, kas vienmēr ir interesējušās par šo reģionu un nesenā pagātnē ir mēģinājušas to vairākkārt iekarot: pazemes resursi un resursi Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos ir pārāk nozīmīgi, lai tos atstātu citu rokās.

Salīdzinot ar tādu pašu laiku 2007. gadā, ieroči no janvāra līdz šim brīdim tika pirkti trīs reizes, un, runājot par Ruandas sektoru, daļa ieroču tika piegādāti *Laurent Nkunda*. Piegādes rezultātus mēs šodien redzam. Taču gadiem ilgi Vašingtona galveno uzmanību ir koncentrējusi uz Lielo ezeru reģionu, jo sevišķi, sniedzot atbalstu Ugandai un Ruandai. Piemēram, lielākā ASV vēstniecība Āfrikā atrodas Kampalā; Ugandā vai Ruandā nekas nenotiek bez ASV piekrišanas.

Tagad šis straujais Eiropas Savienības pavērsiens attiecībā uz iespēju sūtīt miera uzturēšanas spēkus uz šo reģionu vedina uz nepareizām domām, kā jau parasti, tomēr mēs izvēlamies pievērst uzmanību diplomātijai, it kā ar to būtu pietiekami, lai pierunātu atkāpties tik nepatīkamu klientu kā *Laurent Nkunda*. Kā vienmēr mūsu diskusijas ne pie kā nenoved, un vēl mums jāklausās tas, kā komisārs *L. Michel* teju vai slavina *L. Nkunda*. Paldies par to.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, mēs visi izprotam pašreizējās šausmīgās situācijas Austrumkongo sarežģītību, kuras cēlonis ir etniskā piederība un kuras izcelsme ir Ruandā, Burundijā un Ugandā.

Pēc iespējas ātrāk ir jāsāk starpniecības process starp Ruandu un Kongo Demokrātisko Republiku. Ir jāpanāk un pareizi jāīsteno pamiers, un civiliedzīvotājiem nepārprotami ir nepieciešama aizsardzība un steidzama humānā palīdzība.

Atminos to Āfrikas Savienības pastāvīgā pārstāvja neseno paziņojumu Briselei Parlamenta Drošības un aizsardzības apakškomitejā, kurā viņš norādīja, ka, viņaprāt, ar viņa kontinenta problēmu risināšanu būtu jānodarbojas Āfrikas iedzīvotājiem. Tādēļ man ir prieks, ka ES nav centusies izmantot Kongo traģēdiju tikai kā iespēju uzlikt savu zīmogu uz kārtējās tā saucamās ES militārās operācijas. Atbildība par pašreizējās situācijas atrisināšanu būtu jāuzņemas tieši Āfrikas iedzīvotājiem, taču mums jāsniedz viņiem viss iespējamais atbalsts ar Āfrikas Savienības un Apvienoto Nāciju Organizācijas palīdzību.

Tajā pašā laikā šķiet, ka pastāv neskaidrības par MONUC pilnvarām un spēka izmantošanas noteikumiem. MONUC komandieris ģenerālleitnants *Vicente Díaz de Villegas* nesen atkāpās no amata pēc septiņām darba nedēļām. Viņš minēja personiskus iemeslus, taču mani interesē, vai tam pamatā nebija vilšanās profesionālā ziņā.

Taču cerīgi ir tas, ka 6. novembrī netālu no Gomas kā daļa no MONUC tika izvietota Dienvidāfrikas bruņoto spēku vienība tūkstoš karavīru sastāvā. MONUC vadītājs apgalvo, ka viņiem ir sniegti norādījumi nepieciešamības gadījumā atklāt uguni. MONUC jābūt spējīgai aizsargāt civiliedzīvotājus nenovēršamas fiziskas vardarbības draudu gadījumā. Nav apšaubāms tas, ka ir ievērojami jāpalielina Austrumkongo izvietoto aktīvo ANO un Āfrikas Savienības karavīru skaits, un tos nodrošinātu daudzas valstis, kuras varētu sniegt savu ieguldījumu, taču šobrīd to nedara.

Ja Rietumi neveiks visu nepieciešamo, lai sniegtu atbalstu Kongo operācijām, šajos procesos var iesaistīties citi mazāk augstsirdīgi dalībnieki.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, *Jouyet* kungs, es esmu ĀKK-ES Kopējās parlamentārās asamblejas deputāts, un pēdējās sesijas laikā Kigali, Ruandā, es klausījos prezidenta *Paul Kagame* runu, kurā viņš norādīja uz nepieciešamību stabilizēt situāciju Centrālāfrikā. Viņš runāja par to, ka vēlas nodibināt mieru, taču, atrodoties Kigali, es apmeklēju holokausta muzeju, kurā ir pieminēti miljons tutsu, kas tika noslepkavoti tikai trīs mēnešu jeb simts dienu laikā. Tas notika 1994. gadā.

Vai mēs piedzīvosim šo notikumu atkārtosanos? Mēs to nedrīkstam pieļaut. Es to uzskatu par mūsu pienākumu. Manuprāt, Eiropas Savienībai būtu jādara daudz vairāk. Es nezinu, vai, nosūtot papildu karavīrus, situācija tiks atrisināta. Personīgi es par to šaubos, taču man šķiet, ka mums ir radikāli jāpārskata finansējuma avoti, kuri, kā norādīja mans kolēģis, tiek nodrošināti, ekspluatējot Kongo dabas resursus, kas pēc tam netiek novirzīti mazumtirgotājiem un nezināmiem indivīdiem, bet nonāk arī Eiropas tirgos. Tas arī ir šīs situācijas iemesls un risinājums.

Aicinu pievērsties humānajai situācijai, kas nepārprotami vairs netiek kontrolēta. Šī ir joma, kurā mēs varam sniegt ieguldījumu, un Eiropas Savienībai būtu jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu aizsardzību tiem 1 600 000 cilvēkiem, kuriem vajadzīgs ūdens, pārtika, segas, teltis un aprūpe. Pievērsīsimies šai problēmai.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Padomes priekšsēdētāj, komisār, dāmas un kungi, šobrīd pasaules lielvaras risina starptautisko finanšu sistēmu. Tās cenšas atgūt kontroli pār šo sistēmu, ko vajadzēja darīt jau agrāk. Tāpat šis, iespējams, ir laiks, kad jāatrisina cita problēma, par kuru esam runājuši gadu desmitiem ilgi.

Jau vairāku gadu garumā esmu klausījies stāstus par apkaunojošo resursu izlauņšanu. Cik reizes pēdējā laikā un iepriekš jau esam dzirdējuši par asinsizliešanu Kongo? Es uzskatu, ka ir laiks arī izvirzīt apsūdzību pret uzņēmumiem, apturēt šo apkaunojošo tirdzniecību un iesaldēt kontus, kuros tiek glabāta peļņa, kas iegūta no šo minerālu resursiem uz asiņu un cilvēku ciešanu rēķina.

Es nesaprotu, kādēļ šie uzņēmumi netiek ievietoti melnajā sarakstā līdzīgi kā teroristu organizācijas. Es nesaprotu, kādēļ starptautiskā sabiedrība nav spējīga apsūdzēt šos uzņēmējus, kuri patiesībā nav tikai uzņēmēji, bet gan noziedznieki, kuri apdraud reģionu un pasaules drošību.

Es aicinu Francijas prezidentūru un Komisiju šajā sakarā izstrādāt starptautisku iniciatīvu.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, manā bērnībā agrīnajos 60. gados dominēja tādi vārdi kā *Lumumba, Mobutu, Chombe, Dag Hammarskjöld* un *Katanga*. Pēc piecdesmit gadiem Kongo, kas tagad ir Kongo Demokrātiskā Republika, ir atkal sagrāvuši iekšējie nemieri, kas balansē uz pilsoņu kara robežas. Tikai šoreiz tam seko karš Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos, neraugoties uz ievērojamiem ES centieniem nodrošināt naudas atbalstu, programmas, misijas uz vietas, starp tām arī militārās misijas, un intensīvus diplomātiskos pasākumus.

Tādēļ pašreizējā situācija Kongo Demokrātiskajā Republikā nav tikai kārtējā krīze. Tā drīzāk ir pārbaude ES iespējām un vēlmei būt par starptautiski nozīmīgu spēku, ko tā piesaka pasaules politikas līmenī, jo ES ir vislabāk aprīkota visu krīzi veidojošo faktoru risināšanai, un šī situācija norisinās Āfrikas kontinentā, kura ģeogrāfiski ekonomiskā nozīmība eksponenciāli palielinās.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, *Hutchinson* kungs atklāja debates, apgalvojot, ka mums jāpārtrauc retorika un jāsāk rīkoties. Es uzskatu, ka tā ir pilnīga taisnība. Ļaujiet man norādīt uz diviem svarīgiem debašu aspektiem.

Pirmkārt, vissvarīgākais ir īstenot ANO ekspertu grupas ieteikumus attiecībā uz Kongo Demokrātiskās Republikas dabas resursu nelegālu ekspluatēšanu, kā arī piemērot sankcijas pret personām un uzņēmumiem, kuru līdzdalība resursu laupīšanā ir pierādīta. ES ir jāiesaistās šajos pasākumos.

Otrkārt, mums neapšaubāmi ir jāpieliek punkts nelegālai resursu izmantošanai un jāievieš sistēmas zelta, alvas rūdas, koltana, kobalta, dimantu, pirohlora un kokmateriālu izsekošanai un to izcelsmes pierādīšanai, lai varētu apturēt šo asiņaino tirdzniecību.

Mans tiešais jautājums Padomes priekšsēdētājam *Jouyet* kungam un komisārei *Ferrero-Waldner* kundzei ir — kādas iniciatīvas šajā jautājumā jūs veiksiet nākamo mēnešu laikā? Uzskatu, ka mēs esam tiesīgi dzirdēt atbildi uz šo jautājumu.

Jim Allister (NI). – Priekšsēdētāja kungs, es sevi nebūt neuzskatu par speciālistu Kongo jautājumā, kā arī nevaru piedāvāt gatavu situācijas risinājumu, taču, ja pēdējo 20 gadu laikā kādā vietā iet bojā pieci miljoni cilvēku, tad es zinu, ka par to jāuztraucas mums visiem.

Lasot bargo kritiku, ko sniegušas vairākas šajā apgabalā iesaistītās NVO, mans satraukums kļūst aizvien lielāks. Piemēram, pirms dažām dienām izlasīju, kas par cilvēktiesībām un jo sevišķi par humanitāro traģēdiju Kivu ziemeļu provincē bija sakāms *Amnesty International* — organizācijai, kuras uzskatiem, jāatzīst, es ne vienmēr piekrišu: „ANO Drošības padome, Eiropas Savienība un Āfrikas Savienība sēž, rokas klēpī salikuši. Līdz šim brīdim viņi nav piešķīruši efektīvai civiliedzīvotāju aizsardzībai nepieciešamos papildspēkus un aprikojumu ANO miera uzturēšanas spēkiem.”

Debatēs centos saklausīt atbildes, ar kurām atspēkot šo kritiku. Godīgi sakot, jāatzīst, ka man tās tā arī neizdevās saklausīt. Diplomātija ir laba lieta, taču ar to nepietiek, lai rastu visas atbildes.

Jas Gawronski (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, aizmirst par Āfrikas problēmu būtu vienkārši, ņemot vērā mūsu pašu ekonomiskās grūtības, taču tā būtu šausmīga kļūda.

Es uzskatu, ka mums ir jāizdara spiediens uz Āfrikas Savienību, lai tā izpildītu savus pienākumus šajā apgabalā. Ja Āfrikas Savienība kādreiz pieņems tās pašas vērtības kā ES, tai no vārdiem jāpāriet pie rīcības, kas tai aizdomīgā kārtā tā arī nav izdevies, piemēram, Zimbabves gadījumā. Mums nebūtu jāvilcinās arī iesaistīt mūsu ilgtermiņa tirdzniecības un palīdzības saistībās tādas valstis kā Kongo Demokrātiskā Republika attiecībā uz cilvēktiesībām, labu pārvaldību un pārredzamību.

Es ceru, ka Komisija šajā sakarā atkārtoti sniegs atbalstu leguvas rūpniecības pārredzamības iniciatīvai.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāj, komisār, pēc visa sacītā vēlos teikt šo. Jūs abi uzsverāt, ka šim konfliktam nav militāra risinājuma. Es jums pilnībā piekrišu, tomēr neredzu nekādas problēmas attiecībā uz Gomas un Nairobi līgumiem. Nav nekā aplama no jauna ieviestajā procesā, izņemot nolīgumu neievērošanu. Lieki teikt, ka Eiropai būtu jāuzstāj uz spēcīgāku un labāku MONUC pilnvaru un lielāku karaspēku. Galvenais jautājums, kas mums būtu sev jāuzdod, ir, vai MONUC jebkad varētu gūt panākumus, neiesaistoties Eiropai, pat ar 7. nodaļā noteikto pilnvaru? *Jouyet* kungs, vēlos jums jautāt, kādi ir tie iemesli, kuru dēļ ES ministri atteica šādu Eiropas iesaistīšanos?

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, godājamie deputāti, komisār *Ferrero-Waldner*, liels paldies par šīm ļoti interesantajām debatēm.

Mēs ļoti labi zinām, ka Parlaments aicināja Eiropas Savienību izvērst militāro misiju šajā Kongo Republikas reģionā. Tomēr es uzskatu par vajadzīgu norādīt, ka Eiropas Savienība jau ir uzņēmusies saistības Kongo Republikā, pirmkārt, nodrošinot Kopienas atbalstu — 50 miljonus eiro 2008. gadā, pēc tam 6 miljonus eiro kā palīdzību ārkārtas gadījumos, kā minēja *Benita Ferrero-Waldner*. Ir izveidotas divas EDAP misijas, lai atbalstītu reformas Kongo policijā un armijā, kuru nesagatavotība un efektivitātes trūkums, kā mēs redzējam šajā gadījumā, bija pārāk traģiski. Turklāt Eiropas Savienība ir iesaistījusies jau 2003. gadā ar militāro misiju, dēvētu par *Artemis*. Taču toreiz bija citi apstākļi, jo Eiropas Savienība gatavoja ANO misijas ierašanos, kas vēlāk arī notika.

Tādēļ iztiksim bez liekas retorikas, kā mēs varam reaģēt uz šā reģiona traģēdiju? Ātrākais risinājums humanitārās krīzes pārvarēšanai būtu stiprināt esošos pasākumus, proti, MONUC, ar plašākām pilnvarām un papildu cilvēkresursiem. Gribu teikt, ka Francija ir gatava piedalīties palīgspēku nodrošināšanā, jo, gaidot Eiropas Savienības misijas izvēšanu, mēs riskējam zaudēt laiku. Kā jūs zināt, Savienība jau ir uzņēmusies saistības Čadā un Centrālāfrikas Republikā, tādēļ karaspēka izvietošana ir problemātiska un, teikšu pavisam skaidri, vairākas Padomes dalībvalstis pašlaik nebūtu spējīgas piedalīties šādās palīgspēku nodrošināšanas operācijās.

Kā jau minējuši vairāki runātāji, MONUC papildspēku nodrošināšana būtu izdevīga, jo tā pilnvaras ir noteiktas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 7. nodaļu. Tāpat jāņem vērā, ka *Nkunda* uzbrukuma apturēšana 29. oktobrī veicināja MONUC pārdislokācijas uzsākšanu. ANO misijas nākamais posms ir konfigurācijas maiņa, izveidojot jaunu elites karaspēku, jo īpaši šomēnes paredzēto Indijas *Ghurkhas* karaspēku. Jau esošajiem 17 000 karavīru jāpievieno vēl 3000 karavīru; tie ir pasākumi, kurus mēs uzsākām Drošības padomē Ņujorkā pēdējo dienu laikā.

Tomēr, kā jau minēja vairāki runātāji, nedrīkst pievērsties militārajai situācijai vien. Stājoties pretī zvēribām, kuras, kā vairākkārt minēts, jau sen ir ieilgušas, prioritāte jāpiešķir politiskam risinājumam, par ko liecina komisāra *Michel, Bernard Kouchner* un *David Miliband* vizītes, lai ļautu atjaunot kontaktus starp reģiona protagonistiem. Prioritāte jāpiešķir sarunām, kas notiek ar Āfrikas organizācijām — Āfrikas Savienību, Dienvidāfrikas attīstības kopien (SADC) un Lielo ezeru reģiona konferenci —, lai atjaunotu Gomas un Nairobi procesus.

Ilgtermiņā Savienībai jāpalīdz Kongo Republikai izveidot reālu armiju (pašlaik tur reālas armijas nav, tā ir pilnībā sagrauta). Tā ļautu nodrošināt drošību valstī, kas ir plaša un ļoti grūti kontrolējama, un novērst turpmākas humanitārās krīzes.

Es piekrītu uzskatiem, ka mums jārisina arī konflikta cēloņi, un Padome to jau ir sākusi ar 10. novembra aicinājumu cīnīties pret reģiona dabas resursu nelegālu izmantošanu, ko veic tieši nemiernieku grupas. Vai šis uzdevums — uzraudzīt cīņu pret nelegālu izmantošanu — būtu jāuztic MONUC? Jautājums ir atklāts, taču, saskaroties ar humanitāro krīzi valstī, un to ir uzsvēruši arī vairāki citi runātāji, MONUC prioritātei jābūt civiliedzīvotāju aizsardzībai. Es uzskatu, ka ir būtiski, un arī tas jau tika minēts, vienu no risinājumiem attiecībā uz resursu izlaupīšanu meklēt reģiona līmenī, lai apturētu šo resursu izmantošanu un eksportēšanu uz citām valstīm.

Nobeigumā vēlos piebilst, ka mums patiešām būtu jāisteno rezolūcijas, kas pieņemtas ANO darba grupā attiecībā uz šiem jautājumiem.

Tie ir papildu faktori, kuriem es vēlējos pievērst Parlamenta uzmanību.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijas locekle. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, godātie deputāti, vispirms es uzskatu, ka debates liecina par mūsu vienprātīgo uzskatu — tagad mums jārikojas ātri, ļoti ātri, ārkārtīgi traģiskā situācijā.

Attiecībā uz Eiropas karaspēka sūtīšanu uz KDR austrumiem, manuprāt, ir skaidrs, ka visas šā reģiona valstis atbalstītu tikai tādu Eiropas karaspēku, kuram būtu stingrs mērķis nodrošināt humanitāro telpu. Tāpēc tas nozīmētu humanitārā pamiera noteikšanu visām konfliktā iesaistītajām pusēm, kas ļautu sniegt palīdzību frontes līnijās tuvumā esošajiem iedzīvotājiem. Tieši to vēlas Lielo ezeru reģiona valstis, un tām pamiers un humānās palīdzības piegāde ir absolūta un tūlītēja prioritāte.

Šajā sakarā tās arī ir norādījušas ceļus, kas jāizpēta: politiskās sarunas un galvenokārt, kā jau mēs visi esam minējuši, MONUC papildspēku nodrošināšana. Lai gan humanitārā situācija pamazām kļūst kontrolējama, izrādās, ka dažas dalībvalstis pieļauj KĀDP misijas iespējāmību. Tomēr galīgais lēmums netiks pieņemts, kamēr vien šajā jautājumā nebūs vienprātīga Eiropas atbalsta, un Apvienoto Nāciju Drošības padome ir paziņojusi savu oficiālo nostāju šajā jautājumā.

Attiecībā uz MONUC papildspēku nodrošināšanu, es tāpat kā *Louis Michel* uzskatu, ka tā ir absolūti nepieciešama. MONUC nodrošina konstruktīvu un objektīvu pieeju šajā konfliktā, taču tai nevar prasīt to, kas neietilpst tās misijā. MONUC jānodrošina miera uzturēšana atbilstīgi īpašiem apstiprinātiem pamatnoteikumiem, un tā nevar uzspiest mieru visām pusēm, izmantojot militāros līdzekļus. Dažkārt to ir grūti aptvert, taču, manuprāt, šī nianse ir būtiska.

No otras puses, ir skaidrs, ka attiecībā uz Kongo mērogu un problēmas sarežģītību MONUC nav pietiekami apgādāta — jūs visi to esat minējuši, un tā ir taisnība —, ne attiecībā uz resursiem un, iespējams, arī ne attiecībā uz tās pilnvaru; tāpēc Apvienoto Nāciju ģenerālsēkretāra prasība nodrošināt papildresursus, proti, papildu trīs tūkstošus karavīru, protams, ir attaisnojama.

Turklāt, kā jau vairāki runātāji ir pareizi minējuši, ir ļoti svarīgi paplašināt MONUC pilnvaras, jo īpaši attiecībā uz dabas resursu (tie, kā jau jūs minējāt, ir patiesie kara materiālie resursi) nelegālas izmantošanas kontroli, lai varētu kaut kā ietekmēt konflikta attīstību. Pēc tam, kad būs panākts miers, šis jautājums ir jāizskata starptautiskajai sabiedrībai.

Kimberley procesa piemērs noteikti paver ceļus, kas šajā ziņā ir jāizpēta, un Komisija jau ir piešķīrusi EUR 75 miljonus programmai Kongo austrumos, lai reformētu pārvaldības struktūru, piemēram, tieslietu un policijas, un atjaunotu kontroli pār resursu izmantošanu. Šī programma ir uzsākta, un es ceru, ka būs arī pirmie rezultāti.

SĒDI VADA: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Priekšsēdētāja vietniece

Priekšsēdētāja. — Esmu saņēmusi sešus rezolūciju priekšlikumus⁽¹⁾, kas iesniegti apspriešanai saskaņā ar Reglamenta 103. panta 2. punktu.

Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks ceturtdien, 2008. gada 20. novembrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pangs)

Alessandro Battilocchio (PSE), rakstiski. — (IT) Rezolūcija par Kongo Republiku skaidri liecina par Eiropas Savienības saistību uzņemšanos attiecībā uz šo pasaules daļu. Tomēr šoreiz, ņemot vērā krīzes nopietnību, mēs esam atbildīgi par to, lai vārdiem sekotu darbi. ANO kā vienmēr kavējas ar risinājumiem. Lai tā ir Eiropas Savienība, kas uzņemas iniciatīvu mēģinājumos būt par starpnieku konfliktā iesaistīto pušu pamiera noslēgšanā.

Vēlos pateikties Komisijai par īpaši nozīmīgo signālu, ko tā devusi pēdējo nedēļu laikā KDR un kas ir subsīdiju piešķiršana EUR 75 miljonu apmērā programmai, kuras mērķis ir reformēt valsts administratīvo un pārvaldības struktūru, arī tieslietu un policijas sistēmu. Tas ir īpaši nozīmīgs pasākums, jo tas tika īstenots tagad ar skatu uz nākotni un tas ir sākums strīda cēloņa atrisināšanai — Kongo dabas resursu izmantošanai, kādēļ patlaban ir ļoti skarbas un nenoregulētas domstarpības starp dažādām kaujinieku grupām.

4. Krīze automobiļu nozarē (debates)

Priekšsēdētāja. — Nākamais punkts ir Padomes un Komisijas ziņojumi par automobiļu nozares krīzi.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. — (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisār *Verheugen*, dāmas un kungi, šāgada trešajā ceturksnī Eiropas autobūves nozari skārusi globālās ekonomikas krīze, kas aizvien padziļinās. Tas notiek pēc nozares labā snieguma gada otrajā ceturksnī. Krīze skārusi visus pasaules vadošos autotransporta tirgus, taču atšķirīgā mērā.

Savienotajās Valstīs tirdzniecība ir samazinājusies par 32 % gadā, sasniedzot zemāko līmeni pēdējo 25 gadu laikā. Trīs lielākie Amerikas automobiļu ražotāji — *General Motors*, *Ford* un *Chrysler* — ir lūguši ārkārtas palīdzību valstij. Lai arī mazākā mērā, tomēr krīze skārusi arī jaunos tirgus, kuri līdz šai vasarai kompensēja pārdošanas samazināšanos šajās valstīs.

⁽¹⁾ Sk. protokolu.

Ķīnā pārdošanas apjomi septembrī samazinājās par 1,4 %. Tas ir jau otrais mēnesis pēc kārtas, kad Ķīnā samazinās pārdošana pēc 6,3 % krituma augustā.

Brazīlijā automobiļu pārdošana iepriekšējā mēnesī samazinājās par 11 % — pirmo reizi kopš 1999. gada.

Automobiļu tirgus vēl nav samazinājies Krievijā, tomēr tas ir ievērojami palēninājies un nākamā gada sākumā varētu pieredzēt pirmo kritumu.

Skaidri redzams, ka situācija pasliktinās arī lielākajās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs.

Eiropā transportlīdzekļu reģistrācija samazinājusies gandrīz par 4 % laika posmā no gada sākuma līdz augustam. Gada beigās var izrādīties smagas, un autotransporta tirgus samazināšanās 2008. gadā kopumā varētu sasniegt 5 %, kas šim tirgum būtu vissliktākais rādītājs kopš 1993. gada.

Tomēr autobūves nozare visā pasaulē velta ievērojamas pūlas krīzes risināšanai un cenšas atrast pamatus jaunai izaugsmei. Ražošanas samazināšana negatīvi atsauksies uz darbavietām visā vērtību ķēdes garumā, kā arī uz pieprasījumu. Tas būs redzams jau tuvākajās dienās.

Neskatoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju, vadošajiem Eiropas automobiļu ražotājiem 2008. gads vēl būs rentabls, lai arī peļņas normas pieauguma tempi acīmredzami samazinās. Tie spēj saglabāt šos ienākumus tikai tāpēc, ka dažos iepriekšējos gados bija ļoti augsts ražīguma pieaugums. Tādēļ Eiropas autobūves nozare joprojām ir relatīvi konkurētspējīga — man nav viegli to teikt —, ko izskaidro trīs faktori.

Pirmkārt, palielinās Eiropas autobūves nozares tirgus daļa jaunajās tirgus ekonomikas valstīs, kas ir gan tirgus, gan ražošanas vietas. Tieši šajās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs tirgu izaugsme, neskatoties uz tās palēnināšanos, kā jau es iepriekš minēju, joprojām ir virzītājspēks.

Otrais faktors ir jauno modeļu politika, kad tiek piedāvāti tādi modeļi, kas tagad ir ekonomiskāki, ekoloģiskāki un atbilstošāki klientu pieprasījumam.

Visbeidzot, kā jau es iepriekš minēju, ņemot vērā iepriekšējo gadu ražīguma kāpumu, pašlaik Eiropas autobūves nozares finanšu stāvoklis joprojām ir relatīvi labs.

Šajā situācijā galvenokārt jāraugās, lai nepieļautu, ka ārpus Eiropas teritorijas esošajiem ražotājiem piešķirtās valsts subsīdijas izkropļo godīgu konkurenci pasaules tirgū, jo īpaši jaunajos tirgos. Būtu noderīgi mērķtiecīgi un pagaidu atbalsta pasākumi attiecībā uz Eiropas ražotājiem, jo sevišķi, lai uzlabotu Eiropas automobiļu tehnoloģiskos un ekoloģiskos rādītājus, jo, kā jau mēs zinām, šeit normatīvajai videi ir vislielākās prasības pasaulē vides tiesību aktu jomā. Tādēļ, lai risinātu šīs ekoloģiskās problēmas, Eiropas ražotājiem nācās ieguldīt pētniecībā un attīstībā daudz vairāk nekā to Amerikas konkurentiem.

Mēs varam būt apmierināti, ka tieši tāpēc mūsu rūpniecība ir minama par piemēru vides aizsardzības jomā, tomēr mums jābūt modriem un jānodrošina, lai tā efektīvi saglabātu šo pozīciju. Komisija — es ļaušu komisāram Verheugen izvērst šo jautājumu — 26. novembrī izteiks priekšlikumus par Eiropas pasākumiem rūpniecības atbalstam, it sevišķi autotransporta nozarei. Tika aicināta arī Eiropas Investīciju banka, un arī tai būtu jāpiedalās paredzētajos pasākumos Eiropas līmenī.

Vajadzības gadījumā dalībvalstīm jānodrošina banka ar attiecīgajiem resursiem, lai tā spētu piedāvāt jaunus resursus autotransporta nozares atbalstam. Dalībvalstis apsver arī valsts pasākumus savu ražotāju atbalstam. Šie pasākumi jākoordinē, lai palielinātu atbalsta efektivitāti. Kā jau tas tika darīts citās jomās, reaģējot uz krīzi, Francijas prezidentūra darīs visu iespējamo, lai panāktu kopīgu Eiropas rīcību šajā būtiskajā rūpniecības jautājumā.

Decembrī Eiropadome debatēs par Komisijas ieteikumiem un dažādajiem valsts atbalsta plāniem, kas līdz tam laikam varētu būt īstenoti. Protams, būs nepieciešams konsekventi rīkoties saskaņā ar citiem Savienības politiskajiem mērķiem. Atbalstot autotransporta nozari, jo īpaši jāņem vērā iekšējā tirgus integritāte. Labuma gūšana no krīzes, radot traucējumus autotransporta tirgū, nav neviena interesēs, un, protams, šis atbalsts tiks sniegts saskaņā ar mērķiem vides jomā, kurus Savienība ir noteikusi enerģētikas un klimata pārmaiņu tiesību aktu kopumā.

Manuprāt, Komisija jau strādā, lai to īstenotu. Prezidentūra ir apņēmusies veicināt līdzsvarotas vienošanās noslēgšanu starp dalībvalstīm un Parlamentu par koordinētu stingru pieeju attiecībā uz autobūves nozares atbalsta piešķiršanu.

Günter Verheugen, *Komisijas priekšsēdētāja vietnieks*. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāj, dāmas un kungi, nav nekāds pārsteigums, ka finanšu krīze, ietekmējot reālo ekonomiku, pirmām kārtām pilnībā ir skārusi automobiļu tirgu.

Automobiļu tirgus īpaši jutīgi reaģē uz patērētāju uzvedību. Skaidrs, ka šādā situācijā tie patērētāji, kuru ekonomiskā nākotne ir neskaidra, kuri nezina, vai viņiem vēl būs darbs nākamajā gadā, vai viņu ienākumi būs tikpat augsti, vai viņiem vēl būs savs kapitāls, nesteigsies ar jauna automobiļa pirkšanu. Tā ir labi zināma un droši vien dabiska reakcija.

Tomēr tā nav tikai finanšu tirgu krīze, kas izraisa šādu atturēšanos. Arī ražotājiem un patērētājiem nav skaidrības, kādas prasības nākotnē izvirzīs politika attiecībā uz automobiļiem. Patērētāji, piemēram, nezina, vai nākotnē var rēķināties ar nodokļu atvieglojumiem vai atlaidēm, pērkot vai nepērkot konkrētus automobiļus. Tādēļ ir nepieciešams pēc iespējas drīzāk sakārtot nozares likumīgos nosacījumus.

Situācija ir skaidra. Autobūves nozare ir, ja ne pati galvenā, tad viena no galvenajām nozarēm Eiropā, un tā nav tikai automobiļu ražošana. Mums jāraugās uz visu piegādes ķēdi un automobiļu tirgu kopumā, kas, protams, ietver arī transportlīdzekļu tirdzniecību un transportlīdzekļu remonta darbnīcas. Tā ir nozare, kas kopumā nodarbina 12 miljonus cilvēku Eiropā, un tai ir plaša ietekme uz citām nozarēm.

Padomes priekšsēdētājs jau runāja par nozares panīkumu. Es jums minēju citus skaitļus. Šogad līdz šim Eiropā ir reģistrēts par 700 000 mazāk jaunu automobiļu nekā pagājušajā gadā. Būtībā tas ir deviņu mēnešu laika posms, kas nozīmē, ka līdz gada beigām šis skaitlis varbūt būs pārsniedzis miljonu. Esmu pārliecināts, ka jūs labi saprotat, kādas tam būs ekonomiskās sekas.

Mums nav cerību uz drīzu situācijas maiņu jau 2009. gadā. Citiem vārdiem, mums jāpieņem, ka arī 2009. gads būs krīzes gads autobūves nozarē. Tas būtiski ietekmēs ražošanas jaudu izmantošanu, nodarbināto cilvēku skaitu un automobiļu ražotāju ieguldījumu iespējas, it sevišķi tas attiecas uz lieliem ieguldījumiem, kas vajadzīgi, lai izpildītu prasības attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuri maz piesārņo vidi un patērē maz degvielas.

Šāda ekonomiskā attīstība ārkārtīgi negatīvi ietekmējusi situāciju vides jomā. Jo vecāki automobiļi ir uz Eiropas ceļiem, jo lielāku piesārņojumu tie izraisa, — un tas ir ļoti svarīgs jautājums, kam mums jāpievērš uzmanība. Ja mēs patiešām vēlamies samazināt piesārņojošu vielu emisijas, jo īpaši CO₂ emisijas, un tas ir mūsu kopīgais prioritārais mērķis, tad ir ārkārtīgi būtiski ātri aizvietot vecos automobiļus, ar kuriem patlaban brauc pa Eiropas ceļiem.

Nu jau kādu laiku notiek tieši pretējais. Automobiļi uz Eiropas ceļiem kļūst aizvien vecāki, un palielinās piesārņojošu vielu emisijas. Teikšu jums pavisam skaidri, ja visas iesaistītās puses — Parlaments, Padome un Komisija — nepievērs īpašu vērību tam, lai padarītu automobiļus pieejamākus patērētājiem nākamo gadu laikā, šī situācija saasināsies vēl vairāk.

Protams, mēs jau tagad varam piedāvāt nulles emisijas automobiļus. Lieta tāda, ka neviens tos nevar atļauties. Tādēļ mums šis jautājums saprātīgi jāsakārto. Kā jau jūs zināt, mums ir Cars 21 process. Tā kā mēs jau no paša sākuma apzinājāmies situācijas nopietnību, es saistībā ar šo procesu noorganizēju „autotransporta sanāksmi” automobiļu ražotājiem, dalībvalstīm, kurās ražo automobiļus, savienībām, vides asociācijām un visām ieinteresētajām pusēm pirms dažām nedēļām Briselē. Tās laikā noskaidrojās dažas lietas, kas mums jānokārto.

Pirmkārt, mums patiešām jānodrošina stabili un prognozējami likumīgie nosacījumi uzņēmējdarbībai. Autobūves nozarē jābūt skaidrībai par tās vietu un par to, ko mēs no tās sagaidām. Mums jāņem vērā veicamo pasākumu kumulatīvie efekti. Atgādināšu, ka CO₂ nav vienīgais jautājums, par ko mums jādiskutē saistībā ar autobūves nozari.

Mēs jau esam apstiprinājuši Euro 5 un Euro 6. Tomēr pasākumi vēl nav īstenoti, un arī tiem nepieciešami lieli ieguldījumi, kas vēl vairāk sadārdzinās transportlīdzekļus. Mēs jau esam pieņēmuši papildu prasības tiesību aktos attiecībā uz gāļu aizsardzību. Tas atkal nozīmē, ka ir vajadzīgi ļoti lieli ieguldījumi, kas atkal sadārdzinās automobiļus. Patlaban mēs strādājam saistībā ar vairāku stingru noteikumu ieviešanu tiesību aktos attiecībā uz Eiropas automobiļu drošības uzlabošanu. Tam ir tāds pats efekts. To visu kopā ņemot, mēs jau tagad redzam, ka Eiropas transportlīdzekļu cena noteikti pieaugs dažu nākamo gadu laikā, un mums ar to ir jārēķinās.

Otrkārt, mēs vienojamies par nepieciešamību paaugstināt pieprasījumu. To var panākt dažādi. Manuprāt, nodokļu atvieglojumi ir labs instruments, taču tikai tad, ja attiecīgie nodokļu atvieglojumi ir saistīti ar CO₂.

Tādi nodokļu atvieglojumi, kuru rezultātā cilvēki vienkārši sāk pirkt vecus automobiļus, patiesībā neko nelīdz. Tiem būtu jāpalielina pieprasījums pēc tādiem automobiļiem, kas patērē maz degvielas un ir videi draudzīgi. Tas pats attiecas arī uz publisko iepirkumu.

Visbeidzot, jautājums ir par ieguldījumu iespējām. Šajā ziņā Eiropas Investīciju banka jau vairākus gadus piedāvā kredītlīnijas, kas ļauj automobiļu ražotājiem izmantot kredītu ar samazinātu procentu likmi jaunu videi draudzīgu transportlīdzekļu attīstīšanai. Šīs kredītlīnijas tika arī izmantotas pēdējo gadu laikā, tātad tas nav nekas jauns.

Tagad mums ir nepieciešams palielināt šīs kredītlīnijas, lai varētu apmierināt pieprasījumu, un Eiropas Investīciju banka ir gatava to darīt. Es rēķinos ar to, ka attiecīgie lēmumi tiks pieņemti vēl līdz decembra beigām.

Nobeigumā vēlos vēlreiz norādīt, ka arī tirdzniecības politikā mums jāaizstāv Eiropas autobūves nozares nākotnes iespējas. Konkurence aizvien vairāk pārvietosies uz tiem pasaules reģioniem, kuros gaidāma liela izaugsme. Šajos reģionos mēs konkurēsim ar ražotājiem no citām pasaules daļām, kur ražošana notiek ar ievērojami lētākiem nosacījumiem nekā Eiropā.

Atļaušos teikt pavisam skaidri — Eiropas ražotāju lielā priekšrocība globālajā konkurencē ir tas, ka Eiropa drīz piedāvās vistīrākos un visdrošākos automobiļus pasaulē, un es ceru, ka tas pats attieksies arī uz kvalitāti un ka mēs piedāvāsim arī vislabākos automobiļus pasaulē.

Vēlos vēl izteikties par aktuālo problēmu, kādēļ šodien galvenokārt notiek šīs debates. Viens no Eiropas automobiļu ražotājiem, *Adam Opel GmbH* Vācijā, 100 % *General Motors* meitasuzņēmums, patlaban atrodas ļoti satraucošā finanšu situācijā. Notiek sarunas starp *Opel* un Vācijas valdību par to, vai valsts varētu sniegt garantiju, lai palīdzētu atrisināt *Opel* finanšu problēmas. Pret to tiek vērsti ļoti nopietni normatīvās struktūras argumenti, un es to varu saprast, jo pie mums ir izveidota tāda rūpniecības politika, kuras pamatā nav subsīdijas, un tā tas arī paliks. Mūsu Eiropas rūpniecības politikas mērķis ir par katru cenu novērst atgriešanos pie vecās subsidēšanas metodes un tā vietā sekmēt rūpniecības izaugsmi, nodrošinot prognozējamus, stabilus uzņēmējdarbības nosacījumus un sekmējot konkurētspēju.

Tomēr *Opel* problēmu pamatā nav vadības kļūdas, slikta produkcija vai automobiļu slikta kvalitāte. Šis uzņēmums pēdējo gadu laikā ir īpaši centies apmierināt nākotnes prasības, veicot lielus ieguldījumus modernajās tehnoloģijās. Problēma radās tikai un vienīgi saistībā ar krīzes situāciju *Opel* ASV mātesuzņēmumā. Es patiešām uzskatu, ka mums šeit ir ārkārtēji apstākļi, apstākļi, kuri neattiecas uz citiem Eiropas ražotājiem un kuri attaisno ārkārtēju pasākumu apsvēršanu.

Es vēlos vēlreiz atkārtot, ka mēs šeit nerunājam par subsīdijām, bet gan par iespējamu garantiju. Šis uzņēmums ir konkurētspējīgs! No Eiropas viedokļa raugoties, tas nav mūsu interesēs ļaut *Opel* pazust no tirgus, un tā arī nav tikai Vācijas problēma. *Opel* ražo vairākās Eiropas valstīs, un tā piegāžu ķēde ir izveidota visā Eiropā. Šī piegāžu ķēde ir cieši saistīta ar visiem pārējiem automobiļu ražotājiem. Tas nozīmē, ka, pazūdot lielam Eiropas ražotājam no tirgus, sekas izjustu visi pārējie ražotāji. Kā jau es minēju, tas nebūtu mūsu interesēs, un skaidrs, ka ne no sociālā, ne no politiskā viedokļa nebūtu attaisnojami sacīt, ka *Opel* darbiniekiem jāsedz izdevumi — un to es saku skaidri un gaiši —, kas radušies Savienoto Valstu mātesuzņēmuma pieļauto nopietno un bezatbildīgo kļūdu dēļ.

(Aplausi)

Redzēsim, kādu lēmumu pieņems attiecīgās valdības; es īpaši uzsveru vārdu „valdības”, jo līdz šim tas sabiedrībā nav pietiekami spēcīgi izskanējis.

Arī Zviedrijā ir problēma ar citu *General Motors* meitasuzņēmumu, ar *Saab*, kura problēmas ir strukturālas un daudz nopietnākas. Turklāt problēmas ir arī Spānijā, kur plānotā jauno videi draudzīgo transportlīdzekļu ražošana ir apdraudēta. No Eiropas viedokļa es saku, ka mēs darīsim visu iespējamo, lai palīdzētu Eiropas ražotājiem pārvarēt šo grūto laiku un lai tie arī nākotnē spētu saglabāt savu lomu kā ilgstošas izaugsmes un labu darbavietu patiesais dzinējspēks.

(Aplausi)

Vito Bonsignore, PPE-DE grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, mēs runājam par Eiropas Savienības ražošanas nozari, kas ražo vienu trešdaļu pasaules automobiļu. Eiropā šajā nozarē ir trīs miljoni nodarbināto papildus netiešajai nodarbinātībai, un tā ir viena no galvenajām nozarēm pasaulē kopumā tiešās pārdošanas, netiešās pārdošanas un nodarbināto kopējā skaita ziņā.

Jāņem vērā, ka šodien, kamēr mēs debatējam, visjaunākie provizorisks aprēķini liecina, ka nākamajā gadā bezdarbnieku skaits visā Eiropā dubultosies. Es personīgi uzskatu, ka pat šis aprēķins ir optimistisks. Es piekrišu komisāram, ka automobiļu nozarei jāsaņem palīdzība centienos ražot automobiļus ar zemu oglekļa emisiju un zemu degvielas patēriņu. Mums jāatbalsta pārmaiņas, nevis jāsoda tie, kas ir atpalikuši, un mums jāpiesaista finansējums jauninājumiem. Ja palīdzība automobiļu uzņēmumiem var šķist apgrūtinoša, tad dažu uzņēmumu bankrots Eiropai izmaksātu daudz, daudz vairāk.

Nozare piedzīvo krīzi visā pasaulē, un mēs varam rast risinājumu izklūšanai no šīs situācijas, izmantojot tehnoloģisko attīstību — te mēs esam vienisprātis —, un tāpēc mums ir jāizšķiras, vai ražot 21. gadsimta automobiļus Eiropā, vai zaudēt šo ražošanas darbību tām valstīm, kuras jau tuvojas zema tehnoloģiskā līmeņa un zemu izmaksu automobiļu ražošanai, piemēram, Indijai vai Ķīnai.

Tā ir taisnība, ka bankas vairs neaizdod naudu un lielie automobiļu uzņēmumi izmanto savu iepriekš izveidoto likviditāti, kas saglabājās līdz šāgada otrajai pusei. Tirgus ir ievērojami samazinājies, un tā rādītāji 2008. gada beigās būs negatīvi, un es uzskatu, *Jouyet* kungs, ka procentu rādītājs pietuvosies divciparu skaitlim, bet attiecībā uz 2009. gadu manas prognozes ir pesimistiskas.

Eiropai ir lieliska izdevība — bez diskriminācijas atbalstīt nozares strukturālās izmaiņas ar ilgtermiņa aizdevumiem ar zemām procentu likmēm, kā arī atbalstot pētniecību.

Robert Goebbels, PSE grupas vārdā – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, ņemot vērā ekonomisko lejupslīdi, Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupa atbalsta vienotu un eiropeisku politiku ne tikai attiecībā uz konfidencialitāti finanšu nozarē, bet arī uz citām ekonomikas nozarēm — arī uz rūpniecības nozari.

Mēs bieži esam nožēlojuši, ka Eiropas Savienībai nav spēcīgas rūpniecības politikas. Tādas valstis kā Amerikas Savienotās Valstis un Apvienotā Karaliste, atbalstot galvenokārt pakalpojumu nozari, ir ļāvušas panīkt savām rūpniecības nozarēm. Sekas ir bēdīgas. Eiropai ir jāpieliek visi spēki, lai saglabātu plašo rūpniecības struktūru, no kuras ir atkarīgi mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) un pakalpojumi, ko sniedz uzņēmumiem.

Eiropas autorūpniecība nekādā gadījumā nav pielīdzināma dinozauram, kas lemts izmiršanai. Šajā ziņā es pilnībā piekrišu priekšsēdētāja vietniekam *Verheugen* kungam. Mēs saražojam vienu trešo daļu no visas pasaules automobiļiem, neskatoties uz to, ka pēdējā laikā to ražošana ir samazinājusies. Eiropā ražotajiem automobiļiem jāklūst ekoloģiski tīrākiem un energotaupīgākiem, jo tuvākajā nākotnē mēs nevarēsim iztikt bez šī nozīmīgā, personiskā transportlīdzekļa veida. Pat vislabāk organizētais sabiedriskais transports nekad nespēs apmierināt cilvēku mobilitātes vajadzības. Tāpēc Eiropas Savienībai jāizstrādā kopīgs risinājums nozares problēmām, un, kā *Verheugen* kungs tikko apgalvoja, šis risinājums nevar būt Eiropas autorūpniecības ierobežošana. Es nevēlos tādu Eiropu, kurā uz ielām būtu tikai japāņu mašīnas vai nākotnē — tikai ķīniešu.

Es apzinos, ka politiski korekts viedoklis pieprasa tā saucamo „zaļo” darbavietu skaita palielināšanu. Kādā no jaunākajiem Apvienoto Nāciju ziņojumiem ir aprēķināts, ka pasaulē no visām darbavietām tikai 3 % varētu būt potenciāli „zaļās” darbavietas. Tādas būtu ļoti vēlamas. Tomēr vienkāršā aritmētika parāda, ka 97 % no darbavietām nav „zaļas”, un tās ir tradicionālajās nozarēs. Tas ir vēl viens iemesls, lai mēs cīnītos par Eiropas autorūpniecības saglabāšanu, kurā tieši ir nodarbināti 2 miljoni cilvēku un pastarpināti — vēl 10 miljoni, veidojot 7 % no visām darbavietām Eiropā.

Laikā, kad Amerikas Savienotās Valstis (ASV), Ķīna un Japāna veic apjomīgus ieguldījumus ekonomikas programmās, Eiropa nevar atļauties neko nedarīt un pasīvi noskatīties, kā izzūd liela daļa šīs nozares. Tie, kas saka, ka jāļauj tirgum brīvi darboties, ir naīvi ideologi. Neiejaucoties sabiedrībai, „neredzamā roka”, kā to nosaucis *Adam Smith*, dos priekšroku īslaicīgiem ieguvumiem un izjauks struktūras, kas ir būtiskas mūsu kopējās nākotnes veidošanai.

Visbeidzot, priekšsēdētājas kundze, mēs ceram, ka Komisija izstrādās proaktīvu pamatprogrammu, lai saglabātu Eiropas autorūpniecības konkurētspēju un tās pastāvēšanu.

(Aplausi)

Jorgo Chatzimarkakis, ALDE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, Komisārs *Verheugen* kungs ļoti izteiksmīgi paskaidroja, kā krīze no finanšu tirgus ir izplatījusies uz automobiļu pārdošanas tirgu. Vēl jo vairāk, patiesā situācija ir tāda, ka attiecībā uz CO₂ emisiju regulēšanu nākotnē pārliecība ir izgaisusi, un virsroku ņem šaubas. Šī iemesla dēļ es varu vērsties tikai pie citiem deputātiem un Padomes, lai ļoti ātri izstrādātu skaidru un uzticamu regulu par CO₂ emisiju regulēšanu automobiļiem, par pamatu ņemot to, ko ierosinājusi Francijas prezidentūra, par ko jūs, *Joyet* kungs, es varu tikai apsveikt.

Tomēr klimatam absolūti visdraudzīgākais automobilis, kādu mēs, iespējams, gribētu Eiropā, nav neko vērts, ja tas būs aplūkojams tikai skatlogos, bet ne uz autoceļiem. Cilvēkiem ar automobili ir ne tikai jābrauc, bet arī jāspēj par to samaksāt. Tas ir iemesls, kāpēc mēs aicinām uz trīs līmeņu pieeju. Vispirms ir jānodrošina jaunu modeļu parādīšanās ielās. Tāpēc jau šodien ir nepieciešami lieli ieguldījumi pētniecībā, un šī iemesla dēļ ļoti vēlamas būtu Eiropas Investīciju bankas (EIB) programmas. ECOFIN tiksies 2. decembrī — mēs ceram, ka tad tiks pieņemts lēmums, kas automobiļu nozarē radīs elastīgas un labvēlīgas kredītu plūsmas.

Otrkārt, ar automobiļu nozari saistītajām finanšu iestādēm ir jābūt aizsargātām. Mēs šeit tās nevaram aizsargāt Eiropas līmenī — aizsardzībai jābūt iekļautai katras valsts glābšanas pasākumu kopumā, kam jāpaliek atvērtam.

Treškārt, Eiropā jāievieš atlīdzība par veco automobiļu apmaiņu pret jauniem. Itālija šajā nozarē ir uzņēmusies vadošo lomu, tāpat arī Zviedrija, kaut varbūt ne tik plaši kā Itālija. Tas ir veids, kā vajadzētu izmantot nodokļu atvieglojumus, lai ielās parādītos jauni modeļi. Būtu labi, ja netiktu noteikti nekādi Eiropas ierobežojumi saistībā ar tiesību aktiem konkurences jomā. Tādēļ būtu arī labi, ja Cruz kundze piedalītos šajās debatēs. Tas ir veids, kā attīstīt kaut ko jaunu!

Rebecca Harms, Verts/ALE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, Padomes priekšsēdētāj, komisār, man šķiet, ka man tomēr jāpasaka, ka es šaubījos vakar un šaubos arī šodien, vai Komisija šīs debates vada godīgi. Pēc manām domām, komisār, jums kā CARS 21 stratēģiskās grupas izveidotājam vispirms jāuzņemas atbildība par faktu, ka grupai neizdevās sasniegt mērķi — nostādīt Eiropas automobiļu nozari uz pienācīga un nākotnei sagatavota pamata. Ko tad jūs faktiski esat darījuši pēdējo gadu laikā, ja tagad ir jāizmanto finanšu krīze, lai sabalansētu pārskatus?

Tas, ka Eiropas automobiļu nozarei ir stratēģiskas problēmas, ir viena lieta. Tomēr to, ka jūs savā pārskatā neesat iekļāvuši savus pēdējo gadu, tā sakot, stratēģiskos trūkumus, proti, nespēju ieviest ar vides aizsardzību saistītos jauninājumus, es uzskatu par negodīgumu. Ja tagad tūkstošiem un desmit tūkstošiem eiropiešu ģimeņu, kas strādā autorūpniecībā, ir jābaidās par savu darbavietu nākotnē, tad Komisijai, kā arī komisāram un CARS 21 grupai ir jāuzņemas kaut kāda atbildība par šo situāciju.

Kā lai mēs pašreiz uzzinām, vai Komisija un jo īpaši jūs, komisār, kaut ko darījāt, lai novērstu situāciju, kuras dēļ stratēģiskie mērķi, kas izrietēja no svārstīgajām naftas cenām, kuras savukārt noteica naftas ierobežotā piegāde un nepieciešamā klimata aizsardzība, galu galā netika īstenoti? Komisār, jūs personīgi gadiem ilgi aizkavējāt komisāra Dimass kunga priekšlikumus par CO₂ emisiju regulu automobiļiem. Jūs esat tas, kurš „tur kāju uz bremzēm”, lai neieviešotu to, par ko valstis brīvprātīgi vienojās deviņdesmito gadu vidū un ko vajadzēja pārvērst par saistošu līgumu energoefektīviem automobiļiem. Jūs vēlaties, lai ar vides aizsardzību saistīto jauninājumu mums būtu mazāk nekā deviņdesmito gadu vidū, kad tās uzskatīja par pašsaprotamu lietu. Vakars mēs uzzinājam, ka Vācijas spiediena rezultātā Padome vēl joprojām nav gatava parakstīt saistošos mērķus 2020. gadam, kas katrā ziņā vēl aizvien ir ļoti līdzīgi deviņdesmito gadu vidū noteiktajiem mērķiem.

Manuprāt, šie dubultstandarti, šis negodīgums debatēs par jauninājumiem saistībā ar vides aizsardzību ir skandāls. Es aicinu jūs šajās trīspusējās sarunās beidzot izpildīt doto solījumu, ko jūs devāt debatēs par jauninājumiem automobiļu nozarē. Ja jūs to nedarīsiet, tas nozīmēs, ka jūs patiešām uzņematies vēl lielāku atbildību par to, ka šī nozare cieš neveiksmi un ka tās piegādātāji nav gatavi nākotnes pāvērsieniem.

Ilda Figueiredo, GUE/NGL grupas vārdā. – (PT) Krīzei automobiļu nozarē ir vairāki iemesli, bet skaidrs, ka viens no svarīgākajiem ir lielākās iedzīvotāju daļas pirktspējas samazināšanās zemu ienākumu, zemu darba samaksu, nestabilu darbavietu un bezdarba dēļ.

Līdz ar to viens no visefektīvākajiem pasākumiem būtu darba algas paaugstināšana, izmantojot taisnīgu ienākumu sadali. Tomēr saprotams, ka šodien nepieciešami citi pasākumi. Tas ir tāpēc, ka automobiļu ražošanas apstāšanās ietekmē arī citas nozares, ieskaitot dažādus detaļu ražotājus un transporta nozari, kas var saasināt visu ekonomisko un sociālo situāciju.

Tāpēc, tieši tāpat kā finanšu nozarē tika izmantoti ārkārtas pasākumi, arī automobiļu nozarē jāizmanto ārkārtas pasākumi, lai aizsargātu nodarbinātību. Nevar teikt, ka ražošanas un nodarbinātības ir mazsvarīgāka par finanšu nozares aizsargāšanu. Mums ir jānodrošina nepieciešamā solidaritāte, lai atbalstītu rūpniecību Eiropas Savienībā, jo īpaši ekonomiski vājākajās valstīs un nozarēs.

Portugālē šī situācija ir ļoti satraucoša, jo nozare ir ļoti atkarīga no daudznacionālo uzņēmumu stratēģijas. Pēdējos gados mēs esam piedzīvojuši vairāku ražotņu pārvietošanu — gan automobiļu, piemēram, Opel un Renault, gan detaļu, piemēram, Yazaki Saltano un Lear —, kā arī nodarbinātības samazināšanas draudus

tādos uzņēmumos kā Sunviauto un Delphi, simtiem mikrouzņēmumos un mazos uzņēmumos, kurus ietekmēja šī situācija.

Dažos gadījumos pasūtījumu trūkuma dēļ ražošana bija apstājusies uz dažām dienām, piemēram, Autoeuropa uzņēmumā Palmelā un Renault detaļu rūpnīcā Cacia, Aveiro. Tā kā tiek ražots mazāk automobiļu un mazāk detaļu, tas ietekmē arī preču transportu.

Tāpēc, komisār un Padomes priekšsēdētāj, ir svarīgi, ka Eiropas Savienība nodrošina īpašu atbalstu, lai palīdzētu rūpnieciskajai ražošanai un lai aizsargātu strādājošo tiesības.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) *Priekšsēdētājas kundze*, komisār, tādas motorrūpniecības krīzes pazīmes kā pirmās pasūtījumu samazināšanās, iespējams, netika pietiekami nopietni ņemtas vērā. Sākumā mēs, visticamāk, cerējām, ka krīze ietekmēs tikai „benzīna rijējus”, proti, Amerikas automobiļus. Jebkurš, kas kaut nedaudz ir runājis ar automobiļu tirgotājiem, zina, ka jau vairākus mēnešus ES ir grūti pārdot arī dīzeļmotora transportlīdzekļus.

Tāpēc Eiropas Savienībai nevajadzētu būt pārsteigtai par daudzajām problēmām, kas kļūst arvien lielākas, jo tā ir čakli strādājusi, lai izraisītu pagrimumu kādreiz plaukstošajā nozarē, pārpludinot to ar neskaitāmām regulām, piemēram, ar tām, kas gāzās pār motorrūpniecību. Uzņēmumiem ir nepieciešams stabils un paredzams tiesisks pamats, lai varētu plānot. Ja ES pastāvīgi mainīs noteikumus, tas, iespējams, galu galā novedīs pie nozares bojāejas. Mums nevajadzētu arī aizmirst nepārtraukto nodokļu palielināšanu dīzeļdegvielai un arī pēdējā laika peripetijas ar biodegvielu.

Lai atrisinātu krīzi, nepietiks ar to, ka ES izsniegs paredzēto 40 miljardu eiro kredītu. Eiropas Savienībai nākotnē ir jārada paredzami tirdzniecības nosacījumi, lai būtu iespējams plānot, un tādi ir jārada katrai nozarei.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) *Priekšsēdētājas kundze*, es vēlreiz gribētu uzsvērt motorrūpniecības nozīmīgumu, jo tā dod 12 miljonus tiešu un netiešu darbavietu, un nozarē tai ir pasaules tehnoloģiju līdera statuss. Mums jāatceras — komisārs Verheugen un citi to ir atskārtuši —, ka motorrūpniecība ir atkarīga no ekonomikas stāvokļa un naftas cenām un ka finanšu tirgus krīzes laikā pircēju rīcība liecina par dramatisku uzticības zudumu. Tā ir galvenā problēma motorrūpniecībā. Konkurence ir ļoti spēcīga, tāpēc nav pieļaujams, ka viens uzņēmums — vai pat viena dalībvalsts — varētu izmantot pasākumus, kas izkropļotu konkurenci, un Eiropas Komisija neliktos ne zinīs par izkropļojumu novēršanu.

Tā ir mana ievadpiezīme. Ņemot to vērā, priekšlikumi veidot Eiropas ekonomisko stimulu kopumu ir tikpat neproduktīvi kā atsevišķi priekšlikumi par visas motorrūpniecības aizsardzību. Es uzskatu, ka pareizi būtu, kā to piedāvā Komisija, veicināt maz piesārņojošu transportlīdzekļu pētniecību un izstrādi vai nu ar pētījumu programmu, vai kredītu palīdzību. Es domāju, ka ir jānodrošina arī, lai palīdzība dalībvalstu līmenī nepieļautu konkurences izkropļojumus. Es esmu arī pilnīgi pārliecināts, ka mums nevajadzētu mainīt konkurences politiku kopumā, kā pēdējās dienās es to esmu lasījis priekšlikumos, ieskaitot tajos, kas nāk no prominentām Parlamenta amatpersonām.

Komisija pareizi piemēro striktus konkurences noteikumus. Tomēr es arī teiktu, ka mums, iespējams, jānāk klajā ar Eiropas pagaidu risinājumiem — tikai ne ar ilgtermiņa subsidēšanu — saistībā ar vadības izdarītajām kļūdām — tādām, kas ietekmēja *General Motors (GM)* un tā filiāles Amerikas Savienotajās Valstīs, un ka šādus risinājumus vajadzētu regulēt tiesību aktiem konkurences jomā. Tikai šādā veidā nozares darbavietas var būt drošas ilgtermiņā, un es arī domāju, ka labākā rīcība būtu atlikt jutīgo klimata izmaiņu politikas ievērošanu attiecībā uz automobiļiem un, kā tas jau ir teikts, ražot mašīnas, ko cilvēki var atļauties nopirkt, un neizvirzīt nekādas pārspīlētas prasības. Es varu tikai teikt, ka tas, ko šajā sakarā ir teikusi *Harm* kundze, ir pilnīgi atrauts no reālās situācijas.

Matthias Groote (PSE). – (DE) *Priekšsēdētājas kundze*, komisār, Padomes priekšsēdētāj, dāmas un kungi, patiesība ir tā, ka motorrūpniecībā ir krīze, un tam ir vairāki iemesli. Tieši finanšu krīze vēl vairāk ir padziļinājusi krīzi šajā nozarē, un dalībvalstis šobrīd izstrādā risinājumus.

Autorūpniecība Eiropā ir viena no galvenajām nozarēm. Tādēļ mums ir nepieciešami Eiropas risinājumi, lai šī Eiropas nozare pārvarētu krīzi. Gandrīz visiem automobiļu ražotājiem ir struktūrvienības Eiropā. Lai varētu realizēt nepieciešamos ieguldījumus videi draudzīgās mašīnās — kā tas šodien jau ir minēts vairākas reizes — un zema patēriņa tehnoloģijās, automobiļu ražotājiem vajadzīgas valsts garantijas vai zemas procentu likmes kredītiem no Eiropas Investīciju bankas. Detaļu ražošanas un piegādes nozari — un tas ir ļoti svarīgi

— arī nedrīkst aizmirst. Detaļu ražošanas un piegādes nozarē ir iesaistīti mazie un vidējie uzņēmumi, kas rada darbavietas un ievieš inovācijas.

Ko Eiropas Savienība var darīt, lai aizsargātu šo svarīgo nozari? Pēdējā plenārsesijā Padomes priekšsēdētājs ierosināja aizsargāt galvenās nozares. Manuprāt, tā ir laba ideja, jo, ja mēs paskatāmies, kādi ir priekšlikuma loģiskie secinājumi, tad redzam, ka visai Eiropas motorrūpniecībai tiks piemērots „Volkswagen likums”. Tas būtu saprātīgs risinājums. Tomēr Eiropas Komisija šobrīd cīnās pret šo aizsarginstrumentu. Tāpēc es gribētu vaicāt Komisijai, vai tā, neskatoties krīzi motorrūpniecībā, turpinās šo cīņu vai, ņemot vērā krīzi, mainīs savu attieksmi?

Sophia in 't Veld (ALDE). - (NL) *Priekšsēdētājas kundze*, zīmīgi, ka šeit uz vietas ir uzņēmējdarbības un rūpniecības komisārs, bet ne konkurences komisāre. Man ir nopietni iebildumi pret palīdzības sniegšanu autorūpniecībai. Kaut problēmas nenoliedzami ir lielas, kāpēc jāpalīdz automobiļu nozarei, bet citām nozarēm nē? Iespējams, ka problēmas ir saasinātas, bet tās noteikti nav izraisījis kredītresursu trūkums. Iznāk tā, ka valsts atbalsta sliktu darbu. Kaut arī ES līgums pieļauj palīdzību nozares glābšanai, mums nevajadzētu izmantot nodokļu naudu — kuru tomēr maksā sabiedrība —, lai uzturētu pie dzīvības grūtībās nonākušās nozares. Nevajadzētu aizmirst, ka pēdējos gados milzīgas naudas summas jau ir dotas, lai glābtu automobiļu ražotājus, un es gribētu piebilst, ka ne vienmēr tās ir viņus glābušas.

Kaut arī mums ir īstermiņa atbildība par pašreizējām darbavietām, mums ir ilgtermiņa atbildība par to, lai nākamajām paaudzēm nodotu spēcīgu ekonomiku, veselīgu vidi un stipras valsts finanses. Es uzskatu, ka ir nedaudz netaisnīgi, ka gadiem ilgi nav atrasta nauda sociālajai aprūpei, izglītībai, bērnu aprūpei vai vides aizsardzībai, bet tagad mums lūdz „pumpēt” miljardus autorūpniecībā, lai to izglābtu no posta. Ja palīdzība tiek sniegta, jābūt stingriem nosacījumiem, ko automobiļu nozare dos pretī restrukturizācijas ziņā, un nauda ir jānovirza tikai uz nākotni orientētām, videi draudzīgām un inovatīvām darbībām. Patiesi, no vienas puses valsts atbalsts varētu izglābt uzņēmumus, bet tajā pašā laikā, izjaucot konkurenci, tas var arī sagraut uzņēmumus.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) *Priekšsēdētājas kundze*, komisār, Padomes priekšsēdētāj, dāmas un kungi, tas jau ir teikts vairākas reizes. Autorūpniecība tieši vai netieši ir saistīta ar 12 miljoniem darbavietu Eiropas Savienībā. Tā veido 10 % no Eiropas IKP. Autorūpniecība šodien ir nopietnas krīzes priekšā: Eiropas tirgus ir nokritis par 15 %. Šis kritums varētu sasniegt 17–20 % 2008. gada pēdējos ceturkšņos.

Ražotāju produkcijas rādītāji samazinās. Šajā ziņā naudas trūkums ir galvenais drauds, ar ko saskaras šī nozare. Likumsakarīgi, ka ražotāji samazina produkciju un mēģina samazināt strukturālās izmaksas. Darbavietas ir kļuvušas par pirmajiem krīzes upuriem.

Kā jūs teicāt, priekšsēdētāja kungs, krīzes apstākļos ir nepieciešama koordinēta Eiropas un dalībvalstu rīcība, jo īpaši tajās valstīs, kas ir tieši saistītas. Ir nepieciešams EIB plānotais finansiālais atbalsts.

Protams, es atbalstu jūsu priekšlikumus. Vispirms mums ir jāatbalsta ieguldījumi, jo īpaši ekoloģiski tīru automobiļu projektēšanā un izstrādē, kā arī hibrīdtransportlīdzekļu un elektrisko transportlīdzekļu izstrādē. Ar finansiāliem ieguldījumiem mums ir jāatbalsta arī tirgus, lai atjaunotu braucošos automobiļus. Kā komisārs teica, veco automobiļu radītais piesārņojums veido nozīmīgu daļu no visa automobiļu radītā piesārņojuma.

Tomēr mums jāizveido ne tikai stabils un vērienīgs, bet arī reālistisks tiesiskais regulējums. Ir jāatbalsta CO₂ emisiju samazināšanas mērķi, ražotāji šim pasākumam ir ziedojuši — un joprojām ziedo — lielas naudas summas, bet patiesībā ir jālūdz samazināt uzliktos naudas sodus, ja neizdodas sasniegt šos mērķus. Pārmērīgi naudas sodi var iznīcināt lielos ražotājus.

Neaizmirsīsim, ka autorūpniecība ir nozare, kuru vissmagāk ietekmē vides aizsardzības prasības.

Visbeidzot, pašreizējos apstākļos ražotāji ciestu zaudējumus, ja tiktu samazināta aizsardzība, kas attiecas uz mašīnu virsbūves detaļām.

Monica Giuntini (PSE). - (IT) *Priekšsēdētājas kundze*, komisār, dāmas un kungi, es domāju, ka mūsu debates par vienu no viskritiskākajām nozarēm notiek īstajā laikā.

Pasaules ekonomikā lejupslīde turpinās, un pasliktinās jau tā bēdīgā situācija Itālijas un Eiropas autorūpniecībā. Ministrs minēja iepriekšējos statistikas datus, kas 2008. gadā rādīja pārdošanas kritumu par 5 %. Itālijā kritums tikai oktobrī vien bija 18 %, kas ir sliktākais rādītājs nozarē pēdējo desmit gadu laikā.

Līdz ar to šī krīze ietekmē visus vissvarīgākos Eiropas tirgus, bet es vēlētos uzsvērt, ka krīze neietekmē tikai autorūpniecību vien, bet gan visu piegādes ķēdi, kas īpaši graujoši ietekmē uzņēmumus, kuri specializējas mašīnu detaļu ražošanā.

Kā jau tika teikts, krīze ietekmē visas nozares, vienīgi piemēra pēc es minēšu pēdējo mēnešu situāciju Itālijā, Toskānas reģionā, kur pēc ražotņu pārvietošanas izmaksas no algu garantiju fonda sasniegušas lielus apjomus, kas ietekmēja simtiem darbinieku, un notika līgumdarbinieku atlaišana. Viens no daudzajiem piemēriem ir piemērs ar *Delfi* grupu, kas parāda, cik nopietna ir situācija, kad darbinieki divarpus gadus bija atkarīgi no algu garantiju fonda naudas. Ir nepieciešami steidzami pasākumi, kurus jau uzsākušas vietējās varas iestādes, lai šie cilvēki atkal atgūtu darbu.

Tomēr tagad ir skaidrs, ka tā ir valsts, reģionālās un vietējās varas iestāžu daļēja nespēja kaut ko darīt lietas labā, tāpēc ir nepieciešama stingra apņemšanās un rīcība Eiropas līmenī, arī konfrontējot daudznacionālos uzņēmumus par ražotņu pārvietošanas problēmām, un līdz ar to jāpieņem pasākumi, kas aptver visu Eiropu un ir izstrādāti krīzes apturēšanai, lai izvairītos no trieciena sociālajai jomai un nodarbinātībai.

Gianluca Susta (ALDE). – (IT) *Priekšsēdētājas kundze*, dāmas un kungi, finanšu krīze mums māca, ka jāatgriežas pie reālās ekonomikas, un tāpēc mums jāpalīdz Eiropas rūpniecībai atgūties, jo īpaši laikā, kad ASV, ko vada *Barack Obama*, gatavojas zināmā mērā mainīt ekonomiskās attiecības pasaulē.

Nav runa par valsts atbalstu, bet mums jāstiprina rūpniecība trīs jomās: pārstrādē, kas jāsaprot vienādi visā Eiropā, ražotņu pārvietošanā, koncentrējoties uz inovatīvām nozarēm un informācijas sniegšanu patērētājiem, un būtiskos Pasaules tirdzniecības organizācijas pasākumos, lai no jauna līdzsvarotu muitas tarifu veidotās barjeras, lielākoties attiecībā starp Eiropas Savienību un Tālajiem Austrumiem.

Papildus tam mēs nedrīkstam aizmirst ieguldījumus nozares pētniecībā un lielajās infrastruktūrās — gan materiālajās, gan nemateriālajās. Pasaulē mums jābūt godīgiem. Šodien noteikumi mainās, un mums jāizmanto G20 secinājumi, kas iesaka atgriezties pie vienlīdzīga sākuma punkta.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) *Priekšsēdētājas kundze*, šodien darbavietas ir vissvarīgākais jautājums visā Eiropā. Tas ir svarīgs jautājums motorrūpniecībai un svarīgs jautājums arī citām Eiropas tautsaimniecībām. Nedrīkst pieļaut, ka valsts atbalsts rada bezdarbu vienas valsts uzņēmumos, bet palielina nodarbinātību citas valsts uzņēmumos. Nevar būt tāds valsts atbalsts, kas kaitē rūpniecībai vienā jomā, bet palīdz — citā jomā, jo tas novestu pie bezdarba un darbavietu zaudēšanas, kas soli pa solim izplatītos visā Eiropā. Mēs nedrīkstam pieļaut tādu valsts atbalstu, kas padara situāciju vēl grūtāku veiksmīgiem uzņēmumiem, bet notur vīrs ūdens tādos uzņēmumos, kas vieni paši nevar izdzīvot. Motorrūpniecības problēma ir ilgtermiņa problēma, ko šīs finanšu krīzes laikā mēs saredzam daudz skaidrāk, bet jau ilgāku laiku tai ir bijuši milzīgi zaudējumi, mazs pieprasījums visā pasaulē, kā arī pārprodukcija.

Pirmkārt un galvenokārt tagad ir svarīgi nodrošināt Eiropā pieprasījumu. Tas nozīmē, ka jāatvieglo nodokļi, lai dotu iespēju Eiropas mājsaimniecībām pieprasīt produktus, kas ir ražoti šeit. Tas nozīmē nodrošināt Eiropas rūpniecības spēju visās jomās, vadību tehnoloģiju un attīstības, kā arī vides un enerģētikas jomās. Valstij vajadzētu par to rūpēties.

Tomēr tas nozīmē arī atbrīvot ceļu Eiropas motorrūpniecībai, lai tā kļūtu par pasaules mēroga partneri. Tas nozīmē nodrošināt atvērtu brīvo tirdzniecību, kurā Eiropas motorrūpniecībai būtu piekļuve pasaules tirgiem. Tāpēc ir svarīgi atcerēties, ka tie, kas šodien kavē Dohas sarunu kārtā atbalstīto brīvo tirdzniecību un progresu, būtībā traucē Eiropas motorrūpniecības izaugsmei lielajos nākotnes tirgos.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) *Priekšsēdētājas kundze*, dāmas un kungi, ņemot vērā, ka mēs saskaramies ar ļoti nopietnu krīzi, kas ietekmē automobiļu nozari no ASV līdz mūsu kontinentam, Eiropai ir ļoti skaidra izvēle: vai nu tirgus liberālisma teorētiskā modeļa abstraktas atbilstības vārdā, kas pilnībā respektē konkurenci, palikt neaktīvai un noskatīties uz pieprasījuma un produkcijas sabrukumu — sekām, kuras mēs šodien pat nevaram aprēķināt —, kā dažas balsis šodien uz to ir mudinājušas, vai arī uzņemties atbildību, lai rastu pareizu situācijas risinājumu.

Mēs esam izvēlējušies otro iespēju, un mēs aicinām Komisiju un Padomi parādīt izlēmību un apņēmību. Mums patika tas, ko teica komisārs *Verheugen* kungs, un mēs ceram, ka neviens no viņa kolēģiem neapturēs viņa apņēmību. Šī ir ārkārtas situācija, un ir nepieciešami ārkārtas risinājumi.

No otras puses, dāmas un kungi, finanšu krīze mums ir parādījusi, kā rīkojas dažas politiskās un ekonomiskās varas iestādes, kas izvēlējušās izmantot un ieguldīt valsts līdzekļus, par ko pirms dažiem mēnešiem neviens pat neiedomātos. Tomēr mūsu rīcībai jābūt selektīvai — un ar to es arī beigšu —, jāizstrādā steidzama

stratēģija un, piešķirot pievilcīgākus aizdevumus, kā arī atbalstot pieprasījumu, jāveicina selektīva pāreja uz ekoloģiski ilgtspējīgākām ražošanas metodēm.

Martin Callanan (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, manuprāt, neskatoties uz ārkārtīgi smagajiem ekonomiskajiem apstākļiem un pamatīgu ES tiesisko aktu birumu, Eiropas automobiļu ražošanas nozare pēdējos gados ir parādījusi ievērojamu dzīvotspēju. Mūsu automobiļu ražotāji ir vadošie pasaulē ekoloģisko problēmu apzināšanas, tehnisko standartu un inovāciju jomā. Tās ir jomas, kas būtu jāatbalsta, nevis jāgrauj. Es jo īpaši lepojos ar AK automobiļu ražošanas nozari un, ja drīkstu, gribētu īpaši uzsvērt mūsu vietējo Nissan uzņēmumu, kas atrodas manā reģionā ziemeļaustrumu Anglijā un ir visproduktīvākā automobiļu rūpnīca Eiropā.

Neviens neapstrīd vides aizsardzības nozīmīgumu, taču es esmu ārkārtīgi nobažījies, ka, steigā uzlabojot mūsu ekoloģiskos rādītājus, mēs dažreiz riskējam ar to, ka varam iznīcināt ļoti nozīmīgu un veiksmīgu ražošanas nozari. Jau šobrīd mēs redzam masveidīgu pārdošanas apjomu kritumu AK. Pagājušajā mēnesī pārdošanas apjomi samazinājās par 23 %. Mums vajadzētu meklēt veidus, kā atbalstīt šo nozari un stimulēt tajā nepieciešamās izmaiņas, kas nodrošinātu tās nākotni, nevis uzspiest tai ļoti stingru un neelastīgu nozares pārstrukturēšanas grafiku. Ja automobiļu ražošanas nozare, kā arī piegādes un rezerves daļu nozares saņems no mums politisko atbalstu, mēs varēsim palīdzēt viņiem pārvarēt šo smago periodu.

Es ceru, ka Komisija būs īpaši modra attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas paplašina valsts atbalsta sniegšanas robežas automobiļu ražotājiem. Apvienotajā Karalistē mums ir ļoti gara un ļoti neveiksmīga pieredze attiecībā uz valsts atbalstu automobiļu ražošanas nozarei. 1980. gados mums izdevās tikt no tā vaļā. Es ceru, ka mēs vēlreiz neiesim pa šo ceļu, jo, ja mēs valsts naudu iepludināsim automobiļu nozarē, ko mums darīt ar ēku būves, celtniecības un pārtikas nozari? Šobrīd cieš visas nozares, un mums jārikojas ārkārtīgi uzmanīgi ar grūtībās nonākušo nodokļu maksātāju naudu, lai pārāk daudz neiepludinātu automobiļu nozarē. Šāda prakse neattaisnojās agrāk un neattaisnosies arī nākotnē. Es ceru, ka Komisija būs jo īpaši modra attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas varētu būt maldīgi nostājušās uz šā nesekmīgā ceļa.

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, komisār, dāmas un kungi, kā jau tika teikts, automobiļu ražošanas nozare ir nozīmīga nozare; patiešām, tā ir galvenā nozare Eiropas ekonomikā, kas faktiski tiešā un netiešā veidā nodrošina darbu 12 miljoniem cilvēku. Tas ir milzīgs skaits. Tāpēc es uzskatu, ka lētu aizdevumu piešķiršana šai nozīmīgajai nozarei ir noteikti attaisnojama, taču ir acīmredzami, ka šie papildu līdzekļi ir jāiegulda jaunās, videi draudzīgās tehnoloģijās. Domājams, ka Eiropas automobiļu ražotāji vēl vairāk apvienos savus spēkus, kad runa būs par šo jauno tehnoloģiju attīstīšanu, piemēram, lai radītu cenas ziņā pieejamus augstas ražības elektrisko automobiļu akumulatorus.

Turklāt mums jāatzīst, ka daļu no kļūdām ir izdarījusi arī pati Eiropa. Mēs, iespējams, esam pārāk daudz investējuši ūdenraža dzinējos, lai gan tagad ļoti īsā termiņā mums vajag ekonomiskus elektriskos hibrīddzinējus. Tāpēc mums, iespējams, vajadzētu precizēt mūsu prioritātes un projektus, jo īpaši saistībā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai. Mums būtu jātiecas, un patiešām, kādēļ gan to nedarīt, lai mums Eiropā līdz 2020. gadam visi jaunie automobiļi būtu darbināmi ar elektrību neatkarīgi no tā, vai tie ir hibrīdautomobiļi vai ne. Kāpēc lai tas nebūtu iespējams? Lai to sasniegtu, mums ir nekavējoties jāpārslēdzas, un tas nozīmē, ka mums ir arī jāveic ieguldījums šajā nozarē strādājošo apmācībā. Komisār, mēs ceram, ka jūs piekritīsiet tam, ka palīdzība, kas vērsta uz darbinieku apmācību, ir uz nākotni orientēts un pamatots ieguldījums un ka šī palīdzība tiks vērtēta tieši tā. Turklāt vairāki ražotāji, starp tiem arī Ford Genkā un Opel Antverpenē jau šobrīd veic ieguldījumus un milzīgu darbu arī mazāk aizsargāto darba tirgus dalībnieku vārdā. Pēc manām domām, arī turpmāk ir jāveicina un jāatbalsta šāda veida politika.

Visbeidzot, tiesību akti par CO₂, kas mums būs jāapstiprina pēc pāris nedēļām, ir lieliska iespēja nospraust augstākus mērķus. Krīzes vienmēr rada iespējas. Mums tagad jāapvieno centieni, lai radītu šos jaunās paaudzes automobiļus. Ja mēs tagad būsim neatlaidīgi, Eiropas Savienība turpmākajās desmitgadēs dominēs šajā tirgū, tāpēc šis ir aicinājums Eiropas ražotājiem pamest ierakumus un doties uzbrukumā.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, kādai ir jābūt mūsu stratēģijai, lai pārvarētu šo krīzi? Šobrīd runā fakti. Krīze ietekmē visus ražotājus, un ķēdes reakcija ir devusi triecienu 12 miljoniem automobiļu ražošanas nozarē strādājošo Eiropas pilsoņu.

Pirmkārt un galvenokārt mums ir jādoma par šiem strādniekiem un viņu ģimenēm, un šo cilvēku aizsardzība ir jāizvirza par mūsu prioritāti, tāpēc ir jārod atbilde uz raižpilno jautājumu: kādai ir jābūt stratēģijai, lai pārvarētu šo krīzi?

Ātra un efektīva vienota un strukturēta vidēja termiņa un ilgtermiņa nozares politika — „jaunais kurss” automobiļu nozarei — koordinēta, situācijai adekvāta dalībvalstu un Eiropas Savienības reakcija.

Šeit Parlamentā uzpeld veci, dogmatiski aktualitāti zaudējušā liberālisma viedokļi: nekādu palīdzību, nekādu subsīdiju, bet tikai un vienīgi konkurence. Dāmas un kungi, ir pienācis laiks sākt regulēšanu, valstij jāsāk rīkoties. Tāpēc mums ir nepieciešams „jauns kurss” automobiļu nozarei — ambiciozs un saprātīgs plāns, lai, pirmkārt, saglabātu darbavietas un izvērstu nodarbinātību Eiropā, kā arī lai atbalstītu apmācību. Otrkārt —, lai paātrinātu šo uzņēmumu pāreju uz tehnoloģijām, kas nodrošinātu ekoloģiski tīru un modernu transportlīdzekļu ražošanu, lai veicinātu pieprasījuma atjaunošanos, lai, izstrādājot Eiropas vides saudzēšanas piemaksas, vienkāršotu veco braucošo automobiļu atjaunošanu, kuras ir piesārņojuma avots.

Īsumā, Eiropai ir jārikojas, un tā nedrīkst nereaģēt. Tai ir jārikojas, nevis bezdarbīgi jāklusē. Mums jārikojas, un jārikojas saprātīgi, lai atbalstītu šo pārveidošanu.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Savulaik cilvēks kā pārvietošanās līdzekli izmantoja zirgu, taču tagad mēs dzīvojam pasaulē, kurā cilvēks pārvietojas, izmantojot desmitiem vai simtiem zirgspēku. Ar četrvietīgu un piecvietīgu automobili vairāk nekā 75 % no visa satiksmē pavadītā laika brauc tikai viens cilvēks. Vairāk nekā 100 gadus šie automobiļi patērē 7,5 litrus degvielas uz 100 km. Galvenās problēmas, ar kurām cilvēcei nākas saskarties, ir problēmas, kas attiecas uz dzīves veidu un piesārņojumu. Tāpēc mums par to ir jādomā, un automobiļi jāizmanto citādi. Tiem jābūt daudz mazākiem, pietiekami drošiem, ekoloģiskiem, lai [degvielas] patēriņš būtu daži litri uz 100 km un lai to cena ļautu regulēt cilvēka ieradumus nākotnē.

Ieke van den Burg (PSE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, pat ņemot vērā lielo kritikas devu uz automobiļu ražošanas nozari un uz veidu, kā Komisija ir darbojusies, mums nav citas izvēles, kā vien vēlt uzmanību automobiļu ražošanas nozarei, jo līdzīgi kā mājokļu būvniecība, šī nozare piedzīvo dramatisku kritumu. Šobrīd zvana visi trauksmes zvani, tāpēc mums ir jārikojas laikus, īslaicīgi un mērķtiecīgi.

Es vēlētos uzsvērt trīs lietas ne tikai attiecībā uz galvenajiem automobiļu ražotājiem, bet arī uz piegādātājiem un finanšu uzņēmumiem. Veicot pārstrukturēšanu, ir jākoncentrējas uz ekoloģiski tīrākiem, ekonomiskākiem automobiļiem, un atsevišķi aspekti ir jākoordinē Eiropas līmenī. Mēs nedrīkstam ļaut dalībvalstīm darboties vienatnē, kas varētu saasināt problēmas kaimiņvalstīs. Tas jo īpaši attiecas uz piegādātājiem, jo viņi darbojas pāri robežām. Viņi darbojas iekšējā tirgū, tādēļ uz viņiem attiecas iekšējā tirgus, nevis valsts līmeņa pasākumi. Eiropas Komisijai ir cieši jāuzrauga, lai šie konkurences apstākļi būtu vienādi. Tādēļ es atbalstu to, ka šajā sakarā Konkurences ģenerāldirektorātam tiek piešķirta liela nozīme.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, mēs jau esam samaksājuši par to, lai glābtu bankas, tagad mums ir jāglābj automobiļu ražošanas nozare un atkal, protams, par valsts līdzekļiem. Tomēr mēs jau vairāk nekā desmit gadus brīdinām automobiļu ražošanas nozari par to, kādas sekas CO₂ emisijas atstāj uz sabiedrības veselību. Jau vairāk nekā desmit gadus mēs aicinām šo nozari ražot ekoloģiski tīrus automobiļus. Vairāk nekā desmit gadus tā izliekas nedzirdam šos aicinājumus un pretojas ar spēcīga lobija palīdzību. Tas bremzē jebkādu attīstību. Komisār, jūs zināt, ka šī sasaukuma Parlaments nesen iebilda augsta līmeņa darba grupai „Cars 21”, kura prasīja nesamazināt emisijas zem 130 gramiem.

Tomēr, kad tika gūta ievērojama peļņa, kas netika par jaunu ieguldīta nozares pārstrukturēšanā, finanšu krīze kļuva par labu ieganstu tam, lai lūgtu valsts atbalstu un atlaistu strādniekus pa labi un pa kreisi. Vai patērētājus gatavojas apmullot vēlreiz? Faktiski patērētājiem nāksies maksāt par iespēju tirgū iegūt ekoloģiski tīrus automobiļus, bet nebūs garantijas, ka tie būs lētāki, tieši tāpat, kā tas ir pašlaik.

Tāpēc automobiļu ražošanas nozare ir jāvirza kaut kur citur, lai izvairītos no turpmākiem bankrotiem, jo mums jāgatavojas laikmetam, kas sekos pēc automobiļu ēras.

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, pirmkārt, mēs varētu piebilst, ka tirgiem Eiropā, kas ir cietuši mazākā mērā, ir skaidra normatīvā vide attiecībā uz tiesību aktiem par CO₂ nodokļu politiku un skaidra normatīvā vide attiecībā uz to, kas tiek gaidīts no automobiļu ražotājiem. Jouyet kungs, ja jūs prezidentūras laikā izdotos piespiest dalībvalstis radīt skaidru normatīvo vidi pēc iespējas drīzāk, pat patērētājs varētu atgūt uzticību. Tā būtu vislabākā iespējamā palīdzība autotransporta nozarei.

Mums būtu jāizdara vēl kaut kas. Mums šobrīd nevajadzētu runāt par subsīdijām, kas mērāmas miljardos, ja vienlaikus mēs draudam autotransporta nozarei ar sodanaudām, kas arī mērāmas miljardos, ja mērķi netiks sasniegti. Tam nav nozīmes. Tas rada daudzas neskaidrības un padara transportlīdzekļus patērētājiem vēl dārgākus. Mums ir jārikojas citādi, jāsaprot projekts un jāpaziņo, ka līdz 2020. gadu beigām 20, 25 vai 30 % automobiļu ir jābūt tādiem, kas nerada emisijas. Tas varētu rosināt uz inovācijām un virzīt nozari uz

priekšu, vienlaikus arī patērētājiem sniedzot skaidrību par to, kāda būs nākotnes stratēģija autotransporta nozarei Eiropā.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze, pašreizējā krīzes situācijā Francijas prezidentūras un rūpniecības komisāra *Verheugen* kunga centieni pelna uzslavu un ir apsveicami. Tomēr mums jādarbojas vairāk un steidzami. Mēs arī gribam, lai komisāri, kas atbild par rūpniecību un konkurenci runātu saskaņoti.

Automobiļu ražošanas nozarei, kuru pārstāv ražotāji, atbalsta nozares, izplatītāji un finanšu uzņēmumi, ir nepieciešams steidzams un drošs daudzpusīgs atbalsta plāns. Cilvēki nesapratīs atturību un neieinteresētību lēmumu pieņemšanā attiecībā uz atbalstu, kas nepieciešams automobiļu ražošanas nozarei, kura nodrošina tiešu, masveidīgu un kvalitatīvu darbu, jo īpaši, ja to salīdzinām ar centību, kāda tika demonstrēta, palīdzot finanšu sektoram, kura visrupjākās kļūdas tika vērtētas visai labvēlīgi.

Opel strādnieki *Figueruelasā*, *Saragosas* provincē, kas ir atbalstījuši un palīdzējuši nodrošināt sava uzņēmuma nākotni Spānijā un Vācijā, nesapratīs, to nesapratīs arī *Aragonas* reģiona un Spānijas valdība, kas izmanto visus savus ieguldījumu resursus un cer, ka Eiropas Savienība sadarbosies un nodrošinās vadību.

Mums ir nepieciešams steidzams un pārdrošs plāns, kas palīdzēs ātri nomainīt esošo automobiļu parku Eiropā ar drošākiem un ekoloģiski tīrākiem transportlīdzekļiem. Decembrī mums būs nepieciešams Eiropas „*Plan Renove*” jeb atjaunošanas plāns, kas atbalstīs visu, sākot ar tiešiem ieguldījumiem līdz pat patēriņam.

Eiropas automobiļu ražotājiem, kā arī atbalsta nozarei, izplatītājiem un finanšu uzņēmumiem arī ir nepieciešams atbalsts un garantijas. Noderīga būtu arī ātra, taisnīga un loģiska vienošanās par transportlīdzekļu un emisijas jautājumiem.

Gabriele Albertini (PPE-DE). Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, Eiropas priekšsēdētājs un Luksemburgas premjerministrs *Juncker* kungs ir paziņojis, ka, lai glābtu automobiļu ražošanas nozari, mums ir nepieciešama Eiropas stratēģija kā atbilde uz Amerikas Savienoto Valstu izsludināto glābšanas plānu. Es pilnībā piekrītu teiktajam un ceru, kas tā tiks izstrādāta.

Nākamajā dalībvalstu finanšu ministru sanāksmē Eiropas Investīciju banka piedāvās palielināt aizdevuma apmēru automobiļu ražošanas nozarei 2009. un 2010. gadā par 20 un 30 %, kas būtu 10–15 miljardi eiro gadā, un šis lēmums ir tieši laikā. Dažas dalībvalstis jau sākušas rīkoties neatkarīgi: Vācijas valdība, piemēram, mēneša sākumā ir iesniegusi atbalsta plānu, kas vērsti uz ekonomikas atveseļošanu, ar domu veikt jaunus ieguldījumus, kuru apmērs nākamajam gadam būtu 50 miljardi eiro. Automobiļu ražošanas nozare ir viena no tām pamatnozarēm, uz kurām šis plāns attiecas.

Es ceru, ka Eiropas Komisija rīkosies tāpat un darbosies kā organizācija. Atbalsts ir jāsniedz Eiropas Savienībā izvietotiem uzņēmumiem, un līdzekļiem jānonāk tajos uzņēmumos, kas nepārvieto savas ražošanas operācijas uz citām vietām. Katrs lēmums sniegt atbalstu uzņēmumiem šajos apstākļos ir ļoti apsveicams, un tam ir jāveicina nodarbinātība un jāstimulē ieguldījumi Eiropā.

Dorette Corbey (PSE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, komisār, es patiesībā piekrītu *Harms* kundzes komentāriem. Atbalsts, kas ir nepieciešams automobiļu ražošanas nozarei, patiešām norāda uz to, ka nozares politika ir bijusi neveiksmīga. Gadiem ilgi tika runāts par vajadzību sagatavot automobiļu nozari 21. gadsimtam, kas galu galā nav noticis. Atkal un atkal automobiļu ražošanas nozare uz aicinājumiem ražot ekoloģiski tīrākus un ekonomiskākus automobiļus ir palikusi nedzirdīga. Galu galā mums nav nekā, ko parādīt šajā jomā. Automobiļu ražošanas nozare nav izdarījusi neko inovatīvu, lai varētu ražot automobiļus ar CO₂ emisiju samazinājumu, bet prasības atvieglot CO₂ emisijas automobiļu ražošanas nozarei joprojām tiek lobētas, kas ir klaja bezkaunība.

Jautājums ir šāds: uz kurieni mēs ejam? Es domāju, ka mēs varam turpināt sniegt atbalstu automobiļu ražošanas nozarei, taču tam ir jābūt cieši saistītam ar ļoti stingrām prasībām un to, ka reāls atbalsts sniedzams tikai elektriskajiem automobiļiem, pabeigta programmai, kas padarītu iespējamu automobiļu ražošanas nozares elektrifikāciju, un, protams, strādnieku pārkvalifikācijai. Visbeidzot, ir ļoti svarīgi, lai automobiļu ražošanas nozarē strādājošajiem būtu nākotne. Par viņiem nekad nedrīkst aizmirst.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, es gribētu pateikties visiem runātājiem. Šis ir ļoti saturīgas debates par nozīmīgu jautājumu, un es tāpat kā prezidentūra piekrītu viedoklim, ko izteica vairums no jums, proti, ka ir absolūti svarīgi mums uzņemties pilnu atbildību un stāties pretī šai izņēmuma situācijai, kas šobrīd iedragā pamatnozari: kā jūs atzīmējat, šie rādītāji ir 12 miljoni darbavietu Eiropas Savienībā un nozare, kuru patērētāju kredīteshanas dēļ iedragājusi finanšu krīze, kas ir šīs nozares raksturīgākā iezīme.

Turklāt tā ir nozare, kurai nākas stāties pretī savā ziņā unikāliem ekoloģiskiem izaicinājumiem. Aizkavēšanās ir viena lieta, bet tas, ka tai laikā, kad mēs esam arī apņēmušies pieņemt enerģētikas un klimata pārmaiņu paketi — vienu no lielākajiem izaicinājumiem, ar ko Eiropas Savienībai ir jāsaskaras —, tiek zaudēts laiks, ko nevar atgūt, ir cita lieta.

Tāpēc šī ir izņēmuma situācija, un prezidentūrai ir jānodrošina, lai Eiropas reakcija būtu līdzvērtīga šiem izaicinājumiem. Izstrādājot šo atbildi, ir jāņem vērā trīs faktori.

Pirmkārt, ko dara mūsu trešo valstu partneri. Mums ir jāsaģlabā šīs Eiropas nozares konkurētspēja. Otrkārt, mēs nedrīkstam aizmirst par Eiropas Savienības galvenajiem mērķiem: Komisijas priekšlikumiem ir jāsekmē enerģētikas un klimata pārmaiņu paketē nosprausto mērķu sasniegšana, kurus jūs ļoti pārzināt. Attiecībā uz transportlīdzekļu CO₂ emisijām es ticu, ka mēs tuvojamies tam, lai panāktu vienošanos, un tas ir sasniedzams to procedūru kontekstā, kurās ir iesaistīts Parlaments, Komisija un Padome.

Treškārt, mums ir jārespektē arī iekšējā tirgus integritāte. Pārredzamība, vienlīdzīga attieksme un koordinēšana ir būtiska, taču, ja ir tādi apstākļi, kā šie, ko mēs pašlaik piedzīvojam, tie nekādā veidā neliedz sniegt īpašu pagaidu atbalstu, ko nosaka un piešķir, pamatojoties uz saistībām, kuras ir uzņēmusies arī automobiļu ražošanas nozare.

Es atzīmēju komisāra *Verheugen* kunga ierosinātos darbības virzienus, kas, pēc manām domām, ir labas iniciatīvas, kuras prezidentūra atbalsta vai nu ar aizdevumiem, ko piešķir Eiropas Investīciju banka visnozīmīgākajiem ekoloģiskajiem ieguldījumiem, vai arī ar nodokļu atvieglojumiem, ja tiek pieprasīti vides prasībām atbilstīgi automobiļi, ja tiek atjaunoti braucošie vecāka ražojuma automobiļi, kas neatbilst vides prasībām, ja tiek samazinātas mehānisko transportlīdzekļu izmaksas, kas arī, šķiet, ir svarīgs uzdevums, un ja vairāk uzmanības pievērš ekonomiskākiem transportlīdzekļiem. Visbeidzot es uzskatu, ka nonākot krīzes situācijās, ir svarīgi arī tas, lai šajā nozarē tiktu izstrādātas valsts garantijas.

Tāpat es domāju, ka mums ir nepieciešami stimuli, lai izvērstu mācības un atsevišķos gadījumos pārkvalifikāciju, jo turpmākajās nedēļās un 2009. gada pirmajos mēnešos mēs diemžēl varam nonākt pat vēl sarežģītākā situācijā.

Viss, ko piedāvā komisārs *Verheugen* kungs, manuprāt, ir vērsti pareizā virzienā, un mums viņš ir jāatbalsta. Tagad tas ir laika jautājums, mums ir jārikojas ātri, un es arī piekrišu tam, ko teica *Goebbels* kungs par stabilitu un aktīvu Eiropas pamatprogrammu, kas ļautu saglabāt šīs vitāli svarīgās nozares konkurētspēju.

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, man ir žēl, ka *Harms* kundzes šobrīd šeit vairs nav. Pēc tik neordināra uzbrukuma — tāda, kuram spraucās cauri apmelojumu gūzma — būtu pareizi, ja man dotu iespēju viņai atbildēt. Es to darīšu rakstiski. Taču Komisijas vārdā es noteikti noraidu *Harms* kundzes pretenzijas gan no formas, gan no satura viedokļa.

(Aplausi)

Tās nav pieņemamas.

Par jautājuma būtību — Eiropas autotransporta nozare nav pieslēgta pie mākslīgās barošanas sistēmas. Dažas uzstāšanās radīja iespaidu, ka tā, ko mēs šeit aplūkojam, ir nozare, kas ir vai nu atkarīga no subsīdijām, vai arī lūdz tās. Eiropas autotransporta nozarei subsīdijas nav maksātas, nedz arī tā ir lūgusi to darīt. Mūsu nozares politika kopumā ir, protams, pamatota uz to, ka mēs gribam būt neatkarīgi no subsīdijām.

Vienīgais pieejamais instruments ir Eiropas Investīciju bankas kredīts ar mazu procentu likmi. Ļaujiet man tomēr visiem izskaidrot, ko konkrēti tas nozīmē — tie ir kredīti, kuru procentu likme ir varbūt par kādu 1 % zemāka nekā vispārpieņemtā tirgus likme. Tas ir nepieciešams, lai spētu finansēt tos ieguldījumus, kurus, piemēram, jūs kā Eiropas likumdevēja iestāde, pieprasāt no automobiļu ražotājiem, proti, ieguldījumus modernās, videi draudzīgās tehnoloģijās. Tādēļ Eiropas Investīciju banka to dara, un tas nav tikai Eiropas autotransporta nozarei. Šeit, sēžu zālē, tiek radīts iespaids, ka autotransporta nozare ir vienīgā Eiropas nozare, kurai ir iespējas izmantot šos Eiropas Investīciju bankas kredīta pakalpojumus. Nē, tas tā nav. Tie attiecas uz visām nozarēm, un tādējādi tie nebūt nav kaut kas tikai un vienīgi autotransporta nozareiraksturīgs. Es gribētu jūs visus šeit, Parlamentā, lūgt nekavējoties beigt radīt iespaidu, ka Eiropas autotransporta nozare ir trūcīgs sektors, kas pieslēgts pie mākslīgās barošanas sistēmas, un valsts to uztur. Nozare nav nedz pieslēgta pie sistēmas, nedz arī tas ir nepieciešams, jo ir samērā skaidrs, ka tehniskajā un konkurētspējas ziņā šī nozare ir vislabāk funkcionējošā autotransporta nozare pasaulē. Es esmu absolūti pārliecināts, ka tā tas būs arī turpmāk.

Mēs esam strādājuši gadiem ilgi — gan ar nozari, gan ar zinātņi — lai attīstītu nākotnes modernās tehnoloģijas. Saistībā ar Septīto pamatprogrammu mēs tērējam un esam iztērējuši daudz naudas daudzu gadu garumā. Mēs esam intensīvi strādājuši, lai panāktu pamatnosacījumu stabilizēšanos šajā nozarē. Tā bija pirmā rūpniecības nozare, kurai mēs vispār izstrādājām šāda veida nozares politiku, un iemesls tam bija tieši tas fakts, ka mēs jau laikus redzējām nākotnes problēmas, ar kurām šai nozarei būs jāsaskaras.

Attiecībā uz *Opel* lietu es vēlētos vēlreiz atkārtot: tā ir absolūti izņēmuma, ārpuskārtas situācija, kurai nav nekā kopīga ar paša uzņēmuma biznesa politiku. Tās ir vienīgi to problēmu sekas, kas radušās Amerikas Savienotajās Valstīs un ietekmējušas Eiropu, un uz tām mums jāatrod atbilde.

Pēdējais punkts — *Groote kungs* runāja par jautājumu, kas viņu interesē īpaši, proti, par „*Volkswagen* likumu”. Man nav pārlicības, ka doma īstenot Eiropas iniciatīvu, kuras mērķis būtu izstrādāt līdzīgus normatīvos noteikumus visiem Eiropas automobiļu ražotājiem, varētu būt laba. Diez vai atrastos kāds, kurš varētu piekrist šai domai. Cik man zināms, *Groote kungs*, Komisija šajā jautājumā savu viedokli nav mainījusi. Tomēr drīz mēs varētu sagaidīt lēmumu pieņemšanu.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks plkst. 11.30.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Esko Seppänen (GUE/NGL), rakstiski. – (FI) Pasaules automobiļu ražošanas nozare ir nonākusi grūtībās, tomēr tās neskar visas rūpnīcas. *Porsche* ir atradis jaunu veidu, kā pelnīt naudu, un tas ir — izmantot iespējas iegādāties *Volkswagen* akcijas. Tas tomēr nav VW vai citu automobiļu rūpnīcu problēmu risinājums.

Banku krīze ir izraisījusi automobiļu krīzi: kad ekonomikā valda deflācija, cilvēki nevar atļauties iegādāties jaunus automobiļus vai degvielu, ko tajos ieliet. Eiropas Investīciju banka vēlas glābt automobiļu ražošanas nozari ES vārdā, bet mums vēlreiz ir jāpadomā, vai pasaulei ir nepieciešamas visas tās jaudas, kas šodien tiek izmantotas automobiļu ražošanai. Ja EIB aizdevumi tiktu novirzīti jaunām enerģētikas un vides tehnoloģijām, tas daudz labāk atbilstu šā brīža pasaules reālajām vajadzībām. Brīvā nauda, ko patērētāji pēdējos gados izmantoja jaunu automobiļu pirkšanai, ir aizgājusi, un tā neatgriezīsies atpakaļ.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), rakstiski. – (RO) Automobiļu ražošanas nozare ir viens no Eiropas ekonomikas virzītājspēkiem. Katru gadu Eiropā tiek saražoti 300 000 automobiļu un 300 000 transportlīdzekļu preču un pasažieru pārvadāšanai. Autotransports rada 72 % no tā emisiju apjoma, ko rada viss transports kopumā, taču tagad mums ir pienācis laiks no jauna apstiprināt automobiļu ražošanas nozares nozīmīgumu no ekonomiskās un sociālās perspektīvas.

Finanšu krīze un ekonomikas lejupslīde smagi iedragā automobiļu ražošanas nozari, kas nodrošina gan tiešā, gan netiešā veidā vairāk nekā 15 miljonu darbavietu. 2012. gads Eiropas automobiļu ražošanas nozarei būs izšķirīgs, jo tiks ieviestas jaunas prasības attiecībā uz degvielas kvalitāti, piesārņojuma emisijas ierobežojumiem, tipa sertifikāciju un satiksmes dalībnieku drošību.

Lai padarītu mūsu ceļu satiksmi zaļāku, Eiropas Savienība videi draudzīgākiem transportlīdzekļiem ir iecerējusi ieviest piemaksas un iekasēt soda naudas no tiem, kas rada lielāku piesārņojumu. „Klimata pārmaiņu” pakete tādējādi kļūs par vienu no līdzekļiem, kura mērķis ir veicināt pieprasījumu pēc zaļākiem un drošākiem transportlīdzekļiem.

Sociālā joma Eiropa balstās uz ekonomikas attīstību un tādā pat mērā arī uz sociālām vērtībām. Reaģējot uz jaunajiem izaicinājumiem, Eiropas automobiļu ražošanas nozare ir jāatbalsta tādā veidā, lai saglabātu esošās darbavietas un lai tā joprojām būtu konkurētspējīga.

(Sēde tika pārtraukta plkst. 11.25. un atsākta plkst. 11.35.)

SĒDI VADA: E. McMILLAN-SCOTT

Priekšsēdētāja vietnieks

5. Balsošanas laiks

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir balsošana.

(Balsošanas rezultāti un cita detalizēta informācija: skatīt protokolu.)

5.1. Kopienas statistika par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā (A6-0425/2008, Karin Scheele) (balsošana)

5.2. Dažu veidu uzņēmumu publicēšanas un tulkošanas pienākumi (A6-0400/2008, Piia-Noora Kauppi) (balsošana)

5.3. Eiropas statistika (A6-0349/2008, Andreas Schwab) (balsošana)

5.4. Lauksaimniekiem piešķiramā atbalsta shēma saskaņā ar KLP (A6-0402/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (balsošana)

(Sēdi pārtrauca plkst. 12.00 svinīgās sēdes dēļ un atsāka plkst. 12.30.)

SĒDI VADA: H.-G. PÖTTERING

Priekšsēdētājs

6. Svinīgā sēde – Sers Jonathan Sacks

Priekšsēdētājs. – (DE) Virsrabīn Sacks kungs, Sacks kundze, dāmas un kungi! Man ir liels gods un prieks sveikt Sadraudzības valstu Apvienotās ebreju kongregācijas virsrabīnu un viņa sievu Eiropas Parlamentā Strasbūrā un šajā svinīgajā sēdē, kas notiek Eiropas Starpkultūru dialoga gada (2008) ietvaros. Sirsnīgi sveicu jūs Eiropas Parlamentā, ser Jonathan!

(Aplausi)

Kā mūsu pirmais viesis šajā starpkultūru dialoga gadā runu mūsu plenārsēdē teica Sirijas galvenais muftijs šeihs *Ahmad Badr Al-Din Hassoun*. Šā gada laikā mums bija arī iespēja noklausīties Konstantinopoles ekumēniskā patriarha *Bartholomew I* uzrunu. Pēc šodien gaidāmās jūsu runas mēs būsīm dzirdējuši jūdaisma, kristietības un islāma pārstāvjus.

Katra no šīm reliģijām savā īpašā veidā ir piedalījusies Eiropas mūsdienu sabiedrības un tās atšķirīgo iezīmju veidošanā. Tas pats sakāms par humānismu un apgaismību. Pat ja mēs dzīvojam sekulārās sabiedrībās, kur baznīca un valsts ir skaidri nodalītas, ir pienācīgi jāatzīst organizētās reliģijas pozitīvā loma mūsu sabiedrībā.

Tas attiecas ne tikai uz fizisku ieguldījumu tādās jomās kā apmācība, veselība un sociālie pakalpojumi, bet tikpat daudz uz mūsu ētiskās apziņas attīstīšanu un mūsu vērtību veidošanu. Eiropas Savienība ir vērtību kopiena, un visbūtiskākā no šīm vērtībām ir katra cilvēka iedzimtā cieņa.

Virsrabīn, jūs esat labi pazīstams kā lielisks autors un profesors, cilvēks ar nepārspējamu mācītieskāri un viens no pasaulē vadošajiem jūdaisma ticības pārstāvjiem. Jūs esat bieži rakstījis un runājis par risku, ko mūsu sabiedrībām rada antisemitisma atdzīvošanās.

Pagājušajā nedēļā Eiropas Parlamentā Briselē mēs piedalījāmies ļoti īpašā atceres dienā, ko organizējām kopā ar Eiropas Ebreju kongresu, lai pieminētu Kristāla nakts 70. gadadienu. Šajā pasākumā es norādīju, ka mums Eiropas Savienībā ir atbildība un pienākums bez izņēmumiem un atrunām pretoties visa veida ekstrēmismam, rasismam, ksenofobijai un antisemitismam un aizstāvēt demokrātiju, cilvēktiesību un cilvēka cieņas aizsardzību visā pasaulē.

Virsrabīn, savā grāmatā *The Dignity of Difference* — un šajā vietā es runu beigšu —, kas sarakstīta gadu pēc šausminošajiem 2001. gada 11. septembra notikumiem, jūs pieskārāties vienam no mūsdienās svarīgākajiem jautājumiem, tas ir, vai mēs spējam mierīgi dzīvot visi kopā, un, ja tā, tad kā? Man ir liels prieks un gods aicināt Apvienotās ebreju kongregācijas virsrabīnu uzrunāt mūs.

(Aplausi)

Sers Jonathan Sacks, Sadraudzības valstu Apvienotās ebreju kongregācijas virsrabīns. – Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Parlamenta deputāti! Paldies jums par privilēģiju šodien jūs uzrunāt un vēl lielāks paldies jums par

šīs svarīgās starpkultūru dialoga iniciatīvas uzsākšanu. Es sveicu jūs visus un īpaši sveicu jūsu tālredzīgo, gudro un patiesi cilvēcisko priekšsēdētāju *Hans-Gert Pöttering*. Vai drīkstu — cerot, ka šodien tā būs vienīgā reize, kad pārkāpšu baznīcas un valsts, reliģijas un politikas nošķirtību, — teikt lūgšanu un dot svētību, lai Dievs svētī jūs visus un svētī visu, ko darāt! Paldies jums.

Es runāju kā ebrejs, kas pārstāv vecāko pastāvīgo kultūru Eiropā. Vēlos sākt, atgādinot mums, ka Eiropas civilizācija pirms 2 000 gadiem radās dialoga rezultātā, dialogā starp divām diženākajām antīkās pasaules kultūrām — antīko Grieķiju un biblisko Izraēlu — Atēnām un Jeruzālemi. Tās kopā saveda kristietība, kuras reliģija radās Izraēlā, bet svētie teksti tika rakstīti grieķu valodā, un tas bija dialogs, ar ko izveidoja Eiropu. Šī dialoga rezultāts bija daži no svarīgākajiem Eiropas vēstures notikumiem nākamo 2 000 gadu laikā. Es minēšu tikai trīs no tiem.

Pirmais notika laikā no 10. līdz 13. gadsimtam *al-Andalus* teritorijā, ievērojamajā kultūras kustībā, ko aizsāka omeijādi (*Umayyads*) Spānijā. Tā sākās ar islāma dialogu, ko veidoja tādi domātāji kā *Averroēs*, kas strādāja ar *Plato* un *Aristotle* filosofisko mantojumu. Islāma dialogs iedvesmoja ebreju domātājus, piemēram, *Moses Maimonides*, savukārt ebreju dialogs iedvesmoja kristietības domātājus, no kuriem slavenākais bija *Aquinas*.

Otrs ievērojamais brīdis starpkultūru dialogā bija itāļu renesanses laikmeta sākumā, kad jauns kristiešu intelektuālis *Pico della Mirandola* devās uz Paduji, kur satika ebreju zinātnieku rabīnu *Elijah Delmedigo*, kurš mācīja viņam saprast ebreju Bībeli, Talmūdu un kabbalu oriģinālvalodās. Šī dialoga rezultāts bija slavenākais renesanses laikmeta vērtību formulējums — *Pico* runa par cilvēka cieņu.

Trešais un sāpīgākais no tiem visiem bija kristiešu un ebreju dialogs pēc holokausta, ko iedvesmoja *Martin Buber* dialoga filosofija un Vatikāna II koncils ar *Nostra Aetate*. Tā rezultātā pēc gandrīz 2 000 atsvešināšanās un traģisma pilniem gadiem mūsdienā ebreji un kristieši tiek kā draugi, kas ciena viens otru.

Taču es vēlos pateikt ko vairāk. Lasot ebreju Bībeli, es jau no paša sākuma dzirdu Dieva aicinājumu uz dialogu. Vēlos pievērst uzmanību diviem fragmentiem. Neesmu drošs par to, kā veiksies ar šīs informācijas pārtulkošanu, taču ceru, ka ikviens, kurš klausās manas runas tulkojumu, to sapratīs. Es vēlos pievērst uzmanību diviem fragmentiem Bībeles ievada nodaļās, kuru nozīme 2 000 gadu laikā ir zudusi.

Pirmais notika, kad Dievs ieraudzīja, ka pirmais cilvēks ir nošķirts un viens, un Viņš radīja sievieti. Vīrietis, pirmoreiz ieraugot sievieti, norunāja pirmo Bībelē iekļauto poēmu: „Nu esmu atradis kaulu no mana kaula, miesu no manas miesas. Viņu sauks *Aisha* — sieviete —, jo viņa ņemta no *Aish* — vīrieša”. Šobrīd tā izklausās pēc ļoti vienkāršas poēmas. Tā pat izklausās diezgan pazemojoša — it kā vīrieši būtu radīti pirmie, un doma par sievieti būtu ienākusi prātā tikai vēlāk. Taču patiesā nozīme slēpjas faktā, ka Vecās derības ebreju valodā vīrietim ir divi vārdi, nevis viens. Viens vārds ir *Adam*, bet otrs — *Aish*.

Pants, ko jums tikko citēju, ir pirmā vieta, kur Bībelē parādās vārds *Aish*. Ieklausieties vēlreiz. „Viņu sauks *Aisha*, jo viņa ņemta no *Aish*”. Citiem vārdiem sakot, vīram jāizrunā viņa sievas vārds, pirms viņš ir uzzinājis pats savu vārdu. Man jāsaka „jūs”, lai varu pateikt „es”. Man ir jāatzīst otrs, lai varu patiesi saprast pats sevi.

(Skaļi aplausi)

Tas ir pirmais, ko Bībele saka — identitāte ir dialogiska.

Otrs brīdis pienāk drīz pēc tam — pirmajā traģēdijā, kas piemeklē pirmos cilvēkbērnus *Kainu* un *Ābelu*. Mēs sagaidām brāļu mīlestību. Taču tās vietā rodas brāļu sāncensība un pēc tam slepkavība — brāļa slepkavība. Šī Pirmās Mozus grāmatas IV nodaļas stāsta būtība ir atrodama pantā, ko nav iespējams pārtulkot, un ikvienā Bībelē angļu valodā, ko esmu lasījis, šis pants ir nevis tulkots, bet pārfrāzēts.

Es to pārtulkošu burtiski, un jūs redzēsiet, kādēļ neviens to šādi netulko. Burtiskā nozīme senebreju valodā ir šāda: „Un *Kains* runāja ar *Ābelu*, un notika, kad viņi abi bija tīrumā, *Kains* cēlās pret *Ābelu* un viņu nokāva”. Jūs uzreiz varat redzēt, kādēļ to nevar pārtulkot — jo tur teikts „un *Kains* runāja”, bet nav pateikts, ko viņš runāja. Teikums ir gramatiski nepareizs. Sintakse ir salauzta. Jautājums ir — kādēļ? Atbilde ir skaidra — Bībele visdramatiskākajā veidā, salauztā teikumā signalizē, kā pārtrūka saruna. Dialogs neizdevās. Ko varam izlasīt tūlīt pēc tam? „Un *Kains* cēlās pret savu brāli un viņu nokāva.” Vai vienkārši sakot, kad beidzas vārdi, sākas vardarbība. Dialogs ir vienīgais veids, kā sakaut mūsu dabas kritušos eņģeļus.

(Skaļi aplausi)

Tādēļ dialogs apliecina divpusējo aspektu visa veida cilvēciskajās attiecībās neatkarīgi no tā, vai runa ir par attiecībām starp cilvēkiem, valstīm, kultūrām vai ticībām. Vienā pusē ir mūsu kopīgās iezīmes, un otrā pusē ir mūsu atšķirības. Tas, kas mums ir kopīgs, un tas, kas piemīt tikai un vienīgi mums.

Ļaujiet man to teikt, cik vien vienkārši spēju. Ja mēs būtu pilnīgi dažādi, mēs nespētu komunicēt, bet, ja mēs būtu pilnīgi vienādi, mums nebūtu, ko teikt.

(Aplausi)

Tas ir viss, kas man sakāms par dialogu, taču vēlos piebilst, ka ar dialogu vien var nepietikt. Redziet, laikā no 18. gadsimta līdz 1933. gadam notika dialogs starp vāciešiem un ebrejiem, gluži tāpat, kā pastāvēja dialogs un pat draudzība starp hutiem un tutsiem Ruandā vai starp serbiem un horvātiem, un musulmaņiem Bosnijā un Kosovā. Dialogs mūs apvieno, taču ne vienmēr tas var mūs saturēt kopā, ja mūs šķir citi spēki.

Tādēļ vēlos pievienot vēl kādu vārdu, kam bija nozīmīga loma sadrumstaloto sabiedrību savienošanā. Šis vārds ir „vienošanās”. Tai bija ievērojama loma Eiropas politikā 16. un 17. gadsimtā Šveicē, Holandē, Skotijā un Anglijā. Vienošanās ir bijusi amerikāņu kultūras sastāvdaļa no pašiem pirmsākumiem līdz mūsdienām, no *Mayflower* vienošanās 1620. gadā līdz *John Winthrop* runai uz kuģa *Arabella* klāja 1631. gadā, visas vēstures gaitā līdz pat šodienai. Es nezinu, ko sava inaugurācijas runā teiks *Barack Obama*, taču viņš vai nu pieminēs vai atsauksies uz jēdzienu „vienošanās”.

Vienošanās, protams, ir ebreju Bībeles atslēgvārds, un tam ir vienkāršs iemesls — biblisko Izraēlu izveidoja no 12 dažādām ciltīm, un katra no tām uzstāja uz savas unikālās identitātes saglabāšanu.

Kas ir vienošanās? Vienošanās nav līgums. Līgumu noslēdz uz ierobežotu laika posmu, to dara ar konkrētu nolūku, un to noslēdz divi vai vairāki līdzēji, un katrs vēlas gūt labumu. Vienošanās noslēdz uz neierobežotu laika posmu, to dara divi vai vairāki līdzēji, kas sanāk kopā, kurus saista lojalitāte un uzticība, lai sasniegtu to, ko nav iespējams sasniegt vienatnē. Līgums ir kā darījums, vienošanās ir kā laulība. Līgumi iederas tirgū un valstī, ekonomikā un politikā, abas ir konkurences arēna. Vienošanās ir domāta ģimenēm, kopienām, labdarības organizācijām, kuras ir sadarbības vieta. Līgums ir starp mani un jums — atsevišķām personām —, taču vienošanās ir starp mums — tā ir kolektīvā piederība. Līgums attiecas uz interesēm, vienošanās — uz identitāti. Tādēļ arī starp tiem pastāv būtiska atšķirība, ko nepietiekami skaidri ievēro Eiropas politikā; atšķirība starp sociālu līgumu un sociālu vienošanos — ar sociālu līgumu izveido valsti, bet ar sociālu vienošanos izveido sabiedrību.

(Aplausi)

Sabiedrība var pastāvēt bez valsts — vēstures gaitā tā ir noticis — taču, vai valsts var pastāvēt bez sabiedrības, bez kaut kā, kas vieno cilvēkus? Es nezinu. Cilvēkus iespējams apvienot daudzos un dažādos veidos — ar spēku, ar bailēm, apspiežot kultūras atšķirības, gaidot, ka ikviens pakļausies. Taču, kad izvēlaties cienīt daudzo kultūru integritāti, kad ievērojat to, ko saucu — kā mums atgādināja priekšsēdētājs — par cieņu pret atšķirību, kad to cienāt, jums ir vajadzīga vienošanās, lai izveidotu sabiedrību.

Vienošanās konkurences pasaulē atjauno sabiedrības valodu. Tā pievēršas pienākumiem, nevis vienīgi tiesībām. Tiesības ir būtiskas, taču tiesības rada konfliktus, ko tiesības nespēj atrisināt — tiesības dzīvot pretstatā tiesībām izvēlēties, manas tiesības uz brīvību pretstatā jūsu tiesībām uz cieņu. Tiesības bez pienākumiem ir riskants kredīts garīgajā pasaulē.

(Skaļi aplausi)

Vienošanās liek mums domāt par savstarpīgumu. Vienošanās ikvienam no mums saka — mums jāciena citi, ja vēlamies, lai citi cienītu mūs; mums jāciena citu cilvēku brīvība, ja vēlamies, lai tie cienītu mūsējo. Eiropai ir vajadzīga jauna vienošanās, un šis ir īstais laiks, kad sākt pie tās strādāt.

(Aplausi)

Tagad, finanšu krīzes un ekonomikas lejupslīdes vidū, jo grūtos laikos cilvēki apzinās, ka mums visiem ir kopējs liktenis.

Pravietis *Isaiah* pareģoja dienu, kad lauva un jērs dzīvos kopā. Tā vēl nav noticis. Tiesa, kādā zoodārzā lauva un jērs dzīvoja vienā būrī, un apmeklētājs jautāja zoodārza darbiniekam: „Kā jums tas izdodas?” Zoodārza darbinieks atbildēja: „Vienkārši, vienīgi katru dienu vajag jaunu jēru!”

(Smiekli)

Taču reiz lauva un jērs patiešām dzīvoja kopā. Kur? Noasa šķirstā. Kādēļ? Ne tādēļ, ka viņi bija nonākuši Utopijā, bet tāpēc, ka viņi zināja — pretējā gadījumā abi nosliks.

Draugi! Pagājušajā ceturtdienā — pirms sešām dienām — Kenterberijas arhibīskaps un es vadījām visu Lielbritānijas ticību garīgo līderu misiju, kurā piedalījās musulmaņu kopienas, hinduistu, sikhu, budistu, džainu, zoroastriešu un bahaju garīgie līderi, un mēs kopā devāmies uz Aušvici, kur pavadījām kopīgu dienu. Tur mēs kopā sērojām un kopā lūdzām, zinot, kas notiek, ja necienām no mums atšķirīgo cilvēku cilvēcīgumu.

Dievs mums ir devis daudz valodu un daudz kultūru, taču tikai vienu pasauli, kurā dzīvot kopā, un tā ar katru dienu kļūst mazāka. Eiropas valstis un kultūras visā mūsu brīnišķajā dažādībā! Rakstīsim kopā jaunu Eiropas vienošanos par cerību!

(Parlaments sveica runātāju ar ilgām ovācijām.)

Priekšsēdētājs. – Ser *Jonathan*, Eiropas Parlamenta vārdā jūtos pagodināts pateikties jums par svarīgo vēstījumu. Es vēlos pateikties jums par jūsu lielo ieguldījumu starpkultūru dialogā.

Jūs runājat par abpusēju cieņu un citu atzīšanu. Es domāju, ka to mums ir iemācījusi mūsu Eiropas vēsture. Jūs teicāt, ka mūs vienojošā ir daudz vairāk nekā tā, kas mūs šķir. Tāds ir mūsu princips — un jūs ar to beidzāt runu — mūsu eiropiešu apvienošanās ceļā uz spēcīgu, demokrātisku Eiropas Savienību, kuras pamatā ir katra cilvēka cieņa.

Ser *Jonathan*, paldies par jūsu lielisko vēstījumu! Vēlu jums un reliģijai, ko pārstāvat, visu to labāko un miermīlīgu visu mūsu kontinenta un pasaules reliģiju kopdzīvi. Paldies jums, ser *Jonathan*.

(Aplausi)

SĒDI VADA: E. McMILLAN-SCOTT

Priekšsēdētāja vietnieks

7. Balsošanas laiks (turpinājums)

Priekšsēdētājs. – Tagad mēs turpinām balsošanu.

(Balsošanas rezultāti un cita detalizēta informācija: skatīt protokolu.)

7.1. Izmaiņas kopējā lauksaimniecības politikā (A6-0401/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (balsošana)

7.2. Atbalsts lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (A6-0390/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (balsošana)

7.3. Kopienas lauku attīstības stratēģiskās pamatnostādnes (2007. – 2013. gada plānošanas laikposms) (A6-0377/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (balsošana)

8. Balsojumu skaidrojumi

Balsojumu skaidrojumi

- Ziņojums: Piia-Noora Kauppi (A6-0400/2008)

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Es vēlos pateikties *Kauppi* kundzei par ziņojumu pa uzņēmēj sabiedrību elektronisko reģistru, ko es pilnībā atbilstu. Tā ir lieliska ideja, un ziņojums ir izcils, un Parlaments vienoti atbalsta tā īstenošanu.

Es ceru, ka dalībvalstīs pēc iespējas ātri tiks ieviesti elektroniski uzņēmēj sabiedrību reģistri, kā arī Eiropas Savienības mēroga elektroniska platforma, kurā būs iekļauta visa atklātībai nododamā uzņēmumu informācija. Ja ierosinātos priekšlikumus īstenotu, samazinātos birokrātija, būtu lielāka pārredzamība, samazinātos administratīvais slogs un uzņēmumu izmaksas, un tādējādi palielinātos Eiropas Savienības uzņēmumu konkurētspēja.

- Ziņojums: Andreas Schwab (A6-0349/2008)

Laima Liucija Andriekienė (PPE-DE). – (LT) Es balsoju par *Andreas Schwab* sagatavoto ziņojumu par priekšlikumu regulai par Eiropas statistiku. Es par to balsoju tādēļ, ka jaunās regulas saturs ir patiešām nozīmīgs, un tas ievērojami uzlabo spēkā esošo regulu. Es ar to domāju Eiropas statistikas sistēmas definīciju un tās vietu Kopienas tiesību aktos. Regula arī nosaka valstu statistikas iestāžu funkcijas Eiropas statistikas sistēmā, risinot jautājumu par statistikas konfidencialitāti un statistikas kvalitāti. Salīdzinot ar pašreizējo situāciju un šobrīd spēkā esošo regulu, tas neapšaubāmi ir solis uz priekšu.

Patiesībā, manuprāt, Eiropas Komisijas ierosinājums sadalīt Eiropas statistikas sistēmas komiteju divās daļās ir apstrīdams, un referenta nostāja, atbalstot funkciju nenodalīšanu, ir pieņemamāka un atbalstāma. Taču es ticu, ka nākotnē, ja Eiropas Parlaments, Padome un Komisija strādās kopā, mēs atrisināsim šīs domstarpības.

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Vēlos paskaidrot balsojumu par ziņojumu attiecībā uz modulāciju. Visnesenāk veiktajā lauksaimniecības reformā tika nolemts, ka lauksaimnieki līdz 2013. gadam var rēķināties ar plānošanas noteiktību. Tādēļ es neatbalstīju modulācijas ieviešanu tādā mērogā, kas lauksaimniekiem izraisītu lielākus zaudējumus Mani iepriecina rezultāts, un vēlos pateikties visiem kolēģiem deputātiem, kas balsoja par EUR 5 000 atbalsta palielināšanu līdz EUR 10 000, kas nozīmē, ka mazajiem uzņēmumiem tiek atņemts mazāks modulācijas finansējums.

Ja mēs, politiķi, runājam par plānošanas noteiktību, mums tā jānodrošina arī lauksaimniekiem. Tādēļ mani iepriecina šī ziņojuma par modulāciju rezultāts, un es ceru, ka Padome mūsu rezultātus akceptēs.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Ar šodienas balsojumu tika noslēgti gandrīz divpadsmit mēneši, kas pavadīti darbā pie mūsu atzinuma par kopējas lauksaimniecības politikas darbību sagatavošanas. Ir būtiski, lai mūsu veiktās izmaiņas palīdzētu šo politiku vienkāršot. Tai pat laikā mums ir jā saglabā Kopienas būtība un jānodrošina vienlīdzīgi konkurences nosacījumi. Es ceru, ka Eiropas Savienības lauksaimniecības ministri izlasīs atzinumu un pieņems mūsu priekšlikumus.

Es jo īpaši domāju priekšlikumus par savstarpējās atbilstības prasību vienkāršošanu, tostarp jaunajām dalībvalstīm noteikto prasību attiecībā uz dzīvnieku labturību, C jomas, īstenošanas atlikšanu līdz 2013. gadam. Diemžēl daudzi risinājumi ir izveidoti tā, ka netiek ņemta vērā jauno dalībvalstu situācija vai lauksaimniecības modelis. Tagad mēs sākam apspriest kopējas lauksaimniecības politikas nākotni pēc 2013. gada un pārskatīt finanšu perspektīvu. Mums priekšā vēl daudz darba.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Priekšsēdētāja kungs! Vēlos paust savu atzinību par šodien notikušo ļoti pozitīvo balsojumu attiecībā uz kopēju lauksaimniecības politiku, un vēlos izteikt atzinību par ierosināto politiku, piemēram, par skolu nodrošināšanu ar augļiem un dārzeņiem.

Taču attiecībā uz pašu politiku vēlos vēlreiz pievērst uzmanību Komisijas ieteiktajai obligātajai modulācijai un paziņot, ka es pret to pilnīgi iebilstu. Politikai ir jābūt elastīgai, un ir jāatļauj dalībvalstīm palielināt vai samazināt šo modulāciju atbilstoši savām vēlmēm.

Manuprāt, EUR 5 000 lielais sliekšnis ir pārāk zems. Tas jāpalielina līdz EUR 10 000, lai atbalstītu un aizsargātu lauksaimniekus no zemajiem ienākumiem, no kā tie cieš jau tagad — es nedomāju, ka nauda obligātajai modulācijai ir jāņem no lauksaimniekiem.

- Ziņojumi: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008)

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es vēlos runāt, lai publiski paziņotu iemeslus, kādēļ galīgajā balsojumā balsoju pret *Santos* kunga ziņojumu 0401 un 0402. Ziņojums ir atkarīgs tikai no kopējās lauksaimniecības politikas „veselības pārbaudes”, kurā netiek ņemts vērā, ka pasaulē ir mainījušies apstākļi. Mēs apspriežam detaļas, neaplūkojot galveno problēmu.

KLP, kuras pārskatīšanai izmantojam „veselības pārbaudi”, tika izveidota, lai samazinātu lauksaimniecisko ražošanu un tādējādi veicinātu vides aizsardzību, jo šādos apstākļos tā tika radīta. Šodien mēs visi zinām, ka ekonomiskie apstākļi ir dramatiski mainījušies, taču KLP vairāk vai mazāk ir tāda pati, un viss, par ko mēs runājam ir — vai labāka ir pirmā vai otrā iespēja, vai mums vajag mazāk vai vairāk, šo vai to pasākumu, laikā, kad tie ir kļuvuši par nepiemērotiem turpmāko problēmu risināšanai.

Es nespēju pieņemt šo nebeidzamo mazu, konkrētu interešu risināšanu, ignorējot vispārējo labumu. Esmu pārliecināts, ka lielākais šīs glēvulības upuris ir pati lauksaimniecība. Es balsoju pret šo ziņojumu, lai veicinātu dialogu un debates; tehniskās detaļas, ko nav iespējams iekļaut vienu minūti ilgajā runā, es ievietošu savā tīmekļa vietnē, un tur tiks publicēti konkrēti manas rīcības iemesli.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Sociāldemokrātu grupas Eiropas Parlamentā Ungārijas deputāti balsoja par *Capoulas Santos* kunga ziņojumiem, jo tie ir daudz labvēlīgāki pret jaunajām dalībvalstīm, kā arī pret Ungāriju. Obligātā modulācija un pakāpeniskā modulācija ir mazāk nežēlīgas nekā Komisijas priekšlikumā. Man žel, ka balsojumā netika atbalstīts ALDE grupas grozījums attiecībā uz obligāto modulāciju. Par to ir jāizsaka nožēla, taču neskatoties uz to, šis ir labs ziņojums.

Runājot par otro ziņojumu — Grozījumu Nr. 67 ierosināja Sociāldemokrātu grupa. Attiecībā uz intervences sistēmu ir ļoti svarīgi neiejaukties, pamatojoties uz konkursa procedūrām. Pasreizējās sistēmas saglabāšana ir vērtējama ļoti pozitīvi. Tādēļ mēs balsojam par ziņojumiem.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Es izsaku komplimentu *Capoulas Santos* kungam par ļoti sarežģīto darbu, kas paveikts. *Fine Gael* delegācija atbalstīja šos ziņojumus ar iebildēm. Attiecībā uz jautājumu par piena kvotām mēs balsojam par lielāku elastību un lielāku kvotu procentuālās vērtības palielināšanu, sniedzot lauksaimniekiem iespēju ražot pienu, ja viņi to vēlas. Mums žel, ka plenārsēdes dalībnieki tā nedomāja un tagad esam atpakaļ pie Komisijas priekšlikuma.

Otrkārt, runājot par modulāciju, mūs satrauc līdzekļu novirzīšana no pirmā pīlāra uz otro, jo šādi tiek atņemti lauksaimnieku ienākumi, kas jāizmanto shēmās, kam nepieciešams dalībvalstu līdzfinansējums, bet to nākotnē nevar garantēt. Atzinīgi vērtējama ir franšīzes palielināšana līdz EUR 10 000, ko Parlaments atbalstīja balsojumā. Vēlos precizēt, ka mūsu balsojums par 6. apsvērumu — Grozījumos Nr. 190 un Nr. 226 — ir „+” (par). Es ceru, ka šodien un rīt dien gaidāmajās apspriedēs Padome palīdzēs grūtībās nonākušajai aitikopības nozarei.

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0401/2008)

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Vēlos pievērst jūsu uzmanību ierosinātajam Grozījumam Nr. 54, ko iesniedza *Deß* kungs un citu deputātu grupa. Ja šo grozījumu pieņemtu, tā rezultāts būtu šausminoši dubultstandarti starp vecajām un jaunajām dalībvalstīm, jo, ja palielinātu kvotas, jaunās dalībvalstis varētu tās palielināt tikai tad, ja to ļaus finanšu gads. Redzu, ka *Deß* kungs joprojām atrodas auditorijā — varbūt viņš varētu man paskaidrot, vai finanšu gads ļauj palielināt jauno dalībvalstu kvotas. Par laimi Parlaments noraidīja, nevis pieņēma šo grozījumu, tādēļ es varēju balsot par visu ziņojumu, un es ļoti priecājos, ka attiecībā uz palielinātajām piena kvotām Parlaments neļāva radīt divas dalībvalstu kategorijas.

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Ziņojumā par piena kvotām ir argumentēta piena kvotu palielināšana. Kopā ar visiem kolēģiem no KSS es balsoju pret visiem grozījumiem, kuros aicināts palielināt kvotas. Piena kvotas, kas jāpiemēro līdz 2015. gada 31. martam ir paredzētas, lai stabilizētu Eiropas Savienība piena tirgus. Šobrīd Eiropas Savienības piena tirgus ir pārpalikums.

Tas rada nopietnu spiedienu uz piena cenām. Turpmāka piena kvotu palielināšana pastiprinās cenu kritumu, ar ko saskaras piena ražotāji. Tādā gadījumā tiktu apdraudētas daudzu lauksaimnieku dzīves. Mums nav vajadzīga kvotu palielināšana, mums drīzāk ir vajadzīga sistēma, kas elastīgi reaģē uz situāciju tirgū. Taču, ja šī Parlamenta un Padomes vairākums tomēr nolems līdz 2015. gadam likvidēt piena kvotas, būs nepieciešams Piena fonds, lai nodrošinātu piensaimniecības nozares turpmāku izdzīvošanu nelabvēlīgos reģionos un ganību teritorijās.

- Ziņojumi: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008), (A6-0390/2008), (A6-0377/2008)

Daniel Hannan (NI). – Priekšsēdētāja kungs! Ja man būtu jāizstrādā visdārgākā, bezjēdzīgākā, korumpētākā, amorālākā un birokrātiskākā lauksaimniecības atbalsta sistēma, kādu vien es spētu, neesmu drošs, ka man izdotos izdomāt kaut ko tikpat atjautīgu kā kopējā lauksaimniecības politika — sistēma, kas soda mūs, nodokļu maksātājus, liekot subsidēt tādas pārtikas ražošanu, kurai nav tirgus, un pēc tam vēlreiz soda mūs kā patērētājus, liekot uzturēt tās cenas. Bieži vien tā soda mūs, nodokļu maksātājus, soda trešoreiz, iznīcinot pārtiku, ko nav izdevies pārdot.

Tai pat laikā tā izraisa vides iznīcināšanu, jo no ražīguma atkarīgās subsīdijas veicina lauku aizsardzības joslu izciršanu, pesticīdu un kaitīga mēslojuma izmantošanu, kā arī, protams, izraisa šausminošu badu Āfrikā.

Man jāsaka, tas ir īpaši kaitīgi tādai valstij kā jūsējā vai manējā, kas ir pārtikas importētāja, kurā ir salīdzinoši efektīva agrārā nozare un kura, maksājot par sistēmu vairāk, bet saņemot no tās mazāk nekā citas ES dalībvalstis, tiek sodīta gan pozitīvā, gan negatīvā veidā.

Gandrīz viss, ko darījām, būtu labāks par kopējo lauksaimniecības politiku, pat ja tā būtu tieša atbalsta sistēma vai kāda cita sistēma. Un, ja gadījumā jūs domājat, ka esmu aizmirsis to pateikt — ir pienācis pēdējais brīdis ierosināt referendumu par Lisabonas līgumu. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Christa Kläß (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Es balsoju par *Capoulas Santos* ziņojumu un par Grozījumu Nr. 186, kurā ieteikts piemērot modulāciju EUR 10 000 lielai franšīzei.

Tas attiecas uz maza apjoma lauksaimniecību Eiropas Savienībā. Modulācijas process ir jāpiemēro pakāpeniski. Eiropas Savienības mazajām saimniecībām ir vajadzīgs ES atbalsts, lai tās varētu turpināt pastāvēt Eiropas Savienības algu struktūrā. Mēs vēlamies, lai Eiropas Savienībā ražotu veselīgu pārtiku un lai tā būtu pieejama par saprātīgām cenām. Mēs arī vēlamies, lai tiktu apsaimniekoti lauki. Ja mēs tiešām to visu vēlamies, mums ir jāatbalsta mūsu lauksaimnieki, lai viņi varētu turpināt veselīgas pārtikas ražošanu Eiropas Savienībā — teritorijā, kuras klimats ir viens no labvēlīgākajiem pasaulē. Tādēļ es balsoju par *Capoulas Santos* ziņojumu.

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0390/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es balsoju pret *Capoulas Santos* kunga sagatavoto ziņojumu par Eiropas lauku attīstības fondu. Mēs izveidojām šo programmu tikai pirms diviem gadiem, un patiesībā tā sāka darboties tikai pagājušajā gadā. Pretendenti ir sākuši izstrādāt savus projektus un apgūt fonda noteikumus. Tagad, kad ir pagājis tikai viens gads, mēs šos noteikumus mainām. Es nevaru atbalstīt šādu soli, jo tas mums radīs tikai zaudējumus un kavēšanos, finansējot lauku teritorijām vajadzīgos projektus. Šāda regulāra noteikumu mainīšana nevar dot neko labu, tādēļ es balsoju pret to.

- Ziņojumi: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008), (A6-0390/2008), (A6-0377/2008)

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Šis ir ļoti nozīmīgs temats. No kopējās lauksaimniecības politikas novērtējuma izriet, ka turpmāk tai būs jēga, ja politikas pamatā būs godīgi principi. Kopējai lauksaimniecības politikai pirmām kārtām ir jānodrošina pārtikas nekaitīgums Eiropas Savienībā, pašpieņemamība un pārtikas ražošanas eksportam, kā arī lauksaimnieku ģimeņu ekonomiskā drošība, lauksaimniecības produkcijas dzīvotspēja, vienlīdzīgas subsīdijas lauksaimniekiem no vecajām un jaunajām dalībvalstīm, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, ģenētiski modificētu organismu audzēšanas un kultivēšanas pārtraukšana visā Eiropas Savienībā, lauku teritoriju attīstība, vistrūcīgāko reģionu attīstība, kultūras mantojuma aizsardzība un tradicionālās kultūras saglabāšana, kā arī lauku iedzīvotāju vienlīdzīga piekļuve izglītībai, kultūrai un tehniskajiem uzlabojumiem. Šos mērķus iespējams sasniegt tikai tad, ja gūsim pareizo mācību no mūsu pieredzes un centīsimies rast drosmīgus risinājumus.

Rakstiski balsojumu skaidrojumi

Ieteikums otrajam lasījumam: Karin Scheele (A6-0425/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), rakstiski. –? (LT) Eiropas Vides un veselības rīcības plānā 2004.–2010. gadam atzīta nepieciešamība, izmantojot Kopienas statistikas programmu, uzlabot kvalitāti, salīdzināšanas spēju un datu par veselības stāvokli un ar vidi saistītiem traucējumiem pieejamību. Es uzskatu, ka šī ir ļoti svarīga regula. Mums jāzina, kāda ir mūsu sabiedrības izpratne par veselību un kāda ir tās uzņēmība pret slimībām. Ar šo regulu tiek izveidota kopēja sistēma, lai sakārtotu Kopienas statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā.

Ir ļoti svarīgi, lai Eiropas Savienībā vāktu datus par pilsoņu izpratni par veselību, fiziskajām un garīgajām darbībām un invaliditāti, par slimību gadījumiem, kas pieaug vai samazinās, par savainojumiem, alkohola un narkotiku nodarīto kaitējumu, dzīves stilu un piekļuvei veselības aprūpes iestādēm.

Statistikā būs jāiekļauj informācija, kas ir būtiska Kopienas darbībām sabiedrības veselības jomā, ar mērķi atbalstīt valsts stratēģijas, ar ko izstrādā ļoti kvalitatīvu un stabilu, visiem pieejamu veselības aprūpi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Ar šo regulu tiek izveidots kopīgs regulējums sistematiskai Kopienas statistikas par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā veidošanai. Šobrīd

statistisku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā apkopo galvenokārt brīvprātīgi. Šīs regulas pieņemšana oficiāli nostiprinās pašreizējo neoficiālo vienošanos un garantēs ne tikai datu vākšanas nepārtrauktību, bet arī nodrošinās datu kvalitāti un salīdzināmību.

Pirmajā lasījumā 2007. gadā Eiropas Parlaments pieņēma 12 grozījumus Komisijas priekšlikumā. Vairums grozījumu bija saistīti ar horizontāliem jautājumiem, piemēram, dzimuma un vecuma iekļaušanu mainīgajos lielumos un vairāku Kopienas programmu nodrošinātā papildu finansējuma izmantošanu abās regulas darbības jomās. Pieņēma dažus pielikumu grozījumus, kas bija saistīti vai nu tikai ar sabiedrības veselību, vai ar veselības aizsardzību un drošību darbā, piemēram, datu vākšanu par aizsardzību pret pandēmiskām un lipīgām slimībām.

Turpmākajās sarunās ar Slovēnijas prezidentūru tika panākta vienošanās par gandrīz visiem Eiropas Parlamenta pieņemtajiem grozījumiem, iekļaujot tos kopējā nostājā. Padome veica arī dažas citas izmaiņas dokumenta tekstā, taču kopumā šīs izmaiņas bija pieņemamas.

Duarte Freitas (PPE-DE), rakstiski. – (PT) Ar šo regulu tiek izveidots kopīgs regulējums sistemātiskai Kopienas statistikas par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā veidošanai.

Statistikai jāveido saskaņots un vienots datu kopums, ko sagatavo Eiropas Savienības Statistikas birojs (*Eurostat*) kopā ar valstu statistikas iestādēm un citām valstu iestādēm, kas ir atbildīgas par oficiālās statistikas sniegšanu.

Pašlaik statistikas dati par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā galvenokārt tiek vākti brīvprātīgi.

Es atbalstu ierosināto regulu, jo tās mērķis ir apvienot abu jomu datu vākšanā panākto progresu, oficiāli nostiprinot dalībvalstu pašreizējo neformālo vienošanos, garantējot datu vākšanas nepārtrauktību un izveidojot regulējošu sistēmu datu kvalitātes un salīdzināmības uzlabošanai, izmantojot kopējas metodoloģijas. Tā noteikti nodrošinās lielāku skaidrību par Eiropas Savienības prasībām attiecībā uz statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā.

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – Pašlaik nav saskaņotu standartu Kopienas statistikai par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā. Šādas statistikas saskaņošana ievērojami uzlabos salīdzināmību un uzlabos politikas attīstību. Kopējā nostājā kopumā ir akceptēti grozījumi, ko šis Parlaments ierosināja pirmajā lasījumā, un tādējādi es varu atbalstīt *Scheele* kundzes ziņojumu.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Stress, ko rada mūsdienu darba dzīve un jaunie nodarbinātības līgumi, nedrošība par darbu un vājš darba un privātās dzīves līdzsvars atstāj pēdas. Statistika liecina, ka šobrīd viens no galvenajiem cēloņiem agrai darba dzīves pamešanai ir garīgās veselības problēmas. Nedrošību par darbavietu, protams, papildina arī pieaugušais iebiedēšanas gadījumu skaits. Pastāvīgi palielinās arī veselības problēmas, piemēram, muguras sāpes. Pie tam pēdējo gadu laikā ir palielinājies tādu gadījumu skaits, kad darba ņēmējus atlaiž, kamēr tie izmanto slimības atvaļinājumu, vai arī pēc nelaimes gadījumiem. Mums ir daudz problēmu, kas jārisina, un mums ir vajadzīgi statistikas dati, lai neatpaliktu no jaunākajām tendencēm. Tādēļ es balsoju par *Scheele* kundzes ziņojumu.

Dumitru Oprea (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Ir skaidri redzams, ka mums ir vajadzīga statistika par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā, lai nodrošinātu atbalstu stratēģijām, kas paredzētas augstas kvalitātes, dzīvotspējīgas un visiem pieejamas medicīniskās aprūpes attīstībai.

Veselības aizsardzība un drošība darbā ir joma, kas veicina darbinieku dzīvības, integritātes un veselības aizsardzību un rada tādus darba apstākļus, kas nodrošina to fizisko, psiholoģisko un sociālo labklājību. Lai to izdarītu, mums ir vajadzīga saskaņota, ilgtspējīga programma, kas aizsargās darba ņēmējus no nelaimes gadījumu iespējamības un ar darbu saistītām slimībām.

Es atbalstu šo rezolūcijas projektu, jo mums šobrīd nav pieejams saskaņots un vienots datu kopums, kas var pierādīt katras valsts statistikas sistēmu sniegtās informācijas kvalitāti un salīdzināmību. Kopienas statistika par veselību ir jāpielāgo sabiedrības veselības jomā īstenoto Kopienas mēroga pasākumu panāktajam progresam un gūtajiem rezultātiem.

Andrzej Jan Szejna (PSE), rakstiski. – (PL) Šodienas balsojumā es atbalstīju ieteikumu par Padomes kopējo nostāju, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par Kopienas statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā.

Es uzskatu, ka mūsu veselības veicināšanas stratēģijā jāliek īpašs uzsvars uz slimību profilaksi un savlaicīgu diagnozi. Šī stratēģija būs efektīva, ja nodrošināsim cilvēkiem pienācīgu veselības aprūpi un ārstniecības iespējas un ja Eiropas Savienības dalībvalstīs samazināsim ar piekļuvi veselības aprūpei saistītās atšķirības.

Mēs nevarēsim izstrādāt kopēju veselības aprūpes stratēģiju, ja attiecīgajām statistikas iestādēm nebūs atbilstošu datu. Tāpēc regulas pieņemšana būs solis uz priekšu, lai labāk saskaņotu Kopienas rīcību veselības aprūpes statistikas jomā. Informācijas par pandēmiskajām un infekcijas slimībām vākšana neapšaubāmi veicinās labāku to kontroli.

Jāpiemin arī, ka šobrīd statistika par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā tiek vākta tikai brīvprātīgi. Ņemot to vērā, regulas mērķis ir oficiāli nostiprināt pašreizējos risinājumus un nodrošināt datu vākšanas nepārtrauktību.

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vienprātīgais balsojums liecina par šī ziņojuma nozīmību un pareizību.

- Ziņojums: Piia-Noora Kauppi (A6-0400/2008)

Ian Hughton (Verts/ALE), rakstiski. – Es balsoju par Kauppi kundzes ziņojumu. Uzņēmumiem visā Eiropas Savienībā ir jāvar darboties vidē, kas nerada pārmērīgu slogu. Tomēr ir jāatļauj dalībvalstīm formulēt savas prasības, un ir jāievēro subsidiaritātes princips. Mani iepriecina, ka Kauppi kundzes ziņojumā ir panākts pareizs līdzsvars.

Andrzej Jan Szejna (PSE), rakstiski. – (PL) Es balsoju, lai tiktu pieņemts ziņojums par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu attiecībā uz informācijas atklāšanas un tulkošanas pienākumiem, kas paredzēta, lai samazinātu dažu veidu uzņēmumiem noteikto pārmērīgo administratīvo slogu.

Priekšlikuma mērķis ir izslēgt no valstu tiesību aktiem visas papildu informācijas atklāšanas prasības, kas palielina uzņēmumu izmaksas.

Saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem informācija ir jāiekļauj dalībvalstu komercreģistros un jāpublicē valsts oficiālajos izdevumos.

Pašlaik, kad komercreģistri publicē informāciju internetā, publicēšanai oficiālajos izdevumos vairumā gadījumu nav pievienotas vērtības, tā vienkārši rada uzņēmumiem lielas izmaksas.

Ierosinātās izmaiņas dalībvalstīm nodrošina elastību, nosakot prasības par papildu informācijas atklāšanu, un nodrošina, ka uzņēmumi tiks atbrīvoti no papildu un bieži vien nevajadzīgiem maksājumiem.

- Ziņojums: Andreas Schwab (A6-0349/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), rakstiski. – (LT) Statistikas uzdevums ir sniegt objektīvus un kvantitatīvus datus, ko var izmantot procesos, kas ietver sabiedrības viedokļa formulēšanu un lēmumu pieņemšanu. Eiropas Savienības un dalībvalstu statistika ir tiešs atbalsta pasākums politisku un administratīvu lēmumu pieņemšanai. Tādēļ, saskaņojot Eiropas Savienības statistikas sistēmas, mums ir jāņem vērā to nozīme.

Eiropas Savienībā ir jānodrošina statistikas pētījumu zinātniskā neatkarība. Turklāt noteikumi nedrīkst pārkāpt subsidiaritātes principu.

Es atbalstu Komisijas priekšlikumu regulai par Eiropas statistiku, kas ir tiesiskais pamats Eiropas Savienības līmeņa statistikas datu vākšanai un kas pārskata spēkā esošo tiesisko sistēmu, saskaņā ar kuru tiek reglamentēta Eiropas līmeņa statistikas organizēšana.

Bruno Gollnisch (NI), rakstiski. – (FR) Balsot pret ziņojumu, kas sākotnēji izskatās tehnisks, jo attiecas uz Kopienas statistikas veidošanu, var šķist absurdi. Patiesi, nav nepamatoti iegūt šādus datus, kas palīdzētu pieņemt lēmumus.

Taču, neskatoties uz paustajiem nodomiem, jaunā regula izraisīs jaunas, grūti saprotamas statistikas izveidi, valsts institūtu un uzņēmumu statistiskā sloga palielināšanu gan saistībā ar birokrātiju, gan finansiālajām izmaksām, pretēji atsevišķos gadījumos paustai apņēmībai šo slogu vienkāršot un samazināt.

Turklāt Briseles Eiropa katru dienu parāda, ko tā domā par skaitļiem, ko tai būtu jāizmanto. Es aplūkošu tikai divus piemērus. Pirmkārt, ierobežotais skaits priekšlikumu, lai sniegtu atbalstu reālajai ekonomikai, kurā šobrīd sākas recesija, atbalstu, kas jebkurā gadījumā tiks pakļauts dogmatiskajam neaizskaramās konkurences,

vispasaules brīvās tirdzniecības un „mulķīgā” Stabilitātes un izaugsmes pakta pārākumam. Otrkārt, noliegtā inflācija, no kuras kopš eiro monētu un banknošu ieviešanas cieš mājsaimniecības. Patiesībā sešu gadu laikā atsevišķu galveno patēriņa preču cena ir divkārtšojusies vai pat trīskārtšojusies, kamēr ECB lielāko uzmanību pievērš globāliem un maldinošiem mehānismiem un aicina samazināt algu pieaugumus.

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – Datu apkopošanai ir būtiska loma politikas izstrādē un lēmumu pieņemšanā. Komisijas priekšlikums par šo jomu piešķirs datu apkopošanai stabilu tiesisko statusu, un es balsoju par *Schwab* kunga ziņojumu.

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), rakstiski. – (FR) Ņemot vērā Portugāles deputāta *Luis Manuel Capoulas Santos* ziņojumu, es balsoju par normatīvo rezolūciju, ar ko groza priekšlikumu Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus lauksaimniekiem piešķiramā tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem. Lai sabalansētas un ilgtspējīgas zemes apsaimniekošanas kontekstā novērstu jebkādas ar apgādi saistītus draudus, ir svarīgi apstiprināt pārtikas nekaitīguma jēdzienu. Es atzinīgi vērtēju un atbalstu pieprasījumus vienkāršot procedūras. Es atbalstu Kopienas krīzes pārvaldības instrumentus. Šis balsojums apstiprina labvēlīgas pārmaiņas attiecībā uz to, kā lauksaimniecība tiek ņemta vērā Kopienas politikā. Tomēr problēma, kas saistīta ar lauksaimniecības nākotni, nav atrisināta — tās būs temats vēlēšanu debatēm 2009. gadā un temats politiskajās sarunām, kas sāksies tūlīt pēc vēlēšanām.

Alessandro Battilocchio (PSE), rakstiski. – (IT) Es apstiprinu, ka balsoju par *Capoulas Santos* kunga ziņojumu, taču vēlos norādīt uz diviem aspektiem, kas var neapmierināt lauksaimniekus no manas valsts. Pirmais aspekts ir piena kvotas — viena procenta pieaugums — panāktā kompromisa rezultāts patiešām ir pārāk mazs solis, un ar to nepietiek, lai apmierinātu lauksaimnieku vajadzības.

Otra neapmierinošā joma ir finansējums tabakas nozarei. Lai gan šajā jautājumā es iebilstu pret savas politiskās grupas nostāju, esmu pilnīgi pārliecināts, ka atbalsts ir jāpaplašina. Subsīdiu samazināšana patiešībā nekādā veidā neapkarotu smēķēšanu, bet drīzāk nelabvēlīgi ietekmētu darbavieta aizsardzību nozarē, kurā 27 dalībvalstīs strādā vairāk nekā 500 000 darbinieku. Es ceru, ka pēc šodien paredzētās priekšlikuma pieņemšanas tas tik uzlabots turpmāk gaidāmajos posmos.

Bastiaan Belder (IND/DEM), rakstiski. – (NL) KLP „veselības pārbaude” ir plaša un svarīga joma. Patīk mums tas vai nē, mēs norādījām virzienu, kādā jāvirzās lauksaimniecības politikai pēc 2013. gada. Ļaujiet man šajā sakarā minēt divus aspektus.

Atsaistītais atbalsts ļauj veidot vairāk uz tirgu orientētu un tādējādi konkurētspējīgāku un novatoriskāku lauksaimniecību, taču mums nevajadzētu doties pretējā virzienā uz pilnīgi liberalizētu lauksaimniecības tirgu. Mums nevajadzētu aizmest lietussargu prom minūti pēc tam, kad ir parādījusies saule. Intervences mehānismi, apdrošināšanas segums un tamlīdzīgi elementi jāveido, nekropļojot tirgu, un vienlaikus tiem vajadzētu veidot īstu „drošības tīklu”.

Es neatbalstu priekšlikumus par ievērojamu summu novirzīšanu uz otro pīlāru, izmantojot modulāciju. Rodas iespāids, ka pirmajā pīlārā līdzekļi tiek tērēti pārdomātāk nekā lauku attīstības fondos. Turklāt es prognozēju, ka līdzvērtīgu noteikumu dēļ radīsies dažādas ar līdzfinansējumu saistītas problēmas.

Hanne Dahl (IND/DEM), rakstiski. – (DA) „Jūnija kustība” balsoja pret ziņojuma Grozījumu Nr. 208, jo dzīvnieku infekciozo slimību uzliesmojumu izraisa nepietiekama dzīvnieku veterinārā nodalīšana. Problēmas izraisa dzīvnieku komerciālā izmantošana. Tādēļ lauksaimniekiem un to nozarei ir jāuzņemas atbildība un risks, kas saistīts ar dzīvnieku pareizu aprūpi, lai izvairītos no slimībām.

Likumprojekts par kopēju ekonomisku izmaksu iedalīšanu ir slikta ideja, jo galarezultātā tas nozīmēs, ka pilsoņi maksās par to, par ko viņi nav atbildīgi.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), rakstiski. – (GA) KLP pārveidošanas mērķim jābūt politikas uzlabošanai, lai dzīve laukos visā Eiropas Savienībā būtu ilgtspējīgāka sociālajā, ekonomikas un vides līmenī.

Pasākums „veselības aprūpe” ir kopums, kas ietver atsevišķus uzlabojumus, taču citos veidos tam neizdodas risināt gaidāmās grūtības. Uz lauku dzīvi un jo īpaši lauksaimniecību pašlaik attiecas daudzi apdraudējumi. Jaunie lauksaimnieki ir spiesti atstāt zemi, bet tajā pašā laikā lielas zemes īpašnieki saņem atalgojumu par vērtīgas lauksaimniecības zemes neapstrādāšanu. Tiek apdraudēta arī bioloģiskā daudzveidība.

Es piekřītu, ka jābūt iespējai izmantot rezerves fondus, lai atbalstītu jaunpienākušos un gados jaunos lauksaimniekus, kā arī lielākajās grūtībās nonākušās nozares, piemēram, aītkopību, kurai ir liela nozīme bioloģiskās daudzveīdības saglabāšanā. Es arī atbalstu lauksaimniekiem izmaksājamo maksājumu pārcelšanu uz gada sākumu, lai palielinātu lauksaimnieku stabilitāti. Lai mūsu lauku kopienas varētu plānot nākotni, tām ir vajadzīga stabilitāte.

Avril Doyle (PPE-DE), rakstiski. – Lai gan es atbalstu Santos kunga ziņojumu (A6-0402/2008) par priekřlikumu Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus lauksaimniekiem pieřķīramā tieřā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, es neatbalstu grozījumu, ar ko piemēro palielinātu modulāciju. Tā rezultātā no pirmā pīlāra uz otro tiks novirzīti papildu līdzekļi, tieřā veidā atņemot ienākumus lauksaimniekiem (jo īpaši mazajiem lauksaimniekiem) no tādām valstīm kā Īrija. Līdzekļi tiks novirzīti shēmām, kurām vajadzīgs dalībvalstu līdzfinansējums — nedrořs finansējuma avots, uz ko nevar paļauties

Lena Ek (ALDE), rakstiski. – (SV) Es nolēmu balsot pret ziņojumu, jo vairākās jomās tas ir nepārprotams solis nepareizā virzienā no Komisijas priekřlikuma. Viens no piemēriem ir lauku attīstībai paredzētā tieřā atbalsta izmaiņu mazināšana. Vairākums piekrita samazināt tieřo atbalstu 2009. un 2010. gadā tikai par 6 %. Komisijas priekřlikums bija 2009. gadā samazināt atbalstu par 7 % un 2010. gadā — par 9 %. Personīgi es gribētu, lai samazinājumi būtu vēl lielāki.

Tajā ir arī palielināts sliekšnis, pie kura tieřais atbalsts ir jāpārslēdz uz atbalstu lauku attīstībai. Saskaņā ar sākotnējo priekřlikumu řī pāreja attiektos uz subsīdijām no EUR 5 000 gadā un lielākām. Vairākums ir nobalsojis par řī sliekšņa palielināšanu līdz EUR 10 000. Tādējādi tiks samazināta pasīvā atbalsta lauksaimniecībai proporcija, ko pārvērs aktīvajā atbalstā lauku attīstībai. Lietderīgāk būtu izmantot naudu uzņēmējdarbības uzsākšanai lauku teritorijās, nevis graudaugu ražošanai, kas jau nodrořina labu peļņu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Neskatoties uz řajā ziņojumā ieviestajiem uzlabojumiem, kuros esam devuři savu ieguldījumu, it īpaři ar atbalstu saņēmuřo priekřlikumu palielināt atbrīvojuma no modulācijas summu no EUR 5 000 uz EUR 10 000, lai veicinātu lielāku sociālo taisnīgumu attiecībā uz atbalsta maksājumiem lauksaimniekiem, mums ir řēl, ka tika noraidīti pārējie priekřlikumi, lai gan daži no tiem tika atbalstīti ar vairāk nekā 200 balsīm, piemēram, atbalsts cukura ražošanai Azoru salās.

Mums arī ir řēl, ka netika pieņemts priekřlikums par vienkārřoto atbalstu lauksaimniekiem, kas saņem līdz EUR 1 000 lielas summas, neskatoties uz to, ka řis priekřlikums tika atbalstīts ar 175 balsīm. Tas būtu veids, kā cīnīties ar sociālās iejūtības trūkumu Kopienas priekřlikumā, vienkārřojot procesu un samazinot birokrātiju, ko Eiropas Komisija patiesībā izmantoja kā ieganstu, lai varētu ierosināt pārtraukt atbalstu, kas ir mazāks par EUR 250 gadā. Tas var nodarīt kaitējumu aptuveni 90 000 Portugāles mazo lauksaimnieku.

Tādējādi neskatoties uz mūsu galīgo balsojumu pret ziņojumu, mēs turpināt aizstāvēt mūsu priekřlikumus, jo uzskatām, ka tie ir labākais veids, kā atbalstīt Portugāles lauksaimniekus un ģīmenes lauku saīmniecības.

Glyn Ford (PSE), rakstiski. – Eiropas Parlamenta Leīboristu partijai bija vairākas nopietnas bažas saistībā ar řo ziņojumu, kas nostiprinās un palielinās lauksaimnieciskās ražošanas kropļošanu Eiropas Savienībā un vispasaules līmenī. Ņemot vērā řīsdienas balsojumu, kurā tika pieņemti vairāki grozījumi, kas nostiprinās un pasliktinās řo situāciju, es nevarēju balsot ne par grozīto priekřlikumu, ne par normatīvās rezolūcijas projektu, neskatoties uz to, ka atbalstu atseviřkus detalizētus ziņojuma elementus.

Duarte Freitas (PPE-DE), rakstiski. – (PT) Lai gan es piekřītu, ka ir jāpārskata lauksaimnieku atbalsta shēmas, uzskatu, ka Komisijas priekřlikumi pamatīgi pārsniedz nepiecieřamo, tādējādi ievērojami ietekmējot ienākumus, ko saņem lauksaimnieki — Eiropas Savienības lauku ainavas sargi un cilvēki, kam ir būtiska nozīme mūsu pārtikas politikas neatkarības nodrořināšanā.

Capoulas Santos kunga ziņojums daudzējādi uzlabo Komisijas priekřlikumu, jo īpaři, sniedzot dalībvalstīm lielāku elastību attiecībā uz minimālā sliekšņa noteīķšanu maksājumiem.

Tādēl es balsoju par modulācijas piemērošanas sliekšni EUR 10 000 gadā, kas palīdzēs daudzām maza un vidēja lieluma lauku saīmniecībām, un par augstāku modulācijas likmju nenoteīķšanu kooperatīviem un citām juridiskām personām, ko izveidojuři vairāki lauksaimnieki, kuri atseviřķi nesaņem vairāk par EUR 100 000, lai izvairītos no negodīgas lauksaimnieku sodīšanas.

Lai gan ziņojums nav nevainojams — tajā, piemēram, nav atļauts piemērot papildu modulācijas pārdalīšanu — mani apmierina plenārsēdes galīgā balsojuma rezultāts, tādēl es balsoju par normatīvo rezolūciju.

Hélène Goudin un Nils Lundgren (IND/DEM), rakstiski. – (SV) Eiropas Parlamenta Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja, kā vienmēr, ir izvēlējusies ceļu, kas atšķiras no Komisijas izvēles. Tā vietā, lai pārveidotu kopējo lauksaimniecības politiku, komiteja vēlas palielināt subsīdijas un panākt, lai nodokļu maksātāji palielina savu ekonomisko ieguldījumu.

„Jūnija saraksts” noteikti vēlas atcelt atmaksājumus par lauksaimniecības produktu eksportu un balsoja par tiem priekšlikumiem, kuros tas ierosināts. Mēs uzskatām, ka, atstājot novārtā lauksaimniecības produktus nabadzīgajās valstīs un nepievēršot uzmanību sociālajām sekām, Eiropas Savienība nodara milzīgu kaitējumu ārvalstīs.

„Jūnija saraksts” vēlas likvidēt kopējo lauksaimniecības politiku, un mēs teiktu, ka ir labi, ka Eiropas Parlamentam nav koplēmuma pilnvaru attiecībā uz ES lauksaimniecības politiku. Pretējā gadījumā Eiropas Savienība nokļūtu protekcionisma slazdā, kā arī būtu spiesta maksāt lielas subsīdijas visām lauksaimniecības nozarē iesaistītajām dažādajām grupām.

Jean-Marie Le Pen (NI), rakstiski. – (FR) Pirms budžeta lielā pagrieziena punkta 2013. gadā, kas var nozīmēt KLP beigas pārnacionalizācijas dēļ, dalībvalstis mēģina panākt vienošanos par KLP pārveidošanu, pēc slepenās pārveidošanas, kura notika 2003. gadā.

Komisijas oficiālais mērķis ir vēl vairāk pielāgoties tirgum, samazinot tiešās subsīdijas vides un lauku attīstības politikai.

Reforma diemžēl nav līdzvērtīga grūtībām, ar ko saskaras Eiropas Savienības lauksaimniecības nozare — deviņu miljardu cilvēku pabarošana 2050. gadā, ierobežota lauksaimniecībā izmantojamā teritorija, atkarība no cenām, ko izraisa ar lauksaimniecības izejmateriāliem saistītas spekulācijas, un tamlīdzīgi.

Šajā svārstīgajā un nestabilajā situācijā mums ir jāaizstāv izņēmums, kas Pasaules Tirdzniecības organizācijā ir attiecināts uz lauksaimniecību, ciktāl lauksaimniecības un pārtikas apstrādes nozares nav tāda pati uzņēmējdarbības joma kā citas, bet gan neaizstājama ražošana, kas ir vairāku lauksaimnieku paaudžu zinātnības un talantīguma rezultāts.

Ko tad, ja KLP „veselības pārbaude” ir tikai pirmie soļi ceļā uz pilnīgu KLP liberalizāciju bez noteikumiem un „drošības tīkla”?

Mums ir jābūt piesardzīgiem un jānosoda jebkāda liberāla pāreja šajā jautājumā, kas nenožīmē rīcības spējas trūkumu.

Astrid Lulling (PPE-DE), rakstiski. – (DE) Mani neiepriecina Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas kompromisa rezultāts, taču esmu vairāk vai mazāk apmierināta. Mums ir izdevies novērst visnopietnāko kaitējumu, kas tiktu nodarīts mūsu lauksaimniekiem, pieņemot ES Komisijas postošākos priekšlikumus, nodrošinot, ka laika posmā no 2009. līdz 2013. gadam tiešos maksājumus nesamazina par 13 %. Tiešie maksājumi, kas mūsu lauksaimniekiem ir ļoti svarīgi, ir jāsamazina ne vairāk kā par 1 % 2009. un 2010. gadā un 2 % 2011. un 2012. gadā.

Ja šī nauda nonāks Piena fondā, kā mēs ierosinājām, lai, piemēram, samaksātu piena ražotājiem plāvu piemaksas, tiešo ienākumu samazinājums būs mazāk sāpīgs. Atkal samazinās piena cena, taču ražošanas izmaksas nemazinās. Piemēram, mēslojuma cena ir palielinājusies par 40 %. Diemžēl komisārs atkal kareivīgi iebilst pret Piena fondu.

Pat ja mēs nesamazināsim lauksaimniekiem domātos tiešos maksājumus, kuru summa ir līdz EUR 5 000 vai pat EUR 10 000 gadā, kā pieprasīts grozījumos, kuri ievērojami pārsniedz Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ierosināto priekšlikumu, tam nebūs būtiska ietekme uz lauksaimniekiem Luksemburgā, jo EUR 10 000 lielo sliekšni nesasniedz tikai saimniecības, kas tiek pārvaldītas nepilnu laiku. Prioritātei ir jābūt pēc iespējas mazākiem samazinājumiem, pretējā gadījumā pilna laika lauksaimniekiem Luksemburgā vairs nebūs nākotnes, un tas nav pieņemami.

David Martin (PSE), rakstiski. – Es atbalstu piena kvotu palielināšanu par 2 % četru gadu laikā, jo uzskatu, ka 2 % būs visvienmērīgākā sagatavošanās 2015. gadā gaidāmajai piena kvotu sistēmas likvidēšanai.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Es balsoju pret Capoulas Santos kunga ziņojumu par lauksaimniekiem piešķiramā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku, jo uzskatu, ka lauksaimniecības ilgtspējību nevar nodrošināt Eiropas Savienības līmenī. Lai Eiropas Savienībā nodrošinātu nozares ilgtspējību un pārtikas nekaitīgumu, lauksaimniecības nozare patiešām ir jāfinansē. Taču finansējums

ir jāpiešķir no Kopienas budžeta, un nevajadzētu sodīt maza un vidēja apjoma ražotājus, pieņemot, piemēram, minimāla atbalsta ierobežojumus. Gluži otrādi, galvenajam atbalsta izmaksāšanas kritērijam jābūt personīgajam darbam, un ir jānosaka vienam uzņēmumam izmaksājamā atbalsta maksimālais ierobežojums.

Taču Komisijas piedāvātā krīzes pārvaldības sistēma ir nepietiekama. Saprātīgāk būtu izveidot publisku drošības fondu, kura pamatā būtu Kopienas finansējums un kas būtu paredzēts, lai novērstu krīzes un augu slimības un garantētu lauksaimniekiem minimālos ienākumus. Visbeidzot ziņojumā nav izteikts priekšlikums izveidot mehānismus, lai risinātu klimata pārmaiņu jautājumu, kas tieši ietekmē Eiropas Savienības lauksaimniekus.

Neil Parish (PPE-DE), rakstiski. – Konservatīvie deputāti balsoja pret šo ziņojumu, jo tas ir solis nepareizā virzienā. Mēs uzskatām, ka ir būtiski visām nozarēm piemērot 2003. gadā notikušajā reformā aizsāktu atsaistīšanas procesu, lai ļautu lauksaimniekiem ražot to, ko pieprasa tirgū, un panāktu patiesi vienlīdzīgus noteikumus. Šajā ziņojumā ir izteikti iebildumi pret atsaistīšanu un pat mēģināts atsaukt jau pieņemtus lēmumus, jo īpaši par tabakas režīma iekļaušanu vienreizējā saimniecības maksājumā. Ziņojumā ir pausta vēlme pagarināt ar tabakas ražošanu saistītas subsīdijas līdz 2012. gadam, un mēs, protams, nevaram to pieņemt.

Ziņojumā arī pieļauta pārāk liela elastība 68. panta izmantošanā, mēs baidāmies, ka tas kropļos tirgu, pa sētas durvīm ielaidīs saistītos maksājumus un, iespējams, tiks apstrīdēts PTO. Visbeidzot pirmo EUR 10 000 atbrīvošana no modulācijas, kā arī ļoti zemais ES obligātās modulācijas līmenis vienkārši neradīs pietiekamus ienākumus spēcīgas lauku attīstības politikas īstenošanai un būs neproporcionāls kaitējums Apvienotās Karalistes lauksaimniekiem.

Luís Queiró (PPE-DE), rakstiski. – (PT) Debates par kopējas lauksaimniecības politikas (KLP) „veselības pārbaudi” sniedza lielisku iespēju uzsākt padziļinātu diskusiju par tās reformu, kam jānotiek 2013. gadā. Lai to veiksmīgi īstenotu, mūsu turpmākai darbībai jābūt piesardzīgai, liekot uzsvāru gan uz konkurētspēju, gan vides un sociālo dimensiju, kā arī lauku attīstību un pārtikas nekaitīgumu.

Galveno politisko grupu panāktā vienošanās, kas patiesi panākta, pateicoties *Capoula Santos* kunga apņēmībai, jau piedāvā dažus risinājumus un pieejas, ko, cerams, pieņems Padomē. Lai gan tā šobrīd nav joma, kurā jāpieņem koplēmums, Parlaments šādā gaisotnē ir strādājis, un valdībām vajadzētu izmantot šo faktu.

Es balsoju par paketi, jo ir panākti būtiski rezultāti saistībā ar Kopienas ieguldījumu apdrošināšanas prēmijās un zemāku subsīdiju saglabāšanu, kas ir īpaši svarīgi tādās valstīs kā Portugāle. Tas attiecas arī uz līdzsvaroto risinājumu par lauku attīstības atbalsta modulācijām. Attiecībā uz piena kvotām mēs diemžēl neesam panākuši līdzsvaru, kas novērstu iespējamu kaitējumu ražotājiem tādās teritorijās kā Portugāles centrālais un ziemeļu reģions un Azoru salas.

Carl Schlyter (Verts/ALE), rakstiski. – (SV) Es balsoju par šī ziņojuma noraidīšanu un par nosūtīšanu atpakaļ komitejai, jo tas tikai turpina vājināt Komisijas ierosinātas reformas, kas jau tāpat bija pārāk mazas un lēnas.

Olle Schmidt (ALDE), rakstiski. – (SV) Milzīgā atbalsta summa, ko ES piešķir savai iekšzemes lauksaimniecībai ir amorāla un ļoti kaitīga. Šis atbalsts kaitē vispasaules konkurētspējai, kas, kā zinām, ir labklājības priekšnoteikums, tā attaisno lauksaimniecības nozarē vajadzīgās reformas un samazina mums — patērētājiem — pieejamo izvēli.

Komisijas priekšlikums ir būtisks saistībā ar turpmākiem liberalizācijas pasākumiem saskaņā ar 2003. gadā veiktajām reformām. Tādēļ es nevaru balsot par *Santos* kunga ziņojumiem, kas lielā mērā nozīmētu Komisijas priekšlikuma vājināšanu.

Marek Siwiec (PSE), rakstiski. – Šodien notika svarīgs balsojums. Tas bija nozīmīgs visiem Eiropas Savienības lauksaimniekiem. Taču ir tādi lauksaimnieki, kas nav tik stipri kā citi, jo viņiem vēl nav bijis laika pielāgoties Eiropas Savienības lauksaimniecības struktūrām. Viņi izmantoja visus pieejamos resursus, lai izveidotu ilgtspējīgas lauksaimniecības uzņēmumus, kad pēc 1989. gada radās šāda iespēja.

Šie lauksaimnieki nav mums zināmie lieli ražotāji no Francijas un Vācijas; tie joprojām ir mazi. Taču manai valstij — Polijai — tie ir ārkārtīgi nozīmīgi. Mums viņi ir vajadzīgi, ja vēlamies, lai mums būtu lauku teritorija, kurā cilvēki nākotnē vēlēties dzīvot un strādāt. Tādēļ viņiem ir vajadzīgs īpašs mūsu atbalsts. Tāpēc šodien es balsoju, lai palīdzētu mazajiem ražotājiem, tas ir, ražotājiem no Polijas, lai parādītu, ka viņi šodien un turpmāk var rēķināties ar mūsu un manu atbalstu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), rakstiski. – (RO) Es balsoju par ziņojumu par KLP ietvaros lauksaimniekiem piešķiramā atbalsta shēmām. Es atbalstu kopējo lauksaimniecības politiku.

Eiropas Savienībai ir jāatbalsta lauksaimnieki, piešķirot tiešos maksājumus un attīstot lauku infrastruktūru. Eiropas Savienībai ir jāiegulda lauksaimniecībā, it īpaši ņemot vērā vispasaules pārtikas krīzes saasināšanos. Es atbalstīju grozījumu Nr. 23, kurā atzīts, ka Kopienas līmenī ir jāatbalsta kazkopības nozare, kurā vērojams nopietns pagrimums.

Es arī uzskatu, ka ir jāatļauj dalībvalstīm kā papildinājumu izmantot 5 % no to noteiktajiem griestiem, lai ar finansiāliem ieguldījumiem, kas saistīti ar apdrošināšanas prēmijām, atbalstītu lauksaimniekus vai ražotāju grupas. Īpaša uzmanība ir jāpievērš mazajiem lauksaimniekiem, tādēļ es atbalstīju Grozījumu Nr. 211, ar ko ievieš atkāpi no tiešo maksājumu papildu samazināšanas, ja tiešos maksājumus saņem kooperatīvi vai lauksaimnieku grupas, un ar ko centralizē atbalstu, kas jāsadala to biedriem. Es balsoju par grozījumiem Nr. 114 un Nr. 118, kuros dalībvalstīm ļauts izmantot līdz 15 % valsts sliekšņa vērtības, lai piešķirtu atbalstu lauksaimniekiem, lai kompensētu specifiskas grūtības, kas ietekmē piena nozares pārstāvjus, kā arī liellopa, teļa gaļas, aitas un kazas gaļas ražotājiem.

Georgios Toussas (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Noteikumi par KLP „veselības pārbaudi” ir izšķirošs solis, lai palielinātu monopoluzņēmumu grupu kontroli pār lauksaimniecisko ražošanu, ar mērķi palielināt uzņēmumu peļņu. Vienlaikus tie gatavo ceļu 2013. gadā gaidāmam visus izslēdzošam uzbrukumam maza un vidēja lieluma uzņēmumiem, kas jau ir novājināti.

Lielie uzņēmumi izdara spiedienu, lai panāktu lielāku un ātrāku KLP reformu un lai to pielāgotu PTO noteikumiem, lai daudznacionālie uzņēmumi sagrābtu vēl vairāk zemes, nostiprinātu savu neatkarību pārtikas ražošanā un tirgošanā un nostiprinātu savas pozīcijas starptautiskajā konkurencē.

KLP sekas jau izjūt mazie un vidējie lauksaimnieki, jo īpaši pēc 2003. gada reformā ieviestās atbalsta atsaistīšanas ražošanai — fermu pamešana, lauku iedzīvotāju skaita samazināšanās, atcelmošana, lauku teritoriju atstāšana un nelabvēlīga ietekme uz vidi.

Tās izjūt arī darba ņēmēji, kam jāmaksā nepanesami augstas cenas par pārtikas precēm un jāsasaskaras ar arvien lielākiem sabiedrības veselības apdraudējumiem, ko izraisa bīstamas vielas un apšaubāmi izjemateriāli un ražošanas metodes.

Mēs radikāli iebilstam pret priekšlikumiem regulām, kas atklāj KLP pret lauksaimniecību vērsto būtību. Mēs aicinām mazos un vidējos lauksaimniekus un darba ņēmējus apvienoties cīņā pret Eiropas Savienības un kapitāla politiku, kas ir vērsta pret lauksaimniecību.

(Rakstiskie paskaidrojumi ir saīsināti saskaņā ar Reglamenta 163. pantu.)

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0401/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), rakstiski. – (PL) Šodien es balsoju pret Padomes regulu, ar ko maina kopējo lauksaimniecības politiku. Es uzskatu, ka regula neatbilst daudzu ražotāju grupu gaidītajam un tā nesamazina bezdibeni starp lauksaimniekiem vecajās un jaunajās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Man ir ļoti žēl, ka vairākums deputātu nesaskata problēmas, ar ko saskaras Eiropas Savienības un Polijas lauksaimniecība, kurai ir vajadzīgas pārmaiņas. Tomēr, manuprāt, Eiropas Komisijas ierosinātais pārmaiņu virziens ir pilnīgi nepieņemams.

Avril Doyle (PPE-DE), rakstiski. – Attiecībā uz Santos kunga ziņojumu (A6-0401/2008) par KLP „veselības pārbaudi” man jāpaskaidro, ka, lai gan es balsoju par ziņojumu, es nevaru pieņemt un nekad neesmu atbalstījis vienu KLP aspektu — subsīdijas tabakas audzēšanai. Tabaka ir visvairāk subsidētais augs uz hektāru Eiropas Savienībā.

Kopš 1990. gadu sākuma subsīdijās tabakas audzētājiem Eiropas Savienība ir iztērējusi aptuveni EUR 1 000 miljonu gadā. Neskatoties uz centieniem šīs subsīdijas samazināt, tabakas audzētājiem joprojām tiek piešķirtas simtiem miljonus (2002. gadā — EUR 963 miljoni) lielas subsīdijas. Salīdzinot ar citām lauksaimniecības nozarēm, šis viennozīmīgi ir vislielākais atbalsts, kas rada kropļojošus stimulus un pamatīgu neefektivitāti. Tas ir bijis dārgi, politika nav darbojusies, ņemot vērā tirdzniecības aspektu, un tas ir kaitējis Eiropas Savienības reputācijai, atklājos neveiklību raisošu divkosību saistībā ar Eiropas Savienības veselības politikas mērķiem. Vajadzētu pilnībā likvidēt tabakas subsīdijas (taču ne tabakas lauksaimnieku subsīdijas) un daudz ātrāk, nekā plānots novirzīt tās veselīgas lauksaimniecības atbalstam.

Lena Ek (ALDE), rakstiski. – (SV) Ar prasību pārskatīt KLP jau 2010. gadā tika vājināts Komisijas priekšlikums pārtraukt piena kvotas. Pie tam vairākums pieņēma lēmumu par speciāla piena fonda izveidi. Es uzskatu, ka šis ziņojums būtu labāks, ja mums būtu izdevies pieņemt vairākus grozījumus, kuru mērķis bija panākt lielāku pielāgošanos tirgum, piemēram, vairāk palielināt piena kvotas. Diemžēl neviens no šiem grozījumiem netika pieņemts, un tādēļ es balsoju pret ziņojumu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Mums ir žēl, ka tika noraidīti mūsu priekšlikumi. Tajos aicināts veidot citādu kopējo lauksaimniecības politiku, kuras pamatā ir atbalsts ražojošajiem lauksaimniekiem, lai cīnītos pret nestabilitāti ražošanas sektorā, ko izraisa svārstīgās cenas, un tirgus regulēšanas mehānismi, kas garantētu mazajiem un vidējiem lauksaimniekiem pienācīgus ienākumus, lai novērstu lauku pasaules pagrimumu un daudzu reģionu pamešanu.

Mums arī žēl, ka tika noraidīts mūsu priekšlikums, kura mērķis bija garantēt Eiropas Savienības finansējumu valsts apdrošināšanai dalībvalstīs. Mūsu mērķis bija garantēt lauksaimniekiem minimālus ienākumus noteiktos gadījumos, piemēram, tādās katastrofās kā sausumi, vētras, krusa, meža ugunsgrēki vai epizootiskas slimības.

Mēs noraidām paziņojumu par piena kvotu sistēmas likvidēšanu, kopējās lauksaimniecības politikas renacionalizāciju un pastāvīgu netaisnību attiecībā uz atbalsta piešķiršanu.

Uztājība par Eiropas Komisijas priekšlikumu, pat ar atsevišķiem grozījumiem, aizstāvēšanu, nav pietiekams pamats, lai pieprasītu Padomei atšķirīgu nostāju.

Christofer Fjellner (PPE-DE), rakstiski. – (SV) Eiropas Komisija savā priekšlikumā sper vairākus nopietnus soļus pareizajā virzienā, lai padarītu lauksaimniecības nozari konkurētspējīgāku, turpinot atbalsta atsaistīšanu un atceļot obligāto atstāšanu atmatā, eksporta subsīdijas, piena kvotas, ražošanas attīstības atbalstu un tirgus atbalstīšanu. Priekšlikums arī nozīmē naudas novirzīšanu no tiešā atbalsta lauksaimnieciskajai ražošanai uz lauku attīstību, galveno uzmanību pievēršot četrām prioritārajām jomām — klimata pārmaiņām, atjaunojamajai enerģijai, ūdens resursu apsaimniekošanai un bioloģiskajai daudzveidībai. Tā kā Eiropas Parlaments vēlējās redzēt mazāk reformu un lēnāku pārmaiņu norisi, mēs nolēmām atbalstīt Komisijas sākotnējo priekšlikumu un balsojam pret Parlamenta veiktajām izmaiņām.

Duarte Freitas (PPE-DE), rakstiski. – (PT) Lai gan es piekrītu, ka Komisijas ieteiktās izmaiņas kopējā lauksaimniecības politikā ir vajadzīgas, es uzskatu, ka Komisijas priekšlikums par piena kvotām ļoti kaitēs Eiropas Savienības mazāk konkurētspējīgākajiem reģioniem, kas ir ļoti atkarīgi no piena nozares.

Tādēļ es uzskatu, ka nevajadzēja sākt piena kvotu atcelšanu ar Regulas (EK) Nr. 248/2008 palīdzību un ka nevajadzētu šo atcelšanu turpināt, kā ierosināja Komisija un piekrita referents.

Capoulas Santos kunga ziņojumā ir viens pozitīvs elements — tajā aicināts 2010. gadā sagatavot ziņojumu, lai analizētu piena tirgus stāvokli.

Tādējādi es nebalsoju pret šo ziņojumu, jo es atbalstu izmaiņas attiecībā uz cukura rafinēšanu Azoru salās, kas ļaus turpināt šo nodarbi reģionā, kurā nav citu ievērojamu ekonomisku alternatīvu.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), rakstiski. – (DE) Šodienas balsojumā par kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) „veselības pārbaudi” es balsoju pret ziņojumu par piena nozari. Es uzskatu, ka nevajadzētu turpināt kvotu palielināšanu, kamēr nav veikta tirgus analīze. Es uzskatu, ka Parlamenta prasība piecos posmos palielināt kvotu par 1 %, kā ierosina Komisija, būs pilnīgi nepareizs signāls.

Taču es ļoti pozitīvi vērtēju faktu, ka Parlaments atkal izsakās par labu piena fondam. Līdzekļi, kas tiks ietaupīti no lauksaimniecības budžeta un jo īpaši piena nozares, būs efektīvs līdzeklis, ar ko atvieglot šīs nozares slogu un pārveidot to. Es arī atbalstu aicinājumu Komisijai, Parlamentam un Padomei līdz 2010. gada 31. decembrim izveidot ziņojumu par piena tirgu, kas būs pamats diskusijai par turpmākiem pasākumiem piena kvotu kontrolēšanai. Es arī atzinīgi vērtēju faktu, ka modulācijas franšīze no EUR 5 000 gadā ir palielināta līdz EUR 10 000 gadā. Tas nozīmē, ka Parlaments piekrīt turpināt mazo lauku saimniecību — to lielākā daļa atrodas Bādenes-Virtembergas un Bavārijas reģionos — atbalstīšanu.

Neil Parish (PPE-DE), rakstiski. – Konservatīvie Eiropas Parlamenta deputāti atbalstīja grozījumus, ar ko pirms piena kvotu sistēmas likvidēšanas 2015. gadā atļauj tās palielināt par vismaz 2 % gadā, kā sagatavojamos liberalizētai un uz tirgu vērstai piena nozarei. Mēs neatbalstījām grozījumus, kuru mērķis ir kvotu palielināšanas ierobežojumi. Visbeidzot netika pieņemti nekādi nozīmīgi grozījumi, tas nozīmē, ka Komisijas spēkā esošais priekšlikums netika grozīts.

Lai gan Komisijas ierosinātais ikgadējais palielinājums par 1 % ir labāks nekā nekas, mēs joprojām uzskatām, ka tas ir pārāk mazs solis. Mēs arī neatbalstām ziņojumā manāmo nevēlēšanos likvidēt atsevišķus saistītos maksājumus un pasākumus tirgus atbalstīšanai. Tādēļ mēs balsojam pret visu ziņojumu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), rakstiski. – (RO) Es balsoju par ziņojumu par grozījumiem „Regulā par izmaiņām kopējā lauksaimniecības politikā”. Es atbalstīju Grozījumu Nr. 4, ar ko atļauj palielināt piena kvotas par 2 % 2008.–2009. gadā un par 1 % 2009.–2010. un 2010.–2011. tirdzniecības gadā. Šādi tiks nodrošināti elementi, kas nepieciešami, lai veiktu pienācīgu piena nozares tirgus situācijas novērtējumu. Es arī atbalstīju faktu, ka, 12 jaunās dalībvalstis drīkstēs palielināt piena kvotas, ja to ļaus situācija piena tirgū attiecīgajā tirdzniecības gadā. Ņemot to vērā, mums ir jāgarantē, ka lēmumu par piena kvotu izmaiņām pieņem piemērotā laikā — pirms attiecīgā tirdzniecības gada sākuma (attiecīgā gada 1. aprīlī).

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0390/2008)

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Eiropas Lauksaimniecības fonda maksājumi ir domāti, lai sniegtu atbalstu lauksaimniekiem un nodrošinātu lauku teritorijās labu lauksaimniecības un vides stāvokli. Lai gan uz Eiropas Savienībā ražotām pārtikas precēm attiecas strikti noteikumi, tiek importētas preces, kam ir ļoti zemas cenas un uz kurām šie noteikumi neattiecas. Turklāt ir palielinātas piena kvotas un 2015. gadā tās tiks atceltas, tādējādi izraisot piena cenu samazināšanos un ļoti spiedīgus apstākļus mazajiem lauksaimniekiem. Visbeidzot, lielveikalu ķēdes, piemēram, *Hofer*, saņem Eiropas Savienības subsīdijas un vēl vairāk palielina uz iekšzemes lauksaimniekiem izdarīto spiedienu, piemēram, izmantojot pienu kā pircēju pievilinātāju, samazinot tā cenu.

No tā visvairāk cieš mazie lauksaimnieki no lauku teritorijām, kas ir atkarīgas no piena ražošanas, bet kuras nevar ražot pienu lielā daudzumā. Patērētājiem par pienu un pārtiku ir jāmaksā lielākas cenas, tomēr mazie ražotāji šo papildus naudu nesaņem. Taču, kad cenas samazinās, sekas izjūt tieši lauksaimnieki. Tam ir jāmainās, pretējā gadījumā mēs būsim atkarīgi no pārtikas importa, jo milzīgs skaits lauksaimnieku pamet savu zemi. Mūsu lauksaimnieki paļaujas uz subsīdijām, un tāpēc es balsoju par *Capoulas Santos* kunga ziņojumu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), rakstiski. – (RO) Es balsoju par ziņojumu par atbalstu lauku attīstībai, ko piešķir Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (EAFRD). Es balsoju par Grozījumu Nr. 24, kur noteikts jaunajiem lauksaimniekiem piešķiramais atbalsts darbības sākšanai EUR 75 000 apmērā. To var piešķirt vienotā maksājumā, kas nepārsniedz EUR 50 000, vai arī procentu subsīdijas veidā, kuras kapitalizētā vērtība nepārsniedz EUR 50 000. Ja vienlaicīgi tiek izmantota abu veidu palīdzība, kopējā summa nepārsniedz EUR 75 000.

Es arī balsoju par Grozījumu Nr. 12, kurā, noteikts, ka, lai nodrošinātu adekvātu finansējumu lauku attīstības programmām, ir jāpanāk lielāka elastība, lai tajā pašā dalībvalstī varētu šim nolūkam izmantot arī neizlietotos struktūrfondu līdzekļus.

- Ziņojums: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0377/2008)

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Protams, ir svarīgi saskaņot dažādas politikas jomas, taču tam nevajadzētu attiekties tikai uz finansējumu. Eiropas Savienībā rodas tāda sajūta, ka labā roka nezina, ko dara kreisā. Mēs veicinām preču pārvadāšanu pa visu Eiropu un vienlaikus veicinām arī vides aizsardzības pasākumus, lai novērstu pārvadāšanas nelabvēlīgās sekas. Vēl viens piemērs ir atbalsts tabakas ražošanai, kas tiek īstenots vienlaikus ar pasākumiem, kuru mērķis ir samazināt tabakas patēriņu.

Tas pats princips attiecas uz lauku teritorijām. No vienas puses, pastāv papildu subsīdiju fondi, bet, no otras puses, Māstrihtas līgumā noteikto prasību un neizmērojamā privatizācijas entuziasma rezultātā tiek likvidēta infrastruktūra ārpus svarīgākajām apdzīvotajām teritorijām, un lauku teritorijas kļūst arvien vairāk izolētas. Ja pasta privatizācija Austrijā notiks kā paredzēts — desmit gadu laikā — pasta nodaļas ārpus pilsētām atradīsies vismaz 20 kilometru attālumā. Lauku teritorijas arvien vairāk kļūst par vietu, kur dzīvo vecāki cilvēki. Šis svarīgās vecāku cilvēku tikšanās vietas likvidēšana padarīs tos vēl izolētākus; infrastruktūras samazināšana īpaši attiecas ne tikai uz vecākiem cilvēkiem, bet arī uz sociāli nelabvēlīgām cilvēku grupām, kam ir ierobežota pārvietošanās spēja. Es balsoju par šo ziņojumu, cerot, ka tas turpmāk veidos pamatu labāk saskaņotām stratēģijām un neitralizēs šīs nelabvēlīgās tendences.

Dumitru Oprea (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Es balsoju par *Capoulas Santos* kunga ziņojumu. Viens no iemesliem, kādēļ es par to balsoju, ir tas, ka krīzes periodu laikā lauksaimniecība savā ziņā ir viena no nozarēm, kam ir jāpievērš īpaša uzmanība.

Šādos periodos samazinās kopējais patēriņš. Tādēļ ieguldījumiem lauksaimniecībā jābūt ar mērķi samazināt darbības izmaksas, neietekmējot lauksaimniecības produktu kvalitāti. Es arī uzskatu, ka gaidāmā perioda laikā mums jāpārskata un jānosaka lauksaimniecības produktu patiesā vērtība. Tā jārikojas tādēļ, ka pretējā gadījumā arvien vairāk un vairāk lauksaimnieku atteiksies no lauksaimniecības zemes situācijā, kad vairs nevarēs pārdot savu produkciju par reālām cenām. Bieži vien lauksaimnieciskās ražošanas izmaksas pat neatbilst ieguldījumiem. No otras puses, neaizmirsīsim, ka lauksaimniecības nozarē mums jāidentificē un jāizmanto alternatīvas degvielas — tā ir visā pasaulē stratēģiski nozīmīga joma.

Šis ziņojums ir svarīgs tajā risināto jautājumu dēļ. Lauksaimniecībai ir jābūt vienai no Eiropas Savienības prioritātēm.

9. Balsojumu labojumi un nodomi balsot (sk. protokolu)

(Sēde tika pārtraukta plkst. 13:05 un atsākta 15:00.)

SĒDI VADA: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Priekšsēdētāja vietnieks

10. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana (sk. protokolu)

11. Nosacījumi attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos – Vienota pieteikšanās procedūra uzturēšanās un darba atļauju izsniegšanai

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir kopējās debates par šādiem ziņojumiem:

- A6-0432/2008, ko Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu ministrijas vārdā sagatavoja E. Klamt par priekšlikumu Padomes direktīvai par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos (COM(2007)0637 - C6-0011/2008 - 2007/0228(CNS));

- A6-0431/2008, ko Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu ministrijas vārdā sagatavoja P. Gaubert par priekšlikumu Padomes direktīvai par apvienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu apvienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, kā arī par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri likumīgi uzturas dalībvalstī (COM(2007)0638 - C6-0470/2007 - 2007/0229(CNS)).

Parlamenta dienestu darbinieki mani informēja, ka ir nomiris Klamt kundzes tēvs, un tādēļ viņas šodien nav klāt. Mēs, protams, izsakām Klamt kundzei līdzjūtību un pateicamies Weber kungam par referenta pienākumu uzņemšanos šajās debatēs.

Manfred Weber, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, priekšsēdētāja vietnieka kungs! Jau tika minēts iemesls, kādēļ šodien runāju es — Klamt kundze ir zaudējusi ļoti tuvu ģimenes locekli. Mēs vēlamies izteikt viņai līdzjūtību.

Sākumā vēlos referentes vārdā pateikties par lielisko sadarbību šajā darbā. Kā jūs zināt, ziņojums ir izstrādāts, sadarbības palielināšanas procesa ietvaros cieši sadarbojoties Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tiesību un iekšlietu komitejai un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai. Tādēļ es vēlos pateikties iesaistītajiem kolēģiem komitejas locekļiem, kā arī Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ēnu referentiem. Referente arī vēlas īpaši pateikties Francijas prezidentūrai, ar kuru viņai pēdējo mēnešu laikā bija cieša sadarbība. Taču kā Eiropas Parlamenta deputāts vēlos vēlreiz uzsvērt, ka būtu labāk, ja pēc apsvērumiem Eiropas Parlamentā tiktu panākta vēstnieku vienošanās. Tas būtu iepriecinošs ciešās sadarbības apliecinājums.

Runājot par pašu galveno — mēs ar visām pasaules valstīm konkurējam par augsti kvalificētiem darba ņēmējiem. Ar 1,72 % proporciju no kopējā darbaspēka Eiropas Savienība ievērojami atpaliek no savām konkurentēm. Austrālijā, Kanādā, Amerikas Savienotajās Valstīs un pat Šveicē ir lielāka augsti kvalificēta darbaspēka proporcija. Sāncensībā par labākajiem un gudrākajiem darba ņēmējiem mūsu — Eiropas Savienības — pozīcijas ir nelabvēlīgas. Mēs visi zinām, ka šis jautājums izšķirīgi ietekmē mūsu nākotni un mūsu tautsaimniecību spēju ieviest inovācijas.

Izmantojot astoņus kompromisa grozījumus, *Ewa Klamt* izdevās panākt vienošanos ar pārējām Parlamenta grupām par būtiskiem kritērijiem. *Ewa Klamt* ziņojumā, par ko vienojās Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja, ir iekļauti kritēriji augsti kvalificētu darbinieku no trešām valstīm uzņemšanai. Pirmais aspekts ir „augsti kvalificētu darba ņēmēju” definīcija, un šeit svarīgs ir jautājums par to atalgojumu. No vienas puses, direktīvas darbības joma ietver cilvēkus, kam ir augstākās izglītības kvalifikācija, bet no otras — cilvēkus, kam ir vismaz piecus gadus ilga pielīdzināma profesionālā pieredze. Sākotnēji Komisija ierosināja pieprasīt trīs gadus ilgu profesionālo pieredzi. Eiropas Parlaments ir arī spēris soli uz priekšu attiecībā uz algu kritērijiem. Zemākajam algas limitam jābūt 1,7 reizes lielākam par vidējo bruto algu gadā. Padome izvēlējās 1,5 lielu koeficientu. Tādēļ vēlos uzsvērt, ka Eiropas Parlaments aicina izstrādāt jēdzienam „augsti kvalificēti darba ņēmēji” „augstāka līmeņa” definīciju.

Nākamais jautājums ir intelektuālā darbaspēka aizplūšana, kas ir ļoti svarīgs apsvērums. Kā mums šo problēmu risināt? Mums nevajadzētu nodarbināt augsti kvalificētus darba ņēmējus no trešām valstīm, kurās tie ir ļoti vajadzīgi. Ja intelektuālā darbaspēka aizplūšana sagādā patiesas problēmas, pieteikumu Zilajai kartei var noraidīt. Taču mums ir arī jābūt godīgiem pret sevi. Lai gan mēs jautājumu par intelektuālā darbaspēka aizplūdi uztveram nopietni, mēs konkurējam vispasaules tirgū, un tādēļ ir jānosaka Zilās kartes laika ierobežojums.

Protams, ne tikai administratīviem faktoriem ir liela nozīme augsti kvalificētu darbinieku piesaistīšanā Eiropai. Būtiska nozīme ir arī kultūras jautājumiem, piemēram, atvērtībai imigrācijai un labāko cilvēku piesaistīšanai. Taču mēs nedrīkstam ignorēt pievienoto vērtību, ko Zilā karte var sniegt Eiropai. Mums pirmoreiz ir izdevies izveidot standartizētu uzņemšanas sistēmu, kas aptver visu Eiropas Savienību. Tā patiesi ir pievienotā vērtība.

Arī rītdienas balsojums mums ir nozīmīgs, jo esam ieviesuši īpašu grozījumu, kas uzsver Kopienas vēlmes. Tas nozīmē — ja būs pieejami specifiskam darbam kvalificējušies darba ņēmēji no Eiropas Savienības, priekšroka jādod viņiem, nevis Zilās kartes izsniegšanai. Mums arī jāuzsver, ka mēs visi vienojamies, un mums jānodrošina, lai par to informētu izcelsmes valstis, ka, lai gan esam standartizējuši procedūru, mēs nevēlamies noteikt nekādas Eiropas Savienības kvotas. Citiem vārdiem sakot, mēs nevēlamies norādīt, kādam ir jābūt imigrācijas līmenim. Tam jāpaliek, un tam vajadzētu palikt jautājumam, ko kontrolē valsts. Referentes vārdā vēlreiz vēlos pateikties ikvienam iesaistītajam. Es ceru, ka rītdien rezultāti būs tikpat labi, kā rezultāts, ko jau ir sasniegusi Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja.

Patrick Gaubert, referents. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Mani ļoti iepriecina, ka šodien mūsu debašu par likumprojektu temats ir likumīga imigrācija, tādēļ varam piedalīties debatēs, kuru galvenais temats nav — jeb vairs nav — saukšana pie kriminālatbildības par nelegālo imigrāciju, tā vietā tiek pareizi uzsvērti labvēlīgie aspekti un ievērojamie ieguvumi, ko sniedz likumīga imigrācija uz Eiropas Savienības uzņēmumiem.

Ņemot vērā pašreizējo demogrāfisko situāciju, ir būtiski atgādināt eiropiešiem par imigrācijas nozīmīgo ieguldījumu Eiropas Savienības ekonomiskajā labklājībā un attīstībā. Jaunākās mums pieejamās demogrāfiskās prognozes atklāj lielu risku saistībā ar pensiju, veselības un sociālās drošības sistēmu dzīvotspēju.

Nonākot šādā situācijā, Eiropas Savienība ir pieņēmusi skaidru izvēli — veicināt kopēju imigrācijas politiku, stimulējot likumīgu un ekonomisku imigrāciju, ko efektīvi pārvalda atbilstoši valsts darba tirgus prasībām. Tādēļ mēs šodien debatējam par diviem tālejošiem un pragmatiskiem normatīviem dokumentiem, kas izstrādāti, lai izpildītu mūsu dalībvalstu skaidri definētās prasības attiecībā uz darbaspēku.

Vienlaicīgi pieņemot abus dokumentus, Eiropas Parlaments nepārprotami dara zināmu savu atvērtību, kas mums pilnībā jāizmanto, lai informētu sabiedrību, mūsu pilsoņus un trešās valstis par pozitīvajām darbībām, ko veicam saistībā ar imigrāciju. Mums nav jākaunas par mūsu izvēli šajā jautājumā, un mums šajā jomā nav jāmacās no trešo valstu vadītājiem, kas nespēj īstenot pienācīgu politiku, lai novērstu to, ka viņu pilsoņi riskē ar savu dzīvību, lai meklētu labākus apstākļus Eiropā.

Pievērsoties direktīvai par apvienotu procedūru — kuras referents esmu es — pirmkārt, priekšlikumā tiek ierosināts izveidot vienotas institūcijas sistēmu trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri vēlas dzīvot dalībvalstī, lai tur strādātu. Tajā ir paredzēta apvienota pieteikšanās procedūra, kas ir vienkāršāka, īsāka un ātrāka gan darba devējam, gan migrantam, ar nolūku mazināt birokrātiskās procedūras un vienkāršot administratīvās darbības. Šāda procedūra un apvienotā atļauja arī atvieglo derīguma pārbaudes gan administrācijai, gan darba devējiem.

Otrkārt, direktīvas projekts noteiktās jomās nodrošinās vienlīdzīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem. Imigrantu likumīgo sociālo un ekonomisko pamattiesību atzīšana Eiropas Savienības un jaunpienācēju vidū palīdzēs uzlabot imigrantu integrāciju un tādējādi veicinās labāku sociālo kohēziju.

Vienlīdzīga attieksme attiecas uz darba apstākļiem, veselību, drošību darbavietā, izglītību, arodmācību, kvalifikāciju atzīšanu, sociālo drošību, tostarp veselības aprūpi, izmaksājamo pensiju eksportu, piekļuvi precēm un pakalpojumiem un fiskālajām priekšrocībām.

Patiesi, ir paredzēti reālistiski ierobežojumi, taču mēs nodrošināsim, ka tie nepārsniedz Zilajā kartē plānotos. Ir jāņem vērā imigrantu intereses un jāaizsargā to tiesības. Patiesībā rādītāji liecina, ka bezdarba līmenis imigrantu vidū ir lielāks nekā starp Eiropas Savienības pilsoņiem, ka to nodarbinātība bieži vien ir nedroša un ka joprojām nozīmīgs šķērslis ir uzņēmējvalsts valodas apgūšana.

Abi Komisijas ierosinātie dokumenti — un es izmantošu iespēju atzinīgi novērtēt tās veselo saprātu — atbilst mūsu idejai par imigrācijas politiku — saprātīgi stingru un cilvēcīgu politiku. Es arī vēlos pateikties Padomei un Francijas prezidentūrai par izcilo un patiešām ātro darbu, lai sagatavotu abu dokumentu, kas viens otru lieliski papildina, ātru pieņemšanu.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, referenti, *Manfred Weber* un *Patrick Gaubert*, cienījamie deputāti, Komisijas priekšsēdētāj, *Barrot* kungs, *Weber* kungs! Lūdzu, nododiet mūsu visdziļāko līdzjūtību *Klamt* kundzei, kura, pats par sevi saprotams, nevar mums pievienoties.

Pirms gandrīz četriem gadiem — 2005. gada janvārī — Eiropas Komisija informēja par svarīgām debatēm par iespējamu aktīvu Eiropas Savienības politiku ekonomiskās migrācijas jomā. Tika piefiksēts, ka joprojām pastāv ievērojama pretestība un atturība un ka joprojām ir jāpieliek lielas pūles, lai attiecībā uz šo jautājumu panāktu vienprātību. Uz to norādīja *Patrick Gaubert*. Viņš arī vairākkārt atkātoja, cik pārsteidzoši saprast, kā viedoklis kopš tā laika ir mainījies. Ekonomiskā migrācija ir kļuvusi par pirmo kopējas imigrācijas politikas pīlāru, ko dalībvalstis nolēma pieņemt, apstiprinot 16. oktobrī pieņemto Eiropas Padomes Eiropas Imigrācijas un patvēruma aktu.

Šodien plenārsēdē Eiropas Parlaments balsos par pirmajiem diviem Kopienas dokumentiem, ar ko nosaka kopējus ekonomiskās migrācijas instrumentus. Pirmais instruments — Zilā karte — visā Eiropas Savienībā nodrošina piekļuvi augsti kvalificētiem darba ņēmējiem un garantēs noteiktu tiesību kopumu un administratīvās iespējas.

Otrs instruments — apvienotā atļauja —, kurā apvienota uzturēšanās un darba atļauja, ievērojami samazinās administratīvās grūtības visām personām, kas ierodas likumīgi strādāt Eiropas Savienībā, un garantēs šiem cilvēkiem vienotu tiesību kopumu visā Eiropas Savienībā.

Abi dokumenti parāda, ka Kopiena — kā norādīja referenti — ir patiesi apņēmusies veicināt likumīgu migrāciju, ka tā vēlas atvieglot dzīvi tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi dzīvo mūsu teritorijā; īsāk sakot, ka tā nav „Eiropas cietoksnis”, kā dažiem cilvēkiem gribētos.

Arī es vēlos paust atzinību par referentu darbu pie abiem priekšlikumiem. To darbs — un es ar prieku to uzsveru — ir pavēris ceļu ļoti aktīvai sadarbībai starp Padomi un Eiropas Parlamentu visā darba gaitā.

Vispirms es aplūkošu jautājumu par Zilo karti. Mazāk nekā gadu pēc iepazīstināšanas ar Komisijas priekšlikumu Padomei izdevās izstrādāt vispārēju pieeju. Ņemot vērā vienprātības principu, tas nebija viegls uzdevums. Pateicoties mūsu lieliskajai sadarbībai ar *Klamt* kundzi, Padome ņēma vērā vairākus Eiropas Parlamenta ierosinātos apspriežamos jautājumus — kartes saņēmēju definīciju, tās piešķiršanas nosacījumus, ētiskas darbā pieņemšanas metodes un cirkulāras migrācijas iespējas, kā arī diskrimināciju, pamatojoties uz vecumu, un vajadzīgo elastību attiecībā uz kartes derīgumu.

Eiropas Parlamentam un Padomei ir ievērojami atšķirīga nostāja vienā jautājumā — par algas kritērijiem. Padome pieņēma zemāku sliekšni ar turpmāk iespējamām atkāpēm jomās, kurās pastāv darbinieku trūkums, kas paver Zilās kartes priekšrocības lielākam cilvēku skaitam. Ņemot vērā izteiktos priekšlikumus, es ceru, ka Eiropas Parlaments spēs pieņemt Padomes nostāju un tādējādi paplašināt Zilās kartes darbības jomu.

Šis darbs sola panākumus, kas mūsu Eiropas Savienības pilsoņiem nosūtīs trīskāršu vēstījumu — vēstījumu par Eiropas apņemšanos nodrošināt iespējas likumīgai migrācijai, jo īpaši profesionālos nolūkos. Tas patiesi ir pirmais dokuments šajā jomā. Tas arī vēsta par reakciju uz integrāciju Eiropas Savienībā, ar šo simbolu, par kādu kļūs Eiropas Savienības Zilā karte, piedāvājot augsti kvalificētiem trešo valstu valstspiederīgajiem un to ģimenēm reālu mobilitāti Eiropas Savienībā, atbilstīgi katras dalībvalsts pilnvarām, jo dalībvalstis, protams, saglabās kontroli pār savu darba tirgu. Trešais vēstījums ir saistīts ar nozīmi, ko Eiropas Savienība piešķir prasmju un talantu pievilināšanai mūsdienu globalizētajā pasaulē saskaņā ar centieniem Lisabonas stratēģijas ietvaros stimulēt Eiropas konkurētspēju.

Šādā veidā Eiropas Savienība apvieno vēlmi palielināt savu pievilcību uz savu uzticību solījumiem veicināt visnabadzīgāko valstu attīstību. Padome panāca, ka direktīvā tika iekļauts vesels priekšlikumu kopums intelektuālā darbaspēka aizplūšanas novēršanai un ierobežošanai. Es vēlējos to nopietni pateikt šobrīd, un es, protams, pie tā atgriezšos, atbildot uz atšķirīgajām runām, ko — esmu pārliecināts — jūs teiksiet, jo zinu par jūsu pilnībā likumīgo piekēršanos efektīvai un līdzvērtīgai sadarbībai ar izcelsmes valstīm, jo īpaši Āfrikas valstīm.

Tagad pievērsšos direktīvai, ar ko izveido apvienotu atļauju, kurā ir iekļauta gan uzturēšanās, gan darba atļauja. Arī šis ir svarīgs dokuments, kas ievērojami atvieglo ekonomisko migrāciju likumīgā, pārredzamā, atsaucīgā un paredzamā veidā, vienlaikus mazinot administratīvās procedūras, kas pārāk bieži kavē migrāciju, kura ir nepieciešama, lai nodrošinātu Eiropas Savienības ekonomisko un demogrāfisko līdzsvaru. Pats galvenais, ka šis teksts nosaka vienotu tiesību kopumu visiem darba ņēmējiem no trešām valstīm, kuri likumīgi strādā un dzīvo Eiropas Savienībā.

Sākotnējā reakcija uz šo direktīvu neļāva paredzēt būtisku progresu tuvā nākotnē. Tomēr darbs pie Zilās kartes noteikti maz pamazām veicināja ar šo sarežģīto jautājumu saistīto nesaskaņu nogludināšanu. Prezidentūra netaupīja pūles, lai panāktu pēc iespējas lielāku progresu šī priekšlikuma pabeigšanā, un, protams, tā ir maksimāli ņēmusi vērā Parlamenta nostāju.

Notiek pastiprināts darbs pie šā dokumenta, un mēs esam pārliecināti, ka līdz decembra beigām tiks izveidoti galvenie elementi. 27. un 28. novembrī „Tieslietu un iekšlietu” Padomes sanāksmē priekšlikumu pirmoreiz izskatīs ministri. Ir diezgan skaidrs, ka nepārprotams Eiropas Parlamenta signāls par šī dokumenta piemērotību un pievienoto vērtību paātrinās virzību, kas sāk iegūt apveidu un kas var sagatavot ceļu šīs direktīvas, kura nepārprotami vienkāršo migrantu dzīvi, galīgajai pieņemšanai.

Jacques Barrot, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Arī es vēlos izteikt vissiltāko pateicību referentei *Klamt* kundzei — un vēlos pievienoties *Jouyet* kunga izteiktajai līdzjūtībai — un, protams, referentam *Patrick Gaubert*. Viņu sagatavotie ziņojumi ir ļoti kvalitatīvi, un es pateicos abiem referentiem no Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas — *Jeleva* kundzei un *Masiel* kungam. Es pateicos arī *Manfred Weber*, kurš aizstāja *Klamt* kundzi.

Abas ierosinātās direktīvas ir pirmie dokumenti no dokumentu kopuma, par ko rīcības plānā par likumīgu migrāciju 2005. gadā paziņoja Komisija. Tie ir svarīgi ne tikai migrantiem, bet arī dalībvalstīm un to uzņēmumiem. Atkārtotot *Patrick Gaubert* vārdus un runu, ko tikko teicāt jūs, *Jouyet* kungs, šie dokumenti parāda Francijas prezidentūras virzītā un pabeigtā Imigrācijas un patvēruma pakta patieso nozīmi, un tie pierāda, ka šis pakts patiesībā ir līdzsvarots un apliecina eiropiešu vēlmi uzņemt migrācijas plūsmu, kas var būt īpaši noderīga un izrādīties ļoti labvēlīga mūsu Eiropas Savienības sabiedrības nākotnei.

Tādēļ abi dokumenti ļauj mums parādīt atvērtas Eiropas Savienības seju, aicinot pie mums trešo valstu pilsoņus, kas tagad var likumīgi sākt dzīvot un uzņemties jebkādu to kvalifikācijai atbilstošu darbu, un, lieki piebilst, pilnībā izmantot savas tiesības. Tie arī pierāda Eiropas Savienības spēju vienoties par kopējiem ekonomiskās imigrācijas instrumentiem un tādējādi panākt pienācīgu līdzsvaru starp sabiedrības cerībām, migrantu tiesībām un to izcelsmes valsts vajadzībām.

Es sāksu ar horizontālo instrumentu — direktīvu par apvienotu atļauju un migrējošu darba ņēmēju tiesībām. Es priecājos, ka ir apstiprinātas Komisijas sākotnējā priekšlikuma plašās pamatnostādnes, jo īpaši attiecībā uz apvienotu procedūru, apvienotu atļauju trešo valstu pilsoņiem, kas atzīti par darba ņēmējiem un vienotu tiesību kopumu visiem — visiem likumīgi strādājošiem migrantiem neatkarīgi no to uzturēšanās sākotnējā iemesla.

Ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai visiem likumīgi strādājošajiem trešo valstu pilsoņiem visās dalībvalstīs ir vienāds minimālais tiesību kopums. Tas, manuprāt, atbilst visiem svarīgākajiem Eiropas Savienības principiem, kas saistīti ar pamattiesībām.

Gaubert kungs, jūsu ziņojumā ir ierosināti arī jauni vai papildu elementi, ko Komisija var atbalstīt. Vēlos īpaši pieminēt trīs grozījumus — grozījumu, kas paredz pagaidu uzturēšanās atļaujas piešķiršanu, ja kavējas atjaunošanas pieprasījuma administratīvā izskatīšana, grozījumus, kas nostiprina procesuālās tiesības, un visbeidzot grozījumus, kas nodrošina iespēju pieteikties apvienotai atļaujai, jau likumīgi dzīvojot dalībvalstī.

Komisija saprot un piekrīt Eiropas Parlamenta vēlmei izslēgt ierobežojumus no panta par vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšanu, un, vērsoties pie prezidentūras, es, protams, ceru, ka Padome pēc iespējas drīzāk sniegs piekrišanu visiem šiem grozījumiem.

Nu esmu nonācis līdz *Klamt* kundzes ziņojumā, par kuru mums atgādināja *Weber* kungs, ierosinātajai „Eiropas Savienības Zilajai kartei”. Eiropas Savienības Zilās kartes mērķis ir padarīt Eiropas Savienību saistošāku, palielināt tās spēju piesaistīt augsti kvalificētus darbiniekus no trešām valstīm, lai likumīgā imigrācija kā papildinājums Lisabonas stratēģijai varētu palīdzēt nostiprināt mūsu ekonomikas konkurētspēju.

Parlamentam iesniegtajā ziņojumā ir atbalstīts Komisijas viedoklis par to, ka Eiropā ir jāievieš šāda kopēja sistēma un ka tas jādara steidzami. Tādēļ Komisija labprāt atbalsta ziņojumā izdarītos secinājumus, taču tai ir atsevišķas piebildes. Pirmkārt, Komisija noteikti atbalsta grozījumus, kas padara sistēmu pievilcīgāku, piemēram, grozījumus ar mērķi likvidēt ierobežojumus attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un piekļuvi darba tirgum pēc diviem gadiem Zilās kartes turētāja statusā. Otra piebilde attiecas uz bēgļu iekļaušanu likumīgu iedzīvotāju kategorijā, kuras pārstāvji var izmantot šīs sistēmas sniegtās priekšrocības. Sākotnējā priekšlikumā šī elementa nebija, taču mēs uzskatām, ka tas ir vērtīgs no jebkura aspekta — gan politiskā, gan cilvēciskā, gan ekonomiskā.

Visbeidzot, kritēriju par profesionālo pieredzi saglabāšana noteiktām profesijām. Jo īpaši jauno tehnoloģiju nozarē cilvēka pieredze un spējas ir daudz vērtīgākas par diplomiem.

Taču Komisija nevar piekrist grozījumiem, kas ierobežo Zilās kartes piešķiršanu tikai to valstu pilsoņiem, ar kurām Eiropas Savienība ir parakstījusi nolīgumus. Patiesi, šī grozījuma mērķis ir samazināt negatīvās sekas jaunattīstības valstīs, taču Komisija uzskata, ka tas izraisītu pārāk ierobežotu direktīvas īstenošanu. Turklāt šādi rastos risks diskriminēt augsti kvalificētos darba ņēmējus, kas pēc tam varētu izmantot valstu sistēmas, ko ne Komisija, ne jūsu Parlaments nevar kontrolēt.

Līdzīgi varat redzēt manu atturību pret to, ka tiek padarīta iespējama cirkulārās migrācijas atteikšana. Atklāti sakot, es drīzāk iebilstu, nevis atturos. Ja vēlamies pieļaut, piemēram, universitāšu un slimnīcu darbinieku apmaiņu, vai pat veicināt imigrantu apņemšanos veicināt savas izcelsmes valsts attīstību, ir būtiski saglabāt iespēju atgriezties izcelsmes valstī uz diviem gadiem, nezaudējot pastāvīgā iedzīvotāja statusu. Citādi tiktu ierobežota cirkulārā migrācija, kuras attīstību mēs ļoti vēlamies piedzīvot.

Visbeidzot, vēlos teikt pāris vārdus par to, ka, nenoliedzami, jāņem vērā valsts, kurā atrodas attiecīgais darba tirgus. Kā mums atgādināja *Manfred Weber*, mēs dzīvojam Eiropas Savienībā, kur ir nodalīti darba tirgi, un katra valsts var noteikt, cik daudz imigrantu uzņemt. Protams, mēs arī nedrīkstam aizmirst, ka darba tirgus jomā pastāv noteikums uzņemt visus Eiropas Savienības pilsoņus no citām dalībvalstīm.

Noslēgumā es vērsos pie prezidentūras, pie *Jean-Pierre Jouyet* kunga un ceru, ka ministri, kas nākamnedēļ tiksies Padomē pieņems pēc iespējas vairāk Parlamenta ierosināto grozījumu, kas noteikti nodrošina pievienoto vērtību, un es ceru, ka pirms gada beigām, mēs varēsim parādīt, ka šī Eiropa, kas nebūt nevēlas noslēgties sevī, grib uzņemt migrācijas plūsmu, apzinoties, ka mēs arvien vairāk vēlamies veidot ar imigrācijas valstīm saskaņotu politiku attiecībā uz migrācijas plūsmu.

(Aplausi)

Danutė Budreikaitė, *Attīstības komitejas atzinuma sagatavotāja*. – (LT)? Tiek cerēts, ka ierosinātā Zilā karte piesaistīs Eiropas Savienībai kvalificētu darbaspēku, kuriem nosacījumi ļaus ierasties uz pagaidu laika periodu, taču tai pat laikā uzturēties ES ilgstoši. Priekšlikumā ir paziņots, ka nenotiks intelektuālā darbaspēka aizplūšana, bet drīzāk — cirkulācija. Tas ir ļoti maz ticams.

Kā priekšlikums izskatās attīstības sadarbības politiku kontekstā?

Pēc Zilās kartes ieviešanas jaunattīstības valstis zaudēs speciālistus, kuru apmācībā ir piedalījušies arī ES, īpaši visjutīgākajās jomās — izglītībā un veselības aprūpē. Šo speciālistu trūkumu, iespējams, būs jākompensē ar brīvprātīgajiem no mūsu valstīm.

Visbeidzot, Apvienotā Karaliste, Īrija un Dānija nepedalās Zilās kartes projektā, jo to ētika liedz pieaicināt jutīgo jomu speciālistus no jaunattīstības valstīm. Šādā gadījumā jaunattīstības valstu atbalstīšanas iniciatīvas šķiet nepatiesas. Acīmredzot joprojām dominē uzņēmējdarbības intereses.

Patiesībā Zilā karte var izraisīt jaunattīstības valstīs pamatīgus intelektuālos zaudējumus.

Jan Tadeusz Masiel, *atzinuma sagatavotājs*. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, ministra kungs! Direktīva par kvalificētu trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanu ES ir pirmais vērtīgais solis ceļā uz kopēju Eiropas Savienības imigrācijas politiku. Tas ir pirmais nopietnais mēģinājums ierobežot nelegālo imigrāciju un veicināt likumīgu imigrāciju Eiropas Savienībā.

Zilās kartes sistēmas sagatavošanas laikā mēs baidījāmies, ka tā aizskars trešo valstu valstspiederīgos, un cerējām, ka jaunpienācēji atbildīs mūsu darba tirgu vajadzībām un veicinās mūsu ekonomikas attīstību. Ir paredzēts, ka Zilā karte kļūs par Eiropas Savienības aicinošo karti, kas padarīs to par pievilcīgu vietu, kur dzīvot un strādāt kvalificētiem darbiniekiem, kas ir vajadzīgi mūsu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Pēc Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, kuru šodien pārstāvu, domām bija būtiski nodrošināt, lai pret darba ņēmējiem, kas nav no Eiropas Savienības, neizturētos sliktāk kā pret mūsu pašu pilsoņiem. Tādēļ, lai panāktu atbraucēju strauju un pilnīgu integrēšanos, mums bija jāparedz noteikums par vienādu atalgojumu par vienādu darbu, jānodrošina, lai ģimenes varētu apvienoties, kā arī jānodrošina piekļuve galvenajiem sociālajiem pabalstiem. Noslēgumā es vēlos pateikties ģēni referentiem par palīdzību un informēt Francijas prezidentūru, ka Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja ātri strādāja, lai palīdzētu tai sasniegt izvirzītos mērķus pirms prezidentūras termiņa beigām.

Thomas Mann, *Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinuma sagatavotājs*. – (BG) Es vēlos apsveikt *Gaubert* kungu par sagatavoto ziņojumu par Padomes direktīvu par apvienotu atļauju trešo valstu valstspiederīgajiem uzturēties un strādāt Eiropas Savienības teritorijā. Es esmu Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinuma par šo direktīvu sagatavotājs. Kā deputāts no Bulgārijas — vienas no desmit dalībvalstīm, kurām ir noteikti pārejas periodi — es stingri iebilstu pret ierobežojumiem attiecībā uz brīvu piekļuvi darba tirgum, kas noteikti ievērojamai daļai Eiropas Savienības darbaspēka. Tādēļ es atzinīgi vērtēju Eiropas Savienības iestāžu centienus nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi ikvienam, kurš uzturas un likumīgi strādā Eiropas Savienībā.

Paturot prātā, ka jau ir spēkā vai tiks pieņemtas konkrētas direktīvas, šīs direktīvas uzdevums ir darboties kā horizontālam instrumentam. Es domāju direktīvas par sezonas darbiniekiem, par darbiniekiem, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji un par „ES Zilajām kartēm”, kuru šodien apspriežam. Mūsu nostājas formulēšanas laikā es saņēmu mūsu parlamentārās komisijas kolēģu atbalstu, un es uzskatu, ka tiesības darba ņēmējiem no trešām valstīm mūsu ierosinātajos dokumentos ir noteiktas līdzsvarotā veidā. Šajā kontekstā vēlos minēt tiesības uz izglītību, diplomu un sertifikātu atzīšanu, darba apstākļus, piekļuvi sociālajai drošībai, nodokļu atvieglojumus un citus jautājumus. Šī direktīva darba ņēmējiem no trešām valstīm nodrošina minimālo un vispārējo ar darbu saistīto tiesību kopumu. Tādējādi tiem piešķirtās tiesības nedrīkst būt lielākas par tiesībām, ko garantē konkrētas direktīvas. Tādēļ Eiropas Komisijas priekšlikumā ir noteikti konkrēti nosacījumi šo tiesību ievērošanai. Tomēr nostājas galīgajā versijā, kas tika nodota Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas balsojumam, šo nosacījumu nav. Tas mums ir radījis situāciju, kurā ir uzkrītošas pretrunas, piemēram, saistībā ar „ES Zilo karti”, kā arī tiesībām, ko garantē citas speciālās direktīvas, tostarp Direktīva par trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir ES pastāvīgie iedzīvotāji.

Dāmas un kungi! Šajā finanšu un ekonomikas krīzes laikā mums ir jābūt realistiskiem. Kā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas referents es jūs aicinu domāt atbildīgi un balsot par loģiski pamatotu un saskaņotu dokumentu.

Kinga Gál, *PPE-DE grupas vārdā*. – (HU) Liels paldies par man doto vārdu, priekšsēdētāja kungs. Komisāra kungs, dāmas un kungi! Pašreizējās migrācijas direktīvas paketes kontekstā šodien notiek Parlamenta debates, un rīt tas pieņems svarīgus ziņojumus, kam būs ilgtermiņa ietekme.

Šobrīd Eiropas Savienībā ir 27 sistēmas, kas reglamentē trešo valstu valstspiederīgo statusu. Abas jaunās direktīvas garantē augsti kvalificētiem darba ņēmējiem vienkāršāku procedūru un ietver iespēju veidot vienkāršāku iecelšanas un uzturēšanās sistēmu. Varam redzēt, ka abas direktīvas pašreizējo fragmentāro noteikumu vietā var ieviest efektīvu kompromisa sistēmu.

Eiropas Tautas partijas referenti šajā jautājumā ir paveikuši nopietnu un svarīgu darbu. Ziņojums par augsti kvalificētu darba ņēmēju nodarbinātību, kas kļuvis pazīstams kā ziņojums par „Zilo karti”, ir labs un līdzsvarots ziņojums. Referente *Ewa Klamt* ir pelnījusi īpašu atzinību. Mēs arī apsveicam *Gaubert* kungu par sagatavoto ziņojumu.

Tai pat laikā Tautas partija ir apņēmusies nodrošināt, lai klauzula par prioritāru attieksmi pret ES valstspiederīgajiem kļūtu par būtisku direktīvas daļu. Tādēļ es vēlos pievērst to kolēģu deputātu uzmanību, kuri iebilst pret principu par prioritāru attieksmi un kuri ierosina grozījumus, mēģinot panākt šī principa neiekļaušanu ziņojumā, jo kā Ungārijas pilsoņi un visu jauno dalībvalstu pilsoņu vārdā es uzskatu, ka nav pieņemami neievieš stingru principu, ka darba ņēmējiem no dalībvalstīm netiek dota priekšroka, salīdzinot ar darba ņēmējiem no trešām valstīm.

Šāda pieeja ir īpaši nepieņemama un liecina par liekulību, jo mēs — kā jauno dalībvalstu valstspiederīgie — vairākās vecajās dalībvalstīs joprojām tiekam diskriminēti attiecībā uz piekļuvi darba tirgum. Ir apkaunojoši,

ka, runājot par mūsu Savienību, Eiropa šajā jautājumā pret jauno dalībvalstu pilsoņiem joprojām izturas kā pret otrās šķiras pilsoņiem. Paldies par uzmanību!

Javier Moreno Sánchez, PSE grupas vārdā. – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Vēlos lūgt, lai nepielūdzamais hronometrs neņem vērā manus ievadvārdus, jo tie domāti, lai pievienotos Parlamenta izteiktajai līdzjūtībai *Klamt* kundzei un jo īpaši lai apsveiktu referentus.

Tagad sāksu. Es apsveicu referentus, jo ar šiem diviem priekšlikumiem mēs speram kvalitatīvu soli ceļā uz kopēju imigrācijas politiku un veicinām likumīgu migrāciju, kas ir mūsu vispasaules pieejas svarīgākais elements.

Vienots tiesību kopums un apvienota uzturēšanās un darba atļauja likumīgajiem migrantiem ir jānodrošina pēc iespējas lielākam darba ņēmēju skaitam. Tādēļ mēs, sociālisti, aicinām neizslēgt nevienu darba ņēmēju kategoriju.

„Zilā karte” sniedz migrantiem un viņu ģimenēm iespēju iekārtoties uz dzīvi un strādāt mūsu valstīs. Tā atver durvis uz 27 darba tirgiem. Taču nevajadzētu būt tā, ka pa šīm durvīm drīkst ienākt tikai augsti kvalificēti darba ņēmēji. Komisāra kungs, tādēļ mēs gaidām, lai Komisija īsumā iepazīstina ar saviem priekšlikumiem par citām darba kategorijām.

Dāmas un kungi! Mums ir jāizvairās no intelektuālā darbaspēka aizplūšanas. Šī Zilā karte nedrīkst kļūt par pasi, kas veicina svarīgu cilvēkresursu aizplūšanu no jaunattīstības valstīm. PES grupa vēlas, lai par katru kvalificēto speciālistu, kas ierodas Eiropā, tā izcelsmes valstī mēs finansētu jauna speciālista apmācību.

Visbeidzot, Eiropas Savienībai ir jābūt pievilcīgam galamērķim ne tikai tiem talantiem, kas pie mums ierodas no valstīm, kas neietilpst ES, bet arī mūsu pašu talantu acīs. 2007. gadā gandrīz 300 000 augsti kvalificētu eiropiešu devās strādāt ārpus Eiropas Savienības. Mums jādara viss, ko spējam, lai noturētu viņus Eiropā.

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Izskatās, ka konservatīvie un sociālisti roku rokā atbalsta Zilo karti, un, ja godīgi, pamatīgi pārsteidz manu grupu. ES jau kādu laiku ir mēģinājusi izveidot visaptverošu migrācijas paketi, kas ietver arī pasākumus nelegālās migrācijas apkarošanai, kā arī pasākumus, lai virzītu Eiropas Savienības tālredzīgo stratēģiju migrācijas virzienā.

Iespējams, atceraties ārkārtīgi emocionālās debates par Atgriešanās direktīvu. Toreiz ALDE grupa sacīja, ka uz atgriešanās politiku nedrīkst skatīties izolēti, tā ir jāuztver kā kopējās migrācijas paketes neatņemama sastāvdaļa — svarīga sastāvdaļa —, un tā joprojām ir patiesība. Šodien mums beidzot ir iespēja nosūtīt skaidru vēstījumu par to, ka ir vajadzīgas labākas likumīgas migrācijas iespējas, lai apmierinātu uzņēmumu pieprasījumu un to steidzamo vajadzību risināt kvalificētu darba ņēmēju trūkumu.

Ir ļoti žēl, ka mēs nevarējam gaidīt pārāk daudz no EPP attiecībā uz likumīgu migrāciju, taču tas savā ziņā bija paredzams. Tas, ka PES, vispārīgi runājot, iepriecināti piekrit EPP par Zilās kartes grozījumiem, liek mani domāt, ka matiem sacelties stāvus. Pēc balsojuma Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejā, plāns ir padarīts krietni vājāks. Ir ieviesti pārāk daudzi ierobežojumi, kas nekādā veidā neatvieglo mēģinājumus padarīt ES pievilcīgāku augsti kvalificētu darbinieku acīs.

Jābūt skaidrībai, ka Zilās kartes mērķis ir palielināt ES ekonomikas konkurētspēju. Zilās kartes priekšlikums ir sarežģīts mēģinājums paņemt labāko un atbrīvoties no sliktākā, tādējādi izraisot intelektuālā darbaspēka aizplūšanu no jaunattīstības valstīm.

Pašreizējā tendence ir tāda, ka lielākā daļa augsti kvalificētu darba ņēmēju emigrē uz ASV, Kanādu vai Austrāliju, nevis Eiropas Savienību. Ja vēlamies šo tendenci mainīt, mums jābūt pretencioziem. Šis Parlaments grasās pieņemt ziņojumu, kas vēl vairāk vājinātu jau tā ļoti pieticīgo Komisijas priekšlikumu. Skaidri runājot, ALDE grupa ļoti stingri atbalsta Zilo karti. Taču mēs uzskatām, ka pašreizējā dokumentā nav paredzētas tik ļoti vajadzīgās likumīgas migrācijas izmaiņas, tā vietā tas apstiprina dalībvalstu protekcionisma praksi.

Mēs visi zinām, ka Padomei ir lieliski izdevies izteikt pretenciozus apgalvojumus, taču mēs arī zinām to, ka pārāk bieži efektīvu lēmumu pieņemšanu ierobežo dalībvalstu nespēja kopīgi strādāt kopēju interešu labā un ka efektīvu lēmumu pieņemšanu šajā jomā kavē ļoti emocionālās un jucekliģās debates par likumīgu migrāciju, jo tām nav fokusa.

Tamperes programma, Hāgas programma, Francijas ierosinātais Imigrācijas pakts, gaidāmā Stokholmas programma — beigās viss nonāk pie šo galveno solījumu pārvēršanas konkrētos un efektīvos pasākumos.

Ja vēlamies, lai ierosinātā sistēma sniedz labumu Eiropas Savienībai, mums jābūt pretencioziem, un tādēļ es ceru, uz atbilstošu jūsu balsojumu rītdien.

Bogusław Rogalski, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Pieejamie dati mūs brīdina par to, ka atšķirībā no Amerikas Savienotajām Valstīm, Kanādas un Austrālijas Eiropas Savienība nav galamērķis, ko parasti izvēlas kvalificēti darba ņēmēji no trešām valstīm. Piemēram, uz Eiropas Savienību dodas tikai 5,5 % augsti kvalificētu migrantu, savukārt Amerikas Savienotās Valstis un Kanāda uzņem aptuveni 54 %. Tā iemesls ir lielās migrantu uzņemšanas sistēmu atšķirības Eiropas Savienībā, kas ievērojami kavē pārvietošanos starp valstīm. Tikai sešās dalībvalstīs ir specifiskas programmas augsti kvalificētu migrantu nodarbināšanai.

Tādēļ ir būtiski dalībvalstīs ieviest visaptverošāku pieeju Eiropas Savienības migrācijas politikai, iekļaujot integrācijas un politiskos aspektus. Mums jāstandartizē noteikumi, lai varētu kontrolēt migrācijas plūsmu uz Eiropu un no tās, tādējādi nodrošinot augsti kvalificētiem migrantiem labākas iespējas.

Jean Lambert, Vets/ALE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Es vēlos pateikties referentiem par pozitīvo pieeju šiem daļējiem — taču ļoti ilgi gaidītajiem — labvēlīgākajiem pasākumiem attiecībā uz migrāciju un trešo valstu valstspiederīgo stāvokli Eiropas Savienībā. Es arī atzinīgi vērtēju Komisijas pozitīvāko skatījumu uz atsevišķiem Parlamenta grozījumiem.

Manai — Zaļo — grupai sākuma punkts ir nodrošināt tādas tiesības — vienotu tiesību kopumu —, kas ir pēc iespējas vienlīdzīga Eiropas Savienības valstspiederīgo tiesībām, un panākt, lai sistēma būtu pēc iespējas aicinoša un atsaucīga. Es pilnīgi piekrītu deputātiem, kas sacīja, ka ir apkaunojoši, ka attieksme pret ES valstspiederīgajiem nav vienlīdzīga, taču es vēlos aicināt deputātus nepievienoties mūsu dalībvalstu piesardzīgajai pieejai, nodrošinot mūsu valstspiederīgajiem vienlīdzīgu attieksmi uz trešo valstu valstspiederīgo rēķina.

Nav nekādu šaubu, ka Eiropas Savienībai ir vajadzīgi darba ņēmēji ar dažādu līmeņu kvalifikācijām. Mēs vēlamies uzņemt cilvēkus, kuri vēlas pie mums izmantot un attīstīt savas prasmes, no visdažādākajām valstīm — Indijas, Jaunzēlandes, Ganas, Ķīnas un citurienes —, tādēļ mēs neatbalstīsim ne Grozījumu Nr. 84 un arī ne Grozījumu Nr. 24, kur runāts par Zilās kartes piešķiršanu tikai augsti kvalificētiem migrantiem no valstīm, ar kurām iepriekš ir noslēgti partnerības nolīgumi. Neesmu pārliecināts, ko par to teiktu Amerikas Savienotās Valstis.

Taisnība, ka mums jābūt uzmanīgiem attiecībā uz atsevišķām nozarēm pasaules visnabadzīgākajās valstīs, taču mums ir arī jāuzmanās, lai tie nebūtu vienīgie cilvēki, kas nevar attīstīt savas prasmes Eiropas Savienībā. Mums ir arī jāpielūko, lai neizmantojam šo priekšlikumu vispārējas attīstības politikas izveidošanai. Tas ir priekšlikums, kas attiecas uz visu pasauli. Tas attiecas uz visām iespējamām pasaules valstīm. Jā, mums ir arī jāpalielina kvalifikācija mūsu pašu dalībvalstīs, tādēļ mēs atbalstām grozījumu, ar ko atsauc, piemēram, antidiskriminācijas tiesību aktu, kas, mēs ceram, būs pretenciozs nākamajā posmā.

Tātad mēs atbalstīsim visus grozījumus, kuros aizstāvētas indivīdu tiesības, un mēs balsosim pret tiem grozījumiem, kuros mēģināts šīs tiesības likvidēt. Mēs atzinīgi vērtējam centienus vienkāršot procedūras, taču mums arī jāņem vērā, ka Parlaments nav bijis pretenciozāks, jo īpaši attiecībā uz Zilo karti, un, ka tas patiesībā ir radījis turpmākus šķēršļus. Tādēļ ir maz ticams, ka mēs atbalstīsim šo priekšlikumu tādu, kāds tas ir, lai gan mēs noteikti atbalstām ideju kopumā.

Giusto Catania, GUE/NGL grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Arī es savas grupas vārdā vēlos izteikt līdzjūtību *Klamt* kundzei.

Es vēlos nekavējoties pievērsties šodienas debašu būtībai, jo Eiropas Savienība turpina pieņemt šizofrēnisku politiku attiecībā uz imigrāciju. Tas notiek dalībvalstu politikā — tās ir parakstījušas Imigrācijas un patvēruma paktu, kurā skaidri teikts, ka „nulles imigrācija” Eiropas Savienībai ir kaitīga un nereāla, taču pēc tam uzzinām, ka manas valsts iekšlietu ministrs aicina uz nākamajiem diviem gadiem slēgt robežas.

Kopienas imigrācijas politika joprojām ir šizofrēniska. *Gaubert* kungam ir taisnība, sakot, ka mēs piedzīvojam Eiropas demogrāfisko krīzi un ka mums ir vajadzīga lielāka imigrācija. Komisija mums ir paskaidrojusi — līdz 2060. gadam mums ir vajadzīgi 50 miljoni imigrantu, taču mēs neko nedarām, lai mudinātu viņus pie mums braukt, tā vietā mēs par prioritāti esam padarījuši atgriešanās politikas saskaņošanu.

Šodien mēs debatējam par apvienoto uzturēšanās un darba atļauju tikai tādiem cilvēkiem, kas jau uzturas Eiropas Savienības teritorijā, un mēs izveidojam Zilo karti augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, kas ietekmēs tikai 1,5 % līdz 3 % no Eiropas imigrācijas rādītāja, un tādējādi, ņemot vērā Eiropas Savienības darba devēju reālās prasības, tiem būs minimāla nozīme.

Šobrīd Eiropas Savienībā ir aptuveni 6 miljoni nelikumīgu darba ņēmēju, kas jau ir iekļāvušies darba tirgū un kurus nodarbina nelikumīgi, jo, pilnīgi skaidrs, šāda situācija ir ērta, lai saglabātu zemas darbaspēka izmaksas un samazinātu sociālās labklājības aizsardzību.

Mēs domājam, ka mums vajadzētu sākt ar regularizācijas programmu darba ņēmējiem, kas jau ir iekļāvušies darba tirgū — mēs domājam, ka Zilā karte ir kļūda, veicot augšupēju imigrantu atlasīšanu; mēs domājam, ka augsti kvalificētu darba ņēmēju definīcija ir pārāk ierobežojoša, un mēs domājam, ka Kopienas priekšrocība ir acīmredzama diskriminācija.

Mēs uzskatām, ka ir kardināli jāmaina imigrācijas politikas virziens. Mēs protam izlasīt, ka Zilā karte ir pirmais signāls, ar ko tiek atvērti likumīgas imigrācijas kanāli, taču ar to nepietiek, lai mūsu grupa par to balsotu.

Johannes Blokland, IND/DEM grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētāja kungs! Dalībvalstīm ir jāturpina pašām lemt par imigrantu ieceļošanas tiesībām teritorijās, un kamēr vien mūsu dalībvalstīs būs cilvēki, kam nav darba, es apšaubīšu vajadzību veicināt likumīgu imigrāciju.

Komisijas priekšlikums, pretēji teiktajam, neveicina procedūras vienkāršošanu. Papildus Komisijas priekšlikumam uz imigrantiem ar atbilstošu kvalifikāciju joprojām attiecas valstu noteikumi, un ir iespējamas arī papildu prasības. Kāda tādā gadījumā ir Eiropas Savienības reglamentējuma pievienotā vērtība? Tas nesniedz atbildi uz jautājumiem par izglītības iestādēm un rūpniecību. Tie vēlas izveidot viennozīmīgu sistēmu darba ņēmējiem un studentiem, kas nav no Eiropas Savienības, un tādējādi radīsies papildu birokrātija, lai gan tika solīts to samazināt. Vēlos aicināt izveidot sistēmu, kurā imigrācijas politika ir dalībvalstu ziņā. Tādējādi ikviena dalībvalsts varēs noteikt pati savu skaidru procedūru kopumu. Pēc tam Eiropas Savienības kontekstā varam vienoties, vai atļaut cilvēkiem brīvi ceļot un pārvietoties uz citām valstīm.

Carl Lang (NI). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Jouyet kungs, komisāra kungs, es jums no visas sirds pateicos. Izsakot savu viedokli, jūs tikko manām nākamajām vēlēšanu kampaņām nodrošinājat argumentus par imigrācijas jautājumu, jo jūs paši runājat — es citēju — par „atvērtu Eiropas Savienību, kas atveras migrācijas plūsmai, Zilās kartes priekšrocībām, kas tiek piešķirta pēc iespējas vairāk cilvēkiem, piesaistot augsti kvalificētus speciālistus un nekavējot imigrāciju”.

Neko neredzēt, neko nedzirdēt, neko nezināt — tāds varētu būt Eiropas Savienības iestāžu sauklis attiecībā uz imigrāciju, kamēr Eiropas Savienības iedzīvotāji 20 gadus ik dienu ir cietuši saistībā ar šo jautājumu un visām ekonomiskajām sekām, kas saistītas ar identitāti, drošību, darbavietas nestabilitāti, nabadzību un bezdarbu.

Es dzirdu atsaucē uz imigrantu tiesībām, bet kurš piemin darba ņēmēju sociālās tiesības? Kurš runā par tiem miljoniem un desmitiem miljonu Eiropas Savienības iedzīvotāju, kam ir sarežģīta sociālā situācija, kam nav piekļuves darbam nevienā hierarhijas vai kvalifikāciju līmenī?

Turklāt Eiropas Savienībā īstenotā politika ir īsta valstu sadalīšanas politika, līdz kurai esam nonākuši pārmērīgas „kopieniskošanas” rezultātā. Jūsu ierosinātā Zilā karte ir viens vienīgs aicinājums visai pasaulei, lai varētu piesaistīt miljoniem jaunu imigrantu, taču ir jāīsteno nevis šāda politika, bet politika attiecībā uz imigrantu atgriešanos to izcelsmes valstīs, politika valstiskām un Kopienas interesēm, politika valstiskai un Kopienas aizsardzībai.

Visbeidzot, nolaupot jaunattīstības valstu eliti, jūs novērsīsiet šo valstu ekonomisko attīstību. Šiem cilvēkiem un valstīm ir vajadzīgs kapitāls un augsti kvalificēti darba ņēmēji. Jūs tām laupāt abus.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Priekšsēdētāja kungs, Jouyet kungs, Barrot kungs, dāmas un kungi! Atšķirībā no iepriekšējā runātāja es pilnībā iebilstu pret „Eiropas cietoksni” un tādēļ atbalstu aktīvu politiku ekonomisko migrantu uzņemšanai.

Vienīgais veids, kā panākt līdzsvarotu imigrācijas politiku, ir stingri apkarot nelegālo imigrāciju un cieši reglamentēt likumīgo migrāciju. Tādēļ mēs apstiprinām direktīvu par „Zilo karti”.

Taču mēs nevēlamies, lai notiek tikai augsti kvalificētu personu migrācija, tādējādi slēdzot durvis visiem pārējiem migrējošajiem darba ņēmējiem, kam ir mazāk kvalifikāciju. Pāris nākamo gadu laikā Eiropas Savienības ekonomiskajai un sociālajai attīstībai nozīmīgas būs abas kategorijas. Šajā ziņā mēs runājam par miljoniem cilvēku.

Tādēļ es arī atbalstu priekšlikumu direktīvai, ar ko izveido apvienotu pieteikšanās procedūru apvienotai uzturēšanās un darba atļaujai. Papildus nepārprotamām priekšrocībām, piemēram, procedūras vienkāršošanai,

birokrātijas samazināšanai un statusa kontroles veicināšanai, direktīvā ir paredzēta migrējošo darbinieku, kas likumīgi uzturas Eiropas Savienības teritorijā, vienota tiesību kopuma atzīšana. Visi migranti, izņemot sezonas darbiniekus un augsti kvalificētus darba ņēmējus, uz kuriem attieksies konkrētas direktīvas, varēs izmantot vienotu tiesību kopumu, kas būs vienlīdzīgs uzņēmējdarbības valstspiederīgo tiesībām.

Šādai vienlīdzīgai attieksmei visā Kopienas teritorijā vajadzētu palīdzēt novērst darbaspēka ekspluatācijas gadījumus un uzlabot šo darba ņēmēju integrāciju, tādējādi veicinot labāku sociālo kohēziju.

Es piekrītu Ewa Klamt teiktajam — tā vietā, lai pastāvētu 27 atšķirīgas sistēmas, ir noderīgi izveidot kopēju sistēmu augsti kvalificētu darba ņēmēju uzņemšanai. Es piekrītu Klamt kundzes izteiktajiem priekšlikumiem par stingrāku uzņemšanas priekšnosacījumu paredzēšanu, kā arī par lielāku intelektuālā darbaspēka aizplūšanas novēršanu.

Priekšsēdētāja kungs, lai gan es atzinīgi vērtēju Klamt kundzes un Gaubert kunga centienus, noslēgumā vēlos paust nožēlu par to, ka atkal šķiet, ka šī Parlamenta viedoklis netiek ņemts vērā. Viss liecina par to, ka Padome, nesagaidot Parlamenta balsojumu, jau ir pieņēmusi politisku lēmumu, un man žēl, ka tā.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, vispirms vēlos izteikt visdziļāko līdzjūtību Klamt kundzei un apsveikt viņu ar ziņojumu.

Mūsu darba tirgum ir vajadzīgi augsti kvalificēti darba ņēmēji no trešām valstīm, daļēji tādēļ, ka esam pārāk maz ieguldījuši izglītībā un apmācībā un esam atstājuši bez darba pārāk daudz kvalificētu darba ņēmēju, kuri darba tirgū vairs nav pieejami. Tādēļ mums ir vairāk jāiegulda vietējā izglītībā un apmācībā, kā arī jāatver mūsu darba tirgi augsti kvalificētiem imigrantiem.

Zilā karte ir pirmais solis šajā virzienā, un, iespējams, tā radīs trīskāršus ieguvumus. Pirmkārt, vidējā laika posmā uzņēmumi varēs aizpildīt vakances ar kvalificētiem darba ņēmējiem un gūt jaunu, starptautisku pieredzi. Otrkārt, augsti kvalificēti darbinieki un to tuvākie ģimenes locekļi var iegūt atšķirīgu pieredzi, ko iespējams nav guvuši savā mītnes zemē. Treškārt, uz laiku vai pastāvīgi atgriežoties savā izcelsmes valstī, viņi varēs būtiski veicināt valsts ekonomisko attīstību.

Bažas, ka tas var izraisīt intelektuālā darbaspēka aizplūšanu, ir pamatotas. Tādēļ mēs neiesakām aktīvi popularizēt to izglītības un veselības jomā, jo īpaši valstīs, kuras skārusi emigrācija un kvalificētu un nekvalificētu darba ņēmēju trūkums. Taču tas ir attīstības politikas jautājums, ko mēs šeit nevarēsim atrisināt. Turklāt mums jāatceras, ka pilsoņi valstīm nepieder. Cilvēkiem no citām valstīm ir jāvar doties strādāt uz ES, gluži tāpat, kā mūsu pilsoņi var meklēt darbu citās valstīs vai bez ievērojamiem šķēršļiem pamest savu izcelsmes valsti.

Protams, mums ir svarīgs princips vienādi atalgot par vienādu darbu. Taisnība, ka visu vienmēr var uzlabot, un uzlabojumi ir vajadzīgi. Taču es uzskatu, ka šis ir pirmais solis pareizajā virzienā.

SĒDI VADA: E. McMILLAN-SCOTT

Priekšsēdētāja vietnieks

Gérard Deprez (ALDE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Vispirms, tāpat kā daudzi citi, vēlos apsveikt abus mūsu referentus Klamt kundzi, kurai izsaku savas grupas līdzjūtību, un Patrick Gaubert.

Taču, Jouyet kungs, es vēlos iekļaut arī Francijas prezidentūru, jo vismaz attiecībā uz Zilo karti Francijas prezidentūra ir izrādījusi lielu apņemšanos, kas palīdzēja panākt politisku vienošanos Padomes līmenī. Es varētu piebilst, ka nedomāju, ka par Gaubert kunga ziņojumu bija tāda pati apņēmība.

Kā norādīja kolēģi deputāti, Eiropas Savienība ar abiem šiem ziņojumiem sper svarīgu ar migrācijas politiku saistītu soli. Mēs visi zinām un pāris pēdējo gadu laikā esam bieži nožēlojuši, ka mūsu laiks un resursi lielākoties iztērēti, nevajadzīgi apkarojot nelegālo imigrāciju. Taču šodien ar šiem diviem dokumentiem Eiropas Savienība apstiprina aktīvas un likumīgas ekonomiskās migrācijas politikas nepieciešamību un nozīmi. Mēs visi zinām, ka Eiropas kontinentam ir vajadzīga likumīga ekonomiskā migrācija, un nez vai dažu fašistu tumsonība liks mums mainīt savu viedokli.

Ieviešot dalībvalstīm pienākumu piešķirt apvienotu uzturēšanās un darba atļauju, Patrick Gaubert ziņojumā mēģināts arī pēc iespējas vairāk jomās nodrošināt imigrējošajiem darba ņēmējiem tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi. Es vēlos kaut ko paziņot savam draugam *Giusto Catania*. *Giusto*, tu pieļāvi mulķīgu kļūdu. Apvienotā atļauja neattiecas tikai uz darba ņēmējiem, kas jau atrodas Eiropas Savienības teritorijā. Vienlīdzīgas tiesības

attiecas uz cilvēkiem, kas ieradīsies, ne tikai uz tiem, kas jau uzturas šeit. Tādēļ, kad kritizējat kaut ko, lai attaisnotu ziņojuma noraidīšanu, atvainojiet, bet jums tiešām vispirms vajadzētu mēģināt izlasīt to pareizi.

Savukārt *Klamt* kundzes ziņojumā ir noteikti nosacījumi augsti kvalificētu valstspiederīgo ieceļošanai Eiropas Savienībā, un tas mums ir absolūti nepieciešams. Vēl izteikšu pēdējo piezīmi par šo jautājumu, jo tai lielu uzmanību pievērša manas grupas deputāti. Es piekritu viņu nožēlai par vairākiem jautājumiem. Sistēma — es nerunāju par principiem — ir mazliet par daudz piesardzīga un reizēm pārāk protekcioniska, taču kopumā tā ir nepieciešams solis uz priekšu, un tādēļ es gan personiski, gan kā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu priekšsēdētājs balsošu par abiem ziņojumiem.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Daudzus gadus esam dzirdējuši neskaitāmus ar imigrācijas tematu saistītus aicinājumus, ko papildina grafiki, kuros mums stāstīta jauka pasaciņa par nepieciešamību — par ko paziņojusi arī ANO — nemitīgi paplašināt rietumvalstu ekonomiku, un jo īpaši esam dzirdējuši Eiropas Savienības valstis sakām, ka Eiropai ir vajadzīgi desmitiem vai, iespējams, pat simtiem miljoni jaunu darba ņēmēju.

Pašlaik, visiem par nelaimi, finanšu krīze mūsu valstī liek ikvienam savilkt jostu ciešāk, un pat lielākā arodbiedrība *CGL*, vismaz daži tās līderi Veneto reģionos saka: „Godīgi sakot, pastāv risks, ka mūsu darba ņēmēji zaudēs darbu, un mums ir jāsāk nopietni domāt par to darbavietām.” Tādēļ Komisija pareizi dara, noraidot pagātnes jaukās pasaciņas un strādājot pie tiem 3 % imigrantu, kas joprojām varētu noderēt, jomās, kurās varētu būt iemesls cilvēku ieceļošanai Eiropas Savienībā. Eiropas Savienībai noteikti joprojām ir vajadzīgi kvalificēti imigranti, un tie mums var noderēt, taču pastāv milzīgs šķērslis, kas ir saistīts ar imigrantu valstu tiesībām nezaudēt savus gudrākos cilvēkus.

Tāpēc pats par sevis šis priekšlikums ir labs, taču tajā trūkst pēdējā attīstības posma — stimulēt un veicināt šo speciālistu atgriešanos savās valstīs, lai pasargātu tās no globalizācijas sekām.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Sešus mēnešus pēc apkaunojošā balsojuma par „Atgriešanās” direktīvu, kas saņēma tik lielu starptautisko nopelumu un kritiku, es ļoti šaubos, ka Savienība, pieņemot šos abus dokumentus par Zilo karti un apvienotu atļauju, spēs atgūt savu vietu uz starptautiskās skatuves. Kādēļ? Tādēļ, ka ļoti uzpūtīgi tika paziņots, ka tiks izveidota patiesi eiropiska politika attiecībā uz likumīgu migrāciju, un tagad mēs attopamies, ka darba ņēmējiem ir piešķirts trešās šķiras statuss, kas nenodrošina sociālo atbalstu, kas paredz uzturēšanās atļaujas zaudēšanu, ja darba ņēmēji zaudēs darbu, ierobežotu piekļuvi arodbiedrībām un ierobežotu pārvietošanās brīvību. Tā nav lielām ambīcijām raksturīga iezīme, un ar šo Zilo karti Eiropas Savienība ir tālu no spējas konkurēt ar Amerikas Savienotajām Valstīm vai Kanādu, turklāt pieņemot, kas pats par sevi tas ir apsveicams mērķis.

Vai tiešām ir par daudz prasīts nodrošināt tādas pašas sociālās aizsardzības garantijas un vienlīdzīgu attieksmi kā darba ņēmējiem no dalībvalstīm? Vai mēs vēlamies šos darba ņēmējus padarīt par darbaspēku, kam jāpilda klaušas? Vai ratificējot ANO Konvenciju par migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību, mēs viņiem nodrošinātu pārāk daudz tiesību?

Visbeidzot, es jautāju sev — es jautāju jums — cik loģiski ir gribēt piesaistīt Eiropas Savienībai migrējošos darba ņēmējus un vienlaikus atteikties nokārtot statusu tiem cilvēkiem, kas jau strādā mūsu teritorijā, kas strādā likumīgi un dara to bez uzturēšanās atļaujas? Eiropas Savienība uzsāk likumīgas migrācijas politiku, taču saskaras ar protestu, un tā ir utilitāra loģika un izņēmumi attiecībā uz vienlīdzīgām tiesībām, par ko izlemj katra dalībvalsts, kam ir pienākums sevi aizstāvēt. Kad mēs beidzot sapratīsim — un, pats galvenais, pieņemsim —, ka migrācija ir iespēja, tā ir iespēja cilvēku, ekonomikas un sociālās jomas attīstībai, iespēja attīstībai pat dienvidu valstīs un iespēja starpkultūras dialogam, par kuru šogad esam tik daudz runājuši?

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Priekšsēdētāja kungs! *Frontex* par prieku Eiropas Savienība noraida ļoti neaizsargātus cilvēkus un ceļ mūrus, kurus daudziem cilvēkiem, kam ir ļoti vajadzīga aizsardzība, ir grūti pārvarēt. Tai pat laikā pašlaik, izmantojot Zilo karti, tiek piedāvāts piešķirt īpašu piekļuvi atsevišķiem cilvēkiem. Ir paredzēts piešķirt īpašu piekļuvi augsti izglītotiem darba ņēmējiem, nosakot attiecīgajai personai ļoti augstas prasības par izglītības un profesionālās pieredzes līmeni un minimālo algu, kas, piemēram, Zviedrijā ir vismaz SEK 43 000 jeb EUR 4 300 mēnesī. Parastie darba ņēmēji vai cilvēki, kam ir vajadzīga aizsardzība, var nesatraukties, bet labi izglītotie cilvēki — tie paši cilvēki, kas ir vajadzīgi jaunattīstības valstīm, lai tās varētu uzlabot savu situāciju —, tie ir laipni aicināti. No vienas puses, es atbalstu atvērtību un imigrāciju, taču ar noteikumu, ka neviens netiek diskriminēts, pamatojoties uz cilvēka izcelsmes valsti vai izglītības līmeni.

Gerard Batten (IND/DEM). – Priekšsēdētāja kungs! Tā vietā, lai risinātu to eiropiešu, kas dalībvalstīs jau ir bezdarbnieki, problēmas, Eiropas Savienība izvēlas importēt vēl vairāk migrējoša darbaspēka. Veiksmīgajiem tā sauktās Zilās kartes darba atļaujas pretendentiem, kam ir atļauts iebraukt vienā dalībvalstī, pēc 18 mēnešiem tiks atļauts pārvākties uz citu dalībvalsti. Tas attiecas arī uz viņu ģimeni un apgādājamajiem. Tā ir daļa no Eiropas Savienības jaunās kopējās imigrācijas politikas, kurā tā noteikts, kurš drīkst un kurš nedrīkst migrēt uz dalībvalstīm, un kādi būs nosacījumi.

Lielbritānija vēlas no šīs politikas atteikties taču Karaliene ir sniegusi karalisko piekrišanu Lisabonas līgumam, un mums ir cerības, ka to pilnībā ratificēs pārējās dalībvalstis. Ja un tad, kad Lisabonas līgumu ratificēs, Lielbritānijas atteikšanās būs bezjēdzīga un ir gandrīz droši, ka mēs būsīm spiesti šo direktīvu ievērot.

Roberto Fiore (NI). - (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es uzskatu, ka Eiropa pieļauj stratēģisku kļūdu, domājot, ka mums jāimportē kvalificēts darbaspēks no citām valstīm un citiem kontinentiem, kad atbilstoši jaunajai stratēģiskajai pieejai tieši mūsu iestādēm, mūsu skolām un mūsu universitātēm būtu jāsaņem augsti kvalificēti darba ņēmēji. Trūkst idejas par to, kāda būs Eiropas nākotne, un tādēļ neviens nedomā, ko nākamo desmit vai piecpadsmit gadu laikā mums nāksies aicināt vadīt mūsu augstā līmeņa rūpnīcas vai ražotnes.

Mums arī vajadzētu teikt, ka tas noteikti ietvers sociālās labklājības pabalstu samazināšanu cilvēkiem, kas dara šos darbus Itālijā un citās Eiropas Savienības valstīs. Notiks algu dempings, un tā ir tipiska atsevišķu imigrācijas politiku iezīme. Turklāt finanšu jomas sabrukumu izraisītās dramatiskās krīzes laikā nav iespējams iedomāties, ka papildus mūsu bezdarbniekiem, uz mums attieksies problēmas, kas skar bezdarbniekus no trešām valstīm, kuri apstākļu spiesti radīs ar sabiedrisko kārtību un mūsu pilsoņu drošību saistītas problēmas.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) *Jouyet* kungs teica: „Mēs neesam Eiropas cietoksnis”. Tā patiešām ir, jo abi ziņojumi, ko šopēcpusdien izskatām, pierāda Eiropas Savienības atvērtību un to, ka tā pieņem un atbalsta globalizācijas procesu. Es domāju, ka Eiropas Savienības darba atļauja atrisinās visas problēmas, kas saistītas ar ES notiekošo nelegālo imigrāciju. ASV to pierādīja ar jau sen ieviesto Zaļo karti.

Eiropas Savienībai ir jāpierāda, ka tā atbalsta atvērtību, jo īpaši tādēļ, ka saskaņā ar ziņojumu tikai 5,5 % imigrantu dodas uz Eiropas Savienību, savukārt uz ASV vai Kanādu dodas 50 % augsti kvalificēto imigrantu. Kādēļ mēs neesam pievilcīgs galamērķis? Kādēļ šeit maksātās algas tik ļoti atšķiras no algām ASV un Kanādā, tādējādi padarot pievilcības trūkumu vēl lielāku?

Pašreizējā krīzes situācijā tas ir godīgas rīcības žests, normāls žests no Eiropas Savienības puses, kas jālīdzsvaro, atverot robežas darba ņēmējiem no trešām valstīm. Taču šī politika par Eiropas Savienības kartēm jāsteno loģiskā veidā, lai neradītu nopietnu nelīdzsvarotību un neizraisītu būtiskas problēmas speciālistu izcelsmes valstīs.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Mūsu grupa ir diezgan apmierināta ar abiem priekšlikumiem. Par to, ka esam diezgan, nevis pilnīgi, apmierināti, liecina vairāki grozījumi, ar kuriem esam mēģinājuši šos dokumentus uzlabot. Mēs arī esam tikai diezgan apmierināti tādēļ, ka ir bijis pārāk maz ambīciju; mēs uzskatām, ka varēja izdarīt vairāk un ka to varēja izdarīt labāk.

Dokumentos ir atvērsšanās un civilizētas attieksmes pazīmes, kurām ātri vien — reizēm pat šī Parlamenta debašu laikā — seko nelokāmības, jo īpaši no Padomes puses, un pamatīga protekcionisma pazīmes. Tas attiecas arī uz Zilo karti — ir manāma pretošanās atsevišķiem galvenajiem principiem, piemēram, „vienādam atalgojumam par vienādu darbu”, kas ir neaizskarams un dabisks princips. Taču pat šajā jomā esam saskārušies ar atsevišķām problēmām.

Mēs uzskatām, ka ir būtiski pārkāpt Kopienas priekšrocības principam, pārkāpt idejai par to, ka pastāv Eiropa ar diviem ātrumiem, kuras dēļ ir jāizmanto Kopienas priekšrocības princips. Mēs uzskatām, ka atsaucē uz darba tirgu ir svarīga, taču darba tirgus nedrīkst būt vienīgais vadošais princips. Ir arī citi ietveroši principi, kas saistīti ar politisko attieksmi un sociālo labklājību, kam jāveido imigrācijas politikas daļa. Likumīga imigrācija nozīmē vienlīdzīgu cieņu un vienlīdzīgas iespējas, pretējā gadījumā mēs atgriezīsimies pie selektīvas, daļējas un diskriminējošas imigrācijas. Mēs gribētu no tā izvairīties.

Arī tādēļ savas grupas vārdā es atbalstu priekšlikumu, ko *Moreno* kungs izteicis Komisijai — mēģināsim izveidot tādu Zilo karti, kas nav saistīta tikai ar 3 % augsti kvalificēto imigrantu, bet mēģina atrast konkrētus tiesiskos instrumentus, ar kuriem atvērt tirgu imigrācijai. Imigrācijai ir jānozīmē iekļaušanu. Ja tā kļūs par atlasī, tā vairs nebūs pozitīva politika.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Priekšsēdētāja kungs! Priekšlikumi direktīvai un abi ziņojumi veido Eiropas Savienības vispārējo imigrācijas politiku, kuras mērķis ir Eiropas kapitālismam nodrošināt lētu darbaspēku, lai palielinātu tā ienākumus.

Direktīva par Eiropas Savienības uzturēšanās un darba Zilās kartes piešķiršanu augsti kvalificētiem imigrantiem atļauj nozagt nabadzīgākajām valstīm inteligenci, lai Eiropas Savienības monopoli uzlabotu pozīcijas vispasaules konkurencē, jo īpaši konkurencē ar Amerikas Savienotajām Valstīm. Kartes turētājiem tā nesniedz īpašas tiesības vai priekšrocības, jo tajā paredzēts, ka darba līgumam jau ir jābūt noslēgtam. Arī to alga būs ievērojami zemāka.

Otra direktīva un ziņojums par standarta uzturēšanās un darba atļauju virzās tajā pašā virzienā. Eiropas Savienībā iekļūt un saņemt atļauju varēs tikai tie cilvēki, kam būs nodrošināts darbs. Tādējādi imigranti ir atkarīgi no darba devēju žēlastības. Atlaišana būs tas pats, kas izsūtīšana. Nelegālo imigrantu Dāmakla zobens ir Eiropas Imigrācijas pakts, kurā paredzēta 18 mēnešu ilga aizturēšana, izsūtīšana un iebraukšanas aizliegums uz pieciem gadiem.

Eiropas Savienības kopējā politika Eiropas Savienībā legalizē smagu un cietsirdīgu imigrantu un darba ņēmēju ekspluatāciju.

Mēs atbalstām imigrantu cīņu par vienlīdzīgu nodarbinātību un sociālajām tiesībām, cīņu par darba ņēmēju tiesību aizsardzību un paplašināšanu visā Eiropas Savienībā.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Viens no argumentiem, ko min kā iemeslu, kādēļ ES nav saistošs galamērķis kvalificētiem darba ņēmējiem, ir fakts, ka dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgi iecelšanas un uzturēšanās noteikumi. Šī ziņojuma paskaidrojumā piebilsts, ka atšķirīgie noteikumi dalībvalstīs patiesībā palielina konkurenci dalībvalstu starpā. Tiek uzskatīts, ka tas ir slikti. Es gribētu teikt, ka tieši šis fakts — ka sistēma nav iespīlēta šaurā žaketē, kurai ir tikai viens modelis un kurā nedrīkst radīt dažādus konkurējošus risinājumus — ir padarījis Eiropu veiksmīgu.

Mēs redzam, ka atsevišķām valstīm ir kļāpies veiksmīgāk. Viena no tām ir, piemēram, Zviedrija. Zviedrija papildus citām jomām ir ieguldījusi izglītībā un valodu mācībā, un tas Zviedriju ar tādiem uzņēmumiem kā *Ericsson*, *Volvo* un *Ikea* ir padarījis par vienu no konkurētspējīgākajām valstīm. Daudzu dalībvalstu konkurētspējas trūkums drīzāk ir saistīts ar faktu, ka Eiropas Savienība ir pārpilna ar protekcionismu un subsidētām nozarēm, kas nebūt nav konkurētspējīgas. Tā vietā, lai galveno uzmanību pievērstu strukturālām pārmaiņām, esam nonākuši līdz dzīvības uzturēšanai.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi Lūk, vēl viena absurda Eiropas Savienības iniciatīva — Zilās kartes ieviešana, kas veicinās imigrējošu darba ņēmēju, kurus nepareizi dēvē par augsti kvalificētiem, iecelšanu.

Saskaņā ar referentes teikto tas palīdzēs cīnīties pret demogrāfisko lejupslīdi. Viņa saka: „piemēram, Vācijai ir vajadzīgi 95 000 inženieru”; ja viņiem labi maksātu, esmu pārliecināta, ka mēs varētu nosūtīt pāris tūkstošus no Itālijas. Šī absurda iniciatīva ne tikai atņem kvalificētu darbaspēku jaunattīstības valstīm, bet arī ignorē bezdarbu, ko cieš kvalificētas personas Eiropā, un mūsu jauno zinātnisko grādu un diplomu īpašnieku pamatotās bailes, un tā vietā, lai palīdzētu šiem cilvēkiem sākt darbu profesijā, palielinātu to studiju un pētniecības iespējas un nodrošinātu, ka nākotnē viņiem ir pieejams darbs un profesionālās kvalifikācijas, mēs ieviešam turpmāku pamatu bažām, konkurenci un nenoliedzamai ekspluatācijai.

Robežlīnija starp mulķību un noziedzīgu rīcību bieži vien ir miglaina, un man šķiet, ka šodien Eiropas Savienība mums vēlreiz sniedz to apliecināšu piemēru.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Es atzinīgi vērtēju Ewa Klamt un Patrick Gaubert ziņojumus par Zilo karti un apvienotu pieteikšanās procedūru. Šī ir pirmā reize, kad, tā teikt, paveram ceļu likumīgas migrācijas politikai. Tādēļ šie ziņojumi ir ļoti būtiski, jo ar to palīdzību varam veidot turpmāku politiku attiecībā uz šo īpaši nozīmīgo jautājumu. Turklāt pirmoreiz imigrantiem tiek piešķirtas likumīgas iespējas iecelšanai Eiropas Savienības teritorijā, lai varētu strādāt mūsu vidū.

Taču tam jānotiek atbilstoši skaidrai mūsu politikai. Manā izpratnē imigrācijas politikas, kurai mums jāpievienojas, pamatā ir jābūt Eiropas Savienības dalībvalstu tiesībām pilnībā kontrolēt to darba ņēmēju skaitu, kam tiek piešķirtas iecelšanas tiesības. Kā iepriekš tika minēts, mums ir jāievēro Kopienas priekšrocības princips, saskaņā ar kuru priekšroka tiek dota Eiropas Savienības pilsoņiem, nevis darba ņēmējiem, kas nav no Eiropas Savienības.

Pamatojoties uz to, es uzskatu, ka mēs varam ne tikai izstrādāt politiku par likumīgu migrāciju, kas nosaka Zilās kartes piešķiršanu augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, bet arī aktīvi sākt darbu pie citiem priekšlikumiem, kurus, es zinu, Komisija iesniegs nākamajos mēnešos un kuri attiecas uz mazāk kvalificēto darba ņēmēju nodarbinātības iespējām.

Mūsu šodienas diskusijas ir jāaplūko arī no mūsu nelegālās un nelikumīgās imigrācijas politikas aspekta. Es to saku, tādēļ, ka mēs nevaram gaidīt, lai mūsu pilsoņi mums uzticētu atvērt tirgu likumīgai migrācijai, ja mēs nebūsim uzticīgi savai imigrācijas politikai. Es uzskatu, ka abās jomās ir jāsadarbojas un jāstrādā paralēli, pretējā gadījumā mēs nespēsim virzīties uz priekšu. Nelegālās imigrācijas jomā ir vairāki joprojām neatrisināti jautājumi, piemēram, tiesību akts par sankcijām darba devējiem, kas nelikumīgi nodarbina trešo valstu pilsoņus, jeb, attiecīgi, nelegālos imigrantus. Ja vēlamies pareizi sodīt šādus darba devējus, mums ir jāstrādā pie šī tiesību akta, jo arī tas kalpos kā līdzeklis nelegālo imigrantu pieplūduma novēršanai.

Eiropas Komisija ir informējusi, ka tuvākajās nedēļās tā ierosinās vēl vienu priekšlikumu. Tas attiecas uz Dublinas tiesību aktu par atbildību, kas valstīm jāuzņemas, apstrādājot patvēruma pieteikumus, ko iesnieguši imigranti, kas jau ieceļojuši valstu teritorijā. Mēs ar nepacietību gaidām šī priekšlikuma iesniegšanu.

Noslēgumā ir vērts pieminēt, ka, ja būtu spēkā Lisabonas līgums, šo priekšlikumu tiesiskais pamats atšķirtos no pašreizējā. Lisabonas līgums būtu ieviesis Eiropas Savienībā jaunus impulsus, kas palīdzētu rast risinājumu imigrācijas jomā. Es uzskatu, ka tiem, kas iebilst pret Lisabonas līgumu, nav iemesla priecāties, ka pašreizējā Eiropas Savienības politika imigrācijas jomā nav tik spēcīga, kā vajadzētu.

Martine Roure (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Eiropas Savienības līmenī mums jānodrošinās ar efektīviem imigrācijas instrumentiem, un mūsu pasaulē ir nepieciešamas protekcionisma metodes, lai savlaicīgi palīdzētu tiem, kuri cieš.

Starptautiskā sabiedrība kopumā un Eiropas Savienība jo īpaši diemžēl nav sagatavota, lai gan mēs dzīvojam gadsimtā, kurā līdz ar globalizāciju nenovēršami notiks iedzīvotāju pārvietošanās. Šī realitāte mums ir obligāti jāņem vērā visos mūsu plānos.

Runājot par Zilo karti, mums ir jāspēj uzaicināt migrējošos darba ņēmējus, vienlaikus nodrošinot, ka mēs neizlaupām valstis, uzņemot cilvēkus, kas ir nepieciešami to attīstībai. Tādēļ mēs vēlamies imigrantu izcelsmes valstīs palīdzēt svarīgākajās jomās apmācīt augsti kvalificētus darba ņēmējus, un mums ir jāveicina cirkulārā imigrācija.

Vēlos beigt savu īso runu, atgādinot jums, ka mums jāpaplašina Eiropas Savienības solidaritāte līdz jaunattīstības valstīm. Ja grasāmies runāt par īstenojamību — to apliecina spēja reaģēt uz pašreizējo finanšu krīzi —, mums būs materiālie resursi, ja mums būs arī politiskā griba.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, Padomes pārstāvji! Kolēģu deputātu diskusijas ir nepārprotami saspringtas. Labējie baidās no ļoti apjomīgas nelegālās imigrācijas. *Romagnoli* kunga šeit vairs nav, un viņš nevar diskusiju turpināt. Kreisie baidās, ka nelegālie imigranti nespēs atrast darbu. Mēs nevēlamies neko no tā, citiem vārdiem sakot, mēs negribam ne apjomīgu nelegālo imigrāciju, ne tādu nelegālo imigrantu nodarbinātību, kas tiem piešķirs tiesisku statusu. Ar Zilo karti mēs patiešām vēlamies spert soli virzienā uz kontrolētu augsti kvalificētu darba ņēmēju imigrāciju atsevišķās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Zilā karte un standartizēti uzturēšanās un darba atļaujas nosacījumi ir tieši tāds instruments, kas ļaus dalībvalstīm reaģēt un ievest valstī augsti kvalificētus darba ņēmējus tieši tad, kad tām viņus vajadzēs. Mēs arī ieviešam standartizētus noteikumus par Zilās kartes izsniegšanu un tās uzraudzību visā Eiropā. Es priecājos, ka Padome īstenošanas noteikumos ir iekļāvusi manu priekšlikumu marķēt Zilo karti ar tās valsts simbolu, kura to izsniegusi un uz kuru attiecas darba un uzturēšanās atļauja. Tas nozīmē, ka Austrijas Zilā karte būs sarkana, balta un sarkana un ka citām valstīm būs līdzīgi risinājumi.

Es uzskatu, ka nosacījums, kas pēc trim gadiem ļauj cilvēkiem sākt strādāt citā dalībvalstī, ja tie atbilst prasībām un ja pastāv šāda vajadzība, ir pozitīvi vērtējams solis. Vēl viens svarīgs noteikums ir, ka Zilā karte nebūs derīga, ja darba ņēmējs nebūs acīmredzami nepieciešams. Tas kļūs skaidrs, ja darba ņēmējam vairāk nekā sešus mēnešus būs pastāvīgi nenodarbināts. Tādā brīdī ir acīmredzami, ka darba ņēmējs vairs nav vajadzīgs, un tad Zilā karte kļūs nederīga. Vēlos ierosināt Padomei, ka darba ņēmējiem ir jāreģistrējas valsts iestādēs, kad tie kļūst par bezdarbniekiem, pretējā gadījumā nebūs iespējams pārbaudīt, vai sešu mēnešu periods būs beidzies.

Visbeidzot, es vienkārši vēlos teikt, ka Zilā karte ir instruments, kas ļaus dalībvalstīm elastīgi reaģēt uz situāciju. Eiropas Savienībai tā ir iespēja kļūt par pievilcīgu uzņēmumu atrašanās vietu un iespēja šo pievilcību saglabāt. Augsti kvalificētiem darbiniekiem tas ir pamudinājums izvēlēties Eiropas Savienību par vietu, kur vismaz noteiktu laika periodu dzīvot un strādāt, tā vietā, lai pārvāktos ASV, Kanādu vai Austrāliju. Es uzskatu, ka Zilā karte ir pozitīvs solis ceļā uz kontrolētu imigrāciju, kuras pamatā ir dalībvalstu prasības, iespējas un vajadzības.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja vietnieka kungs! Jau vairāk nekā desmit gadus nav notikušas nopietnas debates par to, kā dalībvalstīm rīkoties, lai padarītu Eiropas Savienību par pievilcīgāku galamērķi likumīgiem imigrantiem, kas ir vajadzīgi mūsu sabiedrībai, un par cilvēcīgāku vietu tiem imigrantiem, kas jau dzīvo mūsu vidū.

Nesen pieņemta „Atgriešanās direktīva”, kurā, kā mēs zinām, daudzi nabadzīgie imigranti ir padarīti par noziedzniekiem, ilustrē gandrīz maniākālo veidu, kādā Eiropas Savienība pievēršas politiskajai pieejai imigrācijas politikai.

Galvenais iemesls ir šāds — vairums Eiropas Savienības dalībvalstu vēl nav paguvušas, pirmkārt, īstenot efektīvas imigrantu integrācijas programmas un, otrkārt, pārliecināt lielu sabiedrības daļu par to, ka nenovēršamais daudzkulturālo kopienu pieaugums ir vēlama attīstība, kas veicina mūsu ekonomisko un sociālo attīstību.

Šajā kontekstā likumdošanas iniciatīvas, par kurām šodien debatējam, ir tikai apsveicamas. Iespējams, tas ir pirmais nopietnais mēģinājums izveidot kopēju Eiropas Savienības politiku likumīgai imigrācijai, neskatoties uz atsevišķu priekšlikumu salīdzinošo bīklumu un problēmām, no kurām dažām esam pievērsušies grozījumos, piemēram, — kā daudzi diezgan pareizi teica — risks, ka nabadzīgajām valstīm tiks atņemti to kvalificētie darba ņēmēji.

Taču tai pat laikā šie noteikumi attiecas uz minimālu cilvēku skaitu, ko varētu saukt par privilēģētiem likumīgajiem imigrantiem. Lai ieviestu Eiropas Savienības noteikumus par likumīgu darbu un miljoniem citu cilvēku, kas ir vajadzīgi mūsu ekonomikai un kopienai, mums tagad vajag skaidras likumdošanas iniciatīvas.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, priekšsēdētāja vietnieka kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs! Augsti kvalificēti darba ņēmēji no trešām valstīm Eiropas Savienību joprojām neuzskata par pievilcīgu vietu, savukārt nekvalificēti imigranti pie mums ierodas tūkstošiem. Tādēļ Eiropas Savienības imigrācijas politikai ir vajadzīga plaša un vienota vispārējā pieeja mieram un drošībai, Eiropas Savienības attīstības politikai, kā arī integrācijas un nodarbinātības politikai.

Tiesību akta priekšlikums ir mēģinājums noteikt kopējus kritērijus paātrinātai augsti kvalificētu imigrantu imigrācijas procedūrai. Mums ir vajadzīgas kopējas, vienotas definīcijas piekļuvei 27 darba tirgos.

Ikviens atzīst, ka Eiropas Savienībai ir vajadzīga iespēja ilgstoši izmantot kvalificētu darbaspēku no trešām valstīm, lai uzlabotu tās konkurētspēju un veicinātu ekonomisko izaugsmi. Taču mums ir nepieciešami priekšnosacījumi. Kā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas loceklis es uzskatu, ka pirmais priekšnosacījums ir augsti kvalificēto personu universitātes izglītības vai trīs gadus ilgas pieredzes atzīšana.

Attīstības politikai ir jāgarantē darbaspēka no trešām valstīm pieejamība. Referente, kurai es izsaku līdzjūtību nelaimē, uzsver, ka imigrācija augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā nav ekonomisko un demogrāfisko problēmu ilgtermiņa risinājums, jo, vispārīgi runājot, ekonomiskā imigrācija ietekmē dalībvalstu darba tirgus.

Līdz brīdim, kad mums būs vienotas sociālās sistēmas un vienoti tiesību akti par nodarbinātību, ir jāpiemēro subsidiaritātes princips. Tādēļ Eiropas Parlaments iesaka stingri ievērot Kopienas priekšrocības principu. Ievērojot savu suverenitāti, dalībvalstīm ir jānosaka, cik daudz imigrantu no trešām valstīm tās uzņems, un dalībvalstīm jādrīkst noteikt arī nulles kvotu.

Pat ja ir ievēroti priekšnosacījumi, Zilās kartes drīkst izsniegt tikai saskaņā ar katras dalībvalsts ieskatiem, un Eiropas pievienotā vērtība ir iespēja pārvietoties pēc divus gadus ilgas likumīgas uzturēšanās citā dalībvalstī.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Lai spētu kontrolēt likumīgo imigrāciju, risināt demogrāfisko pārmaiņu radītās grūtības, palielinātu mūsu konkurētspēju un vienlaikus nodrošinātu augstu sociālās harmonijas līmeni, mums steidzamāk nekā agrāk ir vajadzīga kopēja imigrācijas politika. Par šo jautājumu Parlaments ir vienisprātis. Tādēļ es vēlos pateikties visiem četriem referentiem par ciešo sadarbību.

Taču mana grupa uzskata, ka vienotai imigrācijas politikai ir jāietver visi migranti, pretējā gadījumā tā neatbilst mūsu prasībām. Tas nozīmē, ka ir jāpiemēro vienlīdzīgas attieksmes princips tādās jomās kā darba ņēmēju tiesības, piekļuve izglītībai un neierobežota piekļuve sociālās drošības sistēmām. Tādēļ es lūgšu jums rīt balsot par manas grupas ierosinātajiem grozījumiem. Pamatdirektīvai ir jāattiecas arī uz sezonas darba ņēmējiem, bēgļiem vai pagaidu patvēruma meklētājiem.

Runājot par Zilo karti, es gribētu mainīt atbildīgās komitejas rītdienas balsojuma rezultātu, lai atvērtu Eiropas Savienības darba tirgu ne tikai migrantiem no valstīm, ar kurām jau ir noslēgti partnerības nolīgumi. Šāda veida ierobežojumi nedrīkst pastāvēt, un es priecājos, ka tā uzskata arī Komisija.

Visbeidzot, vēl kāds vārds Padomei. Ņemot vērā situāciju, es aicinu jūs pieņemt abas direktīvas kopā. Ja mēs nopietni uztveram vienlīdzīgu attieksmi, mēs nedrīkstam vienlīdzīgas attieksmes principus vispirms piemērot tikai augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, bet pārējiem migrantiem — varbūt kaut kad vēlāk.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs! Vēlos sākt ar pateicību referentei *Klamt* kundzei un ēnu referentiem par interesanto ziņojumu. Kā sociāldemokrāte no Ziemeļvalstīm es cerēju uz jūsu atbalstu tam, ka uz ES Zilo karti ir jāattiecas arī koplīgumiem. Es uzskatu, ka tas būs vajadzīgs, taču mani īpaši nesatrauc, ka tas netiks īstenots. Tomēr Parlamentam vajadzēja uzņemties iniciatīvu par šo jautājumu.

Labi, ka tagad ir skaidri noteikts, ka pārkāpjot tiesību aktus un nepārbaudot, vai netiek nodarbināti nelegāli darba ņēmēji, darba dēvēji izdara noziegumu, lai gan tai pat laikā viņiem var būt pienākums kompensēt mazo samaksu un līdzīgus trūkumus retrospekt. Labi ir arī tas, ka trešo valstu pilsoņi attiecīgā perioda laikā drīkst doties mājās un pēc tam atgriezties Eiropas Savienībā. Tas parāda, ka mēs nopietni uztveram trešo valstu bažas par intelektuālā darbaspēka aizplūšanu. Mani arī apmierina, ka dalībvalstīm ir jāņem vērā valstu un reģionālie tirgi, un es atbalstu šo lēmumu. Tas nozīmē, ka tie cilvēki, kuriem nav darba un kuri jau uzturas mūsu valstīs, būs pirmie rindā uz darbavietu. Tas ir īpaši svarīgi šajās dienās, kad kredītresursu trūkuma atmodas sākumā palielinās bezdarbs un, jo īpaši, kad daudzās mūsu dalībvalstīs demokrātiju apdraud ksenofobija.

Roselyne Lefrançois (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Vispirms vēlos pateikties referentei un ēnu referentiem par sadarbības garu. Šī direktīva ir pirmais svarīgais dokuments, kas attiecas uz likumīgu imigrāciju. Tās mērķis ir veicināt, lai Eiropas Savienībā ierodas augsti kvalificēti darba ņēmēji no trešām valstīm, kuri šobrīd dod priekšroku Amerikas Savienotajām Valstīm vai Kanādai. Pateicoties Zilajai kartei, šie darba ņēmēji un viņu ģimenes locekļi tagad varēs saņemt neskaitāmas tiesības.

Protams, mēs riskējam tikt vainoti selektīvas imigrācijas atbalstīšanā, taču vēlos norādīt, ka tieši Padome sistemātiski iebilst pret horizontālu direktīvu, kas attiektos uz visiem darba ņēmējiem imigrantiem. Tādēļ, ja Komisija vēlējās nedaudz pavirzīties uz priekšu likumīgas imigrācijas jomā, nebija citas izejas, kā sākt ar augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, jo tā zināja, ka par tiem būs vieglāk saņemt dalībvalstu piekrišanu. Protams, man ir žēl, ka jāīsteno nozaru pieeja, taču mēs — Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupa — tik ilgi esam nosodījuši Eiropas Savienības imigrācijas politikas īpaši represīvo būtību un aicinājuši izstrādāt likumīgu imigrācijas politiku, kas ir šāda nosaukuma cienīga, ka, manuprāt, ir svarīgi šo pirmo soli apstiprināt.

Neaizmirsīsim, ka šobrīd jau tiek gatavoti citi dokumenti par, piemēram, sezonas darba ņēmējiem un praktikantiem.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs! Beidzot ir sperts svarīgs solis. Eiropa ir vienisprātis par nosacījumiem attiecībā uz vienotu sistēmu labāko darba ņēmēju piesaistīšanai. Tā ir šīs kartes piedāvātā pievienotā vērtība. Šis solis ir vajadzīgs, lai gan, manuprāt, tas ir tikai pirmais solis. Kad būsīm guvuši pieredzi Zilās kartes izmantošanā, nākamajā periodā mums būs jāspēr turpmākie soļi.

Mēs nedrīkstam aizmirst, ka dzīvojam nemierīgā laikā. Ir pilnīgi iespējams, ka finanšu krīzes rezultātā drīz notiks štatu samazināšana. Tādēļ Zilās kartes sistēmā ir svarīgi — kā rakstīts *Klamt* kundzes ziņojumā — paredzēt vietu dalībvalstu politikai. Dalībvalstīm ir jāvar izlemt, cik daudz imigrantu ar atbilstošu kvalifikāciju tām vajag un cik imigrantu tās var pieņemt darbā, neizraisot trešajās valstīs intelektuālā darbaspēka aizplūšanu no tādām jutīgām nozarēm kā veselības aprūpe. Taču mums ir arī jālūkojas uz priekšu. Eiropas Savienībai izmisīgi vajag atbilstoši kvalificētus migrantus. Tādēļ labākais risinājums ir pēc iespējas vienkāršāka Zilā karte, ar ko piesaistīt patiesi talantīgus cilvēkus. Es domāju, ka šis risinājums ir ietverts pašreizējā priekšlikumā, daļēji pateicoties Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupas ierosinātajiem grozījumiem. Attiecīgi, cilvēkiem, kas jau likumīgi uzturas ES, ir svarīgi, ka viņiem nav vispirms jāatgriežas izcelsmes valstī, lai varētu pieteikties Eiropas Savienības dalībvalsts Zilajai kartei, ja viņi atbilst pārējiem nosacījumiem.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Nākamo 20 gadu laikā Eiropas Savienībai vajadzēs vairāk augsti kvalificētu darba ņēmēju no trešām valstīm. Citas valstis gadiem ir nesamērīgi izmantojušas šajā jomā pieejamo potenciālu. Eiropas Savienības izstrādātie noteikumi ir līdzsvaroti un domāti, lai novērstu intelektuālā darbaspēka aizplūšanu no trešām valstīm. Prasības jebkurā laikā noteiks dalībvalstis. Tas viss izklausās ļoti saprātīgi, taču, no otras puses, šobrīd mūs apdraud finanšu un ekonomikas krīzes izraisītā recesija.

Visā Eiropas Savienībā palielināsies bezdarba līmenis, un dažas dalībvalstis jau tagad vēlas vairāk ierobežot darba ņēmēju pārvietošanās brīvību Eiropas Savienībā. Vai situācijā, kad ar vidi saistītu apsvērumu dēļ esam spiesti mainīt savu rūpniecības politiku, nebūtu prātīgāk ieguldīt līdzekļus, lai pavairotu un uzlabotu apmācības programmas augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, kam ir ievērojams novatorisma potenciāls? Tā vietā, lai nozagtu labākos darba ņēmējus trešām valstīm, mums jākoncentrē savi centieni uz šo jautājumu. Citādi ar to vien nepietiks, lai nodrošinātu mūsu nākotni ilgtermiņā.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Mēs visi atceramies darba nometnes, kas vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs tika atvērtas 2006. gada rudenī. Šajās nometnēs nelegālie imigranti šausmīgos apstākļos strādāja plecu pie pleca ar Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

Šī situācija pavirzīja uz priekšu mūsu darbu pie imigrācijas paketes, un šodien mēs apspriežam dažus no tās elementiem. Man šķiet, ka mēs ejam pareizajā virzienā. Priekšlikumā ir noteikti civilizētāki darba apstākļi un vienkāršoti noteikumi, kas reglamentē likumīgo imigrantu nodarbinātību un uzturēšanos. Kā sieviete no Polijas es arī vēlos uzsvērt mūsu solidaritāti ar trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi uzturas Eiropas Savienībā. Mēs nedrīkstam viņus diskriminēt.

Es arī nedomāju, ka Zilā kartē apdraudēs jauno dalībvalstu pilsoņu intereses vai radīs tiem konkurenci. Vairums Eiropas Savienības darba tirgu mums ir atvērti jau tagad, un, kā labi zināms, visi pārejas periodi beigsies pirms Zilā kartē stāsies spēkā.

Laima Liucija Andriekienė (PPE-DE). – (LT) Ministra kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Ne tikai Eiropa, bet arī pasaule kļūst arvien atvērtāka. To izraisa mūsdienu tehnoloģijas un globalizācija, un cīnīties ir patiešām neproduktīvi.

Es apsveicu Franciju, kura savas prezidentūras laikā uzsāka svarīgās iniciatīvas, kuras mēs šodien apspriežam.

Eiropas Savienības intereses ir skaidras — mums ir darba ņēmēju trūkums, mums vajag darbiniekus, kā arī augsti kvalificētus speciālistus, jo mūsu pilsoņi izmanto savas tiesības doties, dzīvot un strādāt kaut kur citur, kur viņi vēlas.

Likumīga imigrācija uz Eiropas Savienību ir pilnīgi pieņemams problēmas risinājums. Tā ir arī mūsu reakcija uz globalizācijas radītajiem izaicinājumiem un Eiropas Savienības mērķi palielināt konkurētspēju.

Es piekrītu, ka abi priekšlikumi ir jāsaskaņo un ka tie jāsaskaņo ar citiem tiesību aktiem, taču nav šaubu, ka mums bija jāatrisina šīs problēmas, un es vēlreiz apsveicu abus referentus un prezidējošo valsti.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Rezolūcijas projekts, kura mērķis ir ieviest augsti kvalificētiem darba ņēmējiem domātu Zilo karti, ir paredzēts, lai piesaistītu augsti kvalificētu profesionālu darbaspēku no valstīm, kas neatrodas Eiropas Savienībā, piedāvājot šiem imigrantiem iespēju likumīgi dzīvot un strādāt ES. Šāda iniciatīva ir noderīga situācijā, kad tiek prognozēts, ka nākamo 20 gadu laikā iespējams netiks aizpildīti 20 miljoni darba vietu.

Taču vēlos jums atgādināt, ka Rumānijas un Bulgārijas pilsoņi joprojām saskaras ar ierobežojumiem darba tirgū, un jau tagad pastāv bažas, ka atsevišķas valstis grasās pagarināt pārejas periodu vēl par trim gadiem. Tādēļ šajā kontekstā ir patiesi svarīgi nepalielināt arī Eiropas Savienības pilsoņu diskrimināciju.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Demogrāfiskās pārmaiņas Eiropas Savienībā un iedzīvotāju novecošana rada pieprasījumu pēc kvalificētiem darba ņēmējiem no valstīm, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības. Ekonomiskā migrācija ir izaicinājums, uz ko Eiropas Savienībai jāreaģē strauji globalizētajā pasaulē. Es uzskatu, ka dalībvalstīm ir jāizstrādā integrēta un visaptveroša pieeja Eiropas Savienības migrācijas politikai.

Attīstības un nodarbinātības ziņā īpaša uzmanība ir jāpievērš inženierzinātnei un datortehnoloģijām. Ja vēlamies ierobežot nelegālo imigrāciju, ir jāpieņem Kopienas noteikumi. Es piekrītu referentei un konsultantei Masiel kundzei un atbalstu Eiropas Savienības Zilās kartes sistēmas ieviešanu kvalificētiem imigrantiem, kas paredzēta, lai veicinātu kvalificētu speciālistu no trešām valstīm nodarbinātību.

Tomáš Zatloukal (PPE-DE). – (CS) Trešo valstu valstspiederīgo mobilitāte Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā globalizētajā pasaulē, kurā dominē nežēlīga ekonomiskā konkurence, ir liels izaicinājums Eiropai. Mēs pieņemam kopējus Eiropas Savienības noteikumus, kas sniedz iespēju pārvaldīt migrācijas plūsmas uz Eiropu un ierobežot nelegālo imigrāciju. Ir pareizi atbalstīt Komisijas ieteikumu paātrināt darba ņēmēju uzņemšanas procesu un nodrošināt viņiem labākus dzīves apstākļus, lai padarītu Eiropas Savienību pievilcīgāku augsti kvalificētiem darba ņēmējiem no trešām valstīm. Izšķirošais faktors ir ne tikai ātrs darba ņēmēju uzņemšanas process, kurā nav birokrātisku šķēršļu, bet arī kopēji un vienoti piekļuves nosacījumi visiem 27 darba tirgiem. Taču debatējot par abiem ziņojumiem, ir jāpiebilst, ka Eiropas Savienībā joprojām pastāv šķēršļi jauno dalībvalstu pilsoņu nodarbinātībai.

Toomas Savi (ALDE). – Priekšsēdētāja kungs! Eiropas Savienības Zilā karte ir ļoti vērtīga iniciatīva, raugoties no jaunattīstības valstu skatupunkta. Tā kā Eiropas Savienības Zilo karti piešķirs dalībvalstis, varētu domāt, ka, pārskatot savu darba tirgu, dalībvalstis pārāk bieži konstatēs, ka to situācija nav piemērota ārvalstu darbaspēka uzņemšanai, vai ka dalībvalsts politika rada dažādus šķēršļus pilnīgai ES Zilās kartes politikas īstenošanai. Baidos, ka atsevišķas dalībvalstis var nelabvēlīgi ietekmēt ES Zilās kartes nolūku.

ES Zilā karte nav izveidota tikai tādēļ, lai apmierinātu dalībvalstu pieprasījumu pēc darbaspēka, bet arī tādēļ, lai uzsāktu intelektuālā darbaspēka „cirkulāciju”. Savā ziņā tas ir ES attīstības sadarbības politikas atbalsta pasākums, jo beigās Zilās kartes turētāji, kas būs guvuši valsts attīstībai būtisku pieredzi, atgriezīsies savās izcelsmes valstīs.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Es uzskatu, ka ir ļoti svarīgi, lai Eiropas Savienība kļūst pievilcīga augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, jo īpaši, ņemot vērā, ka vairums pašreizējo imigrantu nav kvalificēti. Šiem darba ņēmējiem ir jānodrošina labvēlīgi apstākļi, saskaņota emigrācijas regulēšanas sistēma un pārvietošanās no vienas valsts uz citu, kā arī kvalifikācijai atbilstošas algas.

Eiropas Savienības Zilā karte arī jāuztver kā līdzeklis nelegālās imigrācijas ierobežošanai, kā daļa no vienošanās par imigrāciju un patvērumu un kā daļa no risinājuma ar darbaspēka trūkumu saistītajai problēmai, kas ietekmēs Eiropas Savienību turpmākajās desmitgadēs.

Es vēlos koncentrēties uz viedokli, ka jauno dalībvalstu pilsoņu pozīcijas nedrīkst būt sliktākas kā trešo valstu pilsoņiem. Ir nepieņemami, ka atsevišķas valstis neatver savu darba tirgu jauno dalībvalstu pilsoņiem, taču tai pat laikā, pieprasot augstu kvalifikāciju, piedāvā darbu darba ņēmējiem no valstīm, kas neietilpst ES.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Ar demogrāfiju saistītās problēmas un Eiropas Savienības iedzīvotāju novecošana nav vienīgie iemesli, kādēļ vajadzētu ieviest ES kontrolētu instrumentu — Zilo karti. Pēc ES paplašināšanās no jaunajām dalībvalstīm aizplūda ļoti daudz speciālistu. Kvalificētu speciālistu aizplūšana šobrīd ir viena no lielākajām darba devēju problēmām, kas kavē investīcijas un tādējādi ierobežo ekonomisko attīstību.

Ja mūsu uzņēmumi nespēs atrast kvalificētus darbiniekus savā darba tirgū, viņi zaudēs konkurencē ar Ķīnu. Darba devēji no Polijas vēlas, lai notiktu darba tirgus plašāka atvēršana. Viņi vēlas nodarbināt darba ņēmējus no tādām valstīm kā Ukraina un Baltkrievija. Tai pat laikā mums jāatceras, ka visām priekšrocībām Eiropas Savienībā ir jābūt saskaņotām. Mums jāatceras, ka daži no tiem cilvēkiem, kas pie mums ieradīsies, izmantojot Zilās kartes sistēmu, atgriezīsies mājās, ņemot sev līdzi Eiropas Savienībā iegūto pieredzi. Lai stiprinātu izglītības un pastāvīgas attīstības sistēmas attiecībā uz dalībvalstu tirgiem vajadzīgajiem speciālistiem, mums ir jāstrādā vienlaikus.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Vēlos pievērst uzmanību diviem apdraudējumiem, kas parādījušies šajās debates un ierosinātajos noteikumos.

Pirmkārt, pārmērīgas prasības trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uzsāk šeit nodarbinātību. Prasība, ka vismaz diviem no pieciem profesionālās pieredzes gadiem ir jābūt pavadītiem vadošā amatā, manuprāt, ir pārāk augsta. Medmāsai vai IT specialistam tas nav vajadzīgs, lai viņi varētu būt noderīgi mūsu uzņēmumiem.

Otrs apdraudējums ir mēģinājums noteikt vienotu minimālo darba ņēmēju atalgojuma likmi. Šis nosacījums noteikti iznīcinās pamatprincipu, kuru patiešām vajadzētu piemērot — vienādu atalgojumu par vienādu darbu —, jo ir iespējams, ka kāds, kurš atbrauc strādāt uz ES, var pelnīt vairāk nekā cilvēks, kurš šeit jau strādā.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Šīs plašās debates liecina par izstrādāto ziņojumu kvalitāti. Es vēlreiz vēlos pateikties referentiem un atzinumu sagatavotajām *Masiel* kundzei, *Jeleva* kundzei un *Panayotopoulos* kundzei, un teikt, — kā liecina mūsu debates —, ka šis patiesi ir liels solis uz

priekšu vienošanās par likumīgu imigrāciju jomā. Pirms četriem gadiem neviens negribēja dzirdēt par Kopienas instrumentiem. Mēs zinām, ka pāris gadu laikā mēs varēsim virzīties tālāk.

Es arī apsveicu Komisiju, izsakot atzinību *Barrot* kungam, kam izdevās uzsākt šīs debātes un panākt, ka mūsu ambīcijas šajā jomā strauji palielinās. Arī Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja ir paveikusi labu darbu. *Deprez* kungs atrada pareizos vārdus, līdzsvaru un saprāta balsi; viņš atbalsta atvērtu Eiropas Savienību, un es to vērtēju atzinīgi. Neskatoties uz vienu vai divām niansēm, arī *Roure* kundze vēlas, lai Eiropas Savienība būtu gatava iedzīvotāju pārvietošanās gadsimtam, un tieši to mēs mēģinām panākt. Kā norādīja *Lefrançois* kundze, abi dokumenti ir sākums, nevis beigas, un tajos ir atstāta vieta cirkulārai migrācijai.

Runājot par jautājumu par Kopienas priekšrocību, ko ierosināja *Grabowska* kundze, *Gál* kundze, *Fava* kungs un jo īpaši *Catania* kungs, es gribētu norādīt, ka Zilā kartē nestāsies spēkā līdz 2011. gadam, līdz kuram būs beigušies pievienošanās līgumos noteiktie pārejas pasākumi, un ka tā nenodrošina statusu, kas būtu vienlīdzīgs ar ES pilsoņa statusu. Turklāt mēs vēlamies iekļaut dokumentā Kopienas priekšrocības principu, kas ir paredzēts pievienošanās līgumos, un esam gatavi to darīt.

Attiecībā uz neskaitāmajām piezīmēm par intelektuālā darbaspēka aizplūšanu — jo īpaši *Kreissl-Dörfler* kunga, *Borghesio* kunga, *Budreikaitē* kundzes, *Moreno* kunga, *Lambert* kundze un *Roure* kundzes piezīmēm, es uzskatu, ka Eiropas Parlaments ir paudis pamatotas bažas par to, ka Zilajā kartē ir iekļauti noteikumi par intelektuālā darbaspēka aizplūšanas pārvēršanu intelektuālā darbaspēka ieguvumā, un man šķiet, ka ir trīs galvenie veidi, kā to īstenot.

Pirmkārt, direktīva nekādā veidā nedominē pār Eiropas Savienības nolīgumiem vai atsevišķu dalībvalstu un izcelsmes valstu nolīgumiem, kur izveidoti to profesiju uzskaitījumi, kas jāizslēdz no darbības jomas, lai nodrošinātu ētisku pieņemšanu darbā tajās nozarēs, kurās ir darbaspēka trūkums. Otrkārt, ir jāsniedz dalībvalstīm iespēja izskatīt katru gadījumu atsevišķi — lai nodrošinātu ētisku pieņemšanu darbā, tām ir jāvar noraidīt Zilās kartes pieprasījumu. Visbeidzot direktīvai jāvar veicināt augsti kvalificētu darba ņēmēju cirkulārā migrācija un, protams, kā jau tika norādīts, jāliek uzsvars uz prasībām attiecībā uz apmācību izcelsmes valstī.

No otras puses, man nešķiet, ka ir jānovērš sistemātiska Zilo karšu izsniegšana, ja ar izcelsmes valsti nav noslēgts nolīgums. Kā norādīja *Barrot* kungs, es uzskatu, ka tas palielinātu diskrimināciju un nodotu pieprasījumus valstu sistēmām, tādēļ ir vēlams izskatīt katru gadījumu atsevišķi.

Runājot par augsti kvalificētu un nekvalificētu darba ņēmēju nodalīšanu, ko īpaši pieminēja *Busuttil* kungs un *Lefrançois* kundze, kā arī *Lambert* kundze, es uzskatu, ka mums jāvirzās uz priekšu pakāpeniski. Diemžēl šobrīd nepastāv vienprātība par likumīgu migrāciju, lai Kopienas līmenī varētu rīkoties visos darba tirgus segmentos. Tomēr mēs virzāmies uz priekšu, jo Eiropas Savienībā visiem darba ņēmējiem no trešām valstīm ir noteikts vienots tiesību kopums, un mums ir jāsāk ar augsti kvalificētiem, sezonas, norīkotajiem darba ņēmējiem un praktikantiem. Panākt progresu mums var palīdzēt Stokholmas programma.

Pretēji *Flautre* kundzes un citu runātāju teiktajam, Zilās kartes garantētās tiesības neietver ierobežojumus attiecībā uz apvienošanās brīvību vai ar nodarbinātību saistītajām tiesībām, gluži pretēji, un šī Zilā kartē būs vienīgais instruments, kas ļaus imigrantiem izmantot tiesības pārvietoties, lai uzsāktu kvalificētu, profesionālu nodarbinātību Eiropas Savienībā, ko valstu sistēmas šobrīd nepieļauj. Tā ir būtiska šī dokumenta sniegta priekšrocība.

Atbildot *Pirker* kungam par periodu, pēc kura šīs priekšrocības beigsies, ja darba ņēmējam nebūs darba, — ir taisnība, ka ir noteikts trīs mēnešus ilgs periods — Eiropas Savienības prezidentūra gribētu, lai šis periods būtu garāks nekā piedāvātais, taču šajā jautājumā neizdevās panākt vienprātību. Patiesi, atsevišķas dalībvalstis pat vēlējas, lai šāda perioda vispār nebūtu, kas noteikti nebija Prezidentūras pausta vēlme.

Visbeidzot, atbildot *Fava* kungam — Padomes dokumenta 16. apsvērumā ir iekļauts vienlīdzības princips attiecībā uz vienādu samaksu par vienādu darbu trešo valstu speciālistiem un Kopienas valstspiederīgajiem. Tas tiek īstenots šā dokumenta 15. panta 1. punktā.

Jacques Barrot, Komisijas loceklis. – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Es aprobežošos ar *Jouyet* kunga izteikto piebilžu papildināšanu, kuras, manuprāt, šopēcpusdien labi ilustrē mūsu kopīgo interesi par jūsu darbu. Es vēlos pateikties visiem runātājiem un visiem referentiem, kuri ir padarījuši labu darbu.

Es vēlreiz vēlos informēt, ka direktīvas priekšlikumā ir pilnībā ievērots Kopienas priekšrocības princips. Turklāt Kopienas priekšrocības princips ir iekļauts līgumos par pievienošanos Eiropas Savienībai, un līgumos noteikts — ja dalībvalsts piemēro pagaidu ierobežojumus darba ņēmējiem, kas ir cits dalībvalsts valstspiederīgie,

tai jāpiešķir tiem prioritāte attiecībā uz piekļuvi darba tirgum, salīdzinot ar darba ņēmējiem, kas ir trešo valstu valstspiederīgie. Jāuzsver, ka es to saku par labu jauno dalībvalstu deputātiem.

Tālāk, man ir arī jāatbild tiem, kam ir bažas par intelektuālā darbaspēka aizplūšanas risku. Vēlos jums atgādināt, ka priekšlikumā ir ieteikta klauzula par ētisku pieņemšanu darbā, lai ierobežotu un pat aizliegtu aktīvu reklamēšanu, ko dalībvalstis varētu uzsākt jaunattīstības valstīs, kurās jau tā notiek ievērojama intelektuālā darbaspēka aizplūšana.

Šajā priekšlikumā ir arī paredzēta dalībvalstu iespēja noraidīt Zilās kartes pieteikumu, pamatojoties uz apsvērumiem, kas saistīti ar ētisku pieņemšanu darbā. Mēs esam paredzējuši pasākumus cirkulārās migrācijas atvieglošanai un noteikuši dalībvalstīm pienākumu iesniegt Komisijai ikgada statistiku par direktīvas piemērošanu, lai veicinātu šī tiesību akta ietekmes uzraudzību.

Taisnība, ka mums ir jāizvairās no aktīvas tādu speciālistu pieņemšanas darbā, kas nāk no valstīm, kur ir ievērojams speciālistu trūkums, tas jo īpaši attiecas uz veselības nozari Āfrikā, un tam visam tiks rasts risinājums, veidojot partnerību ar izcelsmes valstīm.

Treškārt, es, protams, vēlos sacīt, ka šo tekstu papildinās citi Komisijas priekšlikumi. Nākamā gada martā es iepazīstināšu ar dokumentu par sezonas darbinieku, apmaksātu praktikantu, kā arī daudznacionālām darba ņēmēju grupām, kuras iespējams norīkot. Arī šajā jomā, kā teica *Lefrançois* kundze, tas ir sākums, un mums jāturpina virzība ceļā uz pilnīgu likumīgas imigrācijas sistēmu.

Es arī tikai atkārtošu *Jouyet* kunga labi teiktos vārdus — mums ir ļoti skaidra vēlme sniegt visiem imigrantiem un jaunpieņēcējiem Eiropas Savienībā vienlīdzīgas tiesības, kas vēlreiz atspoguļo mūsu Eiropas Kopienas ideālu.

Jebkurā gadījumā, esmu piefiksējis daudzus komentārus un piezīmes. Nākamo mēnešu laikā notiks turpmākas diskusijas par migrācijas jautājumiem. Patiesi, es uzskatu, ka mums jāsāk pierast pie to bezkaislīgas, ļoti objektīvas un patiesi taisnīgas risināšanas, vienlaikus atzīstot, ka imigrācija mums ir arī vajadzīga, taču tāda imigrācija, uz kuru attiecas uzticama un pret visiem godīga tiesiskā sistēma.

Manfred Weber, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja vietnieka kungs, dāmas un kungi! Vispirms vēlos teikt, ka ar prieku nododu *Ewa Klamt* jūsu laba vēlējumus un arī jūsu līdzjūtību. Es arī vēlos jums pateikties par debatēm un uzsvērt trīs jautājumus.

Pirmkārt, es vēlos apstrīdēt nacionālistisko retoriku, ko šodien pāris reižu dzirdējām. Tas noteikti nav šī Parlamenta deputātu vairākuma viedoklis, un tas būtu jānoraida.

Otrkārt, es, protams, vēlos pievērsties jautājumam par likumīgu imigrāciju, kas mums ir vajadzīga, lai nodrošinātu, ka mūsu tautsaimniecības saglabā novatorisma spējas, un lai cīnītos pret nelegālo imigrāciju — tās ir kā vienas monētas divas puses. Eiropas Savienības pilsoņi vēlas, lai mēs gan veicinām imigrāciju, kas ir noderīga un likumīga, gan cīnāmies pret nelegālo imigrāciju.

Treškārt, tas bija gaidāms, nonākot līdz jautājumam par Zilo karti, taču es arī vēlos teikt, ka tas ir labs pirmais solis ceļā uz vienota tēla radīšanu visā pasaulē. Tādēļ es uzskatu, ka mums šis solis ir jāspēr kopā, lai mēs uzkāptu vienu pakāpienu augstāk. Balsosim rīt par šo tiesību aktu!

Patrick Gaubert, referents. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Esmu dzirdējis vairākas lietas... Sākšu ar runu par debatēm. Debates bija diezgan interesantas. Es nevienu necitēju, taču teikšu, ka Eiropas tautas partijai (Kristīgajiem demokrātiem) un Eiropas demokrātu grupai nav nepieciešama lekcija par cilvēktiesību ievērošanu. EPP-ED grupa priecājas, ka Eiropas Savienība spēj panākt vienošanos par kopējiem instrumentiem, kas ir būtiski migrācijas plūsmu pārvaldīšanai, un tā arī priecājas, ka Eiropas Savienība nenoslēdzas sevī.

Mums ir gan cilvēcīga, gan stingra migrācijas politika — cilvēcīga tādēļ, ka nepieļauj pazemojošus dzīves apstākļus imigrantiem, kas dzīvo mūsu valstīs — mēs darām visu, ko varam, lai atturētu sievietes un vīriešus no kāpšanas laivās un riskēšanas ar dzīvību — un stingra, jo tā nosoda kontrabandistus un nelietīgus darba devējus.

Attiecībā uz Zilo karti un apvienotu uzturēšanās atļaujas piešķiršanas procedūru es savam draugam *Catania* kungam saku, ka mūsu valstīs ir vajadzīgi gan labākie, gan pārējie. Runājot par šo tematu, likumīgiem imigrantiem būs tādas pašas tiesības kā Kopienas pilsoņiem, ne mazākas, ne lielākas.

Ciktāl tas attiecas uz Eiropas Savienības migrācijas politiku, ES nav jāizpērk vaina citu priekšā. Eiropas Savienība neuzskata imigrantus par blēžiem vai noziedzniekiem, vai arī draudu mūsu drošībai vai darbaspēkam. Tie ir vīrieši, sievietes un bērni, miesa un asinis, kas mūsu teritorijā meklē labāku dzīvi, jo mājās viņiem nav nekā.

Mūsu kopējais mērķis ir palīdzēt viņiem un viņus atbalstīt, pat ja tas nozīmē mudināt viņus atgriezties savās valstīs. Mūsu migrācijas politika ir cieņpilna, atvērta, iespējams, drošību alkstoša, taču tā ir domāta gan viņiem, gan mums, un mēs varam ar šo politiku lepoties un varam paust šo lepnumu rītdien, balsojot par abiem ziņojumiem par Eiropas Savienības migrācijas politiku.

Priekšsēdētājs. – Es vēlos personīgi izteikt līdzjūtību *Klamt* kundzei par pēkšņo tēva zaudēšanu pagājušajā nedēļā. Es redzēju viņu neilgi pēc jaunumu uzzināšanas, tāpēc jūtu viņai līdzī.

Kopīgās debātes ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 20. novembrī.

Rakstiski paziņojumi (Reglamenta 142. pants)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), rakstiski. – (RO) Pirmkārt, es atzinīgi vērtēju gan Komisijas iniciatīvu, gan referenta nostāju, jo domāju, ka ir panākts ievērojams progress attiecībā uz augsti kvalificētu darba ņēmēju migrāciju, kas ir būtiska, lai sasniegtu Lisabonas mērķus.

Taču es uzskatu, ka Eiropas Savienībai jābūt pievilcīgai ne tikai augsti kvalificētu trešo valstu speciālistu, bet arī jauno eiropiešu acīs. Paturot prātā to, ka uz kārts ir likta ES konkurētspēja, mēs arī nevēlamies redzēt intelektuālā darbaspēka aizplūšanu uz ASV vai Kanādu, tādējādi radot kaitējumu Eiropas Savienībai. Tādēļ pašreizējā iniciatīva ir jāsaskaņo ar politiku, kas pamudinātu jaunos eiropiešus.

Pie tam mums jāīsteno šis pasākums īpaši uzmanīgi un atbildīgi, ņemot vērā ar cilvēkresursiem saistīto situāciju noteiktās jomās imigrantu izcelsmes valstīs, lai vēl vairāk nepadziļinātu cilvēkresursu krīzi, jo īpaši izglītības un veselības aprūpes nozarēs.

Visbeidzot, es atbalstu *Klamt* kundzes nostāju par Kopienas priekšrocības principa piemērošanu darbā pieņemšanas procesā un ideju par prioritātes piešķiršanu jauno dalībvalstu pilsoņiem, kuru piekļuve darba tirgum joprojām ir ierobežota. Ja šie ierobežojumi tiks saglabāti, prioritātes piešķiršana, manuprāt, būs minimālais nosacījums, lai panāktu, ka šo valstu pilsoņi nejutās kā Eiropas Savienības otrās šķiras pilsoņi.

Corina Creţu (PSE), rakstiski. – (RO) Es vēlos pievērst jūsu uzmanību atsevišķiem nosacījumiem, kam var būt diskriminējoša ietekme, un tādēļ es gribētu lūgt jūs apsvērt iespēju piešķirt prioritāti attiecībā uz piekļuvi ES darba tirgum jauno ES dalībvalstu pilsoņiem, nevis imigrantiem, kas nav ieradušies no šīm valstīm.

„Zilās kartes” iniciatīva ir noderīga, jo tā daļēji atrisinās augsti kvalificētu darba ņēmēju trūkumu, un tai var būt nozīmīga loma nelegālās imigrācijas samazināšanā. Taču ir arī nosacījumi, kas rada Eiropas Savienības jauno dalībvalstu pilsoņiem nelabvēlīgu situāciju. Situācijā, kad rumāņiem atsevišķās vai visās nozarēs joprojām ir ierobežota piekļuve lielākajai daļai ES valstu darba tirgu, ir jānosaka dalībvalstīm pienākums noraidīt Zilās kartes pretendentes tajās jomās, kurās darba ņēmējiem no valstīm, kas nesen pievienojās ES, joprojām ir ierobežota piekļuve spēkā esošo pārejas noteikumu dēļ. ES valstu iedzīvotājiem, pat ja to valstis pievienojās ES tikai nesen, ir jāpiešķir prioritāte, salīdzinot ar pilsoņiem, kas dzīvo ārpus ES.

Man arī jābrīdina par iespējamo intelektuālā darbaspēka aizplūšanu no jaunattīstības valstīm, kas ietekmēs šo valstu svarīgākās nozares, piemēram, veselības aprūpi, izglītību un pētniecību, izraisot bumeranga efektu ar sarežģītām sekām visā pasaulē.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Attiecībā uz „noteikumu par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā” Eiropas Savienībā („Zilā karte”) un „apvienotas pieteikšanās procedūru uzturēšanās un darba atļaujai” izveidi mēs, papildus citiem satraucošiem aspektiem, uzskatām, ka šīs iniciatīvas ir jāaplūko ES kopējās imigrācijas politikas kontekstā.

Citiem vārdiem sakot, tiem ir jēga un visa to nozīme tiek atklāta tikai tad, ja tos integrē citos šīs politikas pilāros, kā no jauna tiek apstiprināts „Eiropas Imigrācijas un patvēruma paktā” — imigrantu saukšana pie kriminālatbildības, apcietinājuma centri, „atgriešanās” direktīva; robežkontrole, *Frontex* izveide; „atpakaļuzņemšanas nolīgumi” kā „sadarbības” nolīgumu klauzulas.

Ieviešot diskrimināciju imigrantu vidū, šī „Zilā karte” mēģina reaģēt uz „Lisabonas stratēģijas” neolibērālajiem mērķiem un ES darbaspēka trūkumu (ko nosaka kvotas), tādējādi pielīdzinot imigrantus „darbaspēkam”, veicinot trešo valstu cilvēkresursu — jo īpaši to kvalificētāko darba ņēmēju — nolaupīšanu un ieviešot Eiropas Savienībā bīstamas, centralizētas sistēmas, lai uzglabātu un apkopotu datus par imigrantiem.

Citiem vārdiem sakot, „Zilā karte” un „apvienotā procedūra” veido vienu ES necilvēcīgās imigrācijas pīlāru, kas sauc pie kriminālatbildības un izraida vai arī ekspluatē un atlaiž imigrantus.

Magda Kósáné Kovács (PSE), rakstiski. – (HU) Imigrācija ilgi ir bijusi viens no svarīgākajiem ekonomikas un sociālās jomas jautājumiem Eiropas Savienībā. Eiropas Savienībā, kuras iedzīvotāji noveco, ikviens piekrīt, ka nepieciešams nostiprināt darbaspēku, lai saglabātu un palielinātu mūsu konkurētspēju.

Lai veicinātu imigrāciju kā vienotu reakciju, ir vajadzīgs ne tikai ES regulējums, bet objektīva stratēģija, kurā ņemta vērā ilgtermiņa attīstība un vienlīdzīgs sociālais līdzsvars.

Klamt kundzes ziņojums par Eiropas Savienības Zilo karti ir pelnījis atzinību, jo tajā ir paredzēti pieņemamāki nosacījumi augsti kvalificētu darba ņēmēju no trešām valstīm nodarbināšanai, ņemot vērā apstākļus ģimenē, kā arī iespējamo īslaicīgu atgriešanos mājās. Taču mani īpaši iepriecina, ka izskatām šo jautājumu kopā ar *Gaubert* kunga ziņojumu par apvienotu uzturēšanās un darba atļauju, lai varētu izvairīties pat no priekšstata, ka Eiropas Savienības durvis tiek atvērtas tikai augsti kvalificētiem darba ņēmējiem.

Lai nodrošinātu ES iekšējo sociālo līdzsvaru, mums jāpārdomā, cik lielā mērā tāda finanšu un ekonomikas krīze kā pašlaik ietekmē Eiropas Savienības intereses. Bezdarba pieaugums pats par sevi rada sociālu spriedzi, tādēļ mums ir jānovērš turpmāka pastāvošās ar ētiku un rasismu saistītās spriedzes palielināšanās, ko izraisīs imigrācija. Tā var ne tikai veicināt labējo grupu attīstību, bet ilgtermiņā kļūt par iemeslu naidīgumam pret ES, neskatoties uz faktu, ka vienīgais, ko Eiropas Savienība darīja bija mēģinājums stabilizēt situāciju krīzes laikā.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Zilās kartes ieviešana, kas Eiropas Savienībai ir vajadzīga, jo atsevišķās nozarēs tai trūkst augsti kvalificēta darbaspēka, ir solis uz priekšu augsti kvalificētu darba ņēmēju no trešām valstīm ekonomiskajā migrācijā.

Taču Zilā karte var būt arī solis atpakaļ, ja dalībvalstis negrasās noraidīt pieteikumus, lai to atteiktu tādās darba tirgus nozarēs, kur ir liegta piekļuve darba ņēmējiem no jaunajām dalībvalstīm, uz kuriem attiecas pievienošanās līgumos paredzētie pārejas pasākumi.

Manuprāt, man jums jāatgādina, ka Apvienotā Karaliste un Īrija jau ir izteikušas vēlmi vēl trīs gadus saglabāt uz Rumāniju un Bulgāriju attiecināmos ierobežojumus darba tirgū.

Vēlos uzsvērt, ka Zilās kartes direktīvas politikas piemērošana radītu Eiropas Savienības pilsoņiem neizdevīgāku situāciju nekā trešo valstu pilsoņiem. Lai gan šī direktīva atsaucas uz Kopienas priekšrocības principu, ir acīmredzami, ka to nevar piemērot Eiropas Savienības pilsoņiem, uz kuriem attiecas ierobežojumi atsevišķās Eiropas Savienības darba tirgus nozarēs.

Lūdzu, balsojiet par grozījumu par šī jautājuma precizēšanu, lai mēs nenonākam situācijā, kad priekšrocība ir ekonomiskajai migrācijai no trešām valstīm, nevis brīvai kustībai ES dalībvalstu vidū. Jaunajām dalībvalstīm ir loģiska vēlme — nejusties kā ES otrās šķiras locekļiem.

Marianne Mikko (PSE), rakstiski. – (ET) Dāmas un kungi! Zilā karte mazinās vairākas ar darbaspēku un imigrāciju saistītas problēmas. Zilā karte ir tā sauktā „pielabināšanās” cīņā pret nelegālo imigrāciju. Veicinot un stimulējot likumīgu imigrāciju, Eiropas Savienība ne tikai samazinās speciālistu trūkumu, bet arī cilvēku tirdzniecību un nelegālo imigrāciju.

Es atbalstu ideju, ka ir jāpiešķir dalībvalstīm tiesības izlemt, cik kartes tās katru gadu vēlas izsniegt. Tai pat laikā pašreizējās ekonomikas krīzes dēļ mums nevajadzētu kļūt par protekcionistiem. Mums jābūt gataviem uzņemt augsti kvalificētus darba ņēmējus no trešām valstīm. Pašreizējās ekonomikas lejupslīdes dēļ mums nevajadzētu aizvērt durvis talantīgiem cilvēkiem no trešām valstīm.

Mums ir vajadzīga vienota pieeja, lai saglabātu konkurētspēju starptautiskā līmenī. Eiropas Savienības 27 dažādu atļauju sistēma ir šķērslis intelektuālajam darbaspēkam, kas dodas strādāt uz Eiropas Savienību. Vienota sistēma var būt viens no risinājumiem, kas palīdzētu pārvarēt pašreizējo lejupslīdes periodu, nemaz nerunājot par konkurētspējas uzlabošanu gan šobrīd, gan, jo īpaši, nākotnē.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), rakstiski. – (FI) Eiropas Savienībai šobrīd vajag gan vairāk apmācītu, gan mazāk apmācītu darbaspēku no valstīm ārpus ES robežām, un to vajadzēs arī nākotnē. Lai ES varētu konkurēt ar Amerikas Savienotajām Valstīm cīņā par apmācītiem un izglītotiem imigrantiem, Eiropas Savienībai ir jāklūst par pievilcīgāku galamērķi. Darba ņēmēju no citām valstīm mobilitātes veicināšana Eiropas Savienībai ir solis pareizajā virzienā, un tāpēc es gribētu pateikties *Klamt* kundzei par uzteicamo ziņojumu. Zilā kartē veicinātu apmācītu darba ņēmēju no trešām valstīm mobilitāti Eiropas Savienībā.

Taču nevajadzētu pieļaut, ka ES tiek padarīta par vilinošāku darbavietu uz jaunattīstības valstu rēķina. Diemžēl intelektuālā darbaspēka aizplūšana šīm valstīm bieži atņem attīstībai vajadzīgās prasmes un zinātību, un, kad ES izstrādās jaunus noteikumus, tai vajadzētu nopietni ņemt šo problēmu vērā. Tomēr Eiropas Savienībā arī jānotiek aktīvai un pastāvīgai augstākās izglītības attīstībai, pat ja ir vieglāk apmācītus un izglītus cilvēkus iegūt no citām valstīm.

Jaunie noteikumi imigrantiem nedrīkst radīt nekāda veida būtisku nevienlīdzību starp trešo valsti un ES valstspiederīgajiem. Parlamenta striktā profesionāla darbaspēka definīcija radīs pamatu nevienlīdzībai, ja cilvēkiem, kas ierodas no trešām valstīm, tiks noteiktas nesaprātīgas prasības attiecībā uz viņu izglītību un darba pieredzi.

Darbaspēka trūkums apdraud visu Eiropas Savienību, nevis tikai nozares, kurās strādā labi apmācīti darbinieki. Tādēļ Eiropas Savienībai vajadzētu paplašināt sistēmu, lai veicinātu visa veida darbaspēka no trešām valstīm pārvietošanos, nevis paņemt tikai „tortes garnējumu”.

Mihaela Popa (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Demogrāfiskais deficīts un Eiropas Savienības iedzīvotāju novecošana rada risku, ka tiks apdraudēts mūsu darba tirgus, veselības aprūpe un pensiju sistēmas.

Šajā situācijā Zilā kartē būs kā pretsvars ASV Zaļās kartes sistēmai, kas ir guvusi patiesus panākumus, ņemot vērā, ka aptuveni 50 % augsti kvalificētā darbaspēka izvēlas vai nu ASV vai Kanādas tirgu.

Es uzskatu, ka ir būtiski, lai visām mūsu 27 dalībvalstīm būtu vienota imigrācijas sistēma, lai katra Eiropas Savienības dalībvalsts varētu gūt priekšrocības, ko sniedz augsti kvalificēta darbaspēka pievienotā vērtība.

Tikpat svarīgi man šķiet, ka ES nodrošina šiem profesionāļiem pienācīgu atzinību, piedāvājot godīgas un nediskriminējošas algas.

Pirms beigt runu, es tomēr ļoti vēlos pieminēt faktu, ka ES darba tirgus vēl nav pilnībā atvērts darba ņēmējiem no jaunajām dalībvalstīm. Tādēļ mums ļoti jāuzmanās, lai mūsu pieņemtie pasākumi nediskriminētu Eiropas Savienības *de facto* pilsoņus.

Katrin Saks (PSE), rakstiski. – (ET) Mani satrauc divas ar Zilo karti saistītas problēmas.

No Eiropas Savienības skatupunkta raugoties, intelektuālā darbaspēka ieplūšana ir lielisks notikums. Salīdzinot ar Ameriku, Austrāliju vai Kanādu, to speciālistu skaits, kas ierodas mūsu valstīs, ir ievērojami mazāks. Tomēr šāda „pievilināšana” ir pretrunā ar kādu citu mūsu principu, kas attiecas uz faktu, ka migrācijas jautājums ir jārisina globāli un ka ir jāpalīdz trešo valstu ekonomiskajā attīstībā, lai samazinātu migrāciju un jo īpaši nelegālo migrāciju. Gribam to atzīt vai nē, intelektuālais darbaspēks, par kuru sapņojam šeit, ir vajadzīgs trešajās valstīs, lai uzlabotu dzīvi tur.

No Eiropas Savienības perspektīvas, kurā pastāv spēcīga konkurence, protams, būtu izdevīgi iegūt jaunus speciālistus, jo vairāk tādēļ, ka pētījumi liecina, ka to integrācija jaunā sabiedrībā ir daudz vieglāks un ātrāks process. Arī tas nav sekundārs jautājums.

Es saskatu vēl vienu problēmu — ekonomisko grūtību un augošā bezdarba dēļ vēl vairāk saasināsies negatīvā attieksme pret imigrantiem. Es arī baidos par ES iekšējo imigrāciju. Tomēr ceru, ka labējā spārna politisko partiju atbalstītāji to neizmanto un ka ierobežojumi, kas šobrīd attiecas uz atsevišķām dalībvalstīm, tuvākajā laikā tiks atcelti. No tā iegūtu visa Eiropas Savienība.

SĒDI VADA: G. ONESTA

priekšsēdētāja vietnieks

12. Eiropas kosmosa politika – Kosmosa izpētes attīstība (debates)

Priekšsēdētājs. - Nākamais jautājums ir debates par:

- jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā Padomei iesniedza *Pribetich* kungs, par Eiropas kosmosa politiku (B6-0482/2008): kosmosa izpētes attīstība (O-0111/2008) un

- jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā Komisijai iesniedza *Pribetich* kungs, par Eiropas kosmosa politiku (B6-0483/2008): kosmosa izpētes attīstība (O-0112/2008).

Kā Tulūzas iedzīvotājs es ļoti priecājos vadīt šīs debates.

Pierre Pribetich, *autors*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, priekšsēdētāja vietnieka kungs, ministra kungs! „Ir pienācis pēdējais brīdis no jauna iedegt zvaigznes”.

Es gribēju sākt savu runu ar šo rindu no *Guillaume Apollinaire* dzejoļa, lai uzsvērtu, cik svarīgi ir, lai Eiropas Parlaments atjaunotu savu kosmosa politiku.

Vairāk nekā trīsdesmit gadus Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir kopā strādājušas, finansējot, izveidojot un izstrādājot kosmosa politiku. Diemžēl šī politika ir pakāpeniski zaudējusi savu spožumu un mirdzumu.

Taisnība, ka 2003. gadā EK un EKA pamatnolīgumā tika noteikti Eiropas kosmosa politikas pamati. Taisnība arī, ka 2007. gada 22. maijā „Kosmosa padome” ievēroja šī pamatlīguma politisko nepārtrauktību. Taču ar šīs zvaigznes izstaroto gaismu joprojām nepietiek. Eiropas neatkarība, tās nozīme uz starptautiskās skatuves, tās drošība un labklājība — tas viss kopā padara šo būtisko politiku par nepārspējamu trumpi rūpniecības politikā, kas gan nodrošina darbavietas, gan stimulē attīstību; pretencioza politika, lai gūtu ietekmi kultūrā, ekonomikā un zinātnē, kuru nostiprina uz starptautiskās skatuves un kura ir būtisks instruments, kas palīdz sabiedrībai apgūt tai vēlamās zināšanas.

Eiropas Savienības iestāžu trīsstūrī — un, lai nodrošinātu, ka tas nepārvēršas par Bermudu trīsstūrī, — Eiropas Parlamentam Eiropas Savienības pilsoņu vārdā ir jāuzņemas svarīga un lielāka loma šīs politikas izstrādē un definēšanā.

Ir pienācis pēdējais laiks no jauna iedegt zvaigznes. 2008. gada 26. septembrī Padome piedalījās šajā notikumā, un mēs vēlamies atstāt savu nospiedumu šajā politikā. Protams, šī uzruna šeit un tagad Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā tiek teikta ar līdzīgu noskaņu. Lai ietu pa pareizo ceļu, manuprāt, ir būtiski atcerēties kosmosa politikas izveides pamatelementus.

Pirmkārt, jautājums par budžetu. No šī brīža un turpmāk mēs aicinām izveidot speciālu budžeta posteni, lai atspoguļotu un demonstrētu mūsu apņemšanos veidot Eiropas kosmosa politiku.

Kosmosa nozarēm ir vajadzīgs valsts atbalsts, lai varētu palielināt pētījumu un attīstības kapacitāti un, gluži vienkārši, saglabātu ienesību. Starptautiskā konkurence ir spēcīga un nežēlīga.

Kamēr Amerikas Savienotās Valstis, Krievija, Japāna un pat Indija ievērojami palielina kosmosa nozarei paredzēto budžetu un valsts pasūtījumu skaitu, mēs, eiropieši, joprojām meklējam mūsu ambīciju piepildīšanai atbilstošu finansējumu līdzīgi kā citi meklē zudušo laiku.

Tāpēc — kādas iniciatīvas Komisija var uzņemties, lai uzlabotu ieguldījumu Eiropas Savienības kosmosa nozarē, un būtu nevis vienkāršs aktieris, bet spēlētu galveno lomu, reaģējot uz šo augošo vispasaules pieprasījumu visos kosmosa nozares aspektos no paša sākuma līdz beigām?

Otrs aspekts ir jautājums par to lietojumprogrammu stratēģiskajām iespējām, kas, no vienas puses, ir saistītas ar *Galileo* un *EGNOS*, bet, no otras puses, ar valdības prizmu tādas efektīvas struktūras izveidei, ar ko izveido visu Eiropas Savienības kosmosa programmu palielinātās efektivitātes skaidru pārvaldību.

Pēdējais jautājums ir kosmosa izpēte. Kāda ir mūsu Eiropas Savienības kosmosa politikas ilgtermiņa vīzija un kāds ir tās pastāvēšanas iemesls? Ilgstošas kosmosa iekarošanas uzsākšana ir projekts vairākām desmitgadēm, un tam ir vajadzīga gan ilgtermiņa vīzija, gan ambīcijas.

Šeit es saskatu atbalsi no prezidenta *J. F. Kennedy* runas, kurā viņš pievērsa amerikāņu tautas uzmanību jaunām, vēl nešķērsotām robežām. Nenoliedzami šis solis, kas kļuva svēts 1969. gada 21. jūlijā, mūsu civilizācijas tehnoloģijas vēsturē ir visfantastiskākais progressa katalizators visās ar kosmosu saistītajās un pat ikdienišķajās nozarēs.

Sniedziet mums ilgtermiņa vīziju dalībai šajā nāciju veidotajā „koncertā”! Šobrīd mēs atrodamies pie garā ceļa pagrieziena. Eiropas Savienība nav kosmosa politikas krustceles. No šī brīža kosmosa nozarē ir

palielinājušās darbības jomas un pielietojumi. No zinātniskas darbības līdz aizsardzībai — kosmos ietver tik daudzveidīgas un dažādas darbības jomas, kā vides aizsardzība un mazo un vidējo uzņēmumu attīstība.

Pietuvosimies lietotājiem un palielināsim apkopoto datu dzīvotspēju un kvalitāti. Kļūsim par kosmosa tirgus līderiem! Tas ir pienākums, kas mums jāizpilda nākamā paaudžu dēļ — mums ir jānostiprina Eiropas kosmosa politika un jāizdara svarīgas izvēles, lai aizsūtītu orbītā avangardisku un futuristisku Eiropu, kurā dzīvot nākamajām paaudzēm.

Kosmos ir mūsu jaunā Eiropas Savienības robeža. Lielā vēstures grāmata ir atvērta, un tajā ir mulsinoša nodaļa ar tukšām lapām. Eiropai ir jāspēlē nevis parasta lomiņa, bet jāklūst par galvenās lomas atveidotāju. Tādēļ ir pienācis pēdējais laiks no jauna iedegt zvaigznes.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja vietnieka kungs, *Verheugen* kungs, godātie deputāti! *Pribetich* kungs jūsu runa un jautājumi ir ļoti aktuāli un, ņemot vērā, *élan*, ar kuru to virzījāt un papildinājat, būs ļoti grūti jūsu runai līdzināties.

Tie ir ļoti aktuāli, jo, kā jūs norādījāt, kosmos ir kļuvis par visām Eiropas Savienības dalībvalstīm svarīgu instrumentu. Šīs misijas papildina mūsu apgūtās zināšanas gan par zemes novērošanu, gan okeanogrāfiju vai meteoroloģiju ar satelīta palīdzību. Tas arī veicina mūsu ekonomikas attīstību ar satelīttelekomunikāciju un navigācijas palīdzību. Abstraktā, taču būtiskā veidā tas ir kļuvis par neatņemamu mūsdienu dzīves instrumentu.

Kā jūs norādījāt, kosmos ir arī instruments, kas ļauj Eiropas Savienībai vienoties kopējās ambīcijās un veidot Eiropas Savienības identitāti. Tā visa dēļ Francijas prezidentūra pagājušajā jūlijā kopā ar *Valérie Pécresse* organizēja pirmo neoficiālo Eiropas Savienības kosmosa ministru tikšanos Kurū, kas, kā jūs zināt, ir Eiropas Savienības kosmosa stacija. Es zinu, ka Eiropas Parlamentu šajā pasākumā pārstāvēja *Rovsing* kungs, un viņam par to pateicos.

Šī sanāksme mums sniedza iespēju izveidot kopēju redzējumu par Eiropas Savienības kosmosa nozari, kas veidota ap trim galvenajiem Eiropas Savienības kosmosa politikas dalībniekiem — Savienību, Eiropas Kosmosa aģentūru un dalībvalstīm —, vienlaikus atzīstot Eiropas Savienības paaugstināto atbildību. Mēs esam pārliecināti, ka šie trīs dalībnieki kopā padarīs Eiropas Savienību par vienu no vadošajiem spēlētājiem uz starptautiskās kosmosa nozares skatuves.

Lai izstrādātu Eiropas kosmosa politiku, kas sniegtu labumu visiem eiropiešiem, vispirms mums ir jāgarantē visām Savienības dalībvalstīm atvērta un vienlīdzīga piekļuve priekšrocībām, ko sniedz kosmosa nozares darbība. Otrkārt, mums ir jānostiprina pašreizējie kosmosa nozares koordinēšanas mehānismi, Eiropas kompetence un ieguldījumi, ko finansē gan Kopiena, gan starpvaldību, gan valsts avoti. Visbeidzot, ir jāuzlabo kosmosa civilo un aizsardzības programmu sinerģija.

Tādēļ Savienība, Eiropas Kosmosa aģentūra un dalībvalstis nodrošinās, ka piekļuve kosmosam mums sniedz autonomas, dzīvotspējīgas un par vislabāko cenu gūtas priekšrocības, kas ir būtiski attiecībā uz mūsu lielākajiem partneriem. Protams, lai to izdarītu, ir jānostiprina Eiropas Savienības loma Eiropas kosmosa politikas jomā.

Savienībai ir jāapvieno pieprasījums pēc kosmosa lietojumprogrammām, jāapzina lietotāju prasības, lai noteiktu prioritātes un parūpētos par pakalpojumu pastāvību. Mēs arī esam izstrādājuši Eiropas mēroga instrumentus un Kopienas finanšu plānus, lai ņemtu vērā kosmosa nozares raksturīgākās iezīmes, jo īpaši attiecībā uz turpmākajām finanšu perspektīvām.

„Kosmosa padome”, kas satikās 26. septembrī, panāca iespēju sūtīt orbītā, ja drīkstu tā teikt, un apstiprināt divu galveno programmu — *Galileo EGNOS* un *GMES* — nozīmi. Runājot par *Galileo EGNOS*, Eiropas Savienība var sevi apsveikt ar to, ka ir parakstījusi ievērojamu skaitu sadarbības nolīgumu ar trešām valstīm, piemēram, Amerikas Savienotajām Valstīm, Ķīnu, Izraēlu, Dienvidkoreju, Ukrainu un Maroku.

Šī pati Padome 26. septembrī uzsvēra, ka ir svarīgi palielināt Komisijas, Eiropas Kosmosa aģentūras un dalībvalstu sadarbību pētniecības un izstrādes jomā, jo īpaši saistībā ar satelītu navigācijas sistēmām.

Attiecībā uz programmu *GMES* — ir paredzēts, ka 1. un 2. decembrī gaidāmajās Padomes sanāksmēs tiks noteiktas piemērojamās vadlīnijas un Eiropas Savienības un dalībvalstu partnerības nosacījumi, kā arī tiks paredzēti normatīvie priekšlikumi, ar ko līdz 2009. gada beigām programmām piešķirs oficiālu statusu. Jau tagad varu informēt, ka Padome uzskata, ka, lai šī programmas attīstība noritētu veiksmīgi, ir jāsaģlabā uz sabiedrisko labumu balstīta pieeja. Papildus tam ir ātri jāizveido datu politika.

Visbeidzot, ir jānosaka četras prioritātes, kuras uzskaitīja arī *Pribetich* kungs — pirmā prioritāte attiecas uz kosmosu un klimata pārmaiņām, ņemot vērā to, ka kosmosa lietojumprogrammu ieguldījums šajā jomā ir unikāls. Otrā prioritāte ir kosmosa nozares darbību ieguldījums Lisabonas stratēģijas īstenošanā. Trešā prioritāte attiecas uz kosmosu un drošību, kā arī nepieciešamību uzraudzīt un novērot Eiropas kosmosa infrastruktūras un kosmosa atkritumus Eiropas Savienības mērogā. Visbeidzot, ceturtā prioritāte ir kosmosa izpēte, tā ir politiska un planetāra politika, un Eiropas Savienībai ir jārikojas, ievērojot vispasaules programmu.

Šajā sakarā Eiropai ir jāizstrādā kopējs redzējums un ilgtermiņa stratēģiskais plāns un palielinātas starptautiskās sabiedrības ietvaros jāveido arī vajadzīgais politiskais dialogs ar citām valstīm; saistībā ar to Padome ļoti priecājas par Komisijas paziņojumu, ka tā 2009. gadā organizēs augsta līmeņa politisko konferenci par vispasaules ilgtermiņa redzējumu kosmosa izpētes jomā.

Un tā, priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, šis atjaunotais redzējums par Eiropas kosmosa politiku liecina par jaunu dalībvalstu apņemšanos, par apņemšanos, kas, lai varētu īstenot vēl nepieredzētas Eiropas ambīcijas, — es nešaubs — atbalsosies jūsu Parlamentā.

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Esmu ļoti pateicīgs *Pribetich* kungam par man doto iespēju runu par ļoti tehnisku tematu sākt ar rindu no mana mīļākā franču dzejnieka *Guillaume Apollinaire* dzejoļa: „*Il est grand temps de rallumer les étoiles*”. Es uzskatu, ka Francijas prezidentūra jau ir spērusi būtiskus soļus ceļā uz to, lai piešķirtu Eiropas kosmosa politikai tādu nozīmi, kāda tai patiesi pienākas.

Pēdējo gadu laikā esam panākuši ievērojamu progresu, un pirmoreiz mums ir Eiropas kosmosa politika, kuras mums agrāk nebija. Mums ir struktūra kopējai Eiropas politikai, kurā koordinatora loma ir Komisijai. Esam panākuši augsta līmeņa vienošanos par Eiropas kosmosa politikas stratēģisko, ar vidi saistīto un ekonomisko nozīmi. Neviens pret to neiebilst. Es vēlos īpaši uzsvērt Eiropas Kosmosa padomes sanāksmi jūlija beigās Kurū, Franču Gviānā, kur pirmoreiz kļuva skaidrs, ka Eiropa ir gatava jaunam lidojumam kosmosā.

Mums arī ir izdevies parādīt, ka Eiropas kosmosa nozare ir ļoti konkurētspējīga. Ja salīdzinām naudas summu, ko Eiropa var tērēt kosmosa nozares darbībai, ar summu, ko izdod mūsu draugi amerikāņi, mums ir labas pozīcijas. Eiropai ir vadošā loma satelītu tehnoloģiju un nesējraķešu tehnoloģiju jomā. Mums ir labākās nesējraķešu sistēmas pasaulē. Kurū mums ir tāda infrastruktūra, kādu citur pasaulē neatrast. Mūsu ieguldījums Starptautiskajā kosmosa stacijā kosmosa laboratorijas veidā demonstrē Eiropas Savienības kosmosa tehnoloģiju augsto līmeni. Mani arī ļoti iepriecina, ka EKA ir veikusi vairākas veiksmīgas izpētes ekspedīcijas mūsu saules sistēmā, ko citām valstīm nav izdevies īstenot.

Mums, eiropiešiem, nav pilnīgi nekāda iemesla slēpties aiz citu mugurām. Eiropas Komisijas un EKA sadarbība ir lieliska, un darba sadale norit veiksmīgi. Ņemot vērā šo efektīvo sadarbību, nav ne mazākā iemesla apsvērt iespēju ieviest šajā jomā struktūru pārmaiņas.

Taču pastāv problēmas, kas mums joprojām jārisina. Mums kā eiropiešiem nav neatkarīgas piekļuves kosmosam. Mēs nevaram aizsūtīt cilvēkus kosmosā vai atvest tos atpakaļ. Mums jānolemj, vai mēs gribam vai negribam ilgtermiņā būt neatkarīgi no citiem. Es nevēlos no jums slēpt savu viedokli. Eiropas Savienībai ir vajadzīgi neatkarīgi un droši līdzekļi piekļuvei kosmosam. Mums arī jāapsver, kādā veidā jānotiek nākamajām lielajām saules sistēmas izpētes misijām. Manuprāt, nākamās liela mēroga misijas var uztvert tikai kā uzdevumus, ko īsteno visas cilvēces interesēs. Mums ir jāizvairās no visa veida nacionālas un reģionālas konkurences. Jebkurā gadījumā mūsu politikas mērķis ir sasniegt augstāko iespējamo sadarbības līmeni. Tas būs temats konferencē, par kuru tikko runāja *Jouyet* kungs un kuru nākamgad organizēs Komisija.

Lai panāktu, ka tas ir skaidrs visiem, mēs vēlamies apspriest, kāda būs nākamās lielā misija, kas pārsniedz tīri tehnisku uz kosmosu balstītu tehnoloģiju pielietojumu. Kāda ir nākamā liela mēroga misija, nākamais lielais mērķis, kas apmierinās cilvēcisko vēlmi izpētīt kosmosu? Uz kosmosu balstīta tehnoloģija ir pilnīgi nepieciešama mūsu civilizācijai, mūsu drošībai un mūsu ekonomikai. Tikai iedomājieties par visām mūsu saziņas tehnoloģijām vai finanšu tirgiem, kas vispār nefunkcionētu, ja nebūtu satelītu.

Tiesa, ka šai politikai ir vajadzīgs spēcīgs drošības elements. Mēs nemēģinām to ignorēt. Mums ir izdevies izveidot regulāru un strukturētu dialogu starp Padomi un Komisiju, kurā piedalās arī Eiropas Aizsardzības aģentūra un ES Satelītu centrs. Šis dialogs ir izveidots, lai uzlabotu ar civilo jomu, drošību un aizsardzību saistīto kosmosa nozares darbību koordinēšanu.

No vides perspektīvas sistēma GMES (Vides un drošības globālais monitorings), kas šobrīd tiek izstrādāta, ir Eiropas reakcija uz vispasaules vides krīzi. Šī sistēma mums nodrošinās datus un informāciju, kas mums vajadzīgi, lai varētu tālredzīgi strādāt un reaģēt katastrofu gadījumos. Protams, abi mūsu galvenie projekti

— *GMES* un *Galileo* — ir būtisks ieguldījums Lisabonas stratēģijas īstenošanā, nodrošinot Eiropas Savienībā spēcīgu rūpniecisko un tehnoloģisko pamatu uz kosmosu balstītām lietojumprogrammām.

Runājot par *GMES*, es ļoti priecājos, ka varu jums pastāstīt, ka tikai pirms dažām dienām Komisija pēc mana ieteikuma pieņēma paziņojumu, kas ir saistīts ar finansējuma organizēšanu un jautājumiem par sadarbību ar *GMES*. Pēc pāris dienām to izskatīs Konkurences padome. Ir pareizi sacīt, ka *GMES* ir uz pareizā ceļa. Ir sākušies pirmie demonstrācijas projekti un, cik redzu, mēs spēsim ievērot grafiku. Mēs esam panākuši pilnīgu vienošanos ar EKA par *GMES* uz kosmosa balstīto infrastruktūru. EKA jau ir panākusi ievērojamu progresu šai sistēmai vajadzīgo Eiropas Savienības satelītu izstrādē, tāpēc izredzes ir labas.

Tomēr joprojām pastāv viens risināms jautājums. Kopienas budžets nodrošina pētniecības finansējumu tikai *GMES*. Mums nav darbības fondu. Nākamgad mums pirmoreiz vajadzēs nedaudz finansējuma darbībai, un tas jau ir saskaņots ar budžeta iestādi. Taču mums ir jāatrod ilgtermiņa risinājums, jo ir skaidrs, ka *GMES* nav sistēma, kas finansēs savu darbību. Tā radīs ienākumus, taču tiek nekad nenosegs izmaksas. *GMES* ir Eiropas Savienības infrastruktūras projekts, un tā mums tas jāuztver, lai nodrošinātu ilgtermiņa finansējuma pieejamību.

Nākamgad mēs izstrādāsim precīzu grafiku un rīcības plānu turpmākai *GMES* iniciatīvas īstenošanai. Rezumējot, 2009. gadā Komisija iesniedza priekšlikumu *GMES* sākotnējās īstenošanas 2011. gadā finansēšanai, ņemot vērā detalizēto ietekmes novērtējumu un izmaksu un ieguvumu analīzi.

Galileo jau ir apspriesta. Vienkārši vēlos teikt, ka efektīvas iestāžu sadarbības rezultātā programmām *Galileo* un *EGNOS* tagad ir stabils tiesiskais pamats, un tās var sākt darboties. *Galileo* un *EGNOS* īstenošana arī ir daļa no plāna, taču, protams, mums jānoskaidro, vai nozare spēs īstenot regulā par GNSS noteikto prasību pabeigt sistēmu *Galileo* līdz 2013. gadam. Tas kļūs skaidrs konkursa procedūras laikā.

Es vēlos mudināt Eiropas kosmosa nozari izmantot ievērojamo iespēju, ko sniedz *Galileo*, pēc iespējas ciešāk sadarboties ar mums un mobilizēt visus savus resursus. *Galileo* mums ir viens no svarīgākajiem — ja ne vissvarīgākais — rūpniecības politikas projektiem, un mums jānodrošina tā veiksmīga darbība.

Tas ietver rezolūcijā aizskartos jautājumus, piemēram, jautājumu par konkurenci, kas rodas saistībā ar starptautiskās uzņēmējdarbības praksi un valstu iepirkumu tirgiem. Tiesa, kosmosa nozarē iepirkumus reglamentē dažādi starptautiski noteikumi. Prakse atšķiras atkarībā no tā, vai iepirkums attiecas uz pakalpojumiem vai precēm, un, pats galvenais, no tā, kuras valstis ir parakstījušas saistošos nolīgumus. Piešķirot līgumus par *Galileo* īstenošanas posmu, Komisija ir strikti piemērojusi savstarpīguma principu, un mēs ceram, ka tas ir sekmējis sarunas ar trešām valstīm par tirgu atvēršanu.

Pēdējais jautājums, un esmu ļoti pateicīgs, ka Padome to ir apsvērusi, ir par maza un vidēja lieluma uzņēmumu iesaistīšanu Eiropas kosmosa nozares darbībā. Man tas ir ļoti svarīgi, jo kosmosa nozarē ir tikai daži liela mēroga dalībnieki no Eiropas Savienības. Tikai saujiņa Eiropas Savienības valstu patiešām var piedalīties kosmosa nozarē. Taču ieguldījumu sniedz arī daudzas citas dalībvalstis, un es ļoti priecājos redzēt, ka vairākās dalībvalstīs un jo īpaši jaunajās dalībvalstīs pieaug specializētu kosmosa tehnoloģiju izstrāde, ko veic maza un vidēja lieluma uzņēmumi, kas nodrošina bieži vien ārkārtīgi sarežģītus un modernus produktus un pakalpojumus. Tādēļ ir svarīgi panākt, lai maza un vidēja lieluma uzņēmumiem tiktu piešķirta pareiza lielu projektu pasūtījumu proporcija. Šīs proporcijas noteiktais apjoms ir 40 %, un Komisija darīs visu, kas ir tās spēkos, lai nodrošinātu šīs proporcijas ievērošanu.

Šis nav tikai ekonomisks jautājums, tas ir politisks, jo ļaus mums nodrošināt, ka ar kosmosu saistītās darbības Eiropā neuzskatīs tikai par dažu lielo ES valstu privilēģiju, bet uztvers kā procesu, kurā ir iesaistītas un no kura gūst labumu visas 27 dalībvalstis.

Etelka Barsi-Pataky, PPE-DE grupas vārdā. – (HU) Paldies par man doto vārdu, priekšsēdētāja kungs. Mūsu parlamentārā lēmuma nosaukums ir „Kosmosa izpētes attīstība”. Dāmas un kungi, Eiropas Savienības vidusmēra pilsonis vienā dienā izmanto 50 satelītus. Kosmosa izmantošana gluži nemanāmi ir kļuvusi par ikdienas dzīves daļu. Jājautā, vai Eiropas Savienība šajā procesā var sadarboties, vai tā var aktīvi veidot kosmosa izmantošanu?

Ir jāzsaka dažas piezīmes. Kosmoss ir mūsu kopējais un globālais resurss. Tādēļ starptautiskā sadarbība Eiropai ir vissvarīgākā. Taču Eiropas Savienības dalība var būt jēgpilna tikai tad, ja tā ir kļuvusi autonoma politiskā, tehnoloģiskā un ekspluatācijas ziņā. Tādējādi šis jautājums attiecas uz Parlamentu.

Vispasaules finanšu un jau daļēji arī ekonomiskās krīzes situācijā mēs tagad skaidri redzam, ka moderno tehnoloģiju iniciatīvas, piemēram, kosmosa izmantošana, ir ievērojama mūsu konkurētspējas priekšrocība.

Turklāt, ņemot vērā grūtības, ar ko saskaramies, un ar tām saistītos risināmos uzdevumus, mēs arvien vairāk paļaujamies uz kosmosa tehnoloģijām, piemēram, lai izprastu un uzraudzītu klimata pārmaiņas vai garantētu drošību, izmantojot aizsardzības līdzekļus, arvien regulārāk notiekošo katastrofu novēršanu vai visplašāko saziņas un navigācijas pakalpojumu nodrošinājumu.

Tādējādi mēs šeit risinām stratēģiskus jautājumus. Eiropas Parlaments vēlas šajā procesā spēlēt konstruktīvu lomu, galvenokārt veicinot strukturētu ES un valdības iestāžu dialogu. Mūsuprāt, tas visām dalībvalstīm nodrošinās iespēju piedalīties un iegūt atvērtu un godīgu piekļuvi.

Mūsu kopējais Eiropas projekts *Galileo* daudzējādā ziņā bija celmlauzis. Pieminēšu tikai dažus aspektus — tas izveidoja Iestāžu *Galileo* komitejas darbības modeli, lai veidotu ciešāku sadarbību, un lielāku projektu gadījumā mēs varējām nodrošināt kopēja finansējuma paredzēšanu Kopienas budžetā. Tomēr tas ir tikai sākums. Programma *Galileo*, kā minēja komisārs *Verheugen*, nodrošināja maza un vidēja lieluma uzņēmumu dalību, jo tagad mēs zinām, ka „progresīvo tehnoloģiju” uzņēmumi vislabāk spēj paveikt lieliskas lietas moderno tehnoloģiju pasaulē.

Eiropas Tautas partija un Eiropas demokrāti ir izstrādājuši neskaitāmus priekšlikumus, kas daļēji attiecas uz mūsu rūpniecības politiku, kurā mums joprojām vēl daudz jāizdara, lai tā varētu kalpot par stabilu pamatu. Turklāt mums ir jānostiprina sava loma pētniecībā un izstrādē. Pie tam šīm zināšanām ir arī būtiska nozīme aizsardzības un drošības politikā. Tādējādi Eiropas kosmosa politika kļūs par Eiropas Savienības identitātes daļu. Paldies par iespēju izteikties.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), PSE grupas vārdā. – (RO) Satelītu navigācijas sistēmas un uz satelītiem balstīti telekomunikāciju tīkli, pakalpojumi un lietojumprogrammas ir instrumenti, kuros ir vajadzīgi Eiropas Savienībai ieguldījumi.

Pētniecība ir viens no svarīgākajiem pīlāriem, uz ko balstīta Lisabonas stratēģija. Programma *GALILEO* ir viens no Eiropas Savienības pētniecības prioritārajiem projektiem, ņemot vērā tā iespējamo izmantošanu satiksmes pārvaldībā, klimata pārmaiņu ietekmes uzraudzībā un iespēju iesaistīties tādās situācijās, kas ietver nelaimes gadījumus un dabas katastrofas.

Pagājušajā gadā Eiropas Parlamentam kopā ar Komisiju un Padomi izdevās identificēt finansējuma avotus projektam *GALILEO*, ko uzskatīja par vienu no Eiropas Savienības stratēģiskajiem projektiem. Es vēlos uzsvērt, cik svarīgi ir izstrādāt ar kosmosu saistītu rūpniecības politiku.

Es arī gribētu jums atgādināt, ka regulā par *GALILEO* ir noteikti kritēriji maza un vidēja lieluma uzņēmumu iesaistīšanai Eiropas Savienības ar kosmosu saistītajā rūpniecības politikā. Ir pienācis laiks, kad Eiropas Savienībai jāizstrādā kopējs redzējums un stratēģiska plānošana par kosmosa izpēti.

Anne Laperrouze, ALDE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Šķiet, mēs visi esam vienprātīgi par faktu, ka kosmosa politika ir kļuvusi par būtisku mūsu sabiedrības nākotnes sastāvdaļu.

Šajā jomā mēs varētu apvienot trīs svarīgas jomas — drošību un aizsardzību, aizsardzību pret vides krīzēm un jauna veida pakalpojumu sniegšanu cilvēkiem.

Jā, dāmas un kungi, mums kā eiropiešiem ir jāatzīst, ka kosmos kļūst par stratēģisku aizsardzības dimensiju. Es zinu, ka daži kolēģi deputāti tam nepiekrīt. Jā, ir jānodrošina planētas novērošana ilgtermiņā, lai pētītu tās lēnās un dinamiskās pārmaiņas un jo īpaši tās pārmaiņas, ko izraisa cilvēku darbība, kas ietekmē vispasaules klimatu, dabas resursus un bioloģisko daudzveidību.

Tai pat laikā daudzām valsts politikas grupām un ekonomiskajām darbībām ir vajadzīga informācija un prognozes, ko sniedz uz kosmosu balstītas novērošanas sistēmas. Pasaules *GEO* procesā īpaša nozīme šajā jomā ir Eiropas Savienības *GMES*. Jā, politikai attiecībā uz kosmosu ir arvien lielāka ietekme uz zinātniskajiem pētījumiem, tehnoloģisku inovāciju un pāri visam radošu ideju stimulēšana. Šajā ziņā kosmosa un planetārās izpētes programmām no šī brīža būs būtiska loma.

Telefonija un televīzija, GPS un arī laikapstākļu prognozēšana vai pat medicīniskā aprūpe no liela attāluma ir pamatīgi mainījušas mūsu dzīvi. Mēs vairs nespējam iedomāties, kas notiktu, ja satelīti pārstātu darboties.

Kosmosa tehnoloģiju jomā gūtā pieredze — lielākoties pateicoties raķešu saimes *Ariane* panākumiem — pati par sevi attaisno reālas Eiropas Savienības kosmosa politikas īstenošanu. Lai īstenotu mūsu vēlmi pēc neatkarības, būs jāpanāk ne tikai laba pārvaldība, bet arī, protams, jāatrod labs finansējums.

Noslēdzot runu, ka Eiropas Savienības īstenotā kosmosa politika demonstrēs tās vēlmi vai nu turpināt būt svarīgam aktierim uz pasaules skatuves, taču tādām, kura loma vairāk vai mazāk tiek pielīdzināta partnera lomai, vai arī būt spēcīgai Eiropas Savienībai — nozīmīgam pasaules pārvaldības dalībniekam, kas spēj risināt lielākās problēmas, kas skar cilvēces nākotni.

Patrick Louis, IND/DEM grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Kad biju Transporta komitejas referents, mana attieksme pret projektu *Galileo* bija pilna entuziasma.

Šodien redzam, ka šis svarīgais projekts ir iestidzis purvā, kur to iegrūdusi mūsu iestāžu varenība un tehnokrātiskais inertums. Ikreiz, kad Savienība noraidīja dalībvalstu brīvu un daudzveidīgu sadarbību, tā sterilizēja privātas iniciatīvas, palielināja izmaksas un aizkavēja konkurējošu, kompetentu un saskaņotu konsorciiju rašanos. Taču ikreiz, kad valstis apvienojās brīvprātīgi, projekti izdevās.

Taču šajā jomā, tāpat kā citās, mūsu iestāžu loma ir vienkāršs aizstājējs, kas vēlas visu vadīt, lai gan mums nedaudz vajadzētu būt galvotājiem. Mums jāpatur prātā viena lieta — risinot jautājumus par kosmosu, Eiropas Savienībai pirmām kārtām ir jāstāv ar abām kājām uz zemes.

Giles Chichester (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Mans bērnības sapnis bija kļūt par vienu no pirmajiem cilvēkiem kosmosā — uzdrošinos teikt, ka daudziem bērniem bija tāpat — un kad es izaugu, 1969. gadā mani iedvesmoja attēli, ko saņēmām no projekta, ar ko īstenoja nolaišanos uz mēness, jo īpaši attēls televīzijā, kur redzama Zeme no kosmosa. Tagad kosmoss ziņu virsrakstos figurē mazāk, taču šī nozare ir ārkārtīgi nozīmīga visu to iesaistīto dēļ, ko minēja pārējie kolēģi, un es atzinīgi vērtēju Eiropas Savienības uzticību kosmosa politikai.

Pirms gada es apmeklēju NASA Godarda centru Vašingtonā un pavisam nesen biju EKA — Eiropas Kosmosa aģentūras — centrā Romā, un man attēli, kuros viņi var parādīt darbu, ko dara, padara kosmosu vēl aizraujošāku nekā agrāk. Patiesībā, jo vairāk cilvēku šos attēlus redzēs, jo iespējamāka ir kosmosa izpētes attīstība. Taču tie man arī no jauna parādīja kosmosa izmantošanas nozīmi zinātnē, pētniecībā un ekonomikā, kā arī satelītu un to palaižu nozīmi.

Komisāra kungs! Man ir darītas zināmas satelītu operatoru bažas par nepieciešamību ievērot starptautiskus nolīgumus attiecībā uz izmantošanas spektru un satelītu pēdas. Pastāv bažas, ka, ja tiks paciesta starptautisko nolīgumu pārkāpšana, tos pārkāps arī citi reģioni. Man šķiet, ka efektīva kosmosa izmantošana ir būtiski atkarīga no kopīgi izstrādātu tiesību aktu un principu ievērošanas, tādēļ es ceru, ka Komisija mūs un viņus var šajā jautājumā nomierināt. Mums ir daudz labu stāstu par sasniegumiem un izredzēm kosmosā.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, *Pribetich* kungs! Manuprāt, jūsu priekšlikums ir ļoti visaptverošs un līdzsvarots. Tādēļ vēlos jūs apsveikt ar to, ka padarījāt gaismu spēcīgāku, lai mēs varētu labāk saskatīt zvaigznes.

Eiropas Savienībai nenoliedzami ir jābūt atbildīgai par Eiropas Savienības politisko centienu kosmosa jomā definēšanu, izmantojot kosmosa nozari Eiropas Savienības iedzīvotāju un ekonomikas labā un garantējot neatkarīgu un uzticamu piekļuvi šai jomai.

Mani arī iepriecina Padomes septembra secinājumi, kuros pausta noderīga politiskā apņemšanās izstrādāt Eiropas kosmosa politiku.

Prioritātēm noteikti ir jābūt laicīgai programmu *Galileo* un *EGNOS*, kā arī programmas „Vides un drošības globālais monitorings” īstenošanai, kas palīdzēs novērtēt un īstenot Eiropas politikas, kas ietekmē vidi.

Attiecībā uz finansējumu mums ir jāatrod instrumenti, kas ir piemēroti Eiropas kosmosa politikai, kura papildus Septītajā pamatprogrammā norādītajām priekšrocībām, veicinās plānošanu vidējā laika posmā un ilgtermiņā. Iespējamā īpašas sadaļas iekļaušana budžetā apliecinās Eiropas Savienības apņemšanos īstenot šo politiku un palielinās tās skaidrību un pārredzamību, gaidot Lisabonas līguma nosacījumu stāšanos spēkā.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Es ļoti priecājos, ka izstrādājam savu kosmosa programmu, sadarbojoties ar Krieviju. Taču mums jāatceras, ka aizkulisēs ir vēl viens partneris, ar kuru mums jāizveido sadarbība — Ukraina. Labākās Padomju Savienības raķetes tika uzbūvētas Ukrainā. Tās potenciāls šajā jomā ir milzīgs. Es domāju, ka mums tas ir jāatzīst un jāizmanto kopēju ieguvumu vārdā.

Mans otrs komentārs attiecas uz programmu *Galileo*. Mums jāatceras, ka šī programma var un tai vajadzētu būt īpaši nozīmīgai mūs militārajās darbībās, kā arī mūsu militārajās misijās. Būtiski, ka šīs sistēmas

izmantošana militāriem nolūkiem ir pienācīgi jāaizsargā, lai panāktu, ka pārējie programmas dalībnieki — visvairāk ar to domāju Ķīnu — neprastu un nespētu to bloķēt.

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, pirms dot vārdu Padomei, es gribētu pievērst jūsu uzmanībai, ka trīs šā Parlamenta deputāti ir dzimuši 5. augustā — tā teikt, *Neil Armstrong* dzimšanas dienā. Viens no viņiem esmu es, tādēļ es par šo faktu zinu. Es ļaušu jums par to padomāt, kamēr klausāties Padomē.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Mani tas nemaz nepārsteidz, un es ļoti priecājos par jums, jūs esat tā cienīgs!

Priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja vietnieka kungs, godātie deputāti! Es runāšu ļoti īsti, jo daudz kas jau ir pateikts.

Pirmkārt, jūsu runas un debates liecina par šī Parlamenta mobilizēšanos jautājumā par Eiropas kosmosa politiku. Mēs meklējam vienojošu Eiropas projektu. Mēs meklējam Eiropas Savienības projektus, kas patiesi stimulē un nodrošina, ka eiropiešu jaunās paaudzes var piedalīties šajā unikālajā piedzīvojumā.

Mēs, kā tika uzsvērts, meklējam projektus, kuru mērķis ir uzlabot mūsu pilsoņu praktisko dzīvi. Mēs meklējam projektus, kuru patiesais mērķis ir palielināt konkurētspēju, apvienot dažādus Eiropas rūpniecības partnerus un atbalstīt darbību šī depresijas perioda laikā. Mēs meklējam projektus, kuru mērķis ir uzlabot pētniecības, izstrādes un inovāciju nozares. Mēs meklējam projektus — lai būtu patiesi visaptveroši —, kas padara Eiropas Savienību redzamāku, padara to par globālu dalībnieku un nodrošina ietekmi, risinot globālos izaicinājumus, kas mūs gaida, neatkarīgi no tā, vai tā būtu cīņa pret klimata pārmaiņām, attīstības jautājumi vai stratēģiskais līdzsvars attiecībā ar mūsu pārējiem partneriem.

Es uzskatu, ka jūsu debates mums skaidri parāda, ka mēs nekādā gadījumā nedrīkstam mazināt savus centienus. Gluži otrādi, mums jāapvieno visi mūsu līdzekļi, visas mūsu sadarbības iespējas darbam pie vissimboliskākā Eiropas Savienības projekta — Eiropas kosmosa politikas.

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es pateicos par šo debašu laikā pausto plašo atbalstu Eiropas kosmosa politikai. Es ļoti vēlētos, lai šo plašo atbalstu izrādītu, kad tiks veidots finansiālais pamats pastāvīgai un ilgstošai Eiropas klātbūtnei kosmosā. Es gribētu pievērst jūsu uzmanību faktam, ka mūsu konkurenti neatpūšas un nesēž rokas klēpī salikuši. Citi pasaules reģioni jau ir mums tālu priekšā attiecībā uz redzējumu par turpmāko rīcību. Ja mēs nespēsim identificēt jaunus projektus un izstrādāt jaunas tehnoloģijas, mēs nevarēsim saglabāt vadošās pozīcijas uz kosmosu balstīto lietojumprogrammu jomā, jo mums vienkārši nebūs vajadzīgā zinātnes un pētniecības pamata.

Tādēļ vēlos atkārtot, ka esmu ļoti pateicīgs, ka tas viss šodien tika skaidri norādīts. Ja spēsim strādāt kopā, lai palielinātu informētību, mēs varēsim visiem Eiropas Savienības pilsoņiem stāstīt stāstu, uz ko atsaucās *Chichester* kungs, stāstu, ka Eiropas kosmosa projekti var būt iemesls, lai mēs apvienotos.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

13. Nepieciešamība Konvencijai par kasešu munīcijas aizliegumu stāties spēkā līdz 2008. gada beigām (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir debates par Padomei paredzēto mutisko jautājumu (B6-0481/2008), ko Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupas vārdā uzdeva *A. Beer*, Sociāldemokrātu grupas Eiropas Parlamentā vārdā — *A. M. Gomes*, Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas vārdā — *A. Neyts-Uyttebroeck* un *E. Lynne*, Nāciju Eiropas grupas vārdā — *Ģ. V. Kristovskis*, Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku grupas vārdā — *T. Pflüger* un *G. Zimmer*, Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu vārdā — *S. Zappalà*, par nepieciešamību Konvencijai par kasešu munīcijas aizliegumu stāties spēkā līdz 2008. gada beigām (0-0110/2008/red. 1).

Angelika Beer, autore. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, 2008. gada 3. decembrī Oslo mēs beidzot varēsim parakstīt konvenciju, kas aizliedz kasešu munīcijas izmantošanu. Šo konvenciju Dublinā pieņēma 107 valstis un apsolīja to parakstīt. Divas nedēļas pirms konferences mēs vēlamies aicināt valstis visā pasaulē pildīt savu solījumu, parakstīt konvenciju un, pats galvenais, to drīzumā ratificēt.

Karš Kaukāzā un fakts, ka kasešu munīciju lietoja gan Gruzija, gan Krievija, rada problēmas arī mums. Mēs vairs nedrīkstam zaudēt laiku. Mēs liekam lielas cerības uz Eiropas Komisiju un Padomi. Mēs ceram, ka visas

Eiropas Savienības dalībvalstis 3. decembrī parakstīs šo konvenciju, īpaši tās Eiropas valstis, kas vēl joprojām vilcinās, — Grieķija, Latvija, Polija, Rumānija un Kipras Republika.

Mēs sagaidām, ka Eiropas Savienība, kā daļu no ANO Konvencijas par atsevišķiem konvencionālajiem ieročiem (CCW), turpinās īstenot kampaņu par juridiski saistošu aizliegumu attiecībā uz kasešu munīcijas izmantošanu. Mēs vienprātīgi nosodām ASV, Krievijas un Ķīnas neizprotamo mēģinājumu nesenajā Ženēvas konferencē CCW ietvaros legalizēt kasešu munīcijas izmantošanu.

Nākotnē mēs vēlētos izvērtēt sinerģiju un saikni starp gaidāmo Oslo konvenciju un Otavas līgumu, kas aizliedz kājnieku mīnas. Mūsu rezolūcija būs aicinājums Komisijai, lai tā piešķirtu lielāku finansējumu — ievērojami lielāku finansējumu — kasešu munīcijas likvidēšanai un to cilvēku aizsardzībai, kas dzīvo šāviņu piesārņotos apvidos. Tas attiecas uz Libānu, Balkāniem un citiem karadarbības skartajiem reģioniem. Šajā ziņā mums nav stabila finansējuma avotu, taču tā nedrīkstētu būt. Ja mēs šo jautājumu uztveram nopietni, tad Komisijai ir jāatrod veids, kā to finansēt.

Savas grupas vārdā es atkārtoti vēlētos uzsvērt, ka mūsu mērķis ir juridiski saistošs aizliegums izmantot, uzkrāt un ražot šos nehumānos ieročus, kas gadu desmitiem ir radījuši ciešanas tiem civiliedzīvotājiem, kas dzīvo karadarbības skartajos apgabalos.

Es vēlreiz vēlētos skaidri norādīt, ka šo ieroču izmantošana, arī tajās valstīs, kurās darbojas Eiropas Savienības policija un militārie spēki, piemēram, Afganistānā, Bosnijā un Kongo Demokrātiskajā Republikā, rada apdraudējumu ne vien mūsu misijai, bet arī iedzīvotājiem.

Ana Maria Gomes, autore. – (PT) To 107 valstu vadītāji, kas šā gada maijā pieņēma Konvenciju par kasešu munīcijas aizliegumu, 3. decembrī tiksies Oslo, lai to parakstītu. Datuma — 3. decembra — izvēle nav nejauša. Šajā pašā datumā 1997. gadā Otavā parakstīšanai tika nodota Konvencija par kājnieku mīnu aizliegumu. Šiem dokumentiem kopīgs ir ne tikai parakstīšanas datums. Diemžēl nevienam no šīm konvencijām neatbalsta tādas valstis kā ASV, Ķīna, Indija, Irāka, Pakistāna, Krievija un Izraēla, kas pārstāv lielu daļu cilvēces.

Oslo konvenciju apsprieda Dublinā, un 22 no 107 valstīm, kas ir gatavas to parakstīt, ir Eiropas Savienības dalībvalstis. Mēs ceram, ka Kipra, Polija, Rumānija, Latvija un Grieķija drīzumā atteiksies no savām šaubām, tādējādi ļaujot Eiropas Savienībai demonstrēt vienotu nostāju, vēršoties pret šiem ieročiem, kas nešķirojot nogalina un sakropļo cilvēkus.

Šo ieroču izmantošana ir ne tikai amorāla, bet arī aizvien nelietderīgāka no militārā viedokļa. Eiropas Aizsardzības aģentūra savā „Ilgtērmiņa redzējuma ziņojumā Eiropas aizsardzības spēju un kapacitātes vajadzībām”, skaidro, ka

„ir ļoti nopietni jāapsver nevadāmās munīcijas, kā arī kasešu bumbu, mīnu un citu neprognozējamās darbības ieroču lietderība nākotnē”.

(PT) Eiropas militāro spēku, kā arī citu vienību darbība aizvien vairāk noris starp civiliedzīvotājiem, un tā aizvien retāk ir vērsta uz viegli identificējama ienaidnieka iznīcināšanu. Tādējādi kasešu munīcija ir ne tikai nesavienojama ar humānajām tiesībām, bet arī tās izmantošana ir ierobežota. Starptautiskās tiesības, morālie imperatīvi un viselementārākā militārā loģika apstiprina steidzamo vajadzību likvidēt šos ieročus. Tāpēc ir būtiski nodrošināt Oslo konvencijas vispārēju ratifikāciju.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, autore. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs! Savas grupas vārdā es izteicu atbalstu šim jautājumam, uz ko jāsniiedz mutiska atbilde, jo pašsaprotamu iemeslu dēļ mēs vēlamies paust nosodījumu kasešu bumbu un munīcijas izmantošanai un atbalstīt to dalībvalstu nostāju, kas ir pievienojušās konvencijai, kurā paredzēts aizliegt šos ieročus.

Es, tāpat kā mani kolēģi, ceru, ka turpmāko nedēļu laikā visas dalībvalstis bez izņēmuma parakstīs šo konvenciju un to arī ievēros, jo, kā jūs labi zināt, runā, ka dažas valstis, no kurām vairākas ir ES dalībvalstis, ASV vadībā vai tās ietekmētas plāno apiet šo konvenciju, apspēlējot, ja tā var izteikties, kasešu bumbu un munīcijas definīciju un to, ka risks nejauši savainot cilvēkus, kas pieskaras neeksplodējušiem šāviņiem, ir ļoti neliels.

Es ceru, ka tas nenotiks. Mūsu grupa cer, ka tā nenotiks, un tāpēc es izmantošu izdevību pavaicāt Padomei, kādus pasākumus tā plāno izvērst, lai nodrošinātu šīs konvencijas stāšanos spēkā.

Visbeidzot, pievēršoties citam jautājumam, ministra kungs, es lasīju, ka tuvākajā laikā jūs, kā mēdz teikt, uzņemšoties jaunus izaicinājumus. Ja tas tā ir, tad es un mūsu grupa vēlam jums visu to labāko.

Ģirts Valdis Kristovskis, autors. – (LV) Cienījamo priekšsēdētāj, Komisijas pārstāvi, prezidentūras pārstāvi! Pirmais, gribu teikt, ka esmu bijis aizsardzības ministrs savā valstī gandrīz sešus gadus, laikā līdz iestāšanās NATO. Tāpēc varu teikt, ka ļoti labi saprotu to, ko nozīmē savām valstīm rūpēties par aizsardzības pasākumiem, par nepieciešamo bruņojumu un arsenālu. Tomēr savā un arī UEN grupas vārdā es esmu atbalstījis visus pasākumus, ko Eiropas Parlaments ir spēris, arī šo jautājumu par kasešu munīcijas aizliegšanu. Jo, manuprāt, viss jau šeit arī tika pateikts, visiem ir skaidrs, ka šī nav pietiekami precīza munīcija un ka galvenokārt līdz šim, kā mēs redzam, ietekmē civiliedzīvotājus un bojā iet bērni.

Līdz ar to gribu teikt, ka Eiropas Parlaments un arī es uzskatu, ka Eiropas Savienības dalībvalstīm ir jāpanāk vienots viedoklis un kopīgiem spēkiem būtu jāvienojas par šīs munīcijas aizliegšanu. No otras puses, gribu ieteikt arī pielietot šo prasību divpusējās sarunās ar tādām valstīm kā Krievija, Amerikas Savienotās Valstis, Ķīna, kuru bruņojumā galvenokārt ir tieši šis bruņojuma veids. Tas, manuprāt, ir ļoti svarīgi, jo mēs atceramies, ka pavisam nesen Gruzijas un Krievijas kara laikā diemžēl Krievija izmantoja šo kasešu munīciju veidu pret Gruzijas civiliedzīvotājiem. Un tas apliecina, ka tie argumenti šīs munīcijas paturēšanai bruņojumā — tātad argumenti, ka tas ir aizsardzības līdzeklis, — neiztur kritiku. Diemžēl, kā mēs redzam, šo līdzekli izmanto citās valstīs kā uzbrukuma līdzekli, tātad pret civiliedzīvotājiem.

Luisa Morgantini, autore. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Kasešu munīcija visādā ziņā ir masu iznīcināšanas ierocis, nehumāns līdzeklis, ja vispār iespējams, ka karā būtu kāds humāns līdzeklis.

ASV armijas izdevumā „Vieglā artilērija” (*Field Artillery*) teikts, ka „neeksplozējušās mazkalibra bumbas rada apdraudējumu gan nevainīgiem civiliedzīvotājiem, gan mūsu kājniekiem un tiem, kas ierodas sabombardētā pilsētas rajonā”, bet tomēr tās turpina ražot un izmantot, un neeksplozējušo šāviņu piesārņotā zeme gadu pēc gada paņem aizvien jaunas dzīvības, kā tas bija vērojams arī Gruzijā.

Oslo konferencē, kas veltīta cīņai pret kasešu munīcijas izmantošanu, ražošanu un uzkrāšanu, kāds 24 gadus vecs libānietis vārdā Ibrahimis, kura ķermeni bija sakropļojuši ievainojumi un kuram bija amputēta kāja, stādījās priekšā, sacīdams: „Priecājos iepazīties, es esmu izdzīvojušais”. Es viņa vietā būtu izvēlējusies mirt; es viņu vienkārši apskāvu. Es viņu apciemoju viņa dzimtajā ciemā Libānas dienvidos, un visur, gan mājā un skolu pagalmos, gan zālē, gan zem kokiem, es redzēju neeksplozējušas bumbas, ko bija nometušas Izraēlas lidmašīnas. Kopumā bija nomests ap 1 400 000 bumbu, un tas bija paveikts pēdējās dienās, kad jau bija noslēgts pamiers un pasludināta uguns pārtraukšana. Tā bija atklāta negēlība; Afganistānas slimnīcu neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļās es sastapu daudzus sakropļotus bērnus, vīriešus un sievietes, un pasaulē ir tūkstošiem šādu bērnu, kas ir sakropļoti, spēlējoties ar vilinoši krāsainajām kasešu bumbu daļām.

Dublinā pēc 10 dienu ilgām debatēm 109 valstis apņēmās parakstīt šo nāvējošo ieroču aizliegumu, nodrošināt palīdzību upuriem un sniegt finansiālu atbalstu cietušajiem apgabaliem, tomēr šis nolīgums nosaka arī to, ka viss šo ieroču arsenāls ir jāiznīcina astoņu gadu laikā. Protams, ka tas netiks darīts, ja vien nebūs stingra spiediena no visām ANO valstīm, kas ir gatavas parakstīt nolīgumu, uz valstīm, kas ir atbildīgas par noziegumiem pret cilvēci, tādām kā Izraēla, Amerikas Savienotās Valstis, Krievija, Ķīna, Indija un Pakistāna, kuras neieradās Dublinā un atteicās aizliegt kasešu munīciju.

ASV aizsardzības ministrs *Robert Gates* centās paskaidrot ASV atteikumu — kasešu munīcija esot efektīvs ierocis pret daudziem dažādiem objektiem. Mirušie Irākā, Afganistānā un bijušajā Dienvidslāvijā to pilnīgi noteikti pārbaudīja uz savas ādas. Eiropa kārtējo reizi izrāda savu ieinteresētību, 22 valstīm parakstot un pievienojoties Dublinas konvencijai, bet ir vajadzīga konkrēta rīcība.

Līgums tiks oficiāli parakstīts Oslo 2. un 3. decembrī, bet to vēl vajadzēs ratificēt. Tas mums jādara nekavējoties un jāaptur jebkādi centieni apiet šo līgumu, un es uzskatu, ka Padomei patiesi nāksies ieviest efektīvus politiskos un finansiālos instrumentus, lai nodrošinātu līguma īstenošanu un to, lai cilvēkiem vairs nebūtu jāiet bojā masu iznīcināšanas ieroču dēļ.

SĒDI VADA: L. COCILOVO

priekšsēdētāja vietnieks

Stefano Zappalà, autors. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Tikai neliela informācija Padomes prezidentūrai, ja jūs kā pašreizējais priekšsēdētājs to varētu nodot savam priekštecim — iepriekš tika minēts, ka Parlamentā esot trīs cilvēki, kas dzimuši vienā dienā ar Nilu Ārmstrongu. Patiesībā kāds itāļu izcelsmes Eiropas astronauts bija Parlamenta deputāts laikā no 1994. līdz 1999. gadam, un šajā likumdošanas periodā Parlamentā ir vēl viens astronauts — un atkal itālis.

Lai nu kā, atgriežoties pie kasešu munīcijas jautājuma, mūsu grupas vārdā es pievienojos šai iniciatīvai, jo uzskatu, ka šis jautājums dziļi skar gan cilvēci, gan cilvēcību. Mans kolēģis ir bijis aizsardzības ministrs vienā no dalībvalstīm, un arī es esmu bijis saistīts ar militāro sfēru. Kā jau teicu, es uzskatu, ka šis plāns — aizliegt kasešu munīciju globālā mērogā — dziļi skar gan cilvēci, gan cilvēcību.

Kāpēc tā? Tāpēc, ka cilvēce un cilvēcība ir vieni no daudzajiem Eiropas Savienības pamatprincipiem, tie ir visu mūsu līgumu pamatā, tāpēc es uzskatu, ka mēs nedrīkstam šo jautājumu uztvert tikai kā sākumpunktu, bet mums ir ļoti nopietni jāapsver, kādai kopumā jābūt ES attieksmei pret šāda veida munīciju.

Ir skaidrs, kādas sekas šie ieroči un munīcija rada visā pasaulē. Lai kāds karš arī tas nebūtu, fakti runā paši par sevi, bet vissvarīgākais ir tas, ka karš nebeidzas līdz ar oficiāli pasludinātām kara beigām, bet turpinās arī pēc tam, jo zeme ir piesārņota ar šāviņiem, un tāda tā arī paliek. Diemžēl vēl viens aspekts ir tāds, ka karš notiek arī valstīs, kurās pavisam noteikti nav augsts civilizācijas līmenis, tāpēc tajās, arī vietējā līmenī, ir iespējami, ka uz zemes atrastie objekti tiks izmantoti un kļūs par cēloni gan bērnu, gan jauniešu sakropļojumam. Mēs esam saņēmuši un turpinām saņemt daudzas dokumentālas filmas no visas pasaules, kurās ir parādītas šo ieroču izmantošanas sekas.

Tāpēc mūsu grupas vārdā un Eiropas Parlamenta vārdā es aicinu Padomi būt uzstājīgai šajā jautājumā. Es ceru, ka šīs pūles vainagosies ar konvencijas ratifikāciju, kas manā skatījumā ir viens no vissvarīgākajiem aspektiem, ko Eiropas Savienība var darīt cilvēces un cilvēcības labā.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, godātie deputāti, *Beer* kundze, *Gomes* kundze, *Neyts-Uyttebroeck* kundze, kurai es vēlos personīgi pateikties par jaukajiem novēlējumiem, *Morgantini* kundze, *Kristovska* kungs un *Zappalà* kungs! Jums visiem ir pilnīga taisnība; kā *Zappalà* kungs teica, tas ir cilvēces un cilvēcības jautājums.

Visas Eiropas Savienības dalībvalstis ir nobažījušas par humanitārajām problēmām, kādas rada kasešu munīcija. Eiropas Savienība ir gatava pieņemt starptautisku dokumentu, kas aizliedz izmantot kasešu munīciju, kura rada nepieļaujamu kaitējumu civiliedzīvotājiem. Tieši šī iemesla dēļ Dublinas konferencē piedalījās visas Eiropas Savienības dalībvalstis, gan kā ieinteresētās puses — kā vairums dalībvalstu —, gan kā novērotājas. Eiropas Savienība, protams, ir ieinteresētā puse; tā vismaz var saprast no šī samērā sarežģītā formulējuma.

Lēmums parakstīt vai ratificēt šo dokumentu ir katras dalībvalsts suverēns lēmums, bet man, tāpat kā *Neyts-Uyttebroeck* kundzei, ir ļoti žēl, ka līdz decembrim to nebūs parakstījušas visas dalībvalstis.

Vairums Eiropas Savienības dalībvalstu ir paziņojušas par savu nodomu tuvākajās nedēļās parakstīt konvenciju; es vēlētos to uzsvērt un pateikt, ka *Morgantini* kundzei ir taisnība — mums ir jāveic praktiski pasākumi pirms šīs konvencijas stāšanās spēkā. Šādi Francija, valsts, kuru es pazīstu vislabāk, 2008. gada maijā nolēma nekavējoties atbrīvoties no 90 % sava kasešu munīcijas uzkrājuma.

Tomēr, kā jums zināms, daudzām dalībvalstīm šāds lēmums vēl ir jāpieņem. Attiecībā uz Francijas prezidentūru, pēc Dublinas konferences maijā tā paziņoja, ka parakstīs konvenciju decembra sākumā. Prezidentūra vēlas vērst visu dalībvalstu uzmanību uz pašreiz notiekošajām sarunām par kasešu munīciju Konvencijas par atsevišķiem konvencionālajiem ieročiem (CCW) kontekstā; tā ir vienīgā konvencija, kurai, pretēji Oslo konvencijai, ir gatavas pievienoties varenākās militārās lielvaras — Amerikas Savienotās Valstis, Krievija, Ķīna un Indija — vai tādas valstis kā Gruzija. Es vēlos uzsvērt, ka šīs valstis nav izteikušas nodomu parakstīt šo konvenciju.

Visas Eiropas Savienības dalībvalstis ir konvencijas dalībnieces, un tās aicina pieņemt protokolu par kasešu munīciju. *Kristovska* kungs pilnīgi pamatoti uzsvēra, ka saistības, ko mēs šodien uzņemamies, radīs iespēju panākt būtiskas izmaiņas. Turklāt nākotnē varētu izvairīties no kasešu munīcijas izraisītiem nāves gadījumiem, kādus mēs novērojam Gruzijā, ja sarunas saistībā ar šo vispārējo konvenciju noritēs veiksmīgi.

Godātie deputāti! Kā redzat, kasešu munīcijas jautājums liek Eiropas Savienībai rīkoties, un tai arī turpmāk ir jāizdara spiediens starptautiskā līmenī, lai šis vispārējais dokuments tiktu pieņemts. Jebkurā gadījumā Francijas prezidentūra, paturot prātā šo mērķi, gatavojas pielikt visas pūles, lai pārliecinātu visus partnerus, un darīs to arī turpmāk.

Charles Tannock, *PPE-DE grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs! Es neesmu pacifists, to apliecinās ikviens no zālē sēdošajiem, kas mani pazīst, bet attiecībā uz karošanu un ieroču tirdzniecību mums par daudz ko būtu jāsarkst. Manuprāt, kasešu munīcija ir viens no visšausminošākajiem kara ieročiem, kurus drīkstētu izmantot tikai galējas nepieciešamības gadījumā.

Ir daudz pierādījumu, kas liecina, ka šie ieroči nesamērīgi ietekmē civiliedzīvotājus, kuru drošība, saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem, ir jāaizsargā visiem spēkiem. Kasešu bumbas krītot var izkaisīties plašā teritorijā, un nesprāgušie šāviņi var nogulēt zemē ļoti ilgi, apdraudot civiliedzīvotājus, kuri var iet bojā vai tikt sakropļoti vēl ilgi pēc bruņotā konflikta beigām.

Kasešu bumbu atrašanās vietas noteikšana un to likvidēšana izmaksā ļoti dārgi, un tās nevar formāli atzīmēt kartē, kā tas iespējams kājnieku mīnu gadījumā. Dažreiz šos šāviņus paceļ bērni, noturēdami tos par rotaļlietām, un rezultātā zaudē locekļus vai pat dzīvību. Man kā mazu bērnu tēvam ir šausminoši to iedomāties.

Ja mēs nopietni vēlamies radīt Eiropas Savienību kā kopēju vērtību telpu un dalīties šajās vērtībās ar pārējo pasauli, mums ir jāpieņem kopēja nostāja, lai veicinātu aizliegumu izmantot šos briesmīgos ieročus, kas kaujas laukā ir ļoti neefektīvi.

Mums arī jāizmanto visi mūsu rīcībā esošie diplomātiskie līdzekļi, lai pārliecinātu citus rīkoties tāpat. Eiropas Parlaments var pamatoti lepoties ar padarīto, cenšoties atbrīvot pasauli no kājnieku mīnu posta. Attiecībā uz kasešu bumbu jautājumu mums jābūt vienlīdz enerģiskiem un jāuzņemas tādas pašas saistības, lai veidotu labāku, cilvēcīgāku pasauli un nepieļautu, ka pēc bruņotiem konfliktiem cieš civiliedzīvotāji.

Richard Howitt, PSE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Šodien mēs vēršamies pie tām dalībvalstīm, kas pagaidām neplāno parakstīt konvenciju par kasešu munīcijas aizliegumu, un aicinām tās to parakstīt. Grieķija, Igaunija, Kipra, Polija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, kā arī Serbija un Turcija, kas vēlas iestāties ES, lūdzu, pievienojieties pārējām ES dalībvalstīm un vairāk nekā simts valstīm visā pasaulē, un parakstiet šo konvenciju.

Kā vārdā mēs to lūdzam? *Suraj Ghulam Habib* vārdā; viņš dzīvo Heratā, Afganistānā un sešu gadu vecumā zaudēja abas kājas, noturēdams atrasto kasešu bumbu par kādu pārtikas produktu. Tagad, sēžot ratiņkrēslā, viņam ir gandrīz neiespējami apmeklēt skolu vai spēlēties ar draugiem. *Mēs to lūdzam Chanhthava* kundzes vārdā; viņa dzīvo *Sepone* apgabalā Laosā un ir zaudējusi kāju un guvusi redzes bojājumus pēc tam kad nejauši atrada kasešu bumbu, strādādama rīsu laukā, lai nodrošinātu ģimenei pārtiku. Tagad viņa ir spiesta sūtīt savu meitu uz tiem pašiem bīstamajiem rīsa laukiem. Mēs to lūdzam 13 gadus vecā gruzīnu zēna *Beka Giorgishvili* vārdā; viņš šogad, ciemojoties sava drauga mājā, kļuva par vienu no jaunākajiem upuriem, kad palīdzēja piepumpēt sava drauga jaunā velosipēda riepu. *Beka* zaudēja daļu galvaskausa, un šrapnelis palika galvā.

ES dalībvalstis rīkojas liekulīgi, nosodot Krievijas agresiju pret Gruziju, bet nenosodot šīs agresijas izpausmes līdzekļus, kas rada pārmērīgu kaitējumu civiliedzīvotājiem visur, kur tiek izmantotas kasešu bumbas. Tikpat liekulīgi ir valstu aizbildinājumi, mēģinot attaisnot kasešu bumbu uzkrājumu veidošanu kā daļu no kājnieku mīnu aizlieguma ievērošanas, lai gan kasešu munīcija ir tikpat nāvējoša un rada vēl lielāku kaitējumu cilvēcei visā pasaulē.

Manis pārstāvētā dalībvalsts, Apvienotā Karaliste, jau ir sākusi apmēram 30 miljonu sprāgstvielu iznīcināšanu, mainījusi eksporta kontroles noteikumus un tieši veicinājusi atbrīvošanos no arsenāla, tostarp arī no kasešu bumbām Gruzijā. Tieši Eiropā Otrā pasaules kara laikā šos ieročus pirmo reizi lietoja Vācijas un Padomju Savienības armijas; tagad Eiropas uzkrājumā ir apmēram miljards šo mazkalibra bumbu, un tieši Eiropa ir tā, kurai jāuzņemas pasaules līderes loma, nodrošinot to iznīcināšanu.

Elizabeth Lynne, ALDE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Kā jau daudzi iepriekš minēja, ik dienu kasešu bumbu dēļ iet bojā vai tiek ievainoti civiliedzīvotāji, no kuriem daudzi ir bērni. Vairums cietušo bērnu ir kasešu munīcijas sakropļoti, un viņiem ir jāsadzīvo ar savu invaliditāti līdz pat mūža galam. Tomēr šokējošs ir fakts, ka kasešu munīcija tiek uzkrāta vairāk nekā 15 ES dalībvalstīs. Vēl šausmīgāk, un pierādījumi to apliecina, ir tas, ka vismaz septiņas ES dalībvalstis vēl joprojām ražo šos ieročus. Manuprāt, šo valstu, kā arī to valstu, kas šos ieročus izmanto, tostarp arī manas valsts, Apvienotās Karalistes, sirdsapziņa mirkst asinīs.

Kasešu munīcijas ražošanas, pārvietošanas un uzkrāšanas aizliegums glābs daudzas dzīvības. Šī konvencija nodrošinās arī tādus ļoti vajadzīgus resursus kā medicīniskā aprūpe un rehabilitācija, lai sniegtu palīdzību kasešu bumbu upuriem. Es mudinu visas ES dalībvalstis parakstīt un ratificēt šo konvenciju un necensties no jauna definēt kasešu munīcijas jēdzienu, lai izvairītos no pienākumu pildīšanas, kā to mēģina darīt atsevišķas dalībvalstis.

Seán Ó Neachtain, UEN grupas vārdā. – (GA) Priekšsēdētāja kungs! Es stingri atbalstu priekšlikumu, kas aicina jau šā gada nogalē sākt īstenot Konvenciju par kasešu munīcijas aizliegumu.

Visas valdības, kas īsteno 2007. gada Oslo deklarāciju, līdz 2008. gada beigām vēlas sagatavot juridisku dokumentu, kas apturētu kasešu bumbu izmantošanu; tādējādi varētu ieviest sistēmu sadarbības veicināšanai

un palīdzības sniegšanai tiem, kas līdz pat šim brīdim ir spiesti meklēt patvērumu no šādu uzbrukumu skartajām teritorijām, un iznīcināt visus kasešu bumbu krājumus.

Esmu ļoti lepns, ka manā dzimtenē Īrijā šogad notikušajā starptautiskajā Dublinas konferencē tika panākta vienošanās par šo līgumu. Visi dalībnieki skaidri zināja, ko viņi vēlas panākt ar šo konvenciju, — lai turpmāk kasešu bumbas tiktu aizliegtas. Tāpat kā mani kolēģi, arī es šodien Parlamentā vērsos pie tām valstīm, kas vēl nav parakstījušas konvenciju, un aicinu to nekavējoties izdarīt.

Mums beidzot ir jādara gals šo šausminošo ieroču izmantošanai.

Satu Hassi, Verts/ALE grupas vārdā. – (FI) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Tas ir lieliski, ka ir izstrādāta Konvencija par kasešu munīcijas aizliegumu. Ir ļoti svarīgi, lai visas ES dalībvalstis pievienotos šai konvencijai, arī Somija, Grieķija un Polija, pretējā gadījumā mēs sniegsim iespēju citām valstīm viegli rast aizbaidinājumus, lai turpinātu izmantot šos nehumānos ieročus.

Man ir ļoti žēl, ka mana valsts, Somija, negrasās pievienoties šai konvencijai. Šādas rīcības pamatā ir tas, ka kasešu munīcija ir iegādāta cita nehumāna ieroča — kājnieku mīnu — vietā. Tomēr tas ir tas pats, kas velnu izdzīt ar Belcebulu. Kad 90. gadu beigās toreizējā Somijas valdība nolēma izņemt no arsenāla kājnieku mīnas, armija neatklāja, ka gatavojas tās aizvietot ar citu slepkavniecisku ieroci attiecībā pret civiliedzīvotājiem — kasešu munīciju.

Eiropas Savienībai un visām ES dalībvalstīm ir jāparāda vienota nostāja pret kasešu munīciju un jāatsakās no iesaistīšanās jebkādas militārās operācijās, kurās to izmanto. Tiek lēsts, ka no kasešu bumbu sprādzieniem cietušo vidū 98 % ir civiliedzīvotāji. Mums ir vairāk nekā 20 gadu pieredze šo ieroču izmantošanā, kas pierāda, ka tie nešķirojot nogalina civiliedzīvotājus, viņu vidū arī bērnus. Ir pienācis laiks darīt tam galu.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, godātie deputāti! Es dziļā cieņā vēlos jums teikt, ka patiesi lepojos ar iespēju piedalīties šajās debatēs par kasešu munīciju, un prezidentūras vārdā es pievienojos visiem tiem, kas aicināja ratificēt šo konvenciju.

Eiropas Savienība jau 2007. gadā atzina, ka ir steidzami jārisina ar kasešu munīciju saistītās humanitārās problēmas. Es zinu, ka ES dalībvalstis ir aktīvi piedalījušās gan Oslo procesā, gan norisēs saistībā ar Konvenciju par atsevišķiem konvencionālajiem ieročiem. Mūsu skatījumā šī Konvencija par atsevišķiem konvencionālajiem ieročiem un Oslo process viens otru savstarpēji pastiprina, un tas ir Parlamenta nopelns, savukārt tie, kas šodien uzstājās, atgādināja mums par vērtībām, kādām tic eiropieši. Mēs aicinām visas dalībvalstis rīkoties to iemeslu vārdā, kurus jūs šo saviļņojošo debašu laikā izklāstījāt daudz labāk nekā es.

Priekšsēdētājs. – Esmu saņēmis divus rezolūciju priekšlikumus⁽²⁾, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta 108. panta 5. punktu.

Debates ir slēgtas.

Balsošana notiks ceturtdien plkst. 12.00.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Proinsias De Rossa (PSE), rakstiski. – Es aicinu visas ES dalībvalstis nekavējoties ratificēt un īstenot Konvenciju par kasešu munīcijas aizliegumu. Kasešu munīcija ir neapraķstāms un akli neizvēlīgs civiliedzīvotāju bieds visā pasaulē, kā varējam vērot arī nesenā Gruzijas konflikta laikā.

Konvencija par kasešu munīciju aizliedz izmantot, ražot, uzkrāt un pārvietot kasešu munīciju. Šo konvenciju šā gada maijā Dublinas konferencē pieņēma 107 valstis. Tomēr konvencija nestāties spēkā, kamēr to nebūs ratificējušas vismaz 30 valstis.

Neticami, ka astoņām ES dalībvalstīm nav tūlītēju nodomu parakstīt šo konvenciju. Tādējādi Eiropas Savienība, kas ir veiksmīgākais miera projekts, kāds jebkad pastāvējis, kopiena, kuras pamatā ir cilvēktiesību ievērošanas un tiesiskuma principi, nespēj atbalstīt starptautisko humanitāro tiesību paplašināšanu, lai aizliegtu vienu no velnišķīgākajiem pret civiliedzīvotājiem vērstajiem ieročiem, kādus šobrīd izmanto.

Es aicinu Grieķiju, Igauniju, Kipru, Poliju, Rumāniju, Slovākiju, Slovēniju un Somiju nekavējoties ratificēt Konvenciju par kasešu munīcijas aizliegumu un palīdzēt izskaust kasešu bumbu izmantošanu.

(2) Sk. protokolu.

Kelam, Tunne (PPE-DE), rakstiski. – Mums ir jāņem vērā, ka kasešu munīcija ir viens no vispostošākajiem ieročiem, kas neatšķir militārus objektus no civiliem objektiem.

Šodien, 21. gadsimtā, karošanas pamatā nav mērķis nodarīt iespējami lielus postījumus. Vienīgā iespējamā rīcība kara situācijā ir mērķtiecīgi uzbrukumi, kas minimāli ietekmē civiliedzīvotājus. Tāpēc ir nepārprotami jānoraida un jāaizliedz kasešu munīcijas izmantošana.

Es aicinu Eiropas Savienību un tās dalībvalstis, lai tās pirmkārt mudinātu citas valstis visā pasaulē parakstīt šo konvenciju šā gada 3. decembrī. Turklāt es aicinu ES un tās dalībvalstis uzņemties saistības pēc iespējas ātrāk panākt šīs konvencijas efektīvu īstenošanu. Tāpat es aicinu ES un tās dalībvalstis nerisināt tikai konvencijas tehniskos jautājumus, bet nopietni pievērsties palīdzības sniegšanai tiem apgabaliem, kuros tikusi izmantota kasešu munīcija, palīdzēt attiecīgajai sabiedrībai un nodrošināt efektīvu un piemērotu palīdzību civiliedzīvotājiem, kas cietuši no kasešu munīcijas radītā kaitējuma.

14. Jautājumu laiks (jautājumi Komisijai)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir jautājumu laiks (B6-0484/2008). Komisijai ir iesniegti šādi jautājumi.

I daļa

Jautājums Nr. 33, ko iesniedza **Stavros Arnaoutakis** (H-0800/08)

Temats: Iedzīvotāju informēšana par ES pasākumiem viņu pasargāšanai no starptautiskās finanšu krīzes

Atbildot uz manu jautājumu H-0075/⁽³⁾, uz ko jāsniiedz mutiska atbilde, par starptautiskās kredītu krīzes ietekmi, Komisija Eiropas Parlamenta marta plenārsēdē paziņoja, ka mums jāreķinās ar ES izaugsmes rādītāju kritumu par 0,5 %, inflācijas palielināšanos un ārējās tirdzniecības deficītu 18 500 miljonu eiro apmērā ES 27 dalībvalstīs. Komisija uzsvēra, ka vislabākais veids, kā pārvarēt šo starptautisko krīzi, ir turpināt strukturālās reformas un makroekonomikas politikas virzienus, norādot, ka protekcionisms nav risinājums. Šobrīd mēs esam liecinieki tam, ka finanšu krīze plešas plašumā un tagad skar arī lielos konglomerātus.

Vai Komisijas iepriekš sniegtie dati ir mainījušies? Kā Komisija informēs Eiropas iedzīvotājus par šīs krīzes ietekmi, un kādus praktiskus pasākumus tā veiks, lai aizsargātu iedzīvotājus?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Komisija 3. novembrī iepazīstināja ar savu rudens prognozi, kurā norādīts, ka ekonomikas perspektīvas ir drūmas; ir sagaidāms, ka 2009. gadā Eiropas Savienības ekonomiskā izaugsme apstāsies, palielinoties tikai par 0,2 %.

Vairums ES tautsaimniecību 2010. gadā sāks pakāpeniski atgūties, un prognozē, ka izaugsmes rādītājs Eiropas Savienībā kopumā sasniegs 1,1 %. Tādējādi sagaidāms, ka 2009. gadā Eiropas Savienībā bezdarba līmenis palielināsies līdz 7,8 % un turpinās palielināties arī 2010. gadā.

Tomēr nākamgad Eiropas Savienībā mēs sagaidām strauju inflācijas kritumu līdz 2,4 %, un inflācija turpinās samazināties arī 2010. gadā.

Nav šaubu, ka mēs saskaramies ar būtiskām problēmām. Tāpēc Komisija izstrādā visaptverošu stratēģiju finanšu krīzes pārvarēšanai un ekonomikas lejupslīdes ierobežošanai. Šīs stratēģijas pamatojums ir izklāstīts paziņojumā „No finanšu krīzes augšupejai — Eiropas rīcības programma”, kurā norādīts, kā Eiropas Savienībai vienoti un saskaņoti pārvarēt nāamos krīzes posmus.

Darbības pamatā jābūt trīs mērķiem: pirmkārt, izveidot jaunu finanšu tirgus struktūru ES līmenī; otrkārt, novērst ietekmi uz reālo ekonomiku un, treškārt, koordinēt pasaules reakciju uz finanšu krīzi.

Komisija 26. novembrī ierosinās sīkāk izstrādātu ES atveseļošanas plāna versiju, kas veidota saskaņā ar Lisabonas stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai. Mūsu mērķis ir apvienot daudzas mērķtiecīgas īstermiņa iniciatīvas, kas palīdzēs novērst negatīvo ietekmi uz ekonomiku plašākā mērogā, un pielāgot Lisabonas stratēģijas vidējā termiņa un ilgtermiņa pasākumus pašreizējās krīzes apstākļiem.

⁽³⁾ . gada 11. marta mutiskā atbilde

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, paldies par jūsu atbildi. Tomēr šodien mums ir jāpasaka Eiropas iedzīvotājiem, ka mēs reaģējam uz kredītu krīzi un iepludināsim naudu reālajā ekonomikā. Eiropas iedzīvotāji arī vēlas, lai šī krīze būtu iespēja Eiropai, pilsoniskai Eiropai.

Mans jautājums ir, vai nākamajos gados nauda tiks piešķirta valsts ieguldījumiem un valsts pasūtījumiem?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Priekšsēdētāja vietnieces kundze! Tiklīdz būs pieejama jaunākā informācija, lēmumi ir jāpieņem ātri. Problēma ir tā, ka Komisijai kā koleģiālai iestādei parasti ir vajadzīgs ilgs laiks, lai sāktu reālu lietas virzību. Vai ir kādi īpaši noteikumi attiecībā uz situāciju, kādā mēs pašreiz atrodamies? Citos gadījumos paiet patiesi ilgs laiks, līdz Komisija kā koleģiāla iestāde sasniedz kādu rezultātu.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Priekšsēdētāja kungs, Wallström kundze! Pieredze rāda, ka dalībvalstis pašas meklē izeju no finanšu krīzes un ekonomikas lejupslīdes.

Kāds ir jūsu viedoklis par pirmskrīzes pasākumiem? Vai nodokļu palielināšana, nodokļu bāzes paplašināšana un PVN paaugstināšana šādā grūtā periodā ir efektīvi līdzekļi izejai no krīzes?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. - Pašreiz vissvarīgākais ir jautājums, kādi ir nākamie pasākumi, ko Komisija ir nolēmusi izvērst nākamajās nedēļās, lai patiesi risinātu problēmas, kas ietekmē reālo ekonomiku.

Mēs gatavojamies iesniegt dokumentu kopumu, kuru mēs pašreiz izstrādājam un kurā norādām dažādas politikas jomas, ar ko, pēc mūsu domām, ir iespējams īstermiņā mazināt ietekmi uz reālo ekonomiku, vienlaikus ievērojot Lisabonas stratēģijas vidēja termiņa reformas prioritātes. Tā būs sistēma, kurā noritēs mūsu darbs. Mēs ceram, ka varēsim atrast veidu, kā palīdzēt veicināt kopējo pieprasījumu; attiecībā uz pieprasījumu mēs vēlamies mazināt inflācijas spiedienu un veicināt mājsaimniecību pirkstspēju.

Mums ir jācenšas aktīvāk strādāt darba tirgus jomā, kā jūs jau teicāt, priekšlaikus veicot ieguldījumus. Mēs ceram, ka tas arī palīdzēs risināt jautājumus un veikt darbības saistībā ar enerģētikas un klimata pārmaiņu paketi, jo mums būs vajadzīga nauda investīcijām. Mēs ceram, ka tas būs atspēriena punkts šajā grūtajā brīdī. Piemēram, attiecībā uz darba tirgiem aktivizēšanas politika var būt ļoti noderīga.

Atbildot uz pēdējo jautājumu, gribu teikt, ka mēs vēlamies, lai dalībvalstis saskaņo savas darbības. Mūsaprāt, vissliktākais būtu, ja dalībvalstis ietu katra savu ceļu un rīkotos katra pēc saviem ieskatiem. Mēs labāk gribētu, lai tās apspriestos, koordinētu darbību un sadarbotos pēc iespējas ciešāk, jo sekas būs jūtamas visā Eiropas ekonomikā. Mēs dodam priekšroku koordinētām darbībām.

Un kā tad paliek ar ilgo sagatavošanās laiku? Jūs būsiat pārsteigti. Kā jau es minēju vakar debatēs par finanšu krīzi, Komisijai pirmo reizi ir izdevies sagatavot priekšlikumus 24 stundu laikā. Mūsu reakcijai uz šo ārkārtīgi nopietno krīzi ir jābūt tādai, lai nebūtu jātērē pārlietu daudz laika, gatavojot dažādus priekšlikumus.

Mums visiem ir dotas norādes, un mēs visi vēlējamies, lai attiecīgās politikas jomās būtu skaidrs, kā mēs varam palīdzēt, kā varam izvairīties no ilga sagatavošanās laika, kā varam darbu paveikt ne tikai ātrāk, bet arī saskaņoti un atbildīgi. Mēs cenšamies sagatavot priekšlikumus pēc iespējas ātrāk, un mēs izmantojam visas iespējas, cik vien ir mūsu spēkos. Komisijai šobrīd tas ir sākumpunkts.

Priekšsēdētājs. - Jautājums Nr. 34, ko iesniedza **Bogusław Sonik** (H-0850/08)

Temats: Atšķirības ES dalībvalstīs attiecībā uz pieļaujamo alkohola līmeni autovadītāju asinīs

Daudzās dalībvalstīs, piemēram, Apvienotajā Karalistē, Itālijā, Īrijā un Luksemburgā, visiem transportlīdzekļu vadītājiem pieļaujamais alkohola daudzums asinīs ir noteikts 0,8 mg/l apmērā. Slovēnijā un Ungārijā, kurās nav atļauts vadīt transportlīdzekli nevienam, kurš ir lietojis pat niecīgu daudzumu alkohola, visi autovadītāji ar šādu alkohola daudzumu asinīs izdarītu nopietnu pārkāpumu. Polijā noteikumi, kas reglamentē transportlīdzekļu vadīšanu un kas paredzēti 1997. gada 20. jūnija Ceļu satiksmes likumā (Oficiālais vēstnesis Nr. 108, 2005, 908. punkts ar grozījumiem), nosaka pieļaujamo alkohola līmeni asinīs 0,2 mg/l apmērā. Transportlīdzekļa vadīšana, ja alkohola līmenis asinīs ir augstāks par 0,5 mg/l, ir noziedzīgs nodarījums, par ko var piespriest ieslodzījumu līdz 2 gadiem.

Ņemot vērā pašreizējo tendenci standartizēt ceļu satiksmes tiesību aktus ar ES, vai Padome ir paredzējusi veikt pasākumus, lai standartizētu pieļaujamo alkohola līmeni asinīs autovadītājiem ES dalībvalstīs?

Antonio Tajani, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. - (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Patiesībā 1988. gadā Komisija ierosināja direktīvu par maksimāli pieļaujamo alkohola koncentrāciju transportlīdzekļu

vadītāju asinīs, bet, tā kā starp dalībvalstīm un Komisiju netika panākta vienošanās, Komisijai nācās samierināties, 2001. gada 17. janvārī pieņemot ieteikumu, ka maksimāli pieļaujamā koncentrācija visās dalībvalstīs ir 0,5 mg/ml. Šobrīd tikai trijās Eiropas Savienības dalībvalstīs — Īrijā, Maltā un Apvienotajā Karalistē — maksimāli pieļaujamā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz šo līmeni.

Šis Komisijas ieteikums paredzēja arī alkohola koncentrācijas līmeņa pazemināšanu līdz 0,2 mg/ml noteiktām autovadītāju kategorijām, tostarp apmācāmajiem jauniešiem autovadītājiem, kuri bija minēti pirmajā jautājumā, ko uzdeva godājamais deputāts. Ceļu satiksme visvairāk apdraud tieši jaunos autovadītājus, kas mācās braukt, tāpēc ir ļoti svarīgi pēc iespējas samazināt attiecīgos riska faktorus, piemēram, nosakot šai vadītāju kategorijai pieļaujamo alkohola koncentrācijas līmeni asinīs, kā jau minēju, ne lielāku par 0,2 mg/ml. Tas ir saistīts ar tā saucamo nulles likmi, kura šai autovadītāju kategorijai paredzēta 2006. gada aprīlī pieņemtajā Komisijas paziņojumā, kas nosaka stratēģiju dalībvalstu atbalstam, lai samazinātu alkohola radīto kaitējumu.

Dāmas un kungi! Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija diemžēl neuzskata, ka politiskie apstākļi ļauj dalībvalstīm pieņemt tiesību aktus, ar ko Eiropas Savienībā varētu saskaņot pieļaujamo alkohola koncentrācijas līmeni asinīs. Tomēr tas nenozīmē, ka Komisijai nav nodoma reaģēt uz to, kas ir viens no galvenajiem letālu negadījumu cēloņiem uz Eiropas ceļiem.

Komisija šajā jautājumā ir veikusi dažādus pasākumus. Pirmkārt, attiecībā uz autovadītāju pārbaudi Komisija savā 2004. gada 6. aprīļa ieteikumā mudināja pastiprināt izlases pārbaudes attiecībā uz alkohola līmeni asinīs, izmantojot efektīvu mehānismu alkohola līmeņa noteikšanai izelpotajā gaisā, un veikt šādas pārbaudes tādās vietās un diennakts stundās, kurās regulāri fiksēti manāmi iereibuši autovadītāji.

Dāmas un kungi! Tāpat man jāuzsver, ka automašīnas vadīšana alkohola ietekmē ir viens no pārkāpumiem, kas iekļauti priekšlikumā direktīvai, ar ko veicina ceļu satiksmes drošības noteikumu pārrobežu izpildi, kuru Komisija pieņēma šā gada martā un kurš šobrīd tiek apspriests Padomē un Parlamentā.

Iepriekšējā Transporta padomes sanāksmē man bija iespēja to uzsvērt ministriem; ja runa ir par cilvēku bojāeju, mēs nevaram aprobežoties ar juridiskām atrunām vai diskutēt par to, vai šis jautājums ir attiecināms uz pirmo vai trešo pīlāru, jo juridiskas debates diemžēl maz palīdz tādu nopietnu problēmu risināšanā kā ceļu satiksmes negadījumi.

Es gribētu izmantot izdevību šajās Parlamenta debatēs norādīt, ka apspriežamajā direktīvā minētie četri pārkāpumi — ne tikai braukšana dzērumā, bet arī drošības jostu nelietošana, ātruma pārsniegšana un braukšana narkotisko vielu ietekmē — izraisa trīs no četriem ceļu satiksmes negadījumiem. Tas nozīmē, ka Eiropas Savienībai ir ļoti daudz darāmā, tāpēc es vēlreiz aicinu Parlamentu turpināt strādāt tajā virzienā, kāds nosprausts Transporta un tūrisma komitejas balsojumā.

Vēl tikai pāris vārdu, priekšsēdētāja kungs. Turklāt, lai tuvākajā laikā varētu izstrādāt konkrētus ierosinājumus attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu psihotropo vielu ietekmē, Komisija 2006. gada oktobrī sāka darbu pie pētniecības projekta, kas ilgs četrus gadus un ir paredzēts, lai uzlabotu zināšanas šajā jomā un formulētu risinājumus. Tas ir jums ļoti zināmais projekts *DRUID*.

Visbeidzot, ir jāuzsver Komisijas piešķirtais finansiālais atbalsts izpratnes veicināšanas kampaņām. Šīs kampaņas, it īpaši tās, ko vadīja jaunieši, bija paredzētas pārējiem jauniešiem, lai viņi apzinātos briesmas, kādas rada alkohola un narkotiku lietošana, vadot automašīnu. Viens no daudziem piemēriem ir kampaņa ar nosaukumu „Bobs”, kas guva panākumus visā Eiropā; vēl mums jāatceras Komisijas ierosinājums, kad uz Briseli tika ataicināts *Formula 1* pasaules čempions *Kimi Raikkonen*, lai piedalītos Eiropas Savienības kampaņā par ceļu satiksmes drošību; tāpat jāmin arī Parīzē notikušais pasākums saistībā ar 10. oktobri, dienu, kas veltīta ceļu satiksmes drošībai lielpilsētās; tā ir vēl viena norāde uz Komisijas lielo ieguldījumu ceļu satiksmes drošības jomā. Tā bija viena no manām prioritātēm, ko es izvirzīju debatēs par uzticību, kad biju kļuvis par Eiropas transporta komisāru.

Dāmas un kungi! Diemžēl vairāk paveikt nav iespējams, taču es ceru, ka esmu izsmēloši atbildējis uz jūsu jautājumu.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Es vēlos pateikties par jūsu atbildi un mudināt jūs spert vēl drosmīgākus soļus. Mums ir jāpieņem un jāatjaunina direktīva, ar ko ievieš braukšanas alkohola reibumā pilnīgu aizliegumu. Mēs nedrīkstam padoties alkohola ražotāju lobētājiem un viņu ietekmei, un mums no viņiem nav jābaidās. Mums ir tiesības uz drošu ceļu satiksmi, un mums ir jāsāk ar jaunatni. Mums ir drosmīgi jāķeras pie šiem projektiem.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Priekšsēdētāja vietnieka kungs! Es gribētu izmantot izdevību un uzdot divus jautājumus. Pirmkārt, jūs teicāt, ka šādam regulējumam trūkst stabila politiskā pamata. Es vēlētos zināt, kur slēpjas galvenā pretestība. Vai to izrāda atsevišķas dalībvalstis vai plašas lobiju grupas? Kas šajā gadījumā attur Komisiju pieņemt kādus pasākumus?

Mans otrais jautājums attiecas uz faktu, ka arvien vairāk pētījumu pierāda, ka, vadot automašīnu, ir ļoti bīstami smēķēt. No vienas puses, tas ir ļoti kaitīgi veselībai, no otras puses, tas novērš uzmanību un nogurdina. Mans jautājums ir šāds. Vai Komisija šajā saistībā plāno izvērst kādus pasākumus Eiropas līmenī?

Colm Burke (PPE-DE). – Mans jautājums ir saistīts ar Īriju, kur ļoti daudz jauniešu ir iesaistīti traģiskos negadījumos, būdami vienīgās personas, kas atrodas transportlīdzeklī.

Es vēlētos zināt, vai Eiropā šajā saistībā ir veikti kādi pētījumi un vai mēs varam atjaunot programmu par braukšanas apmācību jauniešiem. Darāmā vēl ir krietni daudz, un es vēlētos lūgt, lai mēs atjaunotu šo apmācības programmu pēc iespējas ātrāk.

Antonio Tajani, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Pateicos jums par iesniegtajiem jautājumiem, jo tie palīdz noskaidrot Eiropas Savienības nostāju.

Leichtfried kungs, jūs ļoti pareizi izteiciāties par politiskajām problēmām, kuras mūs skar — par politiskām problēmām, kas skar dalībvalstis, bet diemžēl mēs redzējām, ka, par spīti ārkārtīgi lielajiem centieniem, Komisijas priekšlikums netika pieņemts. Lai gan nav panākta vienošanās ar dalībvalstīm par priekšlikumu direktīvai, tas mūs neapturēs, un mēs arī turpmāk būsīm uzstājīgi. Es atkārtošu to, ko teicu sēdes laikā un kas guva Komisijas un Parlamenta atbalstu: ceļu satiksmes drošība arī turpmāk būs viena no manām prioritātēm.

Esmu nolēmis arī turpmāk atbalstīt visus *DRUID* projektus un programmas saistībā ar jauniešu informēšanu un apmācību; tā ir mana atbilde godāmajam deputātam. Tai jābūt prioritātei. Ne jau transportlīdzekļi izraisa negadījumus, bet, protams, drošiem transportlīdzekļiem ir liela nozīme. Ir svarīgi, lai ceļu satiksme būtu droša, un Parlaments kopā ar Komisiju ir nolēmis pieņemt konkrētus lēmumus attiecībā uz infrastruktūru, tomēr galvenā problēma ir, kā apmācīt tos, kas sēž pie stūres vai motocikla seglos.

Mūsu pienākums ir sākt apmācīt jauniešus, tāpēc es pilnībā piekrītu jūsu viedoklim, un es darīšu visu, kas būs manos spēkos, lai vienmēr būtu nodrošināts Eiropas Savienības un Komisijas finansējums programmām jauniešu apmācībai skolās. Dāmas un kungi! Tā nav nejaušība, ka es par Komisijas palīgu izvēlējos bijušo pasaules čempionu, kurš arī ir gados jauns.

Mums jācenšas jauniešus uzrunāt ar jauniešu starpniecību, kuri nelasa morāli, kā to varbūt darītu vecāki, bet kuri spēj viņiem saprotami paskaidrot, kas ar viņiem var notikt, jo, atstājot ballīti, ikviens jauniets jūtas neievainojams. Diemžēl tā nav, un mums ir jāstrādā ar skolām un ģimenēm, lai gādātu, ka visi jaunieši ir informēti par risku, kas viņus apdraud ik reizi, sēžoties pie stūres, turklāt vēl alkohola reibumā vai narkotiku ietekmē.

Attiecībā uz smēķēšanas jautājumu es aicināšu Komisijas departamentus izpētīt, vai pastāv kādi papildu riski autovadītājiem smēķētājiem vai nē. Es nevaru atbildēt uz šo jautājumu, jo man nav zinātniski argumentēta viedokļa, bet, kā jau teicu, es lūgšu, lai departamenti to noskaidro.

Es ceru, ka, apliecinot savu apņemšanos, esmu atbildējis arī *Sonik* kungam, un, manuprāt, es varu izteikt apņemšanos Komisijas vārdā — priekšsēdētāja vietniece *M. Wallström* arī atbild par saziņu —, ka mēs darīsim visu iespējamo, lai informētu iedzīvotājus un galvenokārt jauniešus par riskiem un briesmām, kas viņiem var draudēt ik reizi, vadot transportlīdzekli.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 35, ko iesniedza **Katerina Batzeli** (H-0861/08)

Temats: Iestāžu nolīgums „Partnerība informācijas sniegšanā par Eiropu”

Eiropas Parlamenta, Komisijas un Padomes pārstāvji 2008. gada 22. oktobrī parakstīja pirmo politisko deklarāciju par Iestāžu nolīgumu attiecībā uz informācijas sniegšanu par ES prioritātēm. Šim nolīgumam ir ārkārtīgi liela politiska nozīme, jo tas paredz rast efektīvu risinājumu nopietnai demokrātijas problēmai, ka Eiropas iedzīvotāji netiek pienācīgi informēti, un tas sakrīt ar svarīgu laikposmu, jo mēs gatavojamies ES vēlēšanām.

Kādas būs Kopienas vienotās komunikācijas politikas prioritātes un pamatuzdevumi nākamajam gadam, jo īpaši priekšvēlēšanu laikā?

Kā tiks veicināta sadarbība starp trim Kopienas iestādēm, kopīgi nosakot šīs komunikācijas politikas prioritātes un mērķus, un arī to sadarbība ar attiecīgajām valstu iestādēm? Kādas būs saiknes starp Kopienas un dalībvalstu komunikācijas politikas virzieniem attiecībā uz ES?

Kādi resursi tiks piešķirti Kopienas jaunās komunikācijas politikas īstenošanai, un kāda nozīme būs jaunajām komunikāciju tehnoloģijām? Cik nozīmīga šajā kontekstā būs daudzvalodība?

Kādus Kopienas līdzekļus izmantos atsevišķu darbību finansēšanai saskaņā ar jaunieviesto komunikācijas politiku?

Margot Wallström, *Komisijas priekšsēdētāja vietniece*. – Parlaments, Komisija un Padome ir pastiprinājušas sadarbību ES komunikācijas jomā un šā gada 22. oktobrī parakstījušas politisku deklarāciju par partnerību informācijas sniegšanā par Eiropu. Liels paldies par jūsu stingro atbalstu šajā jautājumā. Pirmo reizi mēs esam vienojušies par kopēju pieeju komunikācijas jomā.

Komunikācija ir daudz produktīvāka un efektīvāka, ja tā ir koordinēta, nosakot prioritārus jautājumus. Turklāt ir vajadzīga visu dalībnieku, arī Eiropas Savienības, politiska apņemšanās. Visu iestāžu pienākums ir informēt sabiedrību par Eiropas Savienības jautājumiem. Tomēr es gribētu īpaši uzsvērt, ka politiska apņemšanās ietver arī katras ES iestādes un katras dalībvalsts atbildību par savu komunikācijas stratēģiju un prioritātēm.

Politiskās deklarācijas centrā ir kopējas prioritātes komunikācijas jomā, un tās apstiprinās iestāžu grupa informācijas jautājumos (IGI), ko kopīgi vada katras iestādes pārstāvji. Mēs jau esam tikuši skaidrībā un vienojušies par četrām kopējām prioritātēm 2009. gadam; tās ir Eiropas vēlēšanas, enerģētika un klimata pārmaiņas, demokrātisko pārmaiņu Centrāleiropā un Austrumeiropā 20. gadadiena un, protams, ilgtspējīgas nodarbinātības, izaugsmes un solidaritātes nodrošināšana Eiropā.

Šo prioritāšu īstenošanu kopīgi nodrošinās Parlaments, Komisija un Padome, kā arī dalībvalstis. Tādējādi mūsu mērķis būs radīt sinerģiju ar valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm, kā arī ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem. Mūsu pārstāvniecības un Parlamenta informācijas biroji dalībvalstīs sadarbosies ar valsts iestādēm, lai izstrādātu kopīgus pasākumus, kas piemēroti katras valsts apstākļiem. Vajadzības gadījumā mēs veiksīm atbilstīgus administratīvus pasākumus ES un dalībvalstu līmeņa dienestu starpā, un šie pasākumi tiks pienācīgi finansēti.

Pats par sevi saprotams, ka mūsu iestādes un dalībvalstis rīkosies, ievērojot daudzvalodību un kultūras daudzveidību. Šajā kontekstā es gribētu minēt, ka Komisija ļoti aktīvi nodarbojas ar daudzvalodības jautājumu. Papildus citiem pasākumiem mūsu pārstāvniecības dalībvalstīs ir pieaicinājušas tulkotājus, lai spētu apmierināt vietējās vajadzības un attiecīgās valsts valodā informētu iedzīvotājus par Eiropas jautājumiem.

Visbeidzot, kopēju komunikācijas jomas prioritāšu īstenošana būs lieliska platforma gan Eiropas, gan dalībvalstu un reģionālo politiku diskusijai ar iedzīvotājiem par ES jautājumiem pirms Eiropas vēlēšanām. Es ceru, ka tas pozitīvi ietekmēs aktivitāti vēlēšanās.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Liels paldies par atbildi, *Wallström* kundze. Pirmkārt, es vēlos norādīt, ka šā iestāžu nolīguma galvenais mērķis ir ieviest vienotu Eiropas komunikācijas politiku, kas visām Kopienas iestādēm ir jāpieņem pakāpeniski, lēnām, bet neatlaidīgi, tā, lai visi iedzīvotāji saņemtu vienādu informāciju.

Otrkārt, es gribētu saņemt vairākus precizējumus jautājumā par ierosināto darbību finansēšanu. Vai tās iekļaus pašreizējās programmās? Vai tiks izveidota kāda jauna pozīcija, lai piešķirtu finansējumu informācijai? Kā tiks finansētas nozaru programmas? Vai komunikācijas politika būs neatkarīga vai līdzfinansēta politika?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja vietnieces kundze! Papīrs pacieš visu, bet kļūst arvien skaidrāks, ka tas vairs nav labākais informēšanas veids. Mūsu informācijas politikā prioritāte ir jāpiešķir elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem — televīzijai un internetam. Tāpēc gribu jautāt, vai pašreizējā politikā ir vērojamas šādas tendences. Otrkārt, es priecājos, ka tiks iesaistītas vietējās un reģionālās televīzijas sabiedrības. Tas ir daudz saprātīgāk, nekā novērst lielo sabiedriskās televīzijas sabiedrību trūkumus.

Marian Harkin (ALDE). – Mani iepriecina komisāres teiktais, tomēr es, tāpat kā iepriekšējais runātājs, esmu nobažījies par to, kā vēstījums tiks nodots, un es piekřitu attiecībā uz elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Ļoti iespējams, ka brošūras un grāmatas tā arī nogulēs biroju plauktos neizlasītas. Esmu to pieredzējusi jau daudzkārt. Jautājums, kuru es vēlētos uzdot, ir šāds. Kā jūs plānojat panākt, lai ziņa sasniedz tos, kurus tā interesē? Vai jūsu mērķis būs ieinteresēto cilvēku grupas vai arī jūs izvēlēsieties vispārēju pieeju?

Margot Wallström, *Komisijas priekšsēdētāja vietniece*. – Paldies par šiem būtiskajiem papildjautājumiem.

Ļaujiet man pateikt to, kas, manuprāt, ir svarīgi. Lai kampaņa vai informācijas sniegšana būtu veiksmīga, ir vajadzīgi pieci elementi.

Pirmkārt, intensīvi jāizmanto internets un jaunās tehnoloģijas. Mēs varam tikai sapņot par ko līdzīgu B. Obama kampaņai. Ja nemaldos, viņa informatīvajai kampaņai tika iztērēti 1,2 miljardi ASV dolāru, taču izšķiroša nozīme šajā kampaņā bija interneta izmantošanas veidam. Tātad mums tas ir jā dara.

Otrkārt, mums ir jāizmanto audiovizuālie līdzekļi, jo 60 % iedzīvotāju informāciju par norisēm Eiropas Savienībā iegūst galvenokārt ar TV un radio starpniecību.

Treškārt, mums ir jāsadarbojas ar informācijas izplatītājiem, piemēram, dažādiem pilsoniskās sabiedrības un vietējo iestāžu informatīvajiem tīkliem. Tādā veidā mēs iegūstam vairākus veidolus un vairākus ziņņešus, kas var izplatīt informāciju par pievienoto vērtību, kāda ir kopīgajam darbam Eiropas līmenī.

Ceturtkārt, mums ir jāsadarbojas ar tā saucamajiem vēstniekiem, t.i., cilvēkiem, kas vēlas iestāties par demokrātiju un kas var sasniegt plašāku auditoriju nekā mēs, politiķi.

Piektkārt, mums jāvērsas pie jauniešiem un sievietēm, kas arvien retāk dodas pie vēlēšanu urnām un retāk izrāda entuziasmu attiecībā uz Eiropas Savienību, kā tas bija vērojams referendumā Īrijā un iepriekš arī Francijā un Nīderlandē.

Šīs lietas ir nepieciešamas.

Tagad – par naudu. Kāds ir mūsu budžets? Mēs esam atraduši 8,5 miljonus eiro mūsu nākamā gada budžetā, lai segtu centralizētos un decentralizētos pasākumus saistībā ar nākamā gada vēlēšanām. Mēs esam uzdevuši savām pārstāvniecībām veltīt Eiropas Parlamenta vēlēšanām lielāko daļu savu pieticīgo komunikācijas līdzekļu, un šim uzdevumam tās ir atvēlējušas 60 % no saviem decentralizētajiem naudas līdzekļiem. Pašlaik mēs rīkojam tehniska līmeņa sanāksmes ar Parlamenta dienestiem, lai salīdzinātu informāciju par dažādiem pasākumiem dažādās dalībvalstīs.

Šogad mūsu pasākumiem, kas veltīti vēlēšanām, paredzēti aptuveni 6,2 miljoni eiro. Mums ir jauniešiem domāti projekti; mums ir īpašas Eiropabarometra aptaujas utt. Nauda ir paredzēta arī informācijas sniegšanai par struktūrfondiem, lauksaimniecību un pētniecību katrā politikas jomā, bet mums nav papildu naudas līdzekļu vai naudas, kas piešķirta īpaši šim nolūkam. Es esmu lūgusi visus kolēģus iekļaut vēlēšanu jautājumu savos komunikācijas plānos. Viņi man ziņos, kā viņiem tas ir izdevies.

Nākamā gada budžets vēl nav pabeigts, tāpēc vēl pastāv iespēja to papildināt, bet es runāju par to, ko mēs varam atrast budžetā šobrīd. Par pārmērīgu naudas līdzekļu piešķiršanu nav runas, un mums būs jāizmanto pašreiz pieejamie kanāli. Savu iespēju robežās mēs arī palīdzēsim Eiropas Parlamentam, izmantojot visus savus resursus un mūsu parastās darbības, piemēram, audiovizuālo materiālu sagatavošanu un videoklipu ievietošanu vietnē *EUtube*; visu, ko darām ikdienā, mēs izmantosim, lai mobilizētu vēlētājus un iedvesmotu produktīvas un aktīvas diskusijas par Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

II daļa

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 36, ko iesniedza **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0809/08)

Temats: Informācija eiropiešiem saistībā ar dalību Eiropas vēlēšanās

Nesenā starptautiskā finanšu nestabilitāte, kas radījusi nopietnu spriedzi starptautiskajās un Eiropas banku sistēmās, izraisīja dziļas bažas vienkāršo Eiropas iedzīvotāju vidū, kuri nesaskatīja nekādus ES līmeni ierosinātus risinājumus vai kādu liecību par Eiropas solidaritāti šajā kritiskajā laikposmā.

Kādus pasākumus Komisija piedāvā, lai krīzes un ārkārtas politisko un ekonomisko norišu laikā informētu Eiropas iedzīvotājus par Eiropas politikas virzieniem un risinājumiem ES vai dalībvalstu līmenī? Kādi ir tās nodomi, lai informētu Eiropas iedzīvotājus priekšvēlēšanu laikā un pamudinātu viņus piedalīties Eiropas vēlēšanās, ņemot vērā nelabvēlīgo situāciju, kas skar Eiropas Savienībai nozīmīgus jautājumus saistībā ar starptautiskajām ekonomiskajām un tirdzniecības attiecībām?

Margot Wallström, *Komisijas priekšsēdētāja vietniece*. – Es ļoti labi zinu, ka finanšu krīze un tās ietekme uz reālo ekonomiku rada lielas bažas vairumam eiropiešu, un tas jo īpaši ietekmēs Eiropas vēlēšanas. Tāpēc nav brīnums, ka vairums cilvēku vēlētos, lai priekšvēlēšanu kampaņa būtu vērsta uz tādiem ekonomikas jautājumiem, kas skar viņu ikdienas dzīvi, piemēram, bezdarbs, ekonomikas izaugsme, inflācija un pirkjspēja.

Nesenās sabiedriskās domas aptaujas arī liecina, ka cilvēki šobrīd Eiropas Savienību uztver kā patvērumu no pašreizējās krīzes un vēlas, lai Eiropas Savienība uzņemtos regulējošas funkcijas globālā līmenī.

Komisija seko līdzi visām norisēm. Mēs 29. oktobrī pieņemām programmu, kuras mērķis ir risināt tirgu krīzi, reformējot ekonomikas pārvaldību, lai novērstu turpmākas krīzes, un mazināt ietekmi attiecībā uz nodarbinātību un izaugsmi. Šobrīd tiek izstrādāti priekšlikumi tālāku darbību veikšanai, un tie ir svarīgākā stratēģiskā prioritāte mūsu likumdošanas un darba programmā 2009. gadam, kuru mēs vakar iesniedzām Parlamentā un par kuru notika debates.

Ir svarīgi, ka Komisija, Parlaments un Padome ir atzinuši nepieciešamību rīkoties, un pastāvīgas nodarbinātības, izaugsmes un solidaritātes nodrošināšanu mēs izvirzīsim par vienu no iestāžu prioritātēm komunikācijas jomā nākamajam gadam. Tas nozīmē, ka tas būs viens no jautājumiem, kurus partnerībā risinās ES iestādes un dalībvalstis, lai informētu par ES darbībām šajā jomā. Tiks izstrādāti plāni, kā to darīt vislabāk.

Es jau pieminēju Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kas arī ir viena no iestāžu prioritātēm. Šajā jomā sagatavošanās darbs ir vairāk virzījies uz priekšu, jo mēs visi jau labu laiku apzinājamies, ka tā būs prioritāte.

Mūsu iestādes cieši sadarbojas visos ar vēlēšanām saistītajos komunikācijas pasākumos, un Komisija aktīvi līdzdarbosies Parlamenta pieņemtajā komunikācijas pamatstratēģijā. Komisijas mērķis ir vairogt cilvēku izpratni par vēlēšanām un raisīt debates par būtiskiem ES politikas jautājumiem. Daļēji tas tiks sasniegts, izmantojot mūsu centrālos instrumentus, tostarp audiovizuālos plašsaziņas līdzekļus un internetu, un šo darbu papildinās daudzi decentralizēti pasākumi, kurus organizēs pārstāvniecības katrā dalībvalstī, cieši sadarbojoties ar Parlamenta informācijas birojiem.

Tas tiks cilvēkiem apzināties, ka vēlētajam ir iespēja izvēlēties starp vairākiem Eiropas politikas redzējumiem un ka šai izvēlei būs liela ietekme uz visu mūsu iedzīvotāju dzīvi.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs! Es pateicos priekšsēdētāja vietnieces kundzei par atbildi. Es ļaļaujos uz to, ka Komisijas ierosinātie pasākumi tiks īstenoti, jo starp ierosinājumu un tā īstenošanu pāiet ļoti ilgs laiks; tas ir birokrātisks process, un es nezinu, vai pirms vēlēšanām būs pietiekami daudz laika, lai iedzīvotāji varētu novērtēt rezultātus.

Finansējums un informācijas stratēģija var panākt arī pretēju rezultātu, tāpēc vajadzīga īpaši apdomīga pieeja, lai mēs nesadusmotu mūsu iedzīvotājus, kuri nevēlas, lai naudu nelietderīgi izšķērdētu jūsu pieminētajiem pasākumiem, publikācijām un decentralizētajām darbībām.

Arī debates ne vienmēr pārliecina. Tāpēc mums varbūt vajadzētu apzināt mūsu rīcībā esošos līdzekļus un būt godīgiem pret iedzīvotājiem.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Wallström kundze, vai jūs uzskatāt, ka tas, vai vēlētajiem kandidāti šķiet pazīstamāki vai svešāki, ietekmēs aktivitāti Eiropas vēlēšanās? Vai jūs apmierina tas, ka valstī ar 45 miljoniem iedzīvotāju ir tikai viens vēlēšanu apgabals Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Ko Komisija var darīt, lai valstīs ar lielāku iedzīvotāju skaitu nodrošinātu tādus vēlēšanu apgabalus, kas būtu tuvāk cilvēkiem?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Es tikai vēlos pateikt Komisijas priekšsēdētāja vietniecei, ka mums vajadzētu palūkoties uz situāciju tādās valstīs kā Dānija, kur šobrīd diskutē par pievienošanās eiro zonai, Islande, kas ir gandrīz sabrukusi, un Zviedrija, kas nepārprotami atsāk domāt par dalību eiro zonā.

Piemēram, vai ir kāds, kurš skaidro Īrijas iedzīvotājiem, ka, pateicoties dalībai eiro zonā un Eiropas Centrālajai bankai, viņi ir spējuši pārciest šo vētru labāk nekā citu valstu iedzīvotāji? Vai nav pienācis laiks par Eiropas Savienību sākt runāt apliecinoši? Šonedēļ Eiropas Parlamenta deputāti no Īrijas šajā zālē izteica negatīvas piezīmes par Eiropas Savienību. Kurš izteiks pozitīvās piezīmes un pateiks par mums ko labu, lai cilvēki zinātu, kādas priekšrocības ir dalībai Eiropas Savienībā un eiro zonā?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Savu darba daļu es centos veikt, kad pagājušajā nedēļā apmeklēju Īriju. Es centos paskaidrot, kas, manā skatījumā, ir Eiropas sadarbības pievienotās vērtības. Manuprāt, diskusijas par eiro un to, kāpēc Īrijai ir izdevīga dalība eiro zonā, noris gludi, bet tās rada galveno jautājumu: kas aizstāvēs Eiropas Savienību? Kurš runās Eiropas Savienības vārdā? Kurš par to ir atbildīgs? Mēs nedrīkstam paļauties, ka visu šo darbu paveiks tikai Brisele. Šis ir kopīgs darbs, un tas jāveic partnerībā.

Patiesībā es uzskatu, ka politiskie strīdi un debates ir vērtīgas, jo veidojas atšķirīgas versijas, atšķirīgas programmas utt. Manuprāt, tas vairo interesi un galu galā nāk par labu arī vēlēšanu aktivitātei. Protams, mēs vēlamies veicināt un stimulēt aktīvas debates un diskusiju par Eiropas Savienības darba kārtību un Eiropas

jautājumiem. Mūsu visu uzdevums ir būt par aizstāvjiem. Tāpēc es lepojos un esmu apmierināta, ka pirmo reizi komunikācijas jomā mēs esam vienojušies par šādu kopīgu sistēmu un partnerību. Līdz šim mums tādas nav bijis.

Tātad mums jāvienojas sadalīt atbildību un darboties kā aizstāvjiem, ieklausoties arī Eiropas iedzīvotāju bažās, jo nozīme ir tieši komunikācijai, ne tikai informācijai. Ieklausīties vērīgāk, izskaidrot izsmeļošāk un rīkoties vietējā līmenī — to es vienmēr atkārtoju saistībā ar komunikāciju. Dažādās dalībvalstīs šī kampaņa noritēs atšķirīgi, jo tā būs jāpielāgo attiecīgās valsts apstākļiem. Tieši to mēs pašlaik cenšamies darīt. Mēs pūlamies to pēc iespējas paātrināt, tomēr mums arī jāievēro Finanšu regula un visi noteikumi. Mums jābūt precīziem it visā, ko mēs darām. Mēs izvērtēsim šodienas tikšanās rezultātus. Mēs centīsimies pēc iespējas labāk pielāgoties Parlamenta detalizētajam Eiropas Parlamenta vēlēšanu plānošanas grafikam.

Domāju, ka mēs jau šogad varēsim piešķirt un izlietot naudas līdzekļus, taču, ja tiks rasts vairāk resursu, mēs nākamgad neapšaubāmi varēsim organizēt vairāk pasākumu. Atkārtošu, ka, manuprāt, lai šie pasākumi būtu iedarbīgi un piesaistītu jauniešu uzmanību, mums daudz plašāk jāizmanto audiovizuālie plašsaziņas līdzekļi un internets.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Lūdzu, atvainojiet mani, bet es nedzirdēju Komisijas priekšsēdētājas atbildi uz manu jautājumu.

Priekšsēdētājs. – Mēs dzirdējam Komisijas atbildi, tomēr mums nav pilnvaru vai kompetences, lai vērtētu atbildes saturisko būtību.

Jautājums Nr. 37, ko iesniedza **Georgios Papastamkos (H-0811/08)**

Temats: Komisijas komunikācijas stratēģija Īrijas referendumam

Kāda bija Komisijas un tās locekļu komunikācijas stratēģija, gatavojoties referendumam Īrijā?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Es vēlētos uzsvērt, ka saistībā ar Lisabonas līgumu Eiropas Komisija darbu veica ar pārstāvniecību starpniecību un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, lai ES iedzīvotājiem sniegtu uz faktiem balstītu un objektīvu informāciju. Šo darbu mēs atbalstījām ar komunikācijas komplektiem, tostarp dažādiem materiāliem, piemēram, faktu lapām, prezentācijām un pamata vēstījumiem. Mēs nodrošinājām arī apmācību un instruktāžas komisāriem, pārstāvniecību darbiniekiem, *Europe Direct* informācijas centriem un citiem informācijas izplatītājiem.

Apzinoties tīmekļa nozīmību, mēs izveidojām īpašu vietni, kurā 23 oficiālajās valodās tika sniegta vispusīga informācija par Lisabonas līgumu. Pamatojoties uz to, Komisijas pārstāvniecības dalībvalstīs ir izstrādājušas materiālus, kas ir pielāgoti vietējām vajadzībām un labāk piemēroti iedzīvotāju informēšanai. Turklāt pārstāvniecības, arī pārstāvniecība Īrijā, ir izstrādājušas komunikācijas plānus ciešā sadarbībā ar dalībvalstu valdībām un Eiropas Parlamenta informācijas centriem dalībvalstīs.

Mūsu plānotās darbības ietver žurnālistu un informācijas izplatītāju apmācību, brošūru un informatīvo lapu izdošanu, diskusiju organizēšanu ar pilsonisko sabiedrību un vietējām iestādēm, kā arī sabiedrisku pasākumu rīkošanu skolās un universitātēs. Tādējādi iedzīvotāji var sev saprotamā valodā saņemt piemērotu informāciju, kas sniedz atbildi uz viņu būtiskākajām bažām.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs! Es pateicos priekšsēdētāja vietnieces kundzei. Manā papildjautājumā ir ietverts priekšlikums: Komisijas priekšsēdētāja vietnieces kundze! Jums — un ne tikai jums, bet arī Komisāru kolēģijai — ir jāapmeklē Īrija šim jautājumam politiski piemērotā laikā, un visai Komisāru kolēģijai ir jāsāk debates ar Īrijas iedzīvotājiem, *in toto* atbildot uz viņu jautājumiem.

Organizējiet debates ar visiem ieinteresētajiem dalībniekiem televīzijas tiešraidē, lai tās varētu vērot Īrijas iedzīvotāji un lai Īrijas vēlēšanu iestāde *in situ* sniegtu atbildes uz iedzīvotāju bažām un jautājumiem.

Armando França (PSE). – (PT) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze! Jau divus mēnešus politikas un plašsaziņas līdzekļu uzmanības degpunktā ir finanšu un ekonomikas krīze. Plašsaziņas līdzekļos tikpat kā netika atspoguļots referendums Īrijā vai sarežģījumi Čehijā saistībā ar Lisabonas līgumu. Vai jums nešķiet, ka, ņemot vērā Lisabonas līguma spēkā stāšanās nepieciešamību un steidzamību, Komisijas informācijas un komunikācijas stratēģija šobrīd būtu jāpastiprina un ka tā būtu arī politiska reakcija, lai risinātu un pārvarētu pašreizējo krīzi?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Es runāšu īsi. Vispirms es gribētu īpaši uzslavēt komisāri par viņas darbu šajā jautājumā. Lai gan Komisijas sanāksmes var būt interesantas pašai Komisijai, kā bijusi žurnāliste es pieļauju, ka mēs nevaram piespiest cilvēkus tās skatīties.

Problēma ir tāda, ka sausa informācija paliks neuztvēta, un baidos, ka Eiropa ir samērā neinteresanta un garlaicīga visiem, izņemot mūs pašus, tāpēc par to būtu jādomā.

Lai arī nav labi to teikt publiski, tomēr es jums atklāšu, ka žurnālistes statusā esmu bieži apmeklējusi Parlamentu un Komisiju, un šīs pelēkās sienas un garlaicīgās uzstāšanās nebūt neuzjundīja manī eiropeisku entuziasmu. Jums būtu jāņem vērā šis aspekts. Visbeidzot, ja Īrijas valdība, kā jūs teicāt, būtu ieklausījiesies vērīgāk, skaidrojusi rūpīgāk un rīkojusies vietējā līmenī, atbilde būtu „jā”.

Priekšsēdētājs. – Uz jautājumiem Nr. 38–41 tiks sniegtas rakstiskas atbildes.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Lūdzu, vai priekšsēdētāja vietniece varētu sniegt atbildi uz maniem papildjautājumiem?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Es domāju, ka priekšsēdētājs, iespējams, aizmirsu dot man iespēju atbildēt uz jūsu konkrētajiem jautājumiem. Referenduma notikumi mums neapšaubāmi ir laba mācība, un, manuprāt, jūs pamatoti norādījāt, ka varbūt vajadzēja vairāk uzmanības veltīt atbalstītāju nometnei. Tolaik mēs sekojām ieteikumiem un pilnībā respektējām vēlmi pārlietu neiejaukties Īrijas debatēs, taču varbūt šobrīd Īrija vēlēties aicināt mūs iesaistīties daudz plašākā mērā. Es esmu mudinājusi visus kolēģus doties turp un iesaistīties diskusijā ar Īrijas iedzīvotājiem. Ja šādas diskusijas translēs televīzijā, es neesmu pārliecināta, ka tās vienmēr būs pietiekami pārliecinošas, tomēr mēs novērtējam plašsaziņas līdzekļu veltīto uzmanību.

Pašlaik mēs strādājam ar Īrijas valdību, lai noslēgtu saprašanās memorandu, kurā aplūkoti īstermiņa un ilgtermiņa veicamie pasākumi, lai nodrošinātu pilsoniskās sabiedrības izglītošanu, veicinātu sadarbību ar žurnālistiem un varbūt emocionālāk izklāstītu dažus no šiem jautājumiem, tomēr ievērojot Īrijas likumus un noteikumus.

Mēs gūstam mācību, un es domāju, ka mēs noteikti ņemsim vērā jūsu padomu doties uz šo zemi un sniegt atbildes uz visiem jautājumiem, sākot no lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas līdz pat tirdzniecībai utt. Šis ir veids, kā risināt šo izaicinājumu. Es ceru, ka mēs rosināsim vērtīgu diskusiju. Pateicos par man veltīto laiku.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 49, ko iesniedza **Manuel Medina Ortega** (H-0797/08)

Temats: Iekšējā migrācija Āfrikā

Daudzu Āfrikas valstu samilzušās iekšējās problēmas un perspektīvas emigrēšanai uz Eiropu ir izraisījušas desmitiem tūkstošu afrikāņu migrāciju no Subsahāras valstīm uz tādām ziemeļu daļas valstīm kā Lībija, Maroka, Mauritānija un Senegāla.

Vai Komisija ir informēta par šo situāciju? Ja ir, tad vai tā apsver kādus pasākumus, lai uzlabotu šo Āfrikas iekšienē migrējošo cilvēku nožēlojamās dzīves apstākļus un mazinātu spiedienu uz Ziemeļāfrikas valstīm, ko izraisījusi šī nesamērīgā demogrāfiskā migrācija?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Šobrīd mēs skaram pilnīgi atšķirīgu politikas jomu. Komisija ir ļoti labi informēta par nabadzību, kas apvienojumā ar tādiem faktoriem kā nestabilitāte, klimata pārmaiņas un cilvēktiesību pārkāpumi piespiež migrantus doties smagā un dažreiz arī traģiskā ceļojumā. Komisija aktīvi darbojas visos šajos aspektos, galvenokārt, īstenojot politisko dialogu ar šīm valstīm un iesaistot Eiropas Attīstības fondu, lai palīdzētu izskaust nabadzību.

Reaģējot uz traģiskajiem notikumiem Seūtā un Melijā un īstenojot daļu no Eiropadomes 2005. gada nogalē apstiprinātās globālās pieejas, Eiropas Savienība vēlējas izveidot strukturētu dialogu ar Āfriku par saikni starp migrāciju un attīstību gan Rabātas procesa ietvaros attiecībā uz Rietumāfrikas migrācijas ceļu, ko drīzumā, 25. novembrī pārlūkos Parīzes konferencē 25. novembrī, gan Tripoles procesa ietvaros attiecībā uz Āfriku kopumā.

Migrācijas mobilitātes un nodarbinātības partnerība tika sāкта ES un Āfrikas samitā, kas 2007. gada decembrī notika Lisabonā. Partnerības pamatā bija vēlme rast risinājumu migrācijas problēmai, sasaistot šo problēmu ar nodarbinātības jautājumiem.

Migrācijas informācijas un pārvaldības centrs, ko 6. oktobrī Bamako atklāja attīstības un humānās palīdzības jautājumu komisārs un Mali prezidents A. T. Touré, ir praktiski piemērojamas integrētās pieejas piemērs, un šādu pieeju Komisija cenšas veicināt. Turklāt tā ir gatava īstenot šo piemēru arī citviet Rietumāfrikā.

Attiecībā uz migrantu dzīves apstākļiem viens no migrācijas un patvēruma programmas mērķiem ir aizsargāt migrantu tiesības, cita starpā stiprinot pārvaldes un iesaistīto pušu kapacitāti tādās tranzīta vai galamērķa valstīs kā Ziemeļāfrikas valstīs, lai palīdzētu migrantiem, it īpaši noteiktos apstākļos.

Piemēram, saskaņā ar šo programmu Eiropas Kopiena nesēn piešķir finansējumu šādiem projektiem: Augstā komisāra bēgļu jautājumos Lībijas biroja finansēšanas turpināšanai, jo šim birojam ir būtiska loma bēgļu un patvēruma meklētāju tiesību veicināšanā; starptautisko bēgļu dzīves apstākļu aizsardzības uzlabošanai Ziemeļāfrikā; pilsoniskās sabiedrības organizāciju kapacitātes pastiprināšanai migrantu tiesību aizsardzības jomā Ziemeļāfrikā un programmai, kas ļauj Lībijā un Marokā ieceļojušajiem migrantiem brīvprātīgi un pienācīgā veidā atgriezties mājās.

Visbeidzot, Komisija izmanto šo programmu, lai finansētu vairākus projektus Subsahāras Āfrikā, kas vērsti uz nelegālās imigrācijas novēršanu, legālās migrācijas veicināšanu, saikni starp migrāciju un attīstību, kā arī bēgļu un patvēruma meklētāju aizstāvības veicināšanu.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Liels paldies, priekšsēdētāja vietnieces kundze! Jūs man sniedzāt ļoti daudz informācijas par manis uzdoto jautājumu, un es pateicos jums par šo detalizēto informāciju. Manuprāt, Komisijas jaunā fāze ir nozīmīga. Saistībā ar imigrāciju Bamako projekts ir jo īpaši vērsts uz Eiropas Savienību. Es saprotu, ka tas ir tikai sākums, tāpēc varbūt ir pārāgri uzdot šo jautājumu, tomēr es vēlētos pajautāt Komisijai, vai Bamako (Mali) projektam ir labi rezultāti attiecībā uz imigrāciju un vai Komisija uzskata, ka šī pieredze ir nododama arī citām Vidusjūras dienvidu krasta valstīm.

Colm Burke (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Attiecībā uz Reglamenta neievērošanu es vēlējos ko piebilst saistībā ar pagājušo sesiju. Atvainojiet, ka es par to runāju tagad, bet pagājušajā sesijā trim savstarpēji cieši saistītiem jautājumiem — 38., 39. un 40. — tika atvēlētas nepilnas 15 minūtes.

Manuprāt, bija kļūda, ka šie jautājumi netika izskatīti; pēc manām domām, tos vajadzēja izskatīt, un tagad šai pēdējai sesijai ir atvēlētas tikai 15 minūtes. Es sapratu, ka bija jābūt 20 minūtēm.

Priekšsēdētājs. – Manuprāt, jums ir taisnība. Es to atzīmēšu, bet citu iespēju šobrīd man nav.

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Arī es šajā darbā nepārtraukti mācos. Es redzu, ka Bamako projektam līdzīgi projekti tiek plānoti arī citām Rietumāfrikas valstīm, piemēram, Senegālai. Tātad acīmredzot tas jau ir iekļauts darba kārtībā, un Komisija ir sākusi izstrādāt līdzīgus projektus citās valstīs.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 50, ko iesniedza **Luis Yañez-Barnuevo García** (H-0799/08)

Temats: Dialoga sākšana Kubā

Padomes 2008. gada 23. jūnija secinājumi par Kubu tika ļoti atzinīgi novērtēti Kubas demokrātiskajās aprindās, kuras ar izpratni attiecās pret to, ka ES skatījumā galvenā prioritāte ir visu politiskās lidozīto beznosacījumu atbrīvošana un ka ES atbalsta cilvēktiesību ievērošanu un patiesu progresu virzībā uz plurālistisku demokrātiju.

Vai Komisijas locekļi, saskaņā ar apņemšanos, kāda izteikta šajos secinājumos, jau ir nodibinājuši sakarus ar pilsoniskās sabiedrības un demokrātiskās opozīcijas pārstāvjiem? Kādus efektīvus pasākumus Komisija grasās pieņemt, lai turpinātu izvērst dialogu ar šiem pārstāvjiem, un kā tā nodrošinās, lai šie pasākumi, kas vērsti uz pilsonisko sabiedrību (piemēram, mikroprojekti sociālās integrācijas un kohēzijas veicināšanai), nenonāktu oficiālo varas iestāžu uzraudzībā?

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Komisija uztur regulārus tiešus sakarus ar pilsonisko sabiedrību visās pasaules valstīs, arī Kubā. Komisijas nozīmīgumu Kubā novērtē un atbalsta pilsoniskā sabiedrība un opozīcijas grupas. Komisijas delegācija Kubā regulāri tiekas ar pilsoniskās sabiedrības un opozīcijas grupu pārstāvjiem, un Komisijas departamenti Briselē īsteno atvērto durvju politiku attiecībā pret jebkuru personu vai organizāciju, kas vēlas konstruktīvu diskusiju saistībā ar Kubu vai kādu citu valsti.

Pēc Padomes 23. jūnija secinājumu pieņemšanas, ar ko pārtrauca 2003. gadā pieņemtos diplomātiskos pasākumus, Parīzē 2008. gada 16. oktobrī notika ES ministru trijotnes sanāksme Kubas jautājumos, kurā atsākās politisks dialogs starp Eiropas Savienību un Kubu. Šajā sanāksmē valdošā pozitīvā gaisotne veicināja

atklātas un atvērtas diskusijas par kopēju interešu jautājumiem, piemēram, starptautisko finanšu krīzi, cilvēktiesībām, sadarbību ar Kubu un par Apvienoto Nāciju Organizācijas reformu.

Komisija ir cieši pārliecināta, kā to arī vairākkārt norādījis par attīstību un humāno palīdzību atbildīgais komisārs, ka godīgs un atklāts dialogs starp ES un Kubu nodrošina vislabāko fonu diskusijām par abas puses interesējošiem jautājumiem, tostarp arī par cilvēktiesību jautājumiem.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) *Yañez-Barnuevo* kunga vārdā es jums pateicos par atbildi. Tomēr, komisāres kundze, man jāsaka *Michel* kungam, ka tiešajos sakaros ar Kubas demokrātisko opozīciju viņa vārdiem un rīcībai ir ļoti liela nozīme, īstenojot Padomes prioritāros secinājumus, mazinot *F. Castro* briesmīgās diktatūras radītās sekas un veicinot brīvību.

Margot Wallström, Komisijas priekšsēdētāja vietniece. – Es noteikti informēšu savu kolēģi par visām Parlamenta atbildēm un nostādnēm. Manuprāt, viņš nesen viesojās Kubā, taču līdz šim brīdim mums nav bijis izdevības tuvāk apspriest šo jautājumu. Ja es viņu pietiekami labi pazīstu, tad varu teikt, ka tas noteikti ir viņa interesēs un ka viņš būs pretimnākošs un izrādīs vēlmi uzklaut. Ir skaidrs, ka mums ir jāstrādā arī šajā aspektā. Tas neapšaubāmi ir arī Komisijas interesēs.

Priekšsēdētājs. – Deputāti, kas iesniedza pārējos jautājumus, nav ieradušies, tāpēc uz jautājumiem Nr. 51–58 tiks sniegtas rakstiskas atbildes.

Jautājums Nr. 43, ko iesniedza **Emmanouil Angelakas** (H-0810/08)

Temats: Eiropas pievilcības veicināšana pētnieku piesaistīšanai

Statistika liecina, ka Eiropas Savienībā zinātnes nozaru absolventu ir vairāk nekā ASV vai Japānā. Tomēr pētījumi rāda, ka Eiropa nespēj saglabāt savu zinātnisko pētnieku augsto īpatsvaru un ka intelektuālais potenciāls aizplūst no ES uz citām valstīm. Šāda situācija raisa nopietnas bažas, it īpaši laikā, kad Eiropa cenšas kļūt par dinamiskāko uz zināšanām balstīto ekonomiku pasaulē.

Kas ir galvenie šīs parādības cēloņi, un kādas sekas tai būs Eiropas Savienībā? Vai Komisijai ir statistikas dati par mācību iestādes beidzēšu pētnieku nodarbinātību katrā dalībvalstī?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Pētnieki ir zināšanu radīšanas, apmaiņas un izmantošanas centrālais elements. Viņiem ir galvenā loma, lai Eiropa varētu patiesi īstenot piekto no brīvībām — zināšanu aprites brīvību, tādējādi veidojot ekonomiku, kuras pamatā ir zināšanas.

Pētniecības jomas cilvēkresursus patiešām vislabāk atspoguļo jauno universitātes absolventu skaits. Izglītības Padomes 2004. gadā noteiktais kritērijs — līdz 2010. gadam par 15 % palielināt absolventu skaitu dalībvalstīs un samazināt dzimumu nelīdzsvarotību — ir sasniegts. Matemātikas, zinātnes un tehnoloģijas nozaru absolventu skaits ES-27 valstīs 2006. gadā bija par aptuveni 200 000 lielāks nekā 2000. gadā.

Ir skaidrs, ka ne visi universitātes beidzēji dodas strādāt pētniecībā. Papildu faktors Eiropas Savienībā ir tāds, ka, salīdzinājumā ar citiem kontinentiem, Eiropā ir mazāka privātā sektora pētniecības ieguldījumu daļa, tāpēc ES pētniecības tirgus ir salīdzinoši mazāks nekā mūsu konkurentiem.

Turklāt talantīgāko pētnieku piesaistīšanā un noturēšanā ir spēcīga konkurence. Pirmkārt un galvenokārt tā ir konkurence starp pētniecību un citām tautsaimniecības nozarēm. Taču ir jūtama konkurence arī valstu un pasaules reģionu starpā; īpaši tas sakāms par ASV un — arvien lielākā mērā — par Ķīnu un Indiju.

Eiropas Savienībai jāreķinās ar Eiropas pētnieku paaudžu drīzu pensionēšanos un ar to, ka šīs paaudzes nebūs iespējams pilnībā nomainīt. Situācija vēl vairāk pasliktināsies, ja jauniešiem nebūs intereses par pētnieka profesiju. Šis ir jautājums par to, vai Eiropa ilgtermiņā spēs saglabāt un attīstīt savu pasaules līmeņa pētniecības un attīstības centra statusu.

Realitātē pētnieki Eiropā joprojām saskaras ar nopietniem šķēršļiem un iespēju trūkumu. Runājot ar pētniekiem visā Eiropā, es dzirdu par nepievilcīgiem darba nosacījumiem un karjeras perspektīvu trūkumu, un bieži arī par nestabilu statusu un īsa termiņa darba līgumiem. Turklāt daudzi pētnieki joprojām negūst tādu apmācību, kas viņiem nodrošinātu mūsdienīgā zināšanu ekonomikā nepieciešamās prasmes. Ir faktori, kas ļoti kavē pētnieku pāriešanu darbā no akadēmiskās sfēras uz ražošanu un otrādi. Atklātas, uz sasniegumiem pamatotas atlases procedūras trūkums un kultūras faktori, kā arī problēmas, ar kurām mobilie darba ņēmēji saskaras tādās jomās kā sociālā nodrošināšana, nodokļu sistēma un papildu pensijas tiesību pārņemšana, — visi šie faktori nozīmē, ka Eiropas pētnieku darba tirgus strukturālā sadrumstalotība traucē pētnieku starpvalstu mobilitātei Eiropas Savienībā.

Tāpēc Eiropai ir pēdējais laiks aktīvāk censties panākt, lai tuvākajos gados tiktu nodrošināta vajadzīgo pētnieku pieejamība. Tieši tāpēc Komisija maijā ierosināja izveidot Eiropas Partnerību pētniekiem — dalībvalstu savstarpēju un iekšēju partnerību, kas paredz mērķtiecīgas sistēmas izveidi strauja progresā nodrošināšanai visos aspektos, no kuriem Eiropā atkarīga karjeras perspektīvu un mobilitātes uzlabošana.

Šī iniciatīva saņēma Padomes atbalstu, un tagad mēs grasāmies sākt tās īstenošanu, galveno uzmanību pievēršot valstu rīcības plāniem un savstarpējai pieredzes pārņemšanai. Ir paredzēts arī veikt uz pierādījumiem balstītu progresā pārraudzību un vākt datus par mobilitāti un karjeras modeļiem. Lai gan pagaidām datu mums ir ļoti maz, mūsu mērķis ir nodrošināties ar labāku statistiku, kā to aicināja darīt arī godājamais deputāts. Mums ir daudz cita veida datu, bet tieši šādu mums trūkst.

Komisijas paziņojums par Eiropas Partnerību pētniekiem patlaban ir iesniegts Parlamentam izskatīšanai. Komisija cer, ka gaidāmais Parlamenta atzinums palīdzēs stiprināt šos kopīgos pūliņus Eiropas pētniecības nākotnes vārdā.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, pateicos komisāram par atbildi. Man ir papildjautājums par Septīto pētniecības pamatprogrammu, kuras finanšu paketē paredzēti 54 miljoni eiro. Šobrīd programma ir spēkā jau 18 mēnešus. Vai jums, komisār, ir kādi konkrēti dati par to, kā programma darbojas, kurām valstīm ir apmierinoši izmantošanas rādītāji, kādas ir galvenās problēmas un vai Komisija plāno sagatavot progresā ziņojumu par šo finansējuma sistēmu?

Paul Rübīg (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Pētnieku piesaistīšana neapšaubāmi ir atkarīga arī no tā, cik lielus neto ienākumus viņi saņem. Vai mēs kopā ar komisāru L. Kovács strādājam pie tāda priekšlikuma sagatavošanas, kas dotu pētniekiem iespēju nemaksāt nodokļus no saviem ieņēmumiem un kas nodrošinātu, ka arī ziedojumus pētniecības organizācijām neapliet ar nodokļiem vai uzskata par darbības izmaksām? Līdzīga sistēma jau darbojas Amerikas Savienotajās Valstīs. Vai nevarētu izstrādāt salīdzinošu pētījumu, lai arī mums būtu iespējams stimulēt šādu virzību?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Tā kā komisārs pārskata šos jautājumus un uzklausa Parlamentu, es gribētu viņam jautāt, vai viņš vēlreiz pārskatīs jautājumu par ētisko pētniecību un pētnieku ētiku. Ir pilnīgi skaidrs, ka vairs nav nepieciešams iznīcināt embrijus un ka pētniecībai ir ļoti daudz citu iespēju. Vai komisārs sāks ieguldīt resursus šajās citās iespējās, lai Eiropas Savienība varētu atgriezties pie pilnībā ētiskas pētniecības bāzes?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Sākumā es gribētu teikt, ka mēs, protams, sekojam līdzi visiem datiem un informācijai, kas saistīta ar pamatprogrammu. Šie dati ir pieejami, un mēs varam jums tos sagādāt.

Mūsu rīcībā regulāri ir arī uzraudzības ziņojumi, kurus paredzēts gatavot līdz gada beigām; turklāt 2009. gada maijā, ja nemaldos, mums būs progresā ziņojums. Taču progresā ziņojums nozīmē arī daudz ko citu — tās ir arī ierosmes mūsu turpmākajam darbam. Pamatprogrammas īstenošana neapšaubāmi ietver arī uzraudzību attiecībā uz to, kas tiek darīts, kur tiek ieguldīti līdzekļi un kā tie tiek tērēti.

Saistībā ar ienākumiem, ko neapliet ar nodokļiem, varu teikt, ka vienmēr esmu atbalstījis šādus instrumentus, kas ļautu stimulēt zinātnei un pētniecību, — arī ar nodokļiem neapliekamus ienākumus. Viena no problēmām, kas mums jārisina šajā sarežģītajā krīzes situācijā, ir pētniecības un attīstības stimulēšana, nenonākot tādā pašā situācijā kā uzņēmumi. Spiediena dēļ viņi noteikti apsver pētniecības un attīstības ieguldījumu samazināšanu.

Iepriekš minētais ceļš ir viena no iespējām, taču jāņem vērā arī tas, ka mums ir elastīgs izaugsmes un stabilitātes pakts, kas jāievēro, un ir jārēķinās arī ar to, ka situācija visās dalībvalstīs nebūt nav vienāda. Dalībvalstīm ir atšķirīgas rīcības iespējas, kuras izveidotas labajos laikos, kad ekonomiskā situācija bija labāka.

Visbeidzot, jūs man jautājat par ētisko pieeju, kas tika minēta arī citā jautājumā. Manuprāt, mēs tiešām esam ļoti centušies panākt vienošanos attiecībā uz ētisko pamatu mūsu zinātnes un pētniecības pieejai un arī saistībā ar pamatprogrammu izmantošanu. Vienoties nav viegli. Eiropas Savienības dalībvalstīm ir atšķirīgi viedokļi, bet mēs varam lepoties ar to, ka esam izveidojuši samērā precīzas ētikas procedūras, un realitāte un prakse ir pierādījusi, ka to pamatā ir patiesi ētiskas nostādnes.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu atvainoties. Parasti esmu ļoti punktuāls, taču punktualitātei vienmēr ir divas puses, un šis jautājumu laiks tika pārcelts uz vēlāku laiku. Tāpēc es atrados grupas sanāksmē un, tiklīdz ekrānā ieraudzīju, ka komisārs J. Potočnik sāk uzstāšanos, steidzos šurp un ierados tieši brīdī, kad viņš sāka runāt. Es gribētu jūs lūgt izrādīt pretimnākšanu un pieteikt manu jautājumu Nr. 42, jo es ierados plenārsēdē tieši tajā mirklī, kad tika pieteikta komisāra J. Potočnik uzstāšanās. Varbūt jūs mani neredzējāt, bet es tieši tobrīd ieskrēju.

Priekšsēdētājs. – Posselt kungs, mēs jau pamanījām, ka esat ieradies — gan ar nelielu nokavēšanos. Protams, jūs neesat atbildīgs par šo kavēšanos, kas ir pilnībā attaisnojama, un Prezidijs tikmēr jau bija izlēmis turpināt ar nākamo jautājumu. Tomēr mēs darīsim, ko spēsim, lai šajā kārtā izskatītu arī jūsu jautājumu.

Jautājums Nr. 44, ko iesniedza **Seán Ó Neachtain** (H-0820/08)

Temats: Videi labvēlīgu tehnoloģiju finansēšana

Mūsdienu situācijā, kad vērojama ekonomiskā lejupslīde un lielāka enerģētiskā nedrošība, iedzīvotāji no ES gaida līderību. ES un tās dalībvalstīm ir laiks darboties straujāk un atbalstīt jauninājumu un tehnoloģiju finansējuma palielināšanu. Mums ir jāsūta skaidrs signāls, ka videi labvēlīgu tehnoloģiju jomā ES var uzņemties pasaules vadošo lomu, taču mums ir jārīkojas tagad, nevis vēlāk. Klimata pārmaiņu problēma vienlaikus ir arī iespēja ieguldītājiem, pētniecībai un attīstībai, kā arī uzņēmējiem un darba vietām.

Vai Eiropas Komisija varētu izklāstīt pašreizējos un turpmākos plānus attiecībā uz ieguldījumiem un finansējumu saskaņā ar 7. Pētniecības un tehnoloģiju pamatprogrammu?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Komisija pilnībā atbalsta godājamā deputāta nostādnes, kas izklāstītas viņa jautājumā.

Videi labvēlīgu tehnoloģiju jomā mēs esam līderi, un šis stāvoklis mums ir jāaglabā un jānostiprina. Tas palīdzēs arī stiprināt ES vadošo lomu starptautiskos forumos par cīņu pret klimata pārmaiņām. Septītā pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai — un par šo iznākumu pilnībā jāpateicas arī Parlamentam — ļauj Eiropas Savienībai būt labāk sagatavotai, lai mobilizētu ES pētniecībai un attīstībai paredzētos līdzekļus un atbalstītu videi labvēlīgu tehnoloģiju izstrādi.

Komisija velta daudz pūļu tam, lai Septīto pamatprogrammu izmantotu pēc iespējas pilnīgāk. Videi labvēlīgām tehnoloģijām pilnībā veltītas divas no patlaban pieņemtajām kopīgajām tehnoloģijas iniciatīvām — *Clean Sky*, kurā Eiropa iegulda 800 miljonus eiro, un „ūdeņradis un kurināmā elementi”, kam Eiropas Kopiena velta 450 miljonus eiro.

Eiropas Energotehnoloģiju stratēģiskajam plānam (ETS plānam) ir stingrs Parlamenta un Padomes atbalsts. Komisija ir sākusi procesu, kas pētniecības un attīstības ieguldījumus enerģētikas izpētes jomā padarīs efektīvākus. EST plāns ir veltīts videi labvēlīgām tehnoloģijām. Tajā aicināts ieviest sešas jaunas, prioritāras Eiropas rūpniecības iniciatīvas (tādas rūpniecības programmas kā vēja, saules, oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas, tīklu, bioenerģijas un ilgtspējīgas kodolskaldīšanas programma) un izveidot Eiropas Enerģētikas pētniecības apvienību (pētniecības programmas).

Septītās pamatprogrammas Kopienas Enerģētikas programma ir galvenais instruments, kas īstermiņā pieejams šo pasākumu īstenošanas atbalstam. Taču ir skaidrs, ka nepietiek tikai ar ES centieniem vien. Tāpēc Kopienas programma ir jāizmanto, lai stimulētu dalībvalstu un, protams, arī privātā sektora rīcību. Lai to panāktu, ir jāmaina pieeja; ir vajadzīga nevis vienkārša projektu līdzfinansēšana, bet gan koordinēšana un kopīgu centienu aktivizēšana, līdzdarbojoties programmu izstrādē.

Analizējot visas darba programmas, kas ieviestas pirmajos trijos Septītās pamatprogrammas īstenošanas gados, Komisija lēš, ka 37 % no tematiem, uz ko attiecas pētniecības un attīstības finansējums, ir saistīti ar videi labvēlīgām tehnoloģijām. Arī 40 % no budžeta, kas atvēlēts saskaņā ar 2007. gada aicinājumiem saistībā ar Sadarbības programmām, paredzēti videi labvēlīgu tehnoloģiju pētniecībai un attīstībai.

Lai varētu izvērtēt Septītās pamatprogrammas devumu ilgtspējīgai attīstībai kopumā un videi labvēlīgām tehnoloģijām konkrēti, Komisija ievieš uzraudzības sistēmu, kurai jābūt gatavai nākamā gada pirmajā ceturksnī.

Arī savā paziņojumā „No finanšu krīzes augšupejai — Eiropas rīcības programma”, kas pieņemts šā gada 29. oktobrī, Komisija uzsver pētniecības un attīstības ieguldījumu un izglītības nozīmi, kā arī Eiropas konkurētspējas stiprināšanu, turpinot pāreju uz videi labvēlīgu ekonomiku.

Kopumā jānorāda, ka, līdzās Septītās pamatprogrammas fondiem un darbībām, daudzās ar vides tehnoloģijām saistītās Eiropas Savienības politikas jomās ir iniciatīvas un atbalsta programmas, piemēram, Vides tehnoloģiju rīcības plāns, Konkurētspējas un jauninājumu plāns un nesen izstrādātā Vadošā tirgus iniciatīva un Ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa rīcības plāns.

Komisija cer, ka šī atbilde pārliecinās godājamo deputātu, ka mēs darām visu, lai pilnībā izmantotu Septītās pamatprogrammas līdzekļus mūsu pētniecības un ekonomikas virzīšanai videi labvēlīgā virzienā.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos pateikties komisāram par tik izsmelšu atbildi.

Vai attiecībā uz jūras pētniecību un jūras tehnoloģijām un zinātni Eiropas Savienības Septītā pamatprogramma paredz kādu palīdzību, kas šīs programmas ietvaros varētu sekmēt jūras pētniecību un jūras tehnoloģijas?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Atbilde neapšaubāmi ir „jā”. Vēl vakar mēs Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejā apspriedām šo konkrēto sfēru, kas saistīta ar jūras jautājumiem. Mēs gribam panākt progresu šai jomā, jo situācija ir ārkārtīgi sarežģīta. Visi ar okeāniem saistītie jautājumi ir ļoti sarežģīti, bet šo ekosistēmu ietekmē arī mūsu dzīve un mūsu dzīvesveids. Šī joma ir pelnījusi īpašu uzmanību, un šai uzmanībai būtu jāizpaužas jaunu pētniecības sistēmu veidošanā — zinātnisko un tehnisko jūras pētnieku apvienošanā un arī dalībvalstu centienu apvienošanā, taču citādā veidā nekā līdz šim. Manis jau minētās kopīgās programmu veidošanas kontekstā tas ir jauns domāšanas veids, ko varbūt varētu saukt par „jaunatklājēju domāšanu”. Nav šaubu, ka mēs tam pievērsīsim uzmanību arī turpmāk.

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, mums tagad jāmēģina atrisināt situāciju, kas izveidojusies jautājumu laika grafika izmaiņu dēļ, un jācenšas ievērot ikviena tiesības, dodot ikvienam iespēju uzdot savu jautājumu. Tāpēc mēs centīsimies izskatīt visus atlikušos jautājumus, taču pēc komisāra atbildes es varēšu dot vārdu tikai tam deputātam, kurš jautājumu ir iesniedzis. Citus lūgumus dot vārdu mēs neapmierināsim, citādi būs grūti panākt rezultātu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es zinu, ka tikai nupat esmu ieradies, taču es biju ļoti svarīgā grupas sanāsmē un vēroju ekrānu; man tikai nav saprotams, kāpēc mēs neievērojam secību. Es tiešām nevaru ilgāk uzkavēties. Es atnācu tieši tajā laikā, kas bija paredzēts manam jautājumam, bet tagad jūs maināt kārtību. Priekšsēdētāja kungs, es jūs ļoti lūgtu ievērot secību.

Priekšsēdētājs. – Doyle kundze, secību es nemainu. Diemžēl notika kāds starpgadījums, par ko Posselt kungs neuzņēmās atbildību. Tā kā vienai no jautājumu kārtām komisāru labad tika mainīts laiks, Posselt kungs ieradās 30 sekundes par vēlu. Tāpēc tagad es atgriežos pie Posselt kunga jautājuma, un tūlīt pēc tam mēs izskatīsim Doyle kundzes jautājumu.

Jautājums Nr. 42, ko iesniedza **Bernd Posselt (H-0795/08)**

Temats: Klonēšana

Komisija patlaban rīko vispārējas diskusijas par klonēšanu. Kāds ir šo debašu mērķis, un kādi galvenie principi ir tās pamatā?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Šī neapšaubāmi ir ļoti sarežģīta un komplicēta joma. Komisijas debates attiecas uz tā sauktās somatisko šūnu kodola pārstādīšanas (SCNT) tehnoloģijas izmantošanu, it īpaši saistībā ar lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanu, un uz jautājumu par pārtiku, kas ražota no šiem klonētajiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem.

Attiecībā uz šīs klonēšanas metodes izmantošanu mājlopu pavairošanā un audzēšanā lauksaimniecības pārtikas ražošanas nozarē galvenie jautājumi ir saistīti ar dzīvnieku veselību un labturību. Savukārt attiecībā uz tādas pārtikas drošumu, kas iegūta no klonētiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem, svarīgākie ir jautājumi par iespējamiem draudiem cilvēku veselībai un par patērētāju tiesībām uz informāciju.

Debates neattiecas uz SCNT izmantošanu pētniecībā. SCNT attīstībai Komisija ir sekojusi kopš 1996. gada, kad tika radīts pirmais klonētais zīdītājs — aita Dollija. Komisija 1997. gadā aicināja Padomdevēju grupu biotehnoloģijas ētikas jautājumos sniegt atzinumu par klonēšanas ētiskumu.

Saistībā ar Sesto pamatprogrammu Komisija 2004. gadā finansēja projektu „Klonēšana un sabiedrība” (*Cloning in public*). Tas ļāva sākt ES mēroga debates, kas kļuva par pirmo iespēju organizēt iepriekšējas diskusijas ar akadēmiķiem un pilsonisko sabiedrību par lauksaimniecības dzīvnieku klonēšanas ētiskajiem, tiesiskajiem un sociālajiem aspektiem. Pētījumā tika secināts, ka sabiedrībai trūkst informācijas par klonēšanas izmantošanu un tās sekām. Izdevumā „Dabas Biotehnoloģija” (*Nature Biotechnology*) Kopīgais pētniecības centrs (KPC) 2007. gadā publicēja pētījumu par klonēšanas tehnoloģijas komerciālas izmantošanas perspektīvām nākotnē. Pētījumā tika atspoguļoti jaunākie dzīvnieku klonēšanas komerciālās izmantošanas sasniegumi pasaulē, kā arī aplūkoti attiecīgie produkti un laiks, kad tie varētu nonākt tirgū. Tika secināts, ka klonēti dzīvnieki ES tirgū var nonākt ne ātrāk kā 2010. gadā un ka pirmie tirdzniecībā nonākušie produkti varētu būt klonēto dzīvnieku reproduktīvais materiāls — sēkla.

Pēdējos gados Komisija ir saņēmusi informāciju, ka somatisko šūnu kodola pārstādīšanas tehnoloģijas izmantošana lauksaimniecības dzīvnieku pavairošanā pēc neilga laika būs nonākusi komerciālajā fāzē; galvenokārt tas attiecas uz trešām valstīm, sevišķi ASV. Pamatojoties uz galīgo riska novērtējumu, ziņojumā, ko 2008. gada janvārī sagatavoja ASV Pārtikas un zāļu pārvaldes zinātnieki, tika secināts, ka no klonētiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem iegūtas pārtikas lietošana uzturā ir droša ar nosacījumu, ka pārtiku ražo no veseliem dzīvniekiem; šis ir pārtikas drošuma pamatprincips. Pārtikas aprītes ķēdē nonāk tikai veseli dzīvnieki.

Lai sagatavotu politiskajām debatēm vajadzīgo informāciju, 2007. gadā Komisija aicināja Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EFSA) izvērtēt pašreizējo un iespējamo risku, kas saistīts ar šīs tehnoloģijas izmantošanu pārtikas ražošanā, un aicināja arī Eiropas Ētikas grupu (EGE) sagatavot atzinumu par pārtikas apgādes nolūkā izmantojamās dzīvnieku klonēšanas ētiskajiem aspektiem. Grupa savu atzinumu publicēja 2008. gada janvārī, bet EFSA — 2008. gada jūlijā. EFSA pauž nostāju, ka, „pamatojoties uz pieejamo informāciju, ... nav konstatējamā pārtikas drošuma atšķirības attiecībā uz produktiem [kas iegūti] no veseliem [dzīvnieku] kloniem un to pēcnācējiem salīdzinājumā ar tradicionālā veidā audzētu veselu dzīvnieku produktiem”. Attiecībā uz vispārējiem klonu veselības rādītājiem EFSA atzīst, ka nav pazīmju, kas liecinātu par nelabvēlīgu ietekmi uz tiem liellopu vai cūku klonu pēcnācējiem, kuri iegūti dzimuvairošanās ceļā. Tomēr kloni un to pēcnācēji vēl nav pilnībā izpētīti visā to dabiskās dzīves laikā.

EGE patlaban neuzskata, ka ir pārliecinoši argumenti, kas attaisnotu pārtikas ražošanu no kloniem un to pēcnācējiem.

Komisija aicināja arī Eurobarometru izpētīt Eiropas iedzīvotāju attieksmi pret dzīvnieku klonēšanu. Rezultātus publicēja 2008. gada oktobrī. Pētījums apliecināja, ka 58 % respondentu neatbalsta klonēšanu pārtikas ražošanas nolūkā.

Patlaban Komisija rūpīgi apsver šos dažādos elementus, lai apkopotu informāciju un sāktu politiskas debates par somatisko šūnu kodola pārstādīšanas izmantošanu lauksaimniecības dzīvnieku pavairošanā un pārtikas ražošanā. Ja tiks izlemts, ka jāturpina pilnveidot normatīvo regulējumu, ir svarīgi atcerēties, ka jaunajiem noteikumiem, bez šaubām, būs jāatbilst EK līgumam un Pasaules Tirdzniecības organizācijas normām.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu pateikties jums par augstsirdību un komisāram — par viņa pozitīvo atbildi. Man ir tikai viens jautājums. Vai Komisija var skaidri apliecināt, ka šajā stratēģijā nav un nebūs ietverta jebkāda veida cilvēku klonēšana?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Saskaņā ar noteikumiem, ko piemērojam patlaban, tas ir izslēgts. Noteikumi, kurus mēs izmantojam, nekādā ziņā neatļauj veikt pētījumus, kuru mērķis būtu cilvēku klonēšana.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 45, ko iesniedza **Avril Doyle (H-0827/08)**

Temats: Eiropas Pētniecības padome

2007. gada 27./28. februārī Berlīnē, atklāšanas konferencē, ko rīkoja ES Vācijas prezidentūra, tika oficiāli dibināta Eiropas Pētniecības padome (EPP). Viens no tās mērķiem ir „veicināt pilnībā pētnieku ierosinātus jeb „augšupējus” progresīvus pētījumus”.

Vai Komisija varētu precizēt, ko nozīmē pētnieku ierosināti jeb „augšupēji” progresīvi pētījumi? Kas līdz šim ir sasniegts šai jomā?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Par šo jautājumu es izteikšos īsi. Eiropas Pētniecības padomes īstenotā „uz pētnieku vērsta” pieeja nozīmē, ka padome atbalsta progresīvus pētniecības projektus, ko pētnieki veic par pašu izvēlētiem tematiem, jebkurā no zinātnes jomām. Tātad viņiem ir izvēles brīvība.

Atbalstot progresīvus pētījumus, Eiropas Pētniecības padome īpašu uzmanību pievērš starpdisciplināriem projektiem un novatoriskiem pētījumiem.

Runājot par progresu, Eiropas Pētniecības padome līdz šim ir publicējusi divus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, un Eiropas pētnieku aprindas ir reaģējušas ar ārkārtīgu entuziasmu. Pagājušajā gadā, atsaucoties uzaicinājumam par Neatkarīgas pētniecības uzsākšanas dotācijām (*Starting Independent Investigators Grants*), tika iesniegti veseli 9167 priekšlikumi, savukārt šogad, saistībā ar aicinājumu par Dotācijām pieredzējušiem pētniekiem (*Advanced Investigators Grants*), tika saņemti vairāk nekā 2000 priekšlikumi. Šis augstais līdzdalības līmenis pierāda Eiropas Pētniecības padomes nozīmīgumu un apliecina, ka progresīvās pētniecības finansēšanas augšupējā pieeja atbilst akūtai nepieciešamībai, kas vērojama Eiropā.

Komisija ir pārliecināta, ka šādi ieguldījumi progresīvā pētniecībā ilgtermiņā ievērojami sekmēs uz zināšanām balstītas sabiedrības pilnveidošanu un stimulēs jauninājumu ieviešanas spēju mūsu pētniecības nozarē.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ņemot vērā Francijas prezidentūras mērķi līdz 2009. gada beigām izveidot Eiropas Pētniecības telpas (EPT) pārvaldības procesu, vai Komisija varētu precizēt, kādus pasākumus tā plāno veikt sadarbībā ar dalībvalstīm un Parlamentu, lai ieviestu zinātnes politikas izvērtēšanas metodes, kas ES zinātnes, pētniecības un attīstības jomā nodrošinātu uz pierādījumiem balstītas politikas izvēles iespējas?

Kas ir sasniegts visā šajā EPT pārvaldības jomā, ņemot vērā Francijas prezidentūras, Padomes un Komisijas pieņemto Eiropas Pētniecības telpas „Redzējumu 2020. gadam”?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Godīgi sakot, šis ir ļoti tālejošs jautājums. Mēs uzskatām, ka ir svarīgi vienoties ar dalībvalstīm par „Redzējumu 2020. gadam”, jo tādā gadījumā mēs noteikti varētu izvairīties no garām diskusijām par to, ko mēs Eiropā vēlamies darīt. Pamatdoma ir tāda, ka mums nav nepārtraukti jāatkārto, kurp mēs virzāmies. Protams, šīs debates nav sākušās tikai tagad; šī ideja pirmo reizi parādījās 2000. gada Zaļajā grāmatā. Manuprāt, tas ir lieliski, sevišķi šai pārmaiņu laikā, kurā mēs dzīvojam.

EPT uzbūve un pārvaldība ir īpaši svarīga, un tāpēc mums jābūt pacietīgiem. Ir skaidrs, ka mēs negūsim panākumus, ja dalībvalstis netiks pie teikšanas. Runājot par Eiropas Pētniecības telpu un tās stimulēšanu, mēs nerunājam tikai par finansējuma palielināšanu Eiropas līmenī, bet gan par to, kā uzlabot sadarbību; dažiem no mūsu galvenajiem konkurentiem, piemēram, ASV, ar kurām mēs sevi gribam salīdzināt, šis aspekts ir pats institucionālās sistēmas pamats. Tāpēc mēs gribam panākt dalībvalstu labprātīgu iesaistīšanos, kas ļautu veidot labāku un ciešāku sadarbību nekā patlaban.

Runājot par zinātnes politikas metodiku, jāsaka, ka tā ir daļa no diskusijas, kurai mēs pievēršam lielu uzmanību. Manuprāt, šis jautājums noteikti būs jāizskata, taču patlaban nevaru sniegt sīkāku informāciju. Zinu, ka EPT pieeja ir viens no tiem attīstības virzieniem, kas Eiropai šobrīd vajadzīgs visvairāk.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 46, ko uzdeva **Gay Mitchell** (H-0833/08)

Temats: Septītās pamatprogrammas finansējums pētniecībai un tā ētikas pārbaude

Priekšlikumu iesniegšanas noteikumos un ar tiem saistītajās vērtēšanas, atlases un piešķiršanas procedūrās (COM(2008)4617) saskaņā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (FP7-1982/2006/EK⁽⁴⁾) tika skaidri norādīts, ka finansējumu nepiešķirs tādiem pētniecības pasākumiem, kas saistīti ar embriju iznīcināšanu. Vai Komisija ir apmierināta ar ierosināto projektu ētikas pārbaudes sekmēm šīs politikas īstenošanā?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Septītās pamatprogrammas ietvaros finansēto pētījumu ētikas pārbaude ir sistēma, kas garantē pamattiesību aizsardzību un ētikas principu ievērošanu.

Attiecībā uz pētījumiem, kas saistīti ar cilvēka embrija cilmes šūnu izmantošanu, procedūrai ir pieci posmi, tostarp zinātniska novērtēšana, ētikas aspektu vērtējums un pārbaude, valsts vai vietējo ētikas komiteju apstiprinājums ierosinātajam pētījumam un priekšlikuma iesniegšana regulatīvajai komitejai, tātad lēmumu pieņem par katru projektu atsevišķi.

Eiropas Ētikas grupa 2007. gada jūlijā sniedza Komisijai arī atzinumu par ētikas pārbaudēm attiecībā uz Septītās pamatprogrammas pētniecības projektiem, kuros izmanto cilvēka embrija cilmes šūnas.

Komisija uzskata, ka minētie izvērtēšanas posmi nodrošina tādu ētikas pārbaudes mehānismu, kas ļauj veiksmīgi īstenot attiecīgos EK noteikumus. Tā kā Kopienas finansējums neattiecas uz tādām pētniecības darbībām, kas paredz cilvēka embriju iznīcināšanu, neviens no šīs jomas pētniecības priekšlikumiem nav saņēmis Septītās pamatprogrammas finansējumu.

Ētikas pārbaudes nolūks ir pārliecināties, ka ES finansējums netiek piešķirts tādām pētniecības darbībām, kas ietver cilvēka embriju iznīcināšanu. Šajā nozīmē tā ir neatņemama Septītās pamatprogrammas īstenošanas daļa.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vai komisārs varētu pateikt Parlamentam, vai pamatprogramma ir izmantojama tādu cilvēka embriju pētīšanai, kuri jau ir iznīcināti pirms pētījuma sākuma? Varbūt tā ir tikai semantika un vienkārša vārdu spēle?

⁽⁴⁾ OV L 412, 30.12.2006., 1. lpp.

Es atgriežos pie jau iepriekš uzdotā jautājuma un vēlos zināt precīzāk. Vai komisārs veiks kādus pasākumus, nodrošinot, ka tiek darīts viss iespējamais, lai sekotu līdzī šāda veida pētījumiem, kuri neraisa šādus ētiskus jautājumus un kuri var dot tādus pašus vai pat labākus rezultātus?

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Mans viedoklis tomēr ir pretējs *Mitchell* kunga viedoklim. Jau atdalītu šūnu joslu pētījumi neapšaubāmi ir atļauti. Problēma manā skatījumā ir tāda, ka šķēršļi tā vai citādi ir tik lieli, ka šī veida pētījumus ierobežo tādu iemeslu dēļ, kas no pirmā acu uzmetiena šķiet ētiski, bet kas tomēr tādi nav.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Iepriekš jūs teicāt, ka nevienam citam neļausiet uzdot jautājumus komisāram, tikai jautājuma iesniedzējiem. Un tad pēkšņi kāds iejaucas un tiek pie vārda. Kāpēc viņš nevar iesniegt pats savu jautājumu par šo tematu? Priekšsēdētāja kungs, jums vajadzētu konsekventi ievērot noteikumus.

Pirmīt jūs teicāt, ka ļausiet uzdot jautājumus tikai tiem, kas jautājumu ir iesnieguši, un pēc tam jūs atļaujat šim kungam iejaukties manā jautājumā. Ja es būtu zinājis, ka tiks uzdots tāda veida jautājums, es būtu daudz ilgāk un precīzāk skaidrojis savu nostāju.

Neētiska pētniecība ir absolūti nevajadzīga...

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju.)

Priekšsēdētājs – *Mitchell* kungs, kad es kādam deputātam dodu vārdu uz 30 sekundēm, es nezinu, vai viņš uzdos jautājumu vai komentēs iepriekš uzdotos jautājumus. Jebkurā gadījumā jums bija iespēja pēc *Cappato* kunga runas turpināt savu uzstāšanos un atbildēt. Domāju, ka visi varam būt apmierināti, tāpēc pateiksimies *Potočnik* kungam par pacietību un dosim viņam vārdu atbildei.

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Jūs redzējāt, cik sarežģītas ir debates, kad mēs runājam par ētikas jautājumiem. Tieši tāpat tas ir Eiropā kopumā.

Precizēšu; cilvēka embrija cilmes šūnu izpēti ir atļauta atbilstīgi tiem nosacījumiem, par ko nobalsoja un vienojās Eiropas Parlaments un arī Padome. Mums bija ļoti rūpīgas un padziļinātas debates, un varu teikt, ka izmantojamās procedūras pamatā ir patiesi ētiska pieeja.

Es jau ievadā izskaidroju, kādus pasākumus mēs esam veikuši un kā tiek pieņemts lēmums. Vispirms ir vajadzīgs zinātnisks novērtējums. Pēc tam notiek ētiska izvērtēšana Eiropas Savienības līmenī, bet vēlāk — ētiska izvērtēšana konkrētās dalībvalsts līmenī. Ja kāda dalībvalsts nepiekrīt kāda pasākuma finansēšanai savā valstī, mēs to nefinansējam. Pēc tam šis projekts nonāk komitejā, kur dalībvalstis pieņem lēmumu par katru projektu atsevišķi.

Veicot zinātnisko novērtēšanu, vispirms jāatbild uz jautājumu, vai šo mērķi ir iespējams sasniegt, izmantojot kādu citu pieeju. Tikai tad, ja atbilde ir „nē”, mēs turpinām darbu citā virzienā.

Parasti vairums zinātnieku uzskata, ka ir jāizmanto metožu apvienojums. Tomēr, aplūkojot mūsu programmu struktūru, jūs noteikti redzēsiet, ka vairums mūsu finansēto programmu ir saistītas ar pieaugušu cilvēku cilmes šūnu pētniecību. Tas ir pilnīgi skaidrs. Tātad mēs cenšamies ievērot tos noteikumus, par kuriem jūs šeit balsojāt un vienojāties un kuri, mūsaprāt, labi darbojas praksē.

Colm Burke (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Es šovakar šeit ierados uz jautājumu laiku pulksten 18.15. Mans jautājums sesijā bija trešais. Tai tika dotas piecpadsmit minūtes. Savukārt šai sesijai tika dotas trīsdesmit piecas minūtes. Es uzskatu par negodīgu tādu sistēmu, kad netiek izskatīti to cilvēku jautājumi, kuri ieradušies laikus, un es esmu ārkārtīgi vīlies. Es gribu, lai mana neapmierinātība tiktu fiksēta.

Esmu augstākā mērā sarūgtināts, jo ierados šeit laikus, taču jautājumi tiek izlaisti, lai izdabātu citiem. Tas ir ļoti kaitinoši.

Priekšsēdētājs. – *Burke* kungs, es saprotu jūsu neapmierinātību, taču laiks, kas šovakar bija paredzēts katram jautājumu blokam, tika ievērots. Ja tā rezultātā diemžēl gadās, ka daži jautājumu laika blokā iekļautie jautājumi netiek izskatīti, tas nav atkarīgs no priekšsēdētāja, bet gan no apstākļiem, kurus es nekādi nevaru ietekmēt. Mana vienīgā iespēja acīmredzami bija — un par to jūs noteikti varēsiet pārliecināties — par dažām minūtēm pagarināt pēdējā jautājumu bloka laiku, pateicoties Komisijas pieejamībai un laipnībai. Taču citu jautājumu bloku laiks netika saīsināts.

Uz jautājumiem, uz kuriem netika atbildēts laika trūkuma dēļ, sniegs rakstiskas atbildes (sk. Pielikumu).

(Sēdi pārtrauca plkst. 19.50 un atsāka plkst. 21.00)

SĒDI VADA: M. ROURE

priekšsēdētāja vietniece

15. 15 – Komiteju un delegāciju sastāvs (sk. protokolu)

16. Demogrāfiskās tendences — ekonomiskā un sociālā ietekme (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par demogrāfiskajām tendencēm un to ekonomisko un sociālo ietekmi.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs.* – (FR) Priekšsēdētājas kundze, tā kā daļa šī vakara mums diemžēl jāpavada kopā, es mēģināšu Padomes un arī komisāra *Potočnik* vārdā apkopot Padomes mērķus attiecībā uz demogrāfiskajām tendencēm un to ekonomisko un sociālo ietekmi.

Komisāra kungs, dāmas un kungi! Sabiedrības novecošanu, citiem vārdiem sakot, gados vecāku cilvēku īpatsvara palielināšanos ir izraisījis galvenokārt ekonomiskais, sociālais un medicīnas progress, kas ļauj eiropiešiem dzīvot ilgāk un piedāvā tādu komforta un drošības līmeni, kāds vēsturē vēl nav pieredzēts. Tomēr tas ir arī viens no lielākajiem pārbaudījumiem, ar ko Eiropas Savienība saskarsies nākamajos gados.

Šis novecošanas pamatā ir četri faktori. Pirmais ir mazais bērnu skaits uz vienu sievieti; Savienībā šis rādītājs ir apmēram 1,5 bērni, un šis skaitlis ir daudz zemāks par ataudzes koeficientu, kam jābūt nedaudz virs 2 – 2,1, lai iedzīvotāju skaits būtu stabils.

Otrais faktors ir pēdējās desmitgadēs vērojamā dzimstības krišanās, kas sekoja pēckara gadu demogrāfiskajam sprādzienam, un tas nozīmē, ka šī demogrāfiskā sprādziena laikā dzimušie bērni tagad papildina to cilvēku grupu, kuriem ir 45–65 gadi.

Piedzimstot paredzamais mūža ilgums kopš 1960. gada ir palielinājies par astoņiem gadiem un, visticamāk, turpinās pieaugt, līdz 2050. gadam palielinoties vēl par pieciem gadiem vai pat vairāk — un šis ir trešais faktors.

Pēdējais, ceturtais faktors ir tas, ka Eiropā, kā jums zināms, pieaug migrācija no citām valstīm. Imigrantu skaits 2004. gadā bija 1,8 miljoni, un attiecībā pret iedzīvotāju kopskaitu tas ir vairāk nekā Amerikas Savienotajās Valstīs, taču šāda mēroga imigrācija tikai daļēji kompensē dzimstības mazināšanās un mūža ilguma palielināšanās sekas.

Tādējādi mēs atrodamies situācijā, kad atkarības līmenis jeb, citiem vārdiem sakot, par 65 gadiem vecāku cilvēku skaita attiecība pret to cilvēku skaitu, kuriem ir no 15 līdz 64 gadiem, divkārt palielināsies un līdz 2050. gadam pieaugs līdz vismaz 50 %; tas nozīmē, ka Eiropas Savienībā, kurā agrāk uz katru cilvēku vecumā virs 65 gadiem bija četri darbspējīgā vecumā esoši cilvēki, šis skaitlis samazināsies līdz tikai diviem.

Nemot vērā minētos faktoros, papildus šīm manis tikko aprakstītajām demogrāfiskajām pārmaiņām ir jāreķinās ar dziļām sociālām izmaiņām attiecībā uz ģimenes struktūru, un visu šo faktoru rezultātā arvien palielināsies gan tādu gados vecāku cilvēku skaits, kas dzīvo vieni, gan no citiem atkarīgu ļoti vecu cilvēku skaits.

Kā jums zināms, vairums šo jautājumu ir dalībvalstu kompetences sfērā. Tā tas ir attiecībā uz ģimenes atbalsta politiku, sociālās nodrošināšanas sistēmām un lielā mērā arī uz fiskālo politiku, un Padome, ņemot vērā šos faktus, uzskata, ka dalībvalstu darbs šajā jomā jāveido saskaņā ar Lisabonas stratēģiju un atklāto koordinācijas metodi, un vairums dalībvalstu piekrīt, ka nav vajadzīgas jaunas struktūras.

Par patiesi svarīgu pamatprincipu Padome uzskata ne tikai labāku darba un privātās dzīves līdzsvarošanu, bet arī tādu centienu palielināšanu, kas vērsti uz sieviešu un vīriešu lomu līdzsvarošanu mājāsaimniecībās, kā arī plašākas un kvalitatīvākas infrastruktūras nodrošināšanu bērnu un citu atkarīgo cilvēku aprūpei.

Novecojošā sabiedrībā jaunu cilvēku ieguldījums kļūs arvien svarīgāks. Mums būs jāpieliek lielākas pūles, lai cīnītos ar jauniesu bezdarbu un priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu. Ja vēlamies uzlabot jauniesu perspektīvas, mūsu galvenajai prioritātei jābūt ieguldījumiem bērnos.

Mums arī jāsaprot, ka Eiropu vairāk ietekmē pensionēšanās nekā novecošanās, lai gan abas šīs tendences ir satraucošas, un bez stabila valsts finansējuma būs neiespējami cīnīties ar visām demogrāfiskās novecošanas sekām.

Tas nozīmē, ka nopietna uzmanība jāpievērš pensiju shēmu dzīvotspējai un aktīvāk jāveicina pašreizējās reformas, kuru mērķis ir modernizēt šīs shēmas un padarīt tās ilgtspējīgas atbilstīgi Eiropas Savienības pašreizējai stratēģijai. Svarīgi būs arī mudināt vecāka gadagājuma darbiniekus turpināt darbu, un šai nolūkā jāveic saturīgi veicināšanas pasākumi.

Padome pilnībā apzinās visas šīs problēmas un ir pieņēmusi Sociālās aizsardzības komitejas ieteikumus saistībā ar viedokļiem par Eiropas demogrāfiskajām pārmaiņām un to radīto problemātiku. Turklāt 30. maijā Padome pieņēma secinājumus attiecībā uz tādu politiku, kas saskanētu ar ģimeņu vajadzībām, un sagatavoja vairākas iniciatīvas ģimenes politikas atbalstam.

Šajā kontekstā Francijas prezidentūra 18. septembrī rīkoja sanāksmi, kurā piedalījās ministri, kas atbild par ģimenes politiku. Šajā sanāksmē galvenās diskusijas bija par bērnu aprūpi kā darba un ģimenes dzīves līdzsvara nodrošināšanas līdzekli un par bērnu aizsardzību internetā.

Visbeidzot, Padome aicina Komisiju uzskatīt, ka 30. un 31. oktobrī Briselē notikušais pirmais forums par Eiropas demogrāfijas nākotni ir sākums strukturētam un ilgstošam dialogam dalībvalstīs un to starpā, un aicina rīkoties, lai Komisija varētu nodrošināt atbalstu attiecīgajām struktūrām, kas cenšas izstrādāt vislabāko rīcības stratēģiju saistībā ar šīm demogrāfiskajām pārmaiņām.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētājas kundze, mana uzstāšanās varbūt būs nedaudz garāka, taču es apsolu to kompensēt otrajā atbildē.

Parlamenta aicinājums Padomei un Komisijai sniegt izklāstu par demogrāfiskajām tendencēm nāca tieši īstajā laikā. Gatavojoties Eiropas Demogrāfijas forumam, kas notiks 24. un 25. novembrī, Komisijas dienesti šo piektdien iepazīstinās ar savu otro demogrāfijas ziņojumu.

Eiropas Savienība patlaban piedzīvo vērienīgas demogrāfiskās pārmaiņas. Zinātniskā, ekonomiskā un sociālā progresa rezultātā visās dalībvalstīs pieaug iedzīvotāju paredzamais dzīves ilgums un samazinās dzimstības rādītāji. Eiropieši šodien dzīvo ilgāk un ir veselāki nekā viņu senči, un mēs varam rēķināties ar paredzamā dzīves ilguma palielināšanos arī nākotnē.

Šī Eiropas iedzīvotāju novecošanās vairs nav abstrakts tālas nākotnes scenārijs. Demogrāfiskais sprādziens notika pirms 60 gadiem, un pirmie tolaik dzimušie bērni šobrīd ir sasnieguši pensijas vecumu. Tādējādi Eiropas Savienības demogrāfiskā attīstība ir nonākusi pagrieziena punktā. No šī brīža turpmākos 25 gadus par diviem miljoniem gadā pieaugs tādu cilvēku skaits, kuru vecums ir 60 gadi un vairāk.

Savukārt darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita pieaugums strauji palēninās un pēc aptuveni sešiem gadiem apstāsies pavisam. Šobrīd 27 dalībvalstīs uz katru cilvēku, kuram ir vairāk par 65 gadiem, ir četri darbspējīgā vecuma — 15 līdz 64 gadus veci — cilvēki. Šī attiecība 2060. gadā būs divi pret vienu.

Daži uzskata novecošanos par draudu un zīmē drūmu paaudžu konflikta ainu. Taču demogrāfiskās pārmaiņas nav drauds, ja paraugāties uz iespējām, ko rada šāda situācija. Ilgāka un veselīgāka dzīve var nozīmēt iespēju ilgāk palikt aktīvam. Vairums demogrāfiskā sprādziena laikā dzimušo cilvēku ir labāk izglītoti un apmācīti nekā iepriekšējās paaudzes. Šodien viņi joprojām ir mundri un veselīgi.

Esmu pārliecināts, ka demogrāfiskās pārmaiņas ir iespēja stiprināt paaudžu solidaritāti. Taču es negaidu, ka tas notiks pats no sevis. Sabiedrībai būs jāprot labāk izmantot visu paaudžu spējas, un ikvienam jādod iespēja pilnībā izmantot savu potenciālu. Tas nozīmē, ka ir jāmodernizē mūsu sociālā politika — atbilstīgi atjaunotajai sociālajai programmai, ko jūlijā pieņēma Komisija. Atjaunotajā sociālajā programmā Eiropas novecojošā sabiedrība noteikta par prioritāru darbības jomu un ieteikti vairāki politikas rīcības virzieni. Mūsu mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm pilnībā izmantot visas iespējas un efektīvi pārvaldīt sabiedrības novecošanas sekas.

Pieejas veidi un ieteikumi, kas izklāstīti Komisijas 2006. gada paziņojumā „Eiropas demogrāfiskā nākotne — kā pārvērst problēmu par iespēju”, joprojām ir aktuāli. Šajā paziņojumā pausta pārliecība par Eiropas spēju pielāgoties demogrāfiskajām pārmaiņām. Taču tajā ir uzsvērts arī nepieciešamība rīkoties piecos galvenajos virzienos: veicināt demogrāfisku atjaunošanos Eiropā, radot labvēlīgus apstākļus tiem mūsu līdzpilsoņiem, kas vēlas bērnus, un it īpaši palīdzot līdzsvarot darba, ģimenes un privāto dzīvi; veicināt nodarbinātību Eiropā, nodrošinot to, ka tiek radītas vairāk un labākas darbavietas, lai cilvēki varētu strādāt ilgāk, tādējādi uzlabojot līdzsvaru starp aktīvajiem un neaktīvajiem iedzīvotājiem; sekmēt produktīvākas un

dinamiskākas Eiropas izveidi, uzlabojot prasmes jebkurā vecumā; uzņemt un integrēt Eiropā ieceļotājus, piesaistot gan kvalificētus, gan nekvalificētus ārvalstu darbiniekus un stimulējot viņu integrāciju, lai remdētu darbaspēka trūkumu; nodrošināt publisko finanšu ilgtermiņa noturīgumu, konsolidējot budžetu un reformējot sociālās aizsardzības sistēmas, lai garantētu pienācīgu sociālo aizsardzību un sabiedriskos pakalpojumus nākotnē.

Svarīgākie no šiem politikas virzieniem jau ietverti Lisabonas stratēģijā, taču ilgtermiņa skatījumam tajā pievērsts mazāk uzmanības nekā demogrāfijas debatēm. Tāpēc Komisija ir ierosinājusi izmantot tādas papildu instrumentus kā ziņojumu par Eiropas demogrāfisko situāciju sagatavošanu un demogrāfijas forumus reizi divos gados.

2008. gada ziņojumā galvenā uzmanība tiks pievērsta demogrāfiskā sprādziena paaudzes potenciālam. Ir sagaidāms, ka arvien lielāks 60 un 70 gadu sliekšni pārsniegušu cilvēku skaits vēlēties arī turpmāk aktīvi līdzdarboties sociālajā un ekonomiskajā dzīvē.

Pēdējos gados ir palielinājušies gados vecāku cilvēku nodarbinātības rādītāji, tātad ir mainījusies iepriekšējā tendence arvien agrāk doties pensijā. Tomēr šajā jomā darāmā vēl pietiek; sasniedzot 60 gadu vecumu, tikai 40 % vīriešu un 30 % sieviešu joprojām ir darba tirgū. Taču vairums šīs vecuma grupas cilvēku joprojām spēj dot ekonomisku un sabiedrisku ieguldījumu. Novecojošā demogrāfiskā sprādziena paaudze var dot lielu labumu sabiedrībai arī kā neformāli aprūpētāji un brīvprātīgie. Veidojot sabiedrības politiku, viņu devums ir jāatzīst un jāatbalsta. Ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai arvien vairāk gados vecu cilvēku varētu būt neatkarīgi no citiem, cik vien ilgi iespējams.

Demogrāfijas forumu galvenais mērķis ir veicināt dalībvalstu savstarpēju pieredzes pārņemšanu, pamatojoties uz labas prakses piemēriem. Nākamais Eiropas Demogrāfijas forums, kas notiks Briselē 24. un 25. novembrī, būs veltīts ģimenes atbalsta politikai un gados vecāku cilvēku ekonomiskajai aktivitātei. Tas dos iespēju arī izvērtēt dalībvalstu gatavību demogrāfiskajām pārmaiņām un identificēt svarīgākās jomas, kurās iespējama turpmāka rīcība.

Nākamā gada sākumā, pamatojoties uz Eurostat jaunākajām demogrāfiskajām prognozēm, Komisija iepazīstinās ar aktuālo informāciju attiecībā uz demogrāfisko pārmaiņu ietekmi uz turpmākajiem sabiedriskajiem tēriņiem, sevišķi pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes jomā.

Nobeigumā es gribētu uzsvērt, ka īstenot demogrāfiskajām pārmaiņām piemērotākos politikas risinājumus ir pašu dalībvalstu ziņā. Taču demogrāfiskās pārmaiņas ir pārbaudījums, kas skar mūs visus. Reaģējot uz šīm demogrāfiskajām pārmaiņām, dalībvalstis var daudz mācīties viena no otras veiksmēm un neveiksmēm. Tāpēc Komisija rosina Eiropas mēroga diskusiju par demogrāfiskajām pārmaiņām un piedāvā platformu pieredzes apmaiņai un savstarpējam mācīšanās procesam.

John Bowis, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze! Abās atklāšanas uzrunās pamatoti tika uzsvērts, ka nozīmīgākā no demogrāfiskajām pārmaiņām ir ilgmūžība. Protams, tas nozīmē, ka cilvēki dzīvo ilgāk un galvenokārt ir arī veselīgāki, taču mūža nogalē viņi fiziski vai garīgi kļūst vārgāki.

Līdz ar to ir ārkārtīgi pieaugusi saslimstība ar neirodeģeneratīvajām slimībām, kas prasa ļoti lielus līdzekļus. Parkinsona slimības ārstēšanai vajadzīgās zāles daudzās valstīs ir dārgākas nekā zāles pret vēzi. Apvienotajā Karalistē pētījumi liecina, ka līdz 2051. gadam ar demenci sirgstošo cilvēku skaits būs palielinājies par 154 %.

Ilgtermiņa aprūpe mūsdienās sākas vēlāk. Agrāk tā sākās pēc 70 gadu vecuma. Tagad tā sākas pēc 80 un — arvien biežāk — pēc 90 gadu vecuma sasniegšanas, taču gan atsevišķiem cilvēkiem, gan ģimenēm tā izmaksā arvien dārgāk, negatīvi ietekmējot ļaužu ietaupījumus.

Uzdevums ir nodrošināt to, lai ilgmūžība būtu kā balva, nevis kā sods. Mums ir jāpārskata savi pieņēmumi attiecībā uz novecošanu un vairāk jādomā nevis par to, kāda ir mūsu aprūpe, bet gan par to, kā saglabāt veselību mūža nogalē. Tas nozīmē veselīgāku dzīvesveidu visas dzīves laikā, atturēšanos no tabakas un narkotikām, mērenību alkohola patēriņā, veselīgu uzturu, fiziskas nodarbības un arī stresa mazināšanu.

Elastīga darba dzīve — tas nozīmē arī laiku atpūtai un ģimenei. Tas nozīmē gatavošanos dzīvei pēc darba beigām, elastīgu pensionēšanās vecumu un pakāpenisku pensionēšanos, kā to esmu novērojis Nīderlandē. Tas nozīmē lielāku sociālo atbalstu, jaunus un novatoriskus tā veidus, plašākus mājas aprūpes pakalpojumus, lai cilvēki ilgāk varētu dzīvot savās mājās. Tas nozīmē tādas pakalpojumus un iekārtas, kas atbilst jaunajām vajadzībām.

Kad manai mātei bija 80, viņai, lai sazinātos, vajadzēja faksa aparātu. Kad viņai bija 90, vajadzēja ratinkrēsli pacēlāju kāpnēm. 100 gadu vecumā viņai vajadzēja funkciju stimulēšanas ierīci, jo bija pasliktinājusies dzirde, redze un mobilitāte. Taču viņas saprāts bija vesels; tomēr, lai viņa varētu dzīvot pilnvērtīgi, bija vajadzīga aizsardzība un stimulēšana.

Jan Andersson, *PSE grupas vārdā*. – (SV) Priekšsēdētājas kundze! Arvien mazāk darbinieku, arvien vairāk gados vecu cilvēku — šādu tendenci varētu saukt par dramatisku, tomēr vienlaikus ir jāatzīst fakts, ka patiesībā mēs saglabājam veselību līdz daudz lielākam vecumam, un tās ir pozitīvas pārmaiņas.

Taču tas mums sagādā arī vairākas problēmas. Aplūkošu dažas no tām. Mūsdienās dzimst mazāk bērnu, nekā agrāk. Tomēr dažādās dalībvalstīs situācija ir ļoti atšķirīga. Mēs redzam, ka labāki rezultāti ir tajās dalībvalstīs, kurās ir izveidota tāda sistēma, kas ļauj vecākiem — gan sievietēm, gan vīriešiem — apvienot darba dzīvi ar vecāku pienākumiem ģimenē. Šajā ziņā mums vienam no otra ir jāmācās.

Par spīti tam, ka mūsu iedzīvotāji noveco, ilgtermiņā vērojama darba mūža saīsināšanās tendence. Tās galvenais iemesls ir fakts, ka cilvēki darba gaitas sāk vēlāk, un arī tas, ka pamazām samazinās karjeras ilgums, lai gan dažos pēdējos gados šai ziņā ir vērojamas pozitīvas pārmaiņas. Lai pagarinātu darba dzīves ilgumu, mums ir jārisina abi šīs problēmas aspekti un — pats svarīgākais — jārod elastīgi risinājumi, pirms aizejam pensijā.

Šodien mēs apspriedām „Zilo karti”, taču mums ir jāgādā, lai ikviens, kurš šeit ierodas no citām valstīm, kurās patlaban ir augsts bezdarbs, tiktu integrēts un iekļauts darba tirgū; ir jādomā arī par cilvēkiem ar invaliditāti un citām problēmām. Šis darbs mums ir jāveic saskaņā ar Lisabonas procesu, lai mēs spētu stāties pretī šiem pārbaudījumiem ilgtermiņā.

Marian Harkin, *ALDE grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze! Šī vakara diskusiju kontekstā rodas daudz jautājumu, taču es vēlētos aplūkot tikai vienu no tiem — aprūpi un aprūpētājus.

Ja mums paveiksies nodzīvot pietiekami ilgi, mums, visticamāk, būs vajadzīga aprūpe, un, neraugoties uz dalībvalstu atšķirībām šajā jomā, varam pieņemt, ka šī aprūpe galvenokārt būs neformāla.

Aprūpētāji ir oficiālās aprūpes un sociālās aprūpes sistēmas pamats, un ilgtermiņa aprūpes nodrošināšanā viņi ir neaizstājami. Ja mēs vēlamies, lai aprūpētāji arī turpmāk nodrošinātu aprūpi — un mēs to vēlamies —, tad viņu vajadzībām jāklūst par veselības un sociālās aprūpes politikas neatņemamu daļu.

Šajā kontekstā man ir prieks redzēt, ka Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē neliela sadaļa ir veltīta aprūpētājiem, un man nav šaubu, ka to ir panākusi aprūpētāju interešu grupas Parlamentā iniciatīva, iesniedzot Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātam savu gada darba programmu.

Tomēr aprūpētājiem nepietiek tikai ar īsu pieminēšanu. Mūsdiā, aprūpes jomā ir laiks izstrādāt jaunu sabiedrisko līgumu, kas būtu daudz plašāks par tradicionālo līgumu starp valsti un atsevišķu personu un kas ietvertu jaunas saistības, ko uzņemtos darba devēji, vietējās aģentūras un kopienas. Ceļu šai ziņā rāda nesensais EKT spriedums par diskrimināciju sociālo saišu dēļ.

Aprūpe nedrīkst būt tikai neformālo aprūpētāju vai tikai dalībvalstu atbildība. Bez pienācīga atbalsta neformālās aprūpes sistēma sabruks, savukārt tāda pieeja, kas pamatojas tikai uz valsts atbildību, nozīmētu pārlietu augstas izmaksas. Tieši tāpēc ir vajadzīgs šāds plašs sabiedriskais līgums.

Galu galā Eiropas Savienībā ir apmēram 100 miljonu aprūpētāju. Viņi strādā bez atalgojuma, netiek pietiekami novērtēti un daudzos gadījumos nesaņem pienācīgu atbalstu. Viņu pieminēšanu Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē es vērtēju atzinīgi, taču tas ir tikai pirmais solis. Sava mēroga dēļ šis ir Eiropas jautājums, un dalībvalstu rīcība ir savstarpēji jākoordinē.

Ar aprūpētāju jautājumiem ir jānodarbojas gan Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātam, gan Nodarbinātības un sociālo lietu ģenerāldirektorātam.

Guntars Krasts, *UEN grupas vārdā*. – (LV) Paldies, prezidentes kundze! Eiropas iedzīvotāji noveco! Saglabājoties šīm tendencēm, iedzīvotāju dabiskais pieaugums var kļūt negatīvs. Vairākās dalībvalstīs tā šobrīd jau ir realitāte. Strādājošo skaits pret pensionāriem samazinās visās dalībvalstīs. Zema dzimstība kombinācijā ar garāku dzīves ilgumu un imigrāciju audzē spiedienu uz pensijām, veselības aizsardzību un sociālajiem pakalpojumiem. Taču ir arī dažas dalībvalstis, kam ir izdevies mainīt Eiropas negatīvās demogrāfiskās tendences.

Tajās panākts līdzsvars starp dzīvi un darbu, kas ļauj vecākiem audzināt bērnus, neziedojot tam savu karjeru, un gūt ar to saistītos ekonomiskos un sociālos ieguvumus. Nav šaubu, ka galvenie ekonomiskie, sociālie un kulturālie risinājumi iedzīvotāju novecošanas novēršanai būs jāmeklē dalībvalstīs. Bet ir arī uzdevumi, kas veicami Eiropas Savienības līmenī. Eiropas Savienības darba tirgus vēl aizvien slēpj sevī milzu rezerves. Ir jāpanāk, lai iekšējā tirgū nepastāvētu robežas darbaspēka brīvai kustībai. Lai cik nebūtu sarežģīti, jāatgriežas pie pakalpojumu tirgus liberalizēšanas, jāpārskata pieņemtā pakalpojumu direktīva. Abu šo pamatbrīvību realizācija palīdzētu finansēt demogrāfisko procesu radītos ekonomiskos zaudējumus. Un, protams, jāsekmē nediskriminējoša attieksme pret dzimumu un vecumu. Paldies!

Jean Lambert, *Verts/ALE grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze! Interesanti, ka dzimstības samazināšanos un citas līdzīgas lietas mēs bieži uzskatām par problēmu. Taču tam ir arī otra puse — mēs varam sākt dalīties pārmērīgajās bagātībās, kas uzkrātas Eiropas Savienības līmenī, ar cilvēkiem, kuri ierodas no citām valstīm; mēs varam pārlūkot tehniskos jauninājumus un paraudzīties, kā uzlabot produktivitāti un, iespējams, pat ražot mazāk visu to grabažu, kas patlaban pārblīvējušas mūsu dzīvi un planētu.

Protams, jautājums ir arī par to, kā vislabāk izmantot potenciālo darbaspēku. Tieši tāpēc nodarbinātības jomā tik būtiskas ir diskriminācijas novēršanas direktīvas, un ir ļoti svarīgi, lai dalībvalstis tās pareizi īstenotu. Tām ir jādomā arī par šķēršļiem, kas saistīti ar pakāpenisku pensionēšanos, — piemēram, kāda ietekme būs darba laika saīsināšanai uz cilvēka pensiju, kā tas ietekmēs viņa dzīvi un piekļuvi pabalstiem.

Mums ir jādomā arī par to, kā pašreizējā finanšu krīze ietekmēs vairākus mūsu priekšstatus šai jomā. Visticamāk, arvien vairāk gados vecāku darbinieku tiks atlaisti, jo diskriminācijas novēršanas tiesību akti netiek pareizi piemēroti; šis fakts cilvēkus nopietni ietekmēs, jo daudzi no viņiem, iespējams, nekad vairs neatgriezīsies darbā.

Savukārt citiem būs vēl grūtāk sākt darba gaitas vai saņemt paaugstinājumu, lai varētu palielināt pensiju; visi šie aspekti jāņem vērā, ja cilvēks zināmu laiku nav strādājis. Ir vērojama neapmierinātība to jauniešu vidū, kuri nespēj atrast darbu un kuru situācija kļūst arvien smagāka; nedrīkst aizmirst arī tās problēmas, ar kurām daudzi cilvēki saskarsies, kad viņu privāto vai fondēto pensiju sistēmas neatmaksāsies tā, kā viņi bija domājuši.

Tādējādi demogrāfiskā situācija mums ir jāaplūko arī pašreizējās krīzes kontekstā un jāraugās, kā mēs varam izmantot šo iespēju, lai veicinātu apmācību. Tā ir jāizmanto, palīdzot cilvēkiem uzlabot savas prasmes un varbūt radot iespējas strādāt fiziski vieglāku darbu; ir jādara tas, par ko esamu runājuši jau labu laiku. Jāmeklē iespējas uzlabot augstākās izglītības kvalifikāciju daudziem cilvēkiem, kuriem jaunībā nav bijis tādu iespēju.

Tagad mums ir izdevība paraudzīties uz atsevišķiem nepārprotami problemātiskiem elementiem un patiešām sākt meklēt ilgtermiņa iespējas, kā risināt demogrāfisko situāciju.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL grupas vārdā*. – (PT) Pēc mūsu domām, šo debašu nosaukumam bija jābūt nevis „demogrāfiskās tendences — ekonomiskā un sociālā ietekme”, bet gan „ekonomiskā un sociālā politika un tās ietekme uz demogrāfiskajām tendencēm”.

Konkrētas valsts vai reģiona demogrāfisko tendenču prognozes nav nošķiramas no šajā valstī vai reģionā pieņemtās politikas, jo tieši šī politika rada apstākļus un nosacījumus demogrāfiskajai attīstībai.

Piemēram, turpmāko 50 gadu prognozes tiek izteiktas, pamatojoties uz pieņēmumiem, kas būtu jāskaidro, un tas attiecas arī uz ekonomikas politiku, no kuras ir atkarīgi nākotnes scenāriji. Citiem vārdiem sakot, šodien mums būtu jāņem vērā izteiktās prognozes un jārunā par sekām, kādas demogrāfiskajai attīstībai rada bezdarbs, pieaugoša nodarbinātības nestabilitāte, darba laika noteikumu atcelšana, uz izlīdzināšanu vērsta monetārā politika un algu devalvācija. Šodien mums būtu jārunā par sekām, kādas Eiropas Savienības procentu likmju politikas dēļ izjūt tūkstošiem ģimeņu, kas māju iegādei ņēmušas hipotekāros kredītus, par sabiedrisko pakalpojumu liberalizācijas un privatizācijas sekām un par tām sekām, ko zemās pensijas rada miljoniem pensionāru neatkarībai un dzīves kvalitātei. Mums būtu jārunā par politiku, kas veicina bagātības centralizāciju un koncentrāciju un palielina sociālo nevienlīdzību.

Būtībā galvenais jautājums ir par cilvēktiesībām — par tiesībām uz pārtiku, darbu, pienācīgu algu, mājokli, veselību, izglītību un atpūtu, un par šo tiesību ievērošanu vai neievērošanu.

Kathy Sinnott, *IND/DEM grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze! Eiropā ir krīze, kurai mēs neradīsim risinājumu, kamēr nepieņemsim faktu, ka paši šo krīzi esam izraisījuši.

Katru gadu mēs Eiropas Savienībā nogalinām vairāk nekā pusotru miljonu nedzimušu bērnu. Mēs iznīcinām savu nākotni un pēc tam brīnāmies, kāpēc mums ir krīze. Mēs runājam par dzimstības problēmu, taču

problēma nav dzimstība; problēma ir tā, ka miljoniem ieņemtu bērnu tiek liegtas tiesības dzīvot. Kamēr mēs godīgi neatzīsim šo problēmu, risinājuma nebūs. Risinājums ir cieņa pret dzīvību un atbalsts ģimenei, lai šai dzīvībai būtu saudzējoša vide, kurā tā var attīstīties. Šie būtu pirmie soļi, kas ļautu sākt labot izkropļoto demogrāfisko situāciju. Uzlabojumi nenotiks vienā dienā, taču šobrīd mēs vēl varam novērst katastrofu.

Ir vērts rūpīgāk pavērot Japānas pieredzi. Pirms divdesmit gadiem tās ekonomika bija otrā lielākā pasaulē, un valsts bija starp visattīstītākajām. Japānas iedzīvotāju skaits 2007. gadā sasniedza maksimumu un sāka kristies. Divpadsmit gadus pirms lejupslīdes sākuma, 1995. gadā, sāka izpausties negatīvās demogrāfijas ietekme un Japānā sākās deflācija. Tā joprojām nav beigusies. Japāna šai ziņā ir 20 gadus priekšā Eiropai, taču arī aborti Japānā tika legalizēti 20 gadus agrāk nekā Eiropas valstīs. Mūsu augstākais punkts būs 2025. gadā — jau pēc 17 gadiem. Es baidos, ka deflācijas fāze, kas pie mums ir sākusies 2008. gadā, turpināsies vēl ilgi un ka banku krīzi nomainīs demogrāfiskā krīze; tā turpināsies tik ilgi, līdz mēs atkal iemācīsimies cienīt dzīvību.

Philip Claeys (NI). - (NL) Priekšsēdētājas kundze! Esmu gandarīts, ka Padome un Komisija publicē ziņojumu par pašreizējo demogrāfisko tendenci ekonomisko un sociālo ietekmi. Daudziem politiķiem ir slikts paradums — domāt tikai īstermiņā un ignorēt vajadzību pēc ilgtermiņa politikas. Mūsu demogrāfiskā situācija ir būtiska ilgtermiņa problēma, un tai vajadzīgi ilgtermiņa risinājumi. Pašreizējais dzimstības līmenis Eiropas Savienībā ir 1,5 bērni uz sievieti, un tas ir par maz, lai pašreizējās paaudzes spētu atjaunoties. Tieši tā arī ir problēmas būtība. Viena no iespējām ir meklēt vieglāko un ātrāko ceļu, un propagandēt vēl lielāku imigrācijas vilni no valstīm, kas atrodas ārpus Eiropas. Lai gan teorētiski tā var šķist laba ideja, ikdienas realitāte mūsu lielpilsētās apliecina pēdējo 30 gadu nevērīgās imigrācijas politikas izgašanos. Eiropā ir 20 miljoni bezdarbnieku, un tomēr Komisija vēlas ieviest papildu imigrantus. Es atļaušos norādīt, ka bezdarba rādītāji starp imigrantiem no trešām valstīm ir ievērojami augstāki nekā starp dalībvalstu vietējiem iedzīvotājiem.

Laika trūkums man neļauj pievērsties sociālajām problēmām, arī sociālajam sabrukumam, kura pamatā ir vērienīgā imigrācija. Dalībvalstīs ir vajadzīga tāda politika, kas paredz atbalstīt tās jaunās eiropiešu ģimenes, kuras vēlas bērnus. Dalībvalstīs jāveic tādi nodokļu pasākumi, kas veicinātu bērnu dzimstību. Ir jāuzlabo un jāpaplašina bērnu aprūpe. Mums būtu jāsaņem drošme un jāapsver iespēja ieviest algu tam vecākam, kurš izvēlas palikt mājās un lielāko daļu sava laika veltīt bērnu audzināšanai.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Es atzinīgi vērtēju šīs debates, jo tās veicina izpratni, nevis rada bailes. Mums ir jārikojas nekavējoties, nevis jāgaida rītdiena.

Demogrāfiskajām pārmaiņām ir savi cēloņi, sekas un problēmas, tostarp iedzīvotāju skaita samazināšanās, mazāks skaits algotu darbu strādājošo un iespējamība, ka mēs dzīvosim ilgāk. Bērni, kas piedzimis dažu nākamo minūšu laikā, iespējams, nodzīvos līdz 100 gadu vecumam. Tiešām, šādu vecumu sasniegs puse no šiem bērniem. Sabiedrība noveco, un mums ir mazāk bērnu. Tā rezultātā notiek dramatiskas pārmaiņas vecuma grupu struktūrā un iedzīvotāju kopuma struktūrā. Mums Parlamentā ir jārēķinās ar jaunām prasībām tādās jomās kā infrastruktūra, sabiedriskie pakalpojumi, uzņēmējdarbība, izglītība un sociālā sistēma. Šis ir novecojošs kontinents. *Jean-Claude Juncker* reiz teica: „Ja mēs tuvākajā laikā nepārveidosim savas sociālās, pensiju un veselības sistēmas tā, lai tās būtu piemērotas nākotnei, tad globalizācijas procesā mēs būsime nevis uzvarētāji, bet gan zaudētāji.“

Kas būtu darāms? Darāmā ir visai daudz. Nodrošināt cilvēkiem iespēju līdzsvarot darbu un privāto dzīvi. Vairs nespīst cilvēkus priekšlaikus pamest darbu. Ieviest jaunus aprūpes, bērnu aprūpes un mobilo pakalpojumu veidus, piemēram, ēdienu piegādi. No visu dalībvalstu sociālās nodrošināšanas sistēmām jānodala aprūpes finansēšana; tai jāklūst par pašvaldību uzdevumu. Mūs gaida pārbaudījumi izglītības jomā. Mums jāizvirza sev mērķis — kļūt par kontinentu, kas ir vislabvēlīgākais bērniem, vislabvēlīgākais cilvēkiem. Mums ir pienācīgi jāatalgo laiks, kas pavadīts, audzinot bērnus un sniedzot cita veida aprūpi, jo 80 % aprūpētāju ir ģimenes locekļi. Svarīgs ir arī vienāds atalgojums par vienādu darbu. Vēl ir daudz darāmā, un mūsu problēmām ir daudz un dažādu cēloņi.

Françoise Castex (PSE). - (FR) Priekšsēdētājas kundze, ministra kungs! Pāris vārdos sakot, lielākais šķērslis, ar ko mums jārēķinās šo demogrāfisko problēmu risināšanā, ir strādājošo skaita mazināšanās. Minēšu divus skaitļus: 2010. gadā būs 217 miljoni darbaspējīga vecuma cilvēku, bet 2050. gadā viņu skaits būs 180 miljoni — gandrīz 36 miljonu cilvēku deficīts.

Vai būtu jābaidās no darbaspēka trūkuma? Vai būtu jābaidās no strādājošo iedzīvotāju un atkarīgo iedzīvotāju skaita disproporcijas?

Lai panāktu cilvēkresursu iespējami labāku pārvaldību, mēs iesakām divus šīs problēmas risinājuma veidus. Pirmkārt, pilnīgu nodarbinātību. Mums ir jācenšas panākt pilnīgu nodarbinātību. Ņemot vērā jauniešu, sieviešu, par 55 gadiem vecāku cilvēku un mazkvalificētu darbinieku zemo nodarbinātību, patlaban ir ļoti lielas nodarbinātības rezerves. Mēs esam liecinieki vērienīgai prasmju izšķērdēšanai. Ja līdz 2050. gadam sieviešu un to cilvēku nodarbinātības līmenis, kuriem ir no 55 līdz 65 gadiem, pieaugtu, sasniegto Eiropas labāko rādītāju līmeni, mēs, iespējams, varētu kompensēt šo darbaspēka trūkumu.

Visbeidzot, jārūpējas par mūžizglītību un apmācību. Mūsdiā, ir jācenšas panākt optimālu darba dzīves ilgumu. Nav pieņemami, ka darbiniekam, 50 gadus vecam projektu vadītājam, nav gandrīz nekādu citu karjeras perspektīvu kā vien stagnācija. Šeit ir runa par mūsu uzņēmumu sociālo atbildību.

(Priekšsēdētāja pārtrauca runātāju.)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Dažās desmitgadēs pasaules iedzīvotāju skaits ir divkāršojies, izraisot postošas sekas visai planētai, tāpēc fakts, ka Eiropas tendence ir vismaz daļēji atšķirīga, jāvērtē pozitīvi.

Protams, ir problēmas sociālā nodrošinājuma jomā, taču tās jārisina nevis ar aicinājumiem radīt vairāk bērnu, bet gan ar pensionēšanās vecuma palielināšanu un gados vecāku cilvēku diskriminācijas novēršanu tādās valstīs kā Itālija, kur nodarbinātībai pēc pensionēšanās vecuma ir tik daudz šķēršļu, ka pensija ir drīzāk pienākums, nevis tiesības.

Pasaules līmenī es īpaši aicinu prezidentūru rīkoties, lai panāktu ANO demogrāfijas konferences sasaukšanu, ko gadiem ilgi ir bloķējušas gan tādas valstis kā Vatikāns, gan to struktūru spiediens, kuras baidās īstenot atbildīgu politiku attiecībā uz informēšanu par seksu un ģimenes plānošanu.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Eiropas demogrāfiskās tendences jau vairāk nekā desmit gadus ir ārkārtīgi biedējošas. Atdzīves koeficientam atbilstošs dzimstības līmenis ir 2,16. Polijā šis rādītājs ir 1,2. Tajā pašā laikā medicīnas progress un veselīgāks dzīvesveids nozīmē, ka cilvēki dzīvo ilgāk. Eiropa noveco, taču tā arī izmirst. Strādājošo un nestrādājošo iedzīvotāju attiecība 2030. gadā būs 1:2.

Ģimenei nelabvēlīga sociālekonomiskā politika, plašsaziņas līdzekļu popularizēti tādas ģimenes modeļi, kurā ir nedaudzi bērni vai to nav vispār, kā arī laulību iziršanu veicinoša politika — šie ir nopietni cēloņi nelabvēlīgajām demogrāfiskajām pārmaiņām Eiropā. Būtiskākās to sekas būs darbinieku trūkums darba tirgū, bīstams pavērsiens ekonomiskajā attīstībā, dramatisks pensiju sistēmu efektivitātes kritums un arvien lielākas izmaksas veselības aprūpes sistēmai, kas saistītas ar novecojošas sabiedrības īpašajām vajadzībām.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Es atzinīgi vērtēju debates par šiem jautājumiem un uzskatu, ka īpaši svarīgas tās ir tagad, kad mums vienlaikus jācīnās gan ar finanšu, gan ekonomisko krīzi. Demogrāfiskās tendences liecina, ka mūsu sabiedrība noveco, un šī fakta iemesls ir gan uzlabojumi veselības aprūpes jomā, gan dzimstības samazināšanās. Tāpēc mums jābūt gataviem šai situācijai un jāveic vajadzīgie pasākumi attiecīgajās jomās.

Sociālajā jomā samērā sarežģīta būs pensiju nodrošināšana. Runājot par veselības aprūpi, mums jādomā, kā nodrošināt ārstēšanu, sevišķi attiecībā uz slimībām, kas saistītas ar vecumu. Piemēram, ir zināms, ka divas trešdaļas vēža gadījumu skar cilvēkus, kuriem ir vairāk nekā 60 gadu.

Lai nodrošinātu sociālās sistēmas ilgtspēju, būs jāpaplašina, jāuzlabo un labāk jāpielāgo vecāka gadagājuma cilvēku nodarbinātības nosacījumi. Tas galvenokārt attiecas uz sievietēm vecumā virs 55 gadiem un vīriešiem vecuma grupā no 55 līdz 64 gadiem. Iedzīvotāju skaita sarukumu var kompensēt ar jauniešu imigrāciju no trešām valstīm, taču pirmkārt mums jācenšas radīt tādas apstākļus, kas ļautu stabilizēt to jauno un izglītoto cilvēku skaitu, kurus mēs šobrīd zaudējam konkurences cīņā ar ASV.

Ņemot vērā jaunu sieviešu reproduktīvās veselības pasliktināšanos, mums būtu jāatbalsta medicīniskā apaugļošana. Daudzas jaunas ģimenes nevar to atļauties. Pēc manām domām, mums neizdosies īstenot Lisabonas stratēģiju. Centīsimies vismaz atjaunot Eiropas Ģimeņu atbalsta apvienības ideju, paredzot nodokļu atvieglojumus vai uzlabojot pirmsskolas vecuma bērniem domāto infrastruktūru. Dzemdību atvaļinājuma laikā būtu jānodrošina pilna alga, nevis tikai minimālais tās līmenis.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Ministra kungs! Atvainojiet, bet es jums nepiekrītu, jo mums ir vairākas problēmas, nevis tikai viena. Mums ir ne tikai demogrāfiskas, bet arī politiskas, sociālas un ētiskas problēmas. Mēs deklarējam, ka vēlamies augstāku dzimstību, taču 30 % jau piedzimušo bērnu dzīvo zem nabadzības

sliekšņa. Sekas nākotnē būs vāja izglītība, slikts darbs, zemāka produktivitāte un mazas apdrošināšanas iemaksas.

Padomes nostāja Darba laika direktīvas jautājumā ir klajā pretrunā centieniem panākt līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi. Pasaules Veselības organizācija ir atzinusi, ka neauglība ir medicīniska problēma, taču to neatzīst daudzas dalībvalstis. Tāpēc apdrošināšana nesedz ārstēšanas izmaksas. Lai Rumānijā samaksātu par vienu *in vitro* apaugļošanas mēģinājumu, cilvēkam ar vidējo algu būtu jāstrādā deviņus mēnešus un jāatliek viss nopelnītais. Apaugļošanai vajadzīgi 3-4 mēģinājumi un vēl deviņi mēneši līdz bērna piedzimšanai.

Godātie kolēģi, efektīvākais risinājums būtu konsekventas politikas veicināšana valstu starpā un saskaņa starp pieņemtajiem paziņojumiem un veiktajiem pasākumiem.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Priekšsēdētājas kundze! Demogrāfisko tendenču izraisītās problēmas īpaši smagas šķiet reti apdzīvotajos ziemeļu apvidos. Jaunajiem un izglītotajiem cilvēkiem aizbraucot no šiem reģioniem, tajos strauji pieaug gados vecāku cilvēku īpatsvars. Tas savukārt nozīmē augstākas sociālās un medicīniskās aprūpes nodrošināšanas izmaksas, un šo problēmu padziļina lielle attālumi. Tomēr jaunās tehnoloģijas un jauninājumi ir ļāvuši veiksmīgi ieviest jaunus pakalpojumus, lai varētu palīdzēt gados vecākiem iedzīvotājiem, un šo pieredzi var izmantot visā Eiropas Savienībā.

Vēl viens veids, kā problēmas pārvērst iespējās, ir efektīva reģionālā politika. Efektīva reģionālā politika ļautu izmantot iespējas, kas pieejamas šajos reģionos, radīt jaunas darba vietas un dot pievienoto vērtību visai Eiropai. Vienlaikus demogrāfiskās tendences ir padarāmas par pozitīvu parādību.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, Jouyet kungs, godātie kolēģi! Kad Parlaments pavasarī apsprieda demogrāfisko pārmaiņu sekas, mūs vēl pilnībā nebija skārusi pašreizējā ekonomiskā krīze. Šī krīze radīs papildu spiedienu mūsu sociālajām sistēmām. Tādējādi gaidāmā bezdarba palielināšanās, iespējams, īstermiņā ļaus daļēji risināt darba tirgus problēmas. Taču ilgtermiņā tā neatrisinās tās problēmas, kas saistītas tieši ar iedzīvotāju novecošanos.

Ja ekonomiskā klimata pasliktināšanās rezultātā palielināsies spiediens vecāka gadagājuma darbiniekiem priekšlaikus pamest darba tirgu, mēs pieļausim vecās kļūdas. Gan tagad, gan turpmāk galvenais uzsvars ir liekams uz elastīgiem pensijas risinājumiem pēc brīvprātības principa, un darbs jāorganizē tādā veidā, lai cilvēkiem nodrošinātu reālu iespēju ilgāk turpināt darba gaitas. Finanšu krīze vēlreiz pierāda, ka pensiju fondi ir jāpārvalda ar apdomu. Par vienu no galvenajām prioritātēm ir jāklūst pensiju sistēmas ilgtspējai un tās atbilstībai gan demogrāfiskajai, gan ekonomiskajai situācijai, turklāt ilgtermiņā jāizvairās no riskantām ieguldījumu stratēģijām. Arī Eiropas Komisijai ir jāpievērš uzmanība Eiropas mēroga pensijas pakalpojumu regulējumam un uzraudzībai.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Mainoties jaunās paaudzes dzīvesveidam, pēc studiju beigšanas ikviens vēlas pavadīt dažus gadus ceļojot un vēlāk veidojot karjeru. Pēc tam šiem jaunajiem cilvēkiem, tostarp jaunajām sievietēm, ir vairāk par 30 gadiem, un vairumam ir tikai viens pēcnācējs. Mūsdienās ģimeni uzskata par nepatīkamu slogu, turklāt jaunie vīrieši nespēj sievietēm garantēt laulību un drošību.

Abortu skaits ir neredzēti liels, un ļoti daudzas sievietes lieto hormonālos kontracepcijas līdzekļus, tādējādi ļoti maz ir to sieviešu, kuras psiholoģiski ir gatavas bērna ieņemšanai. Dzimstības rādītāji Eiropas valstīs svārstās no 1,1 līdz 1,3. Tikai Francijā, kur ģimenēm jau sen sniedz finansiālu atbalstu, šis rādītājs ir gandrīz 2. Ružomberok Universitātē nesen notika ģimenei veltīts Eiropas kongress...

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Ir paredzams, ka mēs visi dzīvosim ilgāk, taču mums būs mazāk mazbērnu. Man šķiet, ka šīs situācijas iemesli ir ļoti sarežģīti un dažādi. Runājot ar cilvēkiem, kuriem nav bērnu, ir redzams, ka bērnus bieži uzskata par problēmu. Arī par bērnu aprūpi mēs runājam kā par problēmu, nevis risinājumu.

Arī gados vecāki cilvēki jūtas kā slogs un raizējas par to, kurš mūža nogalē par viņiem parūpēsies. Domāju, ka arī mūs, kas esam vidējos gados, biedē šīs nākotnes perspektīvas, jo būs arvien mazāk cilvēku, kas maksās par mūsu pensijām vai mūs aprūpēs, kad paši to vairs nespēsīm.

Marian Harkin pamatoti norādīja, ka aprūpētāju loma sabiedrībā netiek novērtēta, un šī situācija ir jāmaina. Klausoties šī vakara debatēs, finanšu un ekonomiskās krīzes kontekstā mani interesē, vai Komisija varētu atbildēt uz šo jautājumu, un vai tā saprot, ka pašreizējās situācijas dēļ šī demogrāfisko tendenču problēma var kļūt vēl smagāka? Tas būtu ļoti nepatīkami.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Eiropas Savienībai ir jābūt gatavai risināt demogrāfiskās problēmas. Sociālajai Eiropai jāspēj piepildīt iedzīvotāju cerības, piedāvājot kvalitatīvu izglītību, efektīvu un pieejamu veselības aprūpes sistēmu un tādas darba vietas, kas nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni un pēc pensionēšanās garantētu pienācīgu pensiju.

ES sabiedrība noveco. Vienlaikus dzimstības līmenis ir palielinājies ne tikai Īrijā un Francijā, kur tas panākts, pieņemot konkrētus attiecīgus pasākumus, bet arī vairākās citās valstīs. Tajā pašā laikā, lai gan Kopienas līmenī zīdaiņu mirstības rādītāji ir pazeminājušies līdz 4,7 uz tūkstoš iedzīvotājiem, joprojām dažās dalībvalstīs šis skaitlis ir 12 uz tūkstoš iedzīvotājiem.

Eiropai ir jāiegulda veselības aprūpē, izglītībā un sociālajā labklājībā. Labi apmaksātu darba vietu garantēšana nozīmē pienācīgu dzīves līmeni darbiniekiem, taču tā garantē arī resursus, kas vajadzīgi pensiju maksāšanai. Pensiju sistēmas pamatā ir paaudžu solidaritāte.

Toomas Savi (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze! Eiropas Savienībā ir novecojoša sabiedrība. Daudzi ES iedzīvotāji izvēlas pilnveidoties profesionālajā jomā, nevis veltīt sevi ģimenes dzīvei, un vēlāk jau ir par vēlu radīt bērnus.

Nesen pats esmu kļuvis par vectēvu un dedzīgi aizstāvu Igaunijas ģimenes plānošanas sistēmu, kura vienam no vecākiem dod iespēju palikt mājās 18 mēnešus pēc bērna dzimšanas un garantē sociālos pabalstus — tādu bērna kopšanas pabalstu, kas ir vairāk vai mazāk līdzvērtīgs vecāku algai pirms atvaļinājuma.

Esmu stingri pārliecināts, ka līdzīga pieeja jāsāk īstenot visā ES, ja vien mēs nevēlamies uzkraut saviem bērniem nesamērīgi lielu nodokļu slogu. Piemēram, Igaunijā šī politika ir ļāvusi pārtraukt šķietami nebeidzamo iedzīvotāju skaita samazināšanos.

Avril Doyle (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Vissvarīgākais jebkura pilsoņa veiktais darbs ir nākamās paaudzes audzināšana. Mums nav jādraud vai jālasa sprediķi šodienas jaunajām sievietēm, precētām vai neprecētām, bet gan jāatjauno izvēles brīvība visām sievietēm, kuras vēlas palikt mājās un radīt otro un trešo bērnu, un jānodrošina, lai ekonomisku vai finansiālu apstākļu dēļ viņas nav spiestas palikt algotā darbā.

Mums ir jāpanāk, lai mājās strādājošajām sievietēm tiktu nodrošināts pilns pensijas kredīts, vecāku pensija vai bērna kopšanas pabalsts, nodrošinot viņu vecumdienas, un valstij viņas ir pienācīgi jāatalgo par šī vissvarīgākā darba veikšanu mūsu visu labā — par nākamās paaudzes audzināšanu.

Ir vēl kāds aspekts. Ņemot vērā to, ka vairums no mums arvien ilgāk spēs saglabāt labu veselību, ir jāpārskata obligātais pensionēšanās vecums, kas tradicionāli ir 65 gadi, un šī pārskatīšana ir jāveic nekavējoties. Patlaban vidējais vecums, kad sievietei dzimst pirmais bērns, ir krietni pāri trīsdesmit gadiem. Šī situācija ir jāpārskata, cik drīz vien iespējams.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Mēs visi zinām, ka Eiropas sabiedrība noveco, bet vai mēs pilnībā apzināties, kādas sekas tam būs mūsu ekonomikā un mūsu darba tirgū? Globalizācijas laikmetā demogrāfiskajām problēmām ir daudz plašāka dimensija. Tāpēc Eiropas Savienībai vajadzīga integrēta rīcība daudzās un dažādās līmeņos.

No vienas puses, mums ir jāpanāk Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšana, jācenšas paaugstināt nodarbinātības līmeni, jāpalielina sieviešu iesaistīšanās darba tirgū un jāaptur agrīnas pensionēšanās tendence. Mums ir vairāk uzmanības jāvelta arī izglītībai, sevišķi inženierzinātņu un informācijas tehnoloģijas jomā, jo tas ir ļoti svarīgi ekonomikai, kuras pamatā ir zināšanas. Ir būtiski arī veicināt mūžizglītību un sagatavot darbiniekus, lai viņi spētu izmantot jaunās iespējas.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, es centīšos ievērot jūsu ierosinājumu. Komisāra kungs, dāmas un kungi! Šīs debates bija ļoti auglīgas, un no vairāku runātāju teiktā ir skaidrs, ka demogrāfisko pārbaudījumu risināšanā jāreķinās ar ļoti daudziem aspektiem.

Daudzi rīcības virzieni var viens otru papildināt, un sīkāk par to es runāšu pēc brīža. Zināmā mērā ir taisnība, ka mums ir jāpanāk lielāka nodarbinātība, un ir taisnība, ka šī demogrāfiskā deficīta novēršanai ir vajadzīga imigrācija; ir svarīgi arī, lai šī imigrācija tiktu kontrolēta un organizēta. Ir taisnība arī tas, ka mums ir vajadzīga ģimenes politika un pašreizējā dzimstības līmeņa atbalsts; tāpat ir jādodomā par gados vecāku cilvēku aprūpi un jāuzlabo pakalpojumi, kas viņiem tiek sniegti.

Šajā kontekstā mums īpaša uzmanība ir jāpievērš izglītības un bērnu aprūpes infrastruktūras attīstībai, kā arī jāmazina vecāku cilvēku atkarība.

Kā vairāki runātāji jau teica, mums ir jāizmanto mūsu stiprās puses, sevišķi jauno informācijas tehnoloģiju, pētniecības un attīstības jomā, un jāliek lietā viss medicīnas un veselības aprūpes pakalpojumu jomā pieejamais elastīgums, kā arī jādara viss iespējamais, lai atbalstītu pirmsdzemdību diagnostiku, bērnu aprūpi agrīnā vecumā un šīs aprūpes organizēšanu vietējā līmenī. Tātad mūs gaida vairāki pārbaudījumi, taču mūsu rīcībā jau ir resursi šī demogrāfiskā deficīta pārvarēšanai.

Kā debatēs jau tika uzsvērts, mums ir jābūt gataviem uzraudzīt demogrāfisko pārmaiņu sekas. Mums ir jāpārskata savu sociālā nodrošinājuma un pensiju sistēmu dzīvotspēja, jo šīs sistēmas ir vienas no Eiropas solidaritātes modelim raksturīgajām īpatnībām. Par spīti pašreizējai ekonomiskajai un finanšu krīzei, mums ir jāveic ilgtermiņa pasākumi, lai nodrošinātu šo sistēmu dzīvotspēju, un ir jāņem vērā arī šo demogrāfisko pārmaiņu ietekme uz vairākiem darba tirgus sistēmas aspektiem nākotnē. *Cappato* kungs to ilustrēja ar konkrētu piemēru, un viņam ir taisnība.

Visbeidzot, es uzskatu, un to, bez šaubām, apliecinās arī komisārs *J. Potočnik*, ka Komisijai, Parlamentam un Padomei ir jāturpina dialogs tādā pašā gaisotnē, kāda šodien valdīja šajās debatēs. Eiropu neapšaubāmi gaida ilgtermiņa pārbaudījums, un ar to mums ir jārēķinās, attiecīgi organizējot savu darbu un neļaujot ekonomiskajai un finanšu krīzei paralizēt mūsu darbību un reformu īstenošanu.

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze! Šodien šeit izskanēja skaidrs signāls, ka mūsu priekšā ir ļoti nopietns pārbaudījums — sabiedrības novecošanās.

Daudzējādā ziņā 21. gadsimts ir nestabilitātes laikmets, un ar to mums ir jārēķinās. Ikvienam ir jādara viss, kas viņa spēkos. Kā jau tika teikts, ilgmūžībai ir jāklūst par balvu, nevis par sodu. Tika arī teikts, ka mums būtu jārikojas atbilstīgi Lisabonas programmas kontekstam, un es tam piekrītu. Lisabonas programma ir saprotama vienkāršā veidā kā virzība uz ekonomiku, kuras pamatā ir zināšanas, un kā centieni nodrošināt ilgtspēju gan attiecībā uz sociālo nodrošināšanu, gan vidi, gan ekonomiku. No šīs krīzes mēs esam mācījušies, ka pat peļņai ir jābūt neapšaubāmi ilgtspējīgai.

Pašreizējā finanšu krīze nedrīkst novērst mūsu uzmanību no tām problēmām, ko pacietīgi esam apsprieduši pēdējos gados, arī no tās problēmas, ko apspriežam šodien. Tā ir tikai viena papildu problēma. Kad būsīm to atrisinājuši, pēc krīzes pārvarēšanas mums būs vajadzīga tāda struktūra, kas ļauj cīnīties ar visiem pārbaudījumiem, ko mums nesīs 21. gadsimts. Tādēļ šajā kontekstā ir svarīgi apzināties visus iespējamus ilgtspējas aspektus — ilgtspēju attiecībā uz mūsu planētu, uz šīs planētas dzīvajām būtnēm, uz mums, cilvēkiem, un paaudžu starpā —, jo tieši tā ir šodien apspriežamā demogrāfijas jautājuma būtība.

Tas noteikti jāņem vērā, izstrādājot mūsu politikas virzienus. Laba iespēja to darīt neapšaubāmi būs 24. un 25. novembrī paredzētais demogrāfijas forums, ko jau minēju savā atklāšanas runā. Mums noteikti ir jāturpina Padomes, dalībvalstu, Parlamenta un Komisijas dialogs. Jūsu šodienas diskusijas pierādīja, ka ir īstais laiks šādām debatēm. Komisijas vārdā vēlos pateikties jums par šiem viedokļiem. Ārkārtīgi svarīgas ir visas jūsu pieminētās jomas — demogrāfiskās atjaunošanās sekmēšana, ģimenes un darba dzīves līdzsvarošana, aprūpētāju, mobilitātes un diskriminācijas novēršanas jautājumi un citi politikas virzieni. Tam visam ir liela nozīme, kad runājam par šo problēmu.

Priekšsēdētāja. – Debates ir slēgtas.

17. Sociālā nodrošinājuma sistēmu un pensiju nākotne — to finansēšana un individualizācijas tendence (īss izklāsts)

Priekšsēdētāja. - Nākamais punkts ir ziņojums (A6-0409/2008), ko Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vārdā iesniedza *Stauner* kundze, par sociālā nodrošinājuma sistēmu un pensiju nākotni — to finansēšanu un individualizācijas tendenci (2007/2290(INI)).

Gabriele Stauner, referente. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Sagatavot iniciatīvas ziņojumu par sociālā nodrošinājuma sistēmām un pensijām ir aizraujošs uzdevums, jo šī joma ir ļoti svarīga un ļoti sarežģīta. Tomēr ir rūpīgi jāraugās, lai ziņojums nekļūtu par garu vēlmju sarakstu un prasību sarakstu visiem saprātīgi domājošiem cilvēkiem.

Mēs šim kārdinājumam nepadevāties, un to skaidri apliecina šis samērā īsa un stingri lietišķais teksts, kura veidošanā mēs rūpīgi vairījāmies no jebkādiem izskaistinātiem formulējumiem. Tāpēc es gribētu pateikties visiem saviem kolēģiem, it īpaši ēnu referentiem un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinuma sagatavotājam *Lulling* kundzei, par izrādīto pašdisciplīnu.

Mans mērķis bija sagatavot ziņojumu, kas visiem lēmumu pieņēmējiem un ieinteresētajām pusēm ļautu gūt ieskatu situācijas attīstībā nākamajos 30–40 gados un kas radītu augsni pārdomām un ieteikumiem attiecībā uz rīcību atsevišķās sociālās politikas jomās. Dalībvalstu sociālā nodrošinājuma un pensiju sistēmas tradicionāli ir radītas, pilnveidotas un finansētas ļoti atšķirīgi, tāpēc tās nebūs iespējams saskaņot ES līmenī.

Tomēr globalizācijas izraisītās demogrāfiskās situācijas un darba tirgus pārmaiņu dēļ visām šīm sistēmām ir radušās grūtības. Tas nozīmē, ka jebkurā gadījumā ir vajadzīgas reformas. Zinātniski pētījumi apliecina, ka neviena no pašreizējām sistēmām nevar turpināt darboties līdzšinējā veidā. Tas ir pirmais būtiskais rezultāts.

To, kāda veida reformas ir vajadzīgas katrā dalībvalstī, nosaka attiecīgās valsts sistēmas struktūra. Pēc mūsu domām, citu rīcības virzienu starpā visām sistēmām vajadzīgi plašāki un uzlaboti pasākumi darba un privātās dzīves līdzsvarošanai, kas palīdzēs novērst nodarbinātības līmeņa mazināšanos un nodrošinās sociālo problēmu nepadziļināšanos vērienīgas darbinieku imigrācijas ietekmē.

Otrkārt, par spīti tā saukto netipisko darba attiecību ieviešanai, mums ir jāsauglabā tradicionālais pilna laika un beztermiņa nodarbinātības modelis, jo tas ir vienīgais veids, kā garantēt dzīves apstākļu un sociālā nodrošinājuma sistēmu stabilitāti.

Treškārt, līdzās kopējo iemaksu un jaukto fondēto pensiju risinājumu izmantošanai sociālā sektora izdevumu finansiālās drošības garantēšanai, mums ir jākoncentrējas arī uz sociāliem ieguldījumiem.

Ceturtkārt, mums ir jāuzlabo produktivitāte un jāpalielina spēja ieviest jauninājumus, jo Eiropai ļoti svarīgs ir tās cilvēkkapitāls.

Piektkārt, mums jāgādā, lai ikvienam ir pieejama augsti kvalitatīva veselības aprūpe, un ar medicīnas progresa un iemaksu mazināšanās palīdzību visiem iedzīvotājiem jāgarantē pamata aprūpe.

Sestkārt, lai aizsargātu sievietes pret viņām draudošo risku vecumdienās nonākt nabadzībā, ir jāievieš īpaši pasākumi, piemēram, pensijas apdrošināšanā iekļaujot bērna un ģimenes aprūpes laiku.

Visu mūsu turpmāko centienu pamatā ir jābūt paaudžu un dažādu sociālo grupu solidaritātei. Tas ir īpaši svarīgi šai laikā, kad globalizācijas ietekmē pasaule kļūst arvien bezpersoniskāka un anonīmāka. Eiropas sociālā modeļa pamatprincipi ir solidaritāte un subsidiaritāte. Šajā kontekstā mums ir jāpanāk globalizācijas sociālā aspekta nodrošināšana, lai kvalificēti un pielāgoties spējīgi darbinieki varētu pienācīgi uzturēt sevi un savu ģimeni, slimības gadījumā saņemtu augsti kvalitatīvu veselības aprūpi un baudītu finansiāli nodrošinātas vecumdienas.

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze! Lai gan šis ziņojums izstrādāts vēl pirms tam, kad mūsu finanšu tirgus satricināja pašreizējā nestabilitāte un iestājās ekonomiskā lejupslīde, tas nāk īstajā laikā un ir ļoti vajadzīgs. Es vēlos izteikt atzinību referentei par viņas lielisko darbu.

Ziņojumā ir uzsvērtas ilgtermiņa sociāli demogrāfiskās un ekonomiskās pārmaiņas, kas rada nepieciešamību modernizēt un reformēt mūsu sociālās aizsardzības sistēmas. Ir norādīts arī uz mūsu kopīgo vērtību nozīmi sociālās aizsardzības jomā. Ziņojumā arī parādīts, kā šīs vērtības var palīdzēt nodrošināt mūsu pensijas un veselības aprūpes sistēmu ilgtspēju.

Sociālās aizsardzības ilgtermiņa piemērotības un ilgtspējas ķīla ir vairāk cilvēku, kas strādā vairāk un ilgāk. Tā ir arī tāda stratēģija, kurā visi ir ieguvēji. Ilgtspējīga, adekvāta sociālā aizsardzība ziņojumā ir sasaistīta ar Lisabonas stratēģiju un mūsu apņemšanos garantēt stabilu publisko finansējumu. Komisijas ierosinātā atjaunotā sociālā programma nostiprina šo saikni, stimulējot visaptverošu pieeju turpmākajai sociālajai politikai un tās prioritātēm.

Es atzinīgi vērtēju pastiprināto uzmanības pievēršanu pilnīgai sieviešu iekļaušanai darba tirgū un jebkādas diskriminācijas izskaušanu, lai nodrošinātu, ka ikviens var baudīt pienācīgu sociālo nodrošinājumu un it īpaši pensijas tiesības.

Ziņojumā uzsvērts, ka daudzās dalībvalstīs virzība uz fondētajām pensijām jāapvieno ar stabilu valsts un ES uzraudzības sistēmu, kas iedzīvotāju labad veiktu efektīvu un rūpīgu rezultātu pārraudzību un kontroli.

Šis signāls nāk īstajā laikā. Piekļuve kvalitatīvai ārstēšanai un profilaktiskajai aprūpei ir ES sociālo modeļu stūrakmens. Tas ir gan mērķis pats par sevi, gan nepieciešams nosacījums, lai straujas iedzīvotāju novecošanās apstākļos būtu pieejams produktīvs darbaspēks.

Arī Komisija ir nobažījies par nevienlīdzību veselības jomā un par vajadzību ikvienam garantēt augsti kvalitatīvu veselības aprūpi, kā arī par visas sabiedrības solidaritāti finansēšanā. Šie aspekti tiks atspoguļoti nākamgad gaidāmajā Komisijas paziņojumā par nevienlīdzību veselības aprūpē.

Šis ziņojums mums visiem ir stingrs arguments ne tikai turpināt darbu, lai sasniegtu tādus pamatmērķus kā visiem garantētu piekļuvi, solidaritāti, piemērotību un ilgtspēju, bet arī stiprināt šo mērķu sasniegšanu ar modernizācijas palīdzību.

Komisijas paziņojumā, ko publicēs 26. novembrī, būs sniegts pilnīgs pārskats par rīcību saistībā ar finanšu krīzi un reālās ekonomikas lejupslīdi.

Kopējā ziņojumā par sociālo aizsardzību un integrāciju 2009. gadam tiks aplūkota arī sociālās aizsardzības konstruktīvā sociālā un ekonomiskā funkcija.

Es vēlētos apliecināt Komisijas gatavību ciešā sadarbībā ar Parlamentu vēlreiz caurlūkot dažādus šajā ziņojumā ietvertos aspektus.

Priekšsēdētāja. - Šis punkts ir slēgts.

Balsojums notiks ceturtdien, 2008. gada 20. novembrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Bogusław Rogalski (UEN), rakstiski. – (PL) Eiropa nākotnē diemžēl nevarēs izvairīties no sabiedrības novecošanas un iedzīvotāju skaita samazināšanās. Demogrāfi uzskata, ka dzimstības līmenis nenodrošinās paaudžu nomaiņu, savukārt vidējais mūža ilgums palielināsies. Zemais dzimstības līmenis ir saistāms ar grūtībām apvienot profesionālo darbu ar ģimenes dzīvi; mums pietrūkst gan mazbērnu novietņu, gan bērnudārzu, gan ekonomiskā atbalsta ģimenēm. Strādājošo un nestrādājošo iedzīvotāju attiecība 2030. gada beigās, iespējams, būs 2:1.

Imigrācija ir tikai viens no iespējamajiem risinājumiem, lai mazinātu sekas, ko rada strādājošo iedzīvotāju skaita sarukums. Tās rezultātā palielināsies arī etniskā, kultūras un reliģiskā dažādība. Tāpēc mums ir jāpaaugstina invalīdu un gados vecāku cilvēku nodarbinātības līmenis, organizējot apmācību un pārkvalificēšanos. Ir vajadzīga arī elastīgāka pensionēšanās, un to var panākt, ieviešot brīvprātīgu pensionēšanos, nodarbošanās veida maiņu un jauno tehnoloģiju izmantošanu.

Dalībvalstīm jāsteno arī līdzsvarota finanšu politika, taisnīgi sadalot nodokļu slogu starp darba ņēmējiem, patērētājiem un uzņēmumiem.

Demogrāfiskās pārmaiņas nopietni ietekmēs valstu izdevumus attiecībā uz darba un vecuma pensijām; šo ietekmi var mazināt ar daļēji privātu fondu finansējumu. Pieaugs arī ar veselības aprūpi saistītie izdevumi.

Šajos apstākļos nekavējoties risināms uzdevums ir dalībvalstu iedzīvotāju nodrošināšana ar veselības aprūpi un pienācīga apmēra pabalstiem, un šis darbs ir veicams vairākos sociālajos un pārvaldes līmeņos.

18. HIV/AIDS: atklāšana un ārstēšana agrīnā stadijā (debates)

Priekšsēdētāja. - Nākamais jautājums ir Padomes un Komisijas paziņojumi par HIV/AIDS atklāšanu un ārstēšanu agrīnā stadijā.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisār Potočnik kungs, dāmas un kungi! Ir pagājuši divdesmit pieci gadi, kopš tika atklāts HIV. Tagad, kad šī epidēmija ir prasījusi vairāk nekā 25 miljonus dzīvību, ir ārkārtīgi svarīgi, lai Eiropas Savienība apliecinātu gatavību cīnīties ar globālo HIV/AIDS pandēmiju.

Šajā jomā būtiski svarīga ir vispārēja piekļuve profilaksei, testēšanai, agrīnai ārstēšanai un atbalstam, un jūsu iestāde, Eiropas Parlaments, to uzsvēra savā 2007. gada 24. aprīļa rezolūcijā. Ir steidzami jāpaātrina attīstība un plašāk jāsteno profilakse, informēšanas un izglītošanas kampaņas, kā arī jāiegulda jaunu profilakses un testēšanas stratēģiju izpētē un attīstībā, kurai nepārtraukti jābūt saskaņā ar aktuālajām pandēmijas īpatnību izmaiņām.

Ir ārkārtīgi svarīgi, lai testēšana un ārstēšana notiktu pēc iespējas agrāk un lai zāles pret retrovīrusu būtu pieejamas par pieņemamām cenām. Ja diagnozi nosaka pārāk vēlu vai ja slimība ir pārmērīgi bojājusi imūnsistēmu, palielinās risks, ka pacients četrus gadus laikā pēc diagnosticēšanas var nomirt.

Lai pārbaudes varētu veikt agrāk, ir jāizmanto jaunas stratēģijas un instrumenti, piemēram, ātrās pārbaudes. Testēšanu būtu lietderīgi piedāvāt plašākā mērogā, protams, ar pacientu piekrišanu. Jāatceras, ka šīs ātrās pārbaudes iespējams veikt arī tur, kur nav medicīnas laboratoriju, un rezultātus pacientiem var sniegt samērā īsā laikā.

Lai cilvēkus, kuriem ir HIV/AIDS, mudinātu veikt agrīnas pārbaudes, ir svarīgi pārvarēt diskriminējošos šķēršļus. Pacientu savlaicīgu ierašanos uz pārbaudi var kavēt bailes no negatīvas apkārtējo attieksmes pozitīvu testa rezultātu gadījumā. Šā iemesla dēļ Eiropas Savienībai stingri un noteikti jāvērsas pret ikvienu diskriminācijas izpausmi, kas jebkurā pasaules valstī vērsta pret cilvēkiem ar HIV.

Šādu nostāju stingri atbalsta arī Francijas prezidents *Nicolas Sarkozy* un *Bernard Kouchner*, kuri šim jautājumam ir pievērsuši Apvienoto Nāciju Organizācijas uzmanību. Pret HIV ir jāizturas kā pret transmisīvu, taču ne lipīgu slimību, un jebkādi ierobežojumi attiecībā uz piekļuvi, ceļošanu un uzturēšanos, kas piemēroti HIV pozitīvām personām viņu HIV statusa dēļ, ir nelietderīgi. Jebkura šāda prakse atbaidīs pacientus no pārbaudēm un ārstēšanās, un tas nāks par sliktu gan šiem cilvēkiem, gan visai sabiedrībai.

Nobeigumā es vēlētos izteikt divus secinājumus. Pirmkārt, mūsu kopīgais mērķis ir nodrošināt, lai HIV pozitīvi cilvēki saņemtu augstas kvalitātes ārstēšanu neatkarīgi no viņu izcelsmes, tautības, uzskatiem, vecuma, dzimuma, dzimumorientācijas, reliģiskās piederības vai jebkādiem citiem faktoriem.

Otrais secinājums — ka šajā kontekstā, ja vēlamies apkarot šo pandēmiju, būtiski svarīga ir starptautiska koordinēšana. Es gribētu uzslavēt *EuroHIV* programmu, kas kopš 1984. gada izplata būtisku informāciju par HIV/AIDS tādām struktūrām kā PVO, *UNAIDS* un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs. Lai profilakse, pārbaudes un agrīna ārstēšana būtu pieejama visiem, lai cilvēki, ko skārusi šī slimība, vairs netiktu noniecināti un diskriminēti, lai dienviņu valstīs būtu pienācīga piekļuve zālēm, ir jāpastiprina ANO aģentūru un reģionālo aģentūru sadarbība.

Eiropas Savienībai šai cīņā ir jāiesaistās vairāk nekā jebkad agrāk.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis*. — Priekšsēdētāja kundze! Man jāteic godātajiem deputātiem un ministram *Jouyet* kungam, ka, tuvojoties 2008. gada 1. decembrim — Pasaules AIDS dienai —, šī plenārsēde ir laba iespēja pārlūkot vairākus ievērojamus sasniegumus HIV/AIDS apkarošanā un pievērst uzmanību nopietnajiem pārbaudījumiem, kuri mums vēl ir priekšā.

Nobela prēmiju medicīnā šogad saņēma divi Eiropas pētnieki no Pastēra institūta — profesore *Françoise Barré-Sinoussi* un profesors *Luc Montagnier*, kuri jau 1983. gadā atklāja cilvēka imūndeficīta vīrusa izolēšanas metodi.

Šis nozīmīgais atklājums bruģēja ceļu daudziem svarīgiem pavērsieniem HIV diagnostikas un ārstēšanas jomā un ļāva mums labāk izprast HIV patoģenēzi un tā postošo ietekmi.

Tomēr 25 gadus vēlāk mums vēl joprojām nav zāļu pret HIV/AIDS, un mēs joprojām ik gadu esam liecinieki miljoniem jaunu inficēšanās gadījumu visā pasaulē, tostarp desmitiem tūkstošu inficēšanās gadījumu Eiropā.

Kā tas var būt? Ir labi zināms, ka HIV transmisiju var efektīvi novērst.

Veismīgās kampaņas, kas tika īstenotas 80. gados un 90. gadu sākumā, apliecināja, ka ļoti būtisks HIV infekcijas profilakses stratēģijas elements ir informētība un zināšanas.

Elementāri priekšnoteikumi veiksmīgai HIV/AIDS apkarošanai ir arī apņēmīga politiskā vadība un pilsoniskā atbildība, kā arī atvērta un konstruktīva partnerība ar ieinteresētajām pusēm.

Šodienas plenārsēde ir arī lieliska iespēja vēlreiz apliecināt mūsu politisko apņemšanos — iespēja paust gribu darboties plašā mērogā. Piebilstīšu arī, ka es ļoti augstu vērtēju Eiropas Parlamenta apņemību gādāt, lai HIV/AIDS temats joprojām paliktu politiskās darba kārtības prioritāte.

Nesen man bija iespēja piedalīties ļoti vērtīgā viedokļu apmaiņā par HIV/AIDS; tā bija apaļā galda sanāksme, kuru organizēja priekšsēdētāja vietnieks *Miguel-Angel Martínez Martínez* un *Zita Gurmai* un kuras temats bija HIV testēšanas un jaunāko sasniegumu izmantošanas nepieciešamība agrīnā aprūpē un ārstēšanā. Eksperti lēš, ka vidēji 30 % cilvēku, kas Eiropā inficēti ar HIV, par to nezina. Šis neiedomājams skaitlis saistīts ar

divējādiem draudiem: pirmkārt, pašai personai, kas, iespējams, laikus nesaņems ārstēšanu un aprūpi, un, otrkārt, šīs personas partneriem, kuriem ir risks inficēties.

Ko mēs, politiķi, varam darīt, lai risinātu un pārvarētu šo situāciju?

Visu HIV/AIDS apkarošanas politikas virzienu un ikvienas rīcības pamatā jābūt mūsu kopīgajām cilvēciskajām pamatvērtībām un stingrai apņēmībai tās ievērot, kā arī solidaritātei un neiecietībai pret jebkādu diskrimināciju. Eiropas nostāja un rīcība ir skaidra: galveno uzmanību mēs pievēršam profilaksei un izpratnes vairošanai; mēs veicinām HIV testēšanu un piekļuvi ārstēšanai un aprūpei visiem, kam tā vajadzīga; mēs cīnāmies par pieņemamām zāļu cenām; mēs noraidām un apkarojam jebkādu diskrimināciju vai neiecietību; mēs cenšamies noteikt labāko praksi un atbalstām pilsonisko sabiedrību. Jomās, kas ir mūsu politiskajā atbildībā, mums ir jārada vajadzīgie nosacījumi efektīvai un reālai rīcībai, kas nāktu par labu gan sabiedrībai, gan cilvēkiem ar HIV un AIDS.

Ir skaidrs, ka mēs nevaram būt pašapmierināti. Mēs nedrīkstam zaudēt impulsu.

ES vēro arī situāciju aiz robežām, piemēram, Subsahāras Āfrikā un citās jaunattīstības valstīs, kur HIV/AIDS postoša ietekme sagādā ārkārtējas problēmas sociālajai izaugsmei un attīstībai.

Austrumeiropā un Vidusāzijā joprojām vērojama straujākā epidēmijas izplatība pasaulē.

Šajā saistībā mēs vēlreiz apliecinām savu apņemšanos atbalstīt partnervalstu centienus panākt vispārēju piekļuvi HIV profilaksei, ārstēšanai, aprūpei un atbalstam.

Komisijas vārdā es izsaku atzinību saistībā ar rezolūciju par HIV/AIDS agrīnu diagnostiku un ārstēšanu un pilnībā atbalstu šķēršļu likvidēšanu attiecībā uz HIV testēšanu, ārstēšanu un aprūpi.

Komisija arī turpmāk mudinās cilvēkus izmantot HIV testēšanas iespēju un vēlas atgādināt dalībvalstīm, ka ir jādibina tādi testēšanas centri, kas atbilst starptautiskajiem standartiem un darbojas atbilstīgi saskaņotajiem principiem.

Komisija patlaban izstrādā savu otro stratēģiju HIV/AIDS apkarošanā Eiropas Savienībā un mums tuvajās kaimiņvalstīs; šajā stratēģijā galvenā uzmanība joprojām būs pievērsta profilaksei, galvenokārt tajos reģionos un grupās, ko epidēmija skārusi visvairāk. Taču veiksmīgas profilakses pieejas pamatā galvenokārt ir atklātība un iecietība politiskā un sabiedrības līmenī — atklātība attiecībā uz mūsdienu dzīves realitāti, seksualitāti un uzvedības modeļiem, atklātība attiecībā uz kaitējuma mazināšanas līdzekļiem, atklātība nevienlīdzības, diskriminācijas un apspiestības apkarošanā, kā arī iecietība pret citām kultūrām un ieradumiem.

Risinot HIV/AIDS problēmu, Komisija arī turpmāk pilnībā īstenos tai paredzētās funkcijas. Es zinu, ka šajos centienos Parlaments mūs atbalsta, un mēs to vērtējam ļoti augstu.

Turpināsim kopīgi šo stingro politisko virzību, sadarbosimies ar Padomi, lai visi kopā izpildītu savu pienākumu.

John Bowis, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze! Apvienotajā Karalistē ar HIV inficējušies 80 000 cilvēku, un, kā teica komisārs, katrs trešais no viņiem ir nediagnosticēts. Arī no 360 grūtniecēm viena ir HIV pozitīva. Desmit procenti jauno inficēšanās gadījumu Eiropā ir multirezistentā formā, un šis skaitlis tuvojas 20 % rādītājam, kāds vērojams Amerikā.

Ir arvien vairāk multirezistentās tuberkulozes un arī AIDS slimnieku. Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra dati liecina, ka no 1999. gada līdz 2006. gadam jaunu HIV infekcijas gadījumu skaits ir divkārtšojies. Vienpadsmit procenti inficēto ir jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Zināms, ka 53 % inficēšanās gadījumu notikuši heteroseksuālā ceļā, galvenokārt no cilvēkiem, kas ieradusies no epidēmijas skartām valstīm, taču trešā daļa ir vīrieši, kuru seksuālie partneri ir vīrieši, savukārt pārsteidzoši varbūt ir tas, ka mazāk nekā 10 % ir intravenozo narkotiku lietotāji.

Taču es pilnīgi piekritu ministra teiktajam, ka to visu mēs vēl papildinām, uzspiežot kauna zīmi. Atstumtība ir nežēlīgs papildu slogs, kas jāiztur slimības skartajiem, taču vissliktākais ir tas, ka cilvēkus tas mudina slēpties, nepieteikties testēšanai un neārstēties. Šie skaitļi, šie fakti liek mums meklēt risinājumus. Mums ir vajadzīga agrīna diagnostika, kā norādīja visi iepriekšējie runātāji. Mums vajadzīga konfidenciāla testēšana, mums vajadzīga izglītošana un no tās izrietoša izpratne, kas ļautu pretoties aizspriedumiem. Mums ir vajadzīga nepārtraukta pētniecība un attīstība, un ir vajadzīga ārstēšana, jo daudz mazāk cilvēku no AIDS mirst; vairums ar šo slimību dzīvo.

Zita Gurmai, PSE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze! Es ļoti priecājos, ka komisārs pieminēja apaļā galda sanāksmi, kuras sagatavošanā un vadīšanā es piedalījos. Tajā piedalījās un aktīvi iesaistījās arī Miguel Angel Martínez un komisāre A. Vassiliou.

AIDS ir viena no smagākajām mūsu gadsimta slimībām. Pēdējos 10 gados tikai Eiropas Savienībā vien ar HIV inficējušies 21 5 000 cilvēku. Šā gada aplēses liecina, ka gandrīz trešdaļa AIDS inficēšanās gadījumu, kā minēja cienījamais kolēģis, joprojām ir nediagnosticēti, un tas reāli apdraud Eiropas iedzīvotāju veselību. Ir pēdējais laiks veikt konkrētus pasākumus, tāpēc mēs esam izvirzījuši praktiskus ierosinājumus HIV/AIDS efektīvai apkarošanai, galveno uzmanību pievēršot uz pierādījumiem balstītai HIV/AIDS atklāšanai un ārstēšanai agrīnā stadijā.

Šis nav tikai veselības jautājums. Šis ir stratēģisks jautājums, kurš attiecas arī uz turpmāko ES paplašināšanos un kuram ir izšķiroša nozīme kaimiņattiecību un migrācijas politikas jomā. Mums ir jāizmanto dažādas ES politikas jomas, lai stiprinātu pilnīgi visu Eiropas iedzīvotāju tiesības saņemt labāku medicīnisko aprūpi un labākus dzīves apstākļus; šajā ziņā nedrīkst aizmirst arī sieviešu lomu. Saistībā ar HIV/AIDS viņas pieder pie visapdraudētākajām grupām.

Vissteidzamākais darbs ir nodrošināt precīzu situācijas uzraudzību attiecībā uz šo slimību. Nekavējoties jāstrādā pie agrīnas diagnosticēšanas un to šķēršļu likvidēšanas, kas traucē veikt testēšanu. Jāveic tādi pasākumi, kas nodrošinātu piekļuvi bezmaksas un anonīmai testēšanai, tādējādi iedrošinot arvien vairāk cilvēku veikt pārbaudes. Ikvienā dalībvalstī jāizstrādā HIV/AIDS mazināšanas stratēģija, un tās centrā jābūt visneapdraudētākajām un visvairāk apdraudētajām iedzīvotāju grupām.

Šajā stratēģijā jāietver arī izglītošanas kampaņas, kurās cilvēki tiktu informēti par HIV/AIDS profilaksi, testēšanu un ārstēšanu. Mums ir jāapzinās, ka ilgtermiņa panākumus HIV un AIDS problēmas risināšanā var nodrošināt tikai, palielinot ieguldījumus efektīvāku medikamentu un profilaktisko līdzekļu, piemēram, vakcīnu un mikrobicīdu, pētniecībā un izstrādāšanā.

Visā Eiropas Savienībā ir jāpanāk, lai HIV/AIDS skarto cilvēku diskriminācija pilnībā aizietu pagātnē. HIV/AIDS apkarošana nedrīkst izraisīt jebkādu diskriminējošu ietekmi attiecībā uz HIV pozitīvajiem iedzīvotājiem, tostarp ierobežojumus viņu pārvietošanās brīvībai. EP starppartiju rezolūcijā ir ietverti visi šie jautājumi. Mums ir kopīgs mērķis, un paplašinātā Eiropa tuvākajā nākotnē varētu kļūt par iniciatori, stiprinot starptautisko sadarbību uz pierādījumiem balstītā HIV/AIDS atklāšanā un ārstēšanā agrīnā stadijā.

Esmu pārliecināta — ja agrīnas diagnostikas un aprūpes sistēma labi darbosies kā izmēģinājuma programma, tā var kļūt par kopīgu Eiropas līdzekli, ko izmantot arī citu veselības aprūpes problēmu risināšanā. Es no sirds pateicos visiem kolēģiem, kas atbalstīja šo iniciatīvu un ieguldīja tajā savu darbu.

Georgs Andrejevs, ALDE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze! Kopš man bijis tas gods sagatavot ziņojumu par HIV/AIDS apkarošanu Eiropas Savienībā un tās kaimiņvalstīs, esmu ļoti nopietni nodarbojies ar šo problēmu un visām tās sekām un negatīvo ietekmi, ko izjūt HIV skartie cilvēki.

Konferences „HIV Eiropā 2007” dalībnieki pirms gada izstrādāja plašu aicinājumu veikt pasākumus, lai efektīvi risinātu HIV/AIDS problēmu Eiropā. Daži šā aicinājuma aspekti tagad ir atspoguļoti arī šajā kopīgajā rezolūcijas priekšlikumā.

Šīs rezolūcijas nolūks ir dot politisku ieguldījumu HIV/AIDS apkarošanā. Tādēļ tajā pausts aicinājums Padomei un Komisijai izstrādāt visaptverošu HIV stratēģiju un sekmēt agrīnu slimības atklāšanu un ārstēšanu, kā arī informēt visus Eiropas iedzīvotājus par agrīnas ārstēšanas priekšrocībām.

Komisija tiek aicināta piešķirt pietiekamus resursus minētās stratēģijas īstenošanai, un dalībvalstis mēs mudinām izvērst informējošas un izglītojošas kampaņas par profilaksi, testēšanu un ārstēšanu.

Es zinu, ka Komisija plāno publicēt jaunu paziņojumu par HIV apkarošanu Eiropas Savienībā un tās kaimiņvalstīs un ka komisāre A. Vassiliou arī ir apliecinājusi personisku apņemšanos turpināt strādāt šai jomā.

Nobeigumā gribu uzsvērt, ka šī situācija prasa steidzamu risinājumu.

Vittorio Agnoletto, GUE/NGL grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētājas kundze, godātie kolēģi! Savā ārsta praksē es 21 gadu esmu cīnījies ar AIDS, un gadu no gada es dzirdu vienas un tās pašas debates.

No medicīnas viedokļa situācija ir ļoti skaidra — mums ir apmēram 30 retrovīrusa medikamentu, kas spēj pāildzināt dzīvi cilvēkiem, kuri inficējušies ar HIV. Mums nav neviena medikamenta, ar ko vīrusu varētu

iznīcināt, tādējādi Rietumos un Eiropā samazinās mirstība un pieaug to cilvēku skaits, kuri ar HIV vīrusu dzīvo; tehniski viņus varētu raksturot kā „potenciālos infekcijas pārnēsātājus”. Tas nozīmē, ka risks nonākt kontaktā ar HIV vīrusa nēsātājiem mūsdienās ir lielāks nekā agrāk, jo pieaug HIV pozitīvo, izdzīvojušo cilvēku skaits. Kas šādā situācijā tiek darīts? Nekas.

Vairumā Eiropas valstu jau gadiem ilgi nav bijis nevienas nopietnas profilakses kampaņas. Prezervatīvi maksā dārgi, un es gribētu, lai mēs sauktu lietas to īstajos, labi zināmajos vārdos: prezervatīvi ir dārgi, un šis ir viens no galvenajiem veidiem, kā izvairīties no HIV vīrusa.

Es pat nerunāju par kaitējuma mazināšanas projektiem, kas īpaši vērsti uz to, lai narkomānu vidū mazinātu kopīgu adatu lietošanu. Cik daudzās valstīs ir īstenoti šādi valsts mēroga projekti? Itālijā 50 % apstiprināto AIDS diagnožu tiek fiksētas vienlaikus ar HIV vīrusa diagnozēm, tātad daudzi cilvēki tikai saslimstot uzzina, ka ir inficēti ar HIV.

Kur ir kampaņas, kas veicinātu piekļuvi bezmaksas un anonīmiem testiem? Mēs zinām, ka, baidīdamies no diskriminācijas, cilvēki centīsies slēpties un neies veikt pārbaudes, un šāda situācija palielina draudus viņu pašu un apkārtnējo cilvēku veselībai.

Vēl tikai viena piebilde. Šodien Padome atkal runāja par palīdzību dienvidu valstīm, taču es gribētu zināt, kas notika ar Parlamenta ierosinājumiem, kad mēs balsojām par jaunāko *TRIPS* versiju, kurā Komisijai un Padomei tika izvirzīts uzdevums palielināt līdzekļus AIDS apkarošanai dienvidu valstīs un it īpaši tehnoloģiju un farmakoloģiskās palīdzības tālāknodošanai.

Avril Doyle (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! 2006. gadā tika ziņots par vairāk nekā 86 000 jaunu inficēšanās gadījumu ar HIV, un vairāk nekā 13 000 AIDS gadījumu ir diagnosticēti PVO Eiropas reģionā.

Rietumeiropā 10 % no šiem nesen inficētajiem ir jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, un 25 % no inficētajiem ir sievietes. Inficēšanās galvenokārt notikusi heteroseksuālu kontaktu ceļā, kā norādīja arī komisārs.

Austrumeiropā galvenais inficēšanās veids bijusi narkotiku injicēšana. Ļoti satraucoši, ka šajā reģionā 27 % jauno inficēšanās gadījumu bijuši vecuma grupā no 15 līdz 25 gadiem, un 41 % inficēto pacientu ir sievietes.

Patlaban 30 % ar HIV inficēto pacientu nezina, ka ir inficēti, un tieši ar viņiem ir saistāma vairāk nekā puse visu jauno inficēšanās gadījumu. Turklāt novēlota diagnoze nozīmē novēlotu retrovīrusa terapiju, kas savukārt ļoti samazina iespēju, ka zāles būs efektīvas.

Ir steidzami vajadzīga Eiropas līmeņa vadība attiecībā uz HIV testēšanu un konsultācijām. Reģistrēšanas, testēšanas, ārstēšanas un aprūpes jomā ir vajadzīga visaptveroša un elastīga labākās prakses pārvaldības sistēma.

Manā valstī, Īrijā, līdz 2007. gada decembra beigām kopumā reģistrēti gandrīz 1000 AIDS gadījumu, taču šie dati par HIV un AIDS ir jāinterpretē piesardzīgi, jo ļoti daudz gadījumu nav uzskaitīti, un reģistrācijas dati mēdz pienākt novēloti. Šis nepilnīgās uzskaites dēļ šis skaitlis, visticamāk, būs lielāks. Kopējais ar HIV inficēto skaits par šo pašu laikposmu ir 4780. Profilakses stratēģijām atkal ir jāiekaro ziņu virsraksti, tām ir jāatrodas mūsu elektronisko laikrakstu pirmajās lapās. Ir iestājusies pašapmierinātība. Ir izgaisušas bailes no inficēšanās. Mums ir jārūnā par faktiem, bet tas ir jādara atklāti un iecietīgi. Pilnīga taisnība ir *John Bowis*, kurš teica, ka no AIDS mirst daudz mazāk cilvēku, bet arvien vairāk cilvēku ar šo slimību dzīvo.

Michael Cashman (PSE). – Priekšsēdētājas kundze! Es vēlos pateikties Francijas prezidentūrai par tās apņemšanos cīnīties pret AIDS un HIV, un paldies arī kolēģiem, kas runāja šā vakara debatēs.

Šis vēlā vakara debates skar jautājumu, kas ik dienu un ik mirkli ietekmē burtiski ikvienu no mums. Būdamis homoseksuāls, es 70. un 80. gados ļoti viegli būtu varējis inficēties ar HIV vīrusu. Man paveicās. Es neinficējos. Tomēr es redzēju, kā veselas paaudzes nopļauj gan šis vīruss, gan diskriminācija un aizspriedumi.

Tāpēc šovakar mums ir jāsūta skaidrs signāls par to, ka esam apņēmušies panākt, lai ārstēšana un testēšana būtu pieejama agrīnā stadijā; *Bowis* kungs, būdamis veselības ministrs konservatīvo valdībā, paveica lielisku un apbrīnojamu darbu, taču pats svarīgākais mums šobrīd ir paust, ka tas, kas notiek ar tevi, var notikt arī ar mani, manu meitu vai manu dēlu. Ir kāds vienkāršs iemesls, kura dēļ cilvēki izvairās no agrīnas testēšanas, — viņi baidās no diskriminācijas un aizspriedumiem, ar ko viņiem turpmāk nāksies sadzīvot.

Atceros, kā reiz, 80. gadu sākumā, es gāju uz slimnīcu mēģināt uzmundrināt pacientus — tas gan man nekad neizdevās — un, iegājis HIV nodaļā, vienā no gultām ieraudzīju tuvu draugu. Viņš pat nespēja man pateikt,

ka mirst no slimības, kas saistīta ar AIDS. Šāda situācija ir vērojama vēl tagad — ne tikai mūsu valstīs, bet arī citos kontinentos. Citos kontinentos notiekošais mūs skar tiešā veidā, jo visvairāk apdraudētie ļaudis nekad nesadzirdēs mūsu vēsti, ja mēs ar viņiem nerunāsim. Prostitūta, kas savervēta un nosūtīta darbā uz ES, ir tikpat neaizsargāta kā ES tūrists Āfrikā vai kādā citā kontinentā. Tieši tāpēc es apsveicu šo rezolūciju. 2008. gada 1. decembris būs Starptautiskās AIDS dienas 20. gadadiena, tomēr nekas daudz nav mainījies, izņemot to, ka arvien jaunas un jaunas dzīvības aiziet nebūtībā. Tāpēc es pateicos Parlamentam, prezidentūrai un Komisijai, kā arī visiem runātājiem par to, ka viņi ir šeit, lai raidītu skaidru signālu: tas, kas notiek ar jums, notiek arī ar mums.

Toomas Savi (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze! Esmu pamanījis, ka pret HIV pozitīviem cilvēkiem apkārtējie reizēm izturas kā pret spītīgajiem, nezinot, ka agrīna diagnosticēšana un ārstēšana var cilvēkam nodrošināt aktīvu sabiedrisko dzīvi vēl vairākus gadus, līdz AIDS attīstās un slimība sāk nopietni ietekmēt viņa dzīvi.

Šādi aizspriedumi liecina par nezināšanu. Ir ārkārtīgi svarīgi sniegt atbalstu cilvēkiem, kas inficēti ar HIV, un veicināt izpratni par viņiem. Tad cilvēkiem būtu vairāk drosmes laikus veikt vīrusa infekcijas diagnostiku, nevis izvēlēties dzīvot ar šo nastu, kas var apdraudēt citus.

Ir ļoti būtiski, lai HIV pozitīvie cilvēki varētu atklāti runāt par savu stāvokli, nebaidoties no diskriminācijas; tādējādi sabiedrībā vairotos gan zināšanas par HIV un AIDS, gan iecietība.

Colm Burke (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! HIV profilakses un ārstēšanas iespējas dažādos reģionos atšķiras, un tās ir atkarīgas no sociālekonomiskajiem un ģeopolitiskajiem apstākļiem. HIV infekcijas agrīnas diagnostikas veicināšanai jābūt ikvienas visaptverošas AIDS pieejas pamatā.

Pat valstīs, kurās retrovīrusa ārstēšanas iespējas ir ļoti ierobežotas, lielu ieguldījumu veselības jomā var dot seksuāli transmisīvo slimību, tuberkulozes un citu oportūnistisko slimību diagnosticēšana HIV inficētām personām un šo slimību ārstēšana.

Nesenā ASV zinātniskā publikācijā tika atklāts, ka laikposms no HIV diagnozes noteikšanas brīža līdz brīdim, kad cilvēks vēršas pēc medicīniskās palīdzības, ir palielinājies. Intervāls starp diagnosticēšanu un vēršanos pēc palīdzības ievērojami garāks bija intravenozo narkotiku lietotāju vidū un citās riska grupās. Šo problēmu vēl papildina augošā pārliecība, ka AIDS tagad ir ārstējama slimība, un tas apgrūtina sabiedrības pārliecināšanu par regulāru pārbaudi un laikus sāktas HIV ārstēšanas nepieciešamību.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Es pateicos *Michael Cashman* par emocionalitāti, ko viņa runa piešķir šīm debatēm. Esmu ļoti priecīga, ka paliku un noklausījos viņa vārdos, un es ceru, ka arī citi tos sadzirdēs un attiecīgi rīkosies.

Saistībā ar šo jautājumu es bažījos par to, ka tās bailes, ko mēs jutām 80. gados, jau ir aizmirstas, tāpēc mēs esam novērsušies no šīs problēmas, taču ir vesela paaudze, kas nav augusi 80. gados, un mums ar viņiem ir jārūnā.

Mūsu visu uzdevums ir censties panākt sabiedrības informēšanu par profilaksi, vienlaikus nepieļaujot aizspriedumus, kas dažkārt apvij šo problēmu. Mums ir jāspēj to izdarīt, jo slimības skartajiem testēšana un ārstēšana ir vitāli nepieciešama, taču mēs vēlamies arī panākt, lai cilvēki vairs nesaslimtu ar AIDS, nedzīvotu šīs slimības ēnā un nemirtu no tās.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisār *Potočnik* kungs, godātie deputāti! Šīs ir patiesi saistošas un brīžiem pat savīļņojošas debates. Es gribētu īpaši pateikties *Cashman* kungam par viņa apbrīnojamo uzstāšanos; es zinu, ka viņš ir bieži sazinājies ar *Bachelot* kundzi, kura sūta atvainošanos, ka nevar šovakar būt šeit, un kura ir teikusi, ka mums ir jārikojas tā, it kā slimība būtu skārusi mūs visus, un jāstrādā ar tām grupām, kuras ir visapdraudētākās. *Savi* kungs arī teica, ka cilvēkiem ir jāspēj atklāti runāt par savu stāvokli. *Burke* kungs uzsvēra iecietības vērtību un vienlīdzīgas piekļuves nozīmi. *McGuinness* kundze ļoti pamatoti norādīja, ka mēs nedrīkstam aizmirst to, kas notika 80. gados.

Es gribētu atgriezties pie *Bowis* kunga teiktā — un es uzskatu, ka tā varētu kļūt par kopīgu pieeju un saņemt vispārēju atbalstu —, ka mūsdienās arvien vairāk cilvēku ar AIDS dzīvo, un ka ir vērojama arvien lielāka rezistence pret retrovīrusiem. Mums ir jāapzinās abas šīs parādības, un tāpēc, jūsu jau minēto iemeslu dēļ, mums vēl stingrāk ir jācīnās pret jebkādam diskriminācijas izpausmēm. Otrkārt, mēs visi piekrītam, ka ir jādara viss iespējams, lai nodrošinātu agrīnas diagnostikas pieejamību. *Gurmai* kundzei bija pilnīga taisnība, kad viņa uzsvēra sieviešu situācijas nedrošumu un it īpaši nepieciešamību veicināt profilaksi. *Doyle* kundze norādīja uz faktu, ka vīrusa nēsātāji ir jaunieši un ka ir jāpastiprina profilakses pasākumi, vienlaikus nodrošinot pārvietošanās brīvības neierobežošanu, un tam piekrita arī *Gurmai* kundze. Pārredzamība, *Cashman* kunga

pieminētā anonimitāte, bezmaksas medicīniskā aprūpe, uzlabota prezervatīvu izplatīšana, vienlīdzīga piekļuve testēšanai visām iedzīvotāju grupām — šie aspekti man šķiet sevišķi svarīgi.

Piezīmes, ko izteica *Agnolletto* kungs, kura pieredze šai jomā ir plaši pazīstama, man atgādināja, ka zāles pret retrovirusu var paildzināt dzīvi, taču nevienas zāles nespēj izdziedēt šo slimību, un tas nozīmē, ka mums ir jāuzlabo profilakses pasākumi, lai ko tas maksātu. *Bowis* kungs arī norādīja, ka ir jāveicina pētniecība un attīstība.

Manuprāt, šie visi ir aspekti, kuros mums ir jāturpina kopīgs darbs un jānodrošina vajadzīgie resursi, un es pilnīgi piekrītu Andrejeva kungam attiecībā uz ierosināto rezolūciju, kuras nolūks ir attīstīt visus agrīnas diagnosticēšanas aspektus.

Es domāju, ka šīs debates mudinās mūs saglabāt modrību un piesardzību, apkarot visus diskriminācijas veidus un rīkoties, ņemot vērā pagātnē notikušo, nevis izturēties tā, it kā situācija būtu atgriezusies normālās sliedēs.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētāja kundze! Es piedalījos konferencē, kas notika vai nu šīs nedēļas sākumā vai pagājušajā nedēļā, — šajās dienās es dažkārt jutos tāpat kā jūs, mazliet apmaldījies laikā. Konference bija veltīta slimībām, kas saistītas ar nabadzību. HIV un AIDS neapšaubāmi ir starp trijām mūsdienu nāvējošākajām slimībām; otro un trešo vietu ieņem malārija un tuberkuloze.

Pasaulē ik gadu no šīm trim slimībām joprojām mirst pieci miljoni cilvēku, tātad vienā gadā iet bojā tikpat daudz ļaužu, cik visi Dānijas iedzīvotāji kopā. Tas, ka problēma nav izzudusi, ir tik acīmredzami, ka neveltīt tai pienācīgu uzmanību būtu vienkārši amorāli.

Profilakses kampaņu jomā mums ir jādara viss, kas mūsu spēkos. Mums ir jādara vēl vairāk, jo esam mazliet aizgūļējušies. Mums ir jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu slimības atklāšanu agrīnā stadijā, ja cilvēks ir inficēts. Mums ir jādara vairāk, lai atklātu zāles; mums ir jādara vairāk, lai nodrošinātu aprūpi. Komisijā, kā jums zināms, esmu atbildīgs par pētniecības finansēšanu, tāpēc gribu paust skaidru apņemšanos, ka arī turpmāk savus līdzekļus mēs izmantosim aktīvai HIV un AIDS vakcīnas meklēšanai.

Ir kāds lielisks projekts, kas darbojas jau daudzus gadus. To sauc *EDCTP*. Tā ir klīnisko izmēģinājumu partnerība ar Subsahāras valstīm. Sākumā projekts pieredzēja daudz problēmu, taču tagad tas norit raiti, un vēl pagājušajā, 2007. gadā mēs uzņēmāmies saistības; dalībvalstis šai jomā strādā kopā ar Komisiju. Visas dalībvalstis sadarbojas ar Āfrikas valstīm, kas iesaistītas šai projektā, lai vairotu šo valstu iespējas. Tikai vienā gadā dalībvalstis ir piešķirušas 80–90 miljonus eiro, un šī summa, protams, jāreizina ar divi, jo mēs piešķiram otru pusi.

Tātad pētniecībai ir jāturpinās arī šajā jomā. Tieši tāpat kā mana kolēģe, komisāre *A. Vassiliou* ir apņēmusies strādāt savā jomā, arī es savā sfērā esmu apņēmis turpināt darbu pētniecības veicināšanā.

Ir kāds aspekts, kas šodien šeit netika minēts, bet kas, manuprāt, ir pieminēšanas vērts — tā ir kaimiņattiecību politikas un strukturālās kohēzijas politikas nozīme, jo tieši šajās Eiropas valstīs un kaimiņvalstīs šī problēma ir īpaši aktuāla. Šī politika ir izmantojama arī šiem mērķiem.

Nobeigumā teikšu pavisam vienkārši: mums kā cilvēkiem ir morāls pienākums rīkoties. Esmu patiesi gandarīts, ka mūsu balss šodien bija tik skaidra. Tā skanēja ne tikai vienoti, bet arī savilņojoši.

Priekšsēdētāja. - Esmu saņēmusi sešus rezolūciju priekšlikumus⁽⁵⁾, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta 103. panta 2. punktu.

Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2008. gada 20. novembrī.

19. Vienotās KTO regulas grozīšana (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais punkts ir *N. Parish* ziņojums (A6-0368/2008) Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vārdā par vienotās TKO regulas grozīšanu (COM(2008)0489 – C6-0314/2008 - 2008/0156(CNS)).

⁽⁵⁾ Sk. protokolu.

Neil Parish, *referents*. – Priekšsēdētājas kundze, šovakar mēs apspriežam vienoto vīna TKO. Mēs pilnībā atbalstām ideju par visu tirgus kopējo organizāciju apvienošanu vienā organizācijā. Tomēr mēs raizējamies, vai mēs varēsim precīzi noteikt, kuras nodaļas attiecas uz vīna nozari, vai tās ir atbilstīgi pieejamas un vai nākotnē, risinot vīnkopības jautājumus — un dalībvalstis risina šos jautājumus —, jūs vienlaikus neatvērsiet visas 20 nodaļas, kas iekļautas vienotajā TKO.

Mums ir notikušas vairākas sanāksmes ar Komisiju, lai par to pārliecinātos. Acīmredzot patlaban jūs jau esat sagatavojušies apvienot visas šīs TKO. Mēs gribam būt droši, ka mums būs pieejama vajadzīgā informācija. Arī pašā nozarē pastāv bažas, vai vienotajā TKO būs iespējams atrast attiecīgos noteikumus.

Mēs neapšaubām Komisijas apgalvojumu, ka tas nozīmē birokrātijas samazināšanu. Mēs to ļoti atzinīgi novērtējam, tomēr mēs vēlamies pārliecināties, ka tas tiešām tā būs. Mums ir teikts, ka tehniskās organizācijas, kas informē Komisiju par vīna nozares jautājumiem, paliek līdzšinējās un ka tās turpinās darboties arī vienotajā TKO; ja tas tā ir un ja mēs patiesi nākotnē pāriesim uz datorizētu sistēmu un varēsim identificēt visas regulas, mēs šo priekšlikumu apsveicam. Tomēr mums galu galā ir jāgūst pilnīga pārliecība, ka tas nāks par labu visai nozarei.

Es domāju, ka šovakar šajā zālē ir vēl citi deputāti, kas vēlas, lai Komisija viņus par to pārliecina. Mēs ceram, ka Komisija sniegs mums šīs atbildes. Patiesībā es domāju, ka Komisijā un Eiropā birokrātijā turpmāk būtu samazināma. Šobrīd mēs vēlamies šīs garantijas. Vienoto TKO es vērtēju atzinīgi. Esmu pārliecināts, ka arī citiem deputātiem šajā saistībā būs ko piebilst. Ir pilnīgi skaidrs, ka mums šodien par to ir jānolasa, lai Parlaments sniegtu savu atzinumu un Komisija varētu noslēgt darbu šajā jautājumā. Tāpēc es Parlamentam to iesaku.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētājas kundze! Vispirms es vēlos pateikties referentam un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vadītājam *Parish* kungam, kā arī Lauksaimniecības komitejas locekļiem par šo ziņojumu.

Es varētu runāt īsi, vienkārši dodot jums šīs garantijas, tomēr man ir jānolasa daži pieturas punkti.

Mēs esam ļoti rūpīgi strādājuši, lai vienkāršotu kopējo lauksaimniecības politiku (KLP). Šo centienu pamatā ir vienotā tirgus kopējā organizācija (TKO), kas aptver visas lauksaimniecības nozares. Tā ļaus pilnveidot tiesību aktus visās nozarēs, vienlaikus ņemot vērā atsevišķu produktu īpatnības. Tāpat tā ir būtiski samazinājusi KLP tiesību aktu skaitu.

Šā Komisijas priekšlikuma nolūks ir pabeigt vienotās TKO projektu, iekļaujot tajā arī vīna nozari. Bez vīna nozares vienotā TKO būtu vienkārši nepilnīga. Mēs būtu apstājušies procesa vidū un zaudējuši daudzas šo projektu priekšrocības.

Vīna nozares iekļaušana vienmēr ir bijis mūsu mērķis. Būtībā tieši ar šādu nolūku tika izstrādāts un pieņemts gan sākotnējais vienotās TKO priekšlikums, gan nesenās reformas vīna nozarē. Ar prieku varu teikt, ka Eiropas Parlaments vienmēr ir pilnībā atbalstījis vienotās TKO projektu, arī augļu, dārzeņu un vīna nozaru iekļaušanu pēc tam kad šajās nozarēs būs pabeigtas reformas.

Vienotā TKO un tās pārvaldības komiteja ir ļoti labi darbojušās citās nozarēs un nav saņēmušas nekādu īpašu kritiku.

Šīs apvienošanas priekšlikums sākumā var šķist sarežģīts. Taču tā ir vienmēr, kad tiek grozīti tiesību akti. Pēc apvienošanas būs pieejamas vienotās TKO konsolidētās versijas, un vīna nozares noteikumi tajās būs skaidri norādīti.

Vienotās TKO integrācija būtiski nemainīs vīna nozares reformas politiku. Lai to nodrošinātu, manas kolēģes *M. Fischer Boel* vadītie dienesti ļoti centīgi strādās ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Tikpat sarežģītās augļu un dārzeņu nozares integrēšana izdevās ļoti veiksmīgi.

Tāpēc es jūs lūdzu atbalstīt Komisiju, atbalstīt manu kolēģi, lai varētu turpināt viņas un mūsu visu iesākto darbu vienkāršošanas jomā, un sniegt pozitīvu atzinumu par šo priekšlikumu.

Christa Klauß, *PPE-DE grupas vārdā*. – (DE) Priekšsēdētājas kundze! Komisāra kungs, man jāsaka, ka neesmu apmierināta ar jūsu teikto, jo diskusijas ar Komisiju mēs esam sākuši, pamatojoties uz to, ko minēja *Neil Parish*.

Es cerēju, ka jūs pateiksiet ko konkrētāku, nevis nemitīgi atkārtosiet, ka viss būs vienkāršāk. Tas nebūs vienkāršāk. Vīna tirgus kopējā organizācija būs 21. tirgus organizācija plašajā organizāciju klāstā. Ne es, ne

Eiropas vīnkopji neredzam, ka ar birokrātijas mazināšanas palīdzību būtu izveidota vienkāršāka sistēma. Turpmāk ikvienam, kas vēlēšies kaut ko noskaidrot saistībā ar vīna nozari, nāksies lasīt garu regulu — tirgus kopējo organizāciju visiem lauksaimniecības produktiem, kurā jau šobrīd ir 204 panti un divtik garš pielikums, lai 98 pantos, kuri sakārtoti 21 sadaļā, un 10 pievienotos pielikumos atrastu visus punktus, kas attiecas uz vīna nozari.

Tā nav birokrātijas samazināšana, komisār. Tā ir vistīrākā birokrātija. Es aicinu Komisiju vienkāršot vismaz tehniskās lietojuma iespējas, jo tas ir izdarāms. Mani jaunākie kolēģi, piemēram, *Anja Weisenberg*, saka, ka tam vajadzētu būt iespējamam. Vai Komisija varētu to apsvērt? Tehniski vienkāršot varētu, piemēram, meklēšanas instrumentus Komisijas tīmekļa vietnē, lai cilvēkiem dotu iespēju lejupielādēt un izdrukāt tikai tās TKO daļas, kas attiecas uz viņus interesējošiem konkrētiem lauksaimniecības produktiem. Vīnkopjus un piena ražotājus neinteresē īpašie noteikumi attiecībā uz augļiem un dārzeņiem vai kaņepēm, un otrādi.

Ja mēs vēlamies vienkāršot sistēmu, mums jāizmanto šīs tehniskās iespējas. Turpmāk, ja kādā no lauksaimniecības nozarēm kaut kas tiks mainīts, pastāv iespēja, ka šīs izmaiņas tiks veiktas arī citā nozarē. Tas nozīmē, ka tad, ja piena nozarē ir veikti grozījumi un vienotā TKO ir pārveidota, visiem lauksaimniekiem un vīnkopjiem ir jāpārlicinās, vai pie reizes kādas izmaiņas gadījumā nav skārušas arī viņu nozari.

Priekšsēdētājas kundze, es vēlētos uzdot divus konkrētus jautājumus.

Komisār, kas turpmāk būs uzraudzītājs?..

(Priekšsēdētāja pārtrauca runātāju.)

Rosa Miguélez Ramos, PSE grupas vārdā. – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Vienotā TKO regula ir spēkā kopš 2006. gada decembra. Komisija to raksturo kā kopējās lauksaimniecības politikas pilnveidošanas un vienkāršošanas plānu būtisku sastāvdaļu.

Daži cilvēki, tostarp arī es, uzskata, ka šis apgalvojums ir ļoti strīdīgs. Tomēr, manuprāt, šis nav ne īstais laiks, ne īstā vieta. Mums bija dots laiks debatēm, un tagad, lai gan regula ir spēkā tikai dažus mēnešus, mums ir jābalso par tās grozīšanu.

Šodien mēs pievienojam atkal jaunas lappuses, iekļaujot Regulu (EK) Nr. 479/2008 par vīna tirgus kopējo organizāciju. Pašreizējais priekšlikums anulēs šo regulu un tās saturu pilnībā iekļaus vienotās TKO regulā.

Šīs nozares pārstāvji ir informējuši mūs, arī mani, par bažām saistībā ar TKO pantiem, kuri attiecas uz vīna nozari un ir izkaisīti starp vienotās TKO regulas dažādajām sadaļām, un par risku, ka tas var nonivelēt šī produkta īpatnības.

Mēs uzskatām, ka šī iekļaušana tomēr ir neizbēgama, un mums visiem bija iespēja izlasīt vēstuli, ko Komisārs bija nosūtījis Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vadītājam *Parish* kungam, lai pārliecinātu viņu, ka šis tiesību akts būtiski nemainīs šajā nozarē pastāvošos noteikumus. Tā būs tikai tehniska iekļaušana, kas nekādi neietekmēs saturu.

Tādējādi, lai gan saprotu šīs šaubas un zināmā mērā tām piekristu, es varu tikai atbalstīt *Parish* kunga ziņojumu.

Vladimír Železný, IND/DEM grupas vārdā. – (CS) Priekšsēdētājas kundze! Mēs patlaban balsojam par noteikumiem, kas vīnogu audzēšanas jomas tiesību aktus iekļaus lauksaimniecības kopējās organizācijas noteikumos pēc „kokteiļa” principa. Citiem vārdiem sakot, lai gan vīna nozare ir ļoti specifiska, tās tiesību akti tiks šā tā izkaisīti starp tiesību aktiem jēru, graudaugu, kazu, augļu un dārzeņu audzēšanas nozarēs. Čehijas Vīnkopju federācija ir norādījusi, ka Dienvidmorāvijas sīkražotājam, kas saražo varbūt 2000 litru vīna, būs grūti tikt galā ar tik milzīgu, nepārskatāmu un plaši izkliedētu noteikumu kopumu, ko piemēro viņa ražotajam vīnam. Man ir lūgušas palīdzību ne tikai mūsu lielās vīnkopju federācijas, kurās ir 20 000 biedru, bet arī Spānijas, Francijas, Itālijas un Vācijas vīnkopju federācijas, kas ir Eiropas Vīnkopības reģionu asamblējas (AREV) dalībnieces. Tomēr Komisija uzdrīkstējās izlikties to nepamanām. Lauksaimniecības ģenerāldirektorāts apgalvoja, ka tas neko nezina un ka vīnkopji ir apmierināti. Tagad, kad komisāre *M. F. Boel* ir atzinusi, ka vīnkopji nav apmierināti, viņa apgalvo, ka tur neko vairs nevar darīt. Patiesībā var gan darīt, jo mēs tomēr esam Parlaments. Vai nu izveidojam lauksaimniecības tiesību aktos pārskatāmu nodaļu vīna nozarei, vai arī noraidām šo ziņojumu. Mēs nedrīkstam pieļaut, ka augstprātīgi ierēdņi apgrūtina dzīvi vīnkopjiem, kas maksā nodokļus, lai šiem pašiem ierēdņiem varētu samaksāt algas.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Eiropas Komisija ir iesniegusi vienotās TKO regulas grozījumu, sakot, ka tagad tās jaunajā versijā ir iekļauta vīna nozare un ka tas esot mēģinājums izvairīties no pārmērīga dokumentu daudzuma un birokrātijas.

Tomēr ražotāji apgalvo, ka tas radīs vēl vairāk neskaidrību, raisīs bažas par juridiskās noteiktības trūkumu un nemainīs vīna TKO būtību (saskaņā ar tiesību aktiem tas tik un tā nevar notikt bez Parlamenta ziņas, kaut vai tikai konsultāciju kārtībā).

Jebkurā gadījumā jāsaka, ka vīna TKO ir kas vairāk nekā tirgus TKO. Tā ietver arī citas prasības, piemēram, marķēšanas jautājumu. Tādējādi, ja piens nav tas pats kas dārzeņi, un dārzeņi nav tas pats kas graudaugi, savukārt graudaugi nepārprotami nav tas pats kas vīns, tad kādēļ mēs tos apvienojam tā, it kā tie būtu savstarpēji saistīti?

Es uzskatu, ka šim priekšlikumam ir vairākas tehniskas nepilnības, uz kurām, kā jau minēju, norāda ražotāji. Interesanti, kas notiks, ja, piemēram, tiks izvirzīts priekšlikums grozīt kādu vienotās TKO regulas daļu. Vai tas pavērs iespēju arī visām pārējām nozarēm? Vai būs iespējams veikt grozījumus kādā nozarē bez mūsu ziņas? Vai būs radīta iespēja grozīt ikvienu no iekļautajām nozarēm?

Es uzskatu, ka mēs nevaram apliecināt pilnīgu piekrišanu Eiropas Komisijai, ja Komisija nenodrošina, pirmkārt, tādu meklēšanas instrumentu — kā to lūdza Kļāß kundze —, kas ražotājiem garantē drošu, ātru un uzticamu veidu, kā orientēties šajā regulā, un, otrkārt, ja Komisija negarantē juridisko noteiktību, kas izslēgtu iespēju ik pa laikam vai nepārtraukti grozīt jebkuru no iekļautajām TKO.

Eiropas Komisija ar šo priekšlikumu demonstrē *fait accompli*, tomēr tā nevarēs teikt, ka mēs neesam to brīdinājuši; mūsaprāt, tā būs kļūda, un šāda sistēma nekādi nemazinās birokrātiju vai dokumentācijas apjomu, bet tieši radīs vēl vairāk birokrātijas un vēl lielāku dokumentāciju, kā arī juridisko nenoteiktību, no kā visvairāk baidās ražotāji.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze! Aizbildinoties ar vienkāršošanu, Eiropas Komisija neatlaidīgi cenšas iekļaut vienotajā TKO visu produktu TKO — no kviešiem līdz vistām, no augļiem un dārzeņiem līdz tabakai. Rezultātā izveidots vairākus simtus lappušu biezs sējums, kurā veltīgi ir meklēt vajadzīgo informāciju.

Kā jau iepriekš tika minēts, uz vīna nozari tās ārkārtīgi specifisko prasību dēļ līdz šim attiecināja ļoti sīki izstrādātu regulējumu, kas atšķīrās no citu produktu regulējuma un nodrošināja skaidrību un pārskatāmību. Tāpēc bija pašsaprotami, ka vīna TKO ir nošķirta no citām.

Tomēr tagad izrādās, ka vīna TKO ir pilnībā ieludināta šajā biezajā sējumā. Komisija nevēlas atkāpties no šī jautājuma, jo vīns un vīna produkti ir vienīgie, kas vēl palikuši ārpus šī jucekļa, kāda ir vienotā TKO. Priekšsēdētājas kundze, ja juridiski nav iespējams paspert soli atpakaļ un ja mums ir jāpiekāpjas šo ne īpaši saprātīgo iemeslu dēļ, es vismaz vēlētos, lai tiktu ņemti vērā Kļāß kundzes ierosinājumi.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, es izteikšos ļoti īsi, jo esmu no Īrijas, tātad vīna ražotājus nepārstāvu.

Manuprāt, vislielākās bažas rada tas, ka vienotajā TKO tiek apvienotas tik daudzas dažādas nozares. Kamēr tā nebūs pabeigta, mēs patiesi nevaram zināt, vai tā būs sekmīga. Tāpēc es ieklausos to cilvēku bažās, kuriem ir labākas zināšanas vīna nozarē, vienlaikus saprotot, ka mums šis process ir jāvirza tālāk. Es ceru, ka Komisija sniegs mums pārliecinošākas garantijas, jo mums tiešām ir jāieklausās ražotāju bažās.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Vīna tirgus noteikumus mēs iekļaujam vispārēju noteikumu kopumā, kurš aptver visus tirgus un ir pieņemts jau iepriekš. Vai tas nāks par labu vīna ražotājiem? Cerēsim, ka tas patiesi būs vienkāršāks un mazinās lauksaimnieku pašreizējo administratīvo slogu.

Šodien pieņemtās kopējās lauksaimniecības politikas „veselības pārbaudes” nolūks ir arī ierobežot kontroles un samazināt administratīvo slogu lauksaimniekiem. Arī jautājums par ļoti specifiska tirgus noteikumu konsolidēšanu vienotā regulējumā bija strīdīgs, tomēr par to ir panākta vienošanās. Būtu vērts apsvērt, vai mums tiešām tajā ir jāiekļauj vīna tirgus, kas ir ārkārtīgi specifisks un darbojas saskaņā ar īpašiem ražošanas un apstrādes nosacījumiem un tradīcijām.

Christa Kļāß (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, tā kā jūs izslēdzāt manu mikrofonu, es izmantošu nepieteiktas uzstāšanās procedūras iespēju, lai no jauna uzdotu savus jautājumus.

Es vēlējos konkrēti pavaicāt Komisijai, kurš turpmāk pārraudzīs pašreizējos tiesību aktus gadījumā, ja tiek veikti grozījumi tirgus kopējā organizācijā, un kas pārbaudīs, vai nav notikušas izmaiņas citās nozarēs, piemēram, vai nav izmaiņu vīna nozarē, kad runāts patiesībā tiek par pienu.

Mans otrais konkrētais jautājums ir šāds. Vai Komisija var ieviest tehniskas prasības, lai vienkāršotu sistēmas pārvaldību internetā vai portālā, kas ļautu lietotājiem piekļūt katrai tirgus jomai atsevišķi, piemēram, vīnam, pienam, augļiem un dārzeņiem?

Tādi bija mani jautājumi. Paldies, priekšsēdētājas kundze!

James Nicholson (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Mēs visi ļoti labi zinām, ka vienotās tirgus kopējās organizācijas izveide bija mēģinājums uzlabot pārskatāmību, kā arī pilnveidot un vienkāršot tiesību aktus attiecībā uz kopējo lauksaimniecības politiku. Vairums nozaru jau ir veiksmīgi iekļautas TKO.

Tāpat kā McGuinness kundze, arī es nepārstāvu vīnkopības reģionu, tāpēc es būšu ļoti uzmanīgs savos izteicienos; paldies, Lulling kundze. Es atbalstu *Parish* kunga viedokli, ka vīna nozare būtu jāiekļauj grozījumā, un, saprotot dažu manu kolēģu izteiktās bažas, es tomēr uzskatu, ka mūsu uzdevums ir pabeigt šo tehnisko procesu, kas lauksaimniekiem galu galā nozīmēs mazāk birokrātijas. Tas neapšaubāmi nāks par labu. Visbeidzot, tas būs atvieglojums lauksaimniekiem-vīnkopjiem.

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze, vispirms es vēlos pateikties visiem, kas piedalījās šajās debatēs.

Es gribētu atkārtoti uzsvērt šī priekšlikuma nozīmību KLP vienkāršošanas jomā.

Jūsu paustās bažas ir ļoti līdzīgas tām, kādas tika izteiktas vienotās TKO projekta izveides pašā sākumā. Tomēr es domāju, ka pieredze ir bijusi diezgan pārliecinoša. Vienotā TKO pašlaik darbojas ļoti labi.

Atklāti sakot, vīna TKO nekad nav bijusi vienkārša. Gluži otrādi. Patiesībā mēs piedāvājam iespēju robežās ieviest daudz lielāku skaidrību un uzticamību, pamatojoties uz pašas vīna nozares reformas pašreizējo ļoti sarežģīto tekstu.

Netiks veiktas nekādas būtiskas izmaiņas vīna nozares reformas TKO. Runa ir par tehnisku, un tikai tehnisku, pielāgošanu. Tiks izveidotas atsevišķas nodaļas. Būs aspekti, kas attiecināmi tikai uz vīna nozari, un tie neskarti atradīsies atbilstošā vietā vienotajā TKO, piemēram, jautājumi par ražošanas potenciālu, atbalsta programmām, izcelsmes norādēm, ģeogrāfiskām norādēm vai tradicionāliem apzīmējumiem, marķēšanu un noformējumu, kā arī vīndarības praksi. Taču būs iekļauti arī tādi jautājumi, kas skar gan vīna nozari, gan citas nozares, piemēram, noteikumi attiecībā uz tirdzniecību ar trešām valstīm vai valsts atbalstu, un šie jautājumi būs aptverti vienotā, vienkāršā klauzulā.

Tika pieminēta arī iespēja izmantot mūsu meklēšanas ierīces, un šai ziņā gribu piebilst pāris vārdu. Sistēmai *EUR-lex* ir meklētājprogramma, kas ļauj izveidot izvilkumu no visiem vienotās TKO noteikumiem, kuros ir minēts vārds „vīns”. Protams, tehniski šobrīd vēl nav iespējams nodrošināt konsolidētu visas vīna TKO elektronisko versiju, atlasot vajadzīgo materiālu no konsolidētās vienotās TKO. Tomēr nav šaubu, ka pēc procesa pabeigšanas tas būs iespējams.

Godājamo Parlamenta deputātu uzdoto jautājumu kontekstā es vēlētos arī norādīt, ka vīna nozares jautājumu sajaukšanās ar citu nozaru reformu jautājumiem nav iespējama. Tas praksē vienkārši nav iespējams. Ir grūti iedomāties, kāpēc priekšlikums piena nozarē varētu piesaistīt, piemēram, vīna nozares politikas veidotāju uzmanību. Jebkurā gadījumā apvienošana vienotā regulējumā nemaina situāciju no juridiskā viedokļa. Svarīga būtu tikai ierosināto izmaiņu būtība, nevis konkrētā tiesiskā sistēma, kas reglamentē šo izmaiņu ierosināšanu.

Nobeigumā teikšu, ka, manuprāt, mums ir jāspēr pēdējais solis, lai vienoto TKO pabeigtu. Tāpēc es vēlos uzsvērt, ka Komisija ir stingri apņēmusies to darīt. Tomēr runa ir tikai par vienkāršošanu un tikai par pārskatāmību, un neko citu.

Neil Parish, referents. – Priekšsēdētājas kundze! Kā saka — kad nogaršos, tad redzēs. Tāpēc mēs gaidīsim, kad Komisija nāks klajā ar visu solīto, jo būs vajadzīgs, lai šī informācija mums turpmāk būtu pieejama elektroniskā formā.

Komisija sola, ka tā apvienos visu vienā TKO un ka mēs, kad vēlēsimies, varēsim atrast informāciju tieši par vīna nozari, vienlaikus neuzduroties piena TKO, un tādējādi būs mazāk birokrātijas. Visus šos apliecinājumus mēs šovakar dzirdējām, un vairums no mums rīt balsos apstiprinoši, pateicoties šiem apliecinājumiem. Kā jau teicu, pēc tam mēs vērosim turpmākos notikumus. Mēs pieņemam šos Komisijas apliecinājumus tikpat

labā ticībā, kādā tie šovakar izskanēja, un ceram uz turpmāku sadarbību saistībā ar šīm TKO, — precīzāk, ar vienu TKO.

Priekšsēdētāja. – Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2008. gada 20. novembrī.

20. Situācija biškopībā (debates)

Priekšsēdētāja. - Nākamais punkts ir debates par *Parish* kunga Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vārdā uzdoto jautājumu Komisijai, uz kuru jāatbild mutiski (B6-0480/2008), par situāciju biškopībā (O-0104/2008).

Neil Parish, *referents.* – Priekšsēdētājas kundze! Vispirms es gribētu no sirds pateikties *Astrid Lulling*, jo lielā mērā tieši pēc viņas iniciatīvas mēs esam aktualizējuši šo jautājumu. Kā vadītājs es šovakar iepazīstināšu ar šo ziņojumu, jo mēs esam ārkārtīgi nobažījušies par situāciju saistībā ar bitēm. Tas, kas notiek ar bitēm, Eiropai ir ļoti svarīgi; patiesībā tas ir svarīgi visai pasaulei.

Jau divus gadus pēc kārtas neizskaidrojamā veidā ir mirusi trešā daļa ASV medus bišu. Aptuveni 800 000 saimju iznīkušas 2007. gadā. Horvātijā nepilnās 48 stundās gāja zudībā pieci miljoni bišu. Apvienotajā Karalistē iet bojā viena no piecām medus bišu saimēm, un visā pasaulē biškopības uzņēmumi ziņo par gandrīz 90 % lieliem zaudējumiem kopš 2006. gada.

Kas īsti notiek, un cik nopietnas būs notiekošā sekas gan mums, gan cilvēces nākotnei? Alberts Einšteins paredzēja, ka cilvēkam būtu atlikuši tikai četri gadi, ko dzīvot, ja no mūsu planētas pazustu bites; tātad situācija mums ir jāuztver ļoti nopietni. Medus bites apputeksnē augus un ziedus, kas nodrošina aptuveni trešo daļu visas mūsu patērētās pārtikas. Bites ir neaizstājamas dabiskās apputeksnētājas, un bez viņām mēs varēsim teikt ardievas sojas pupiņām, sīpoliem, burkāniem, brokoļiem, āboliem, apelsīniem, avokado, persikiem un daudziem citiem pārtikas produktiem. Vairs nebūtu zemeņu. Varat iedomāties, cik neiespējami būtu Vimbldonai iztikt bez zemenēm! Nebūtu lucernas, ko izmanto lopbarībā. Var teikt, ka mēs esam pilnībā atkarīgi no medus bitēm. Protams, tās apputeksnē arī kokvilnu, tātad mums nebūtu arī drēbju. Nav šaubu, ka jautājums ir ārkārtīgi nopietns.

Dažos Ķīnas reģionos, piemēram, medus bites ir pilnībā izzudušas, un daudzu augu apputeksnēšanu tur nākas veikt ar rokām. Katru gadu 90 no visā pasaulē audzētajām kultūrām, kam vajadzīga apputeksnēšana, ienes aptuveni 30 miljardus sterliņu mārciņu. Ik gadu bites Apvienotās Karalistes ekonomikā nodrošina vairāk nekā 100 miljonus sterliņu mārciņu, bet Eiropas ekonomikā — ap 400 miljoniem eiro, tātad ir skaidri redzams, cik milzīga ir šī problēma.

Tāpēc es gribu vaicāt Komisijai, vai tā var atlicināt vairāk naudas pētījumiem. Ja iespējams, es gribētu atteikties no daļas sava laika par labu *Astrid Lulling*, jo viņa bija viena no galvenajām šī jautājuma iniciatorēm. Sarunās ar profesionāliem biškopjiem un citiem speciālistiem mēs esam dzirdējuši, ka bišu bojāeja ir visai neizskaidrojama parādība, jo to veselība pēdējos gados ir ļoti pasliktinājusies, un bites, šķiet, krīt burtiski kā mušas. Problemātiska ir arī piemērotu ķīmikāliju pieejamība, lai varētu ārstēt bišu slimības.

Manuprāt, jums kā Komisijai būtu ne tikai jānovirza nauda pētniecībai, bet arī jāapkopo visu dalībvalstu pieredze un veiktie pasākumi. Ir svarīgi rīkoties nekavējoties. Mēs nedrīkstam gaidīt, līdz izmirst visas bites, jo tad problēma būs neaptverami nopietna.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētājas kundze! Paldies *Parish* kungam un, protams, arī *Lulling* kundzei, par šo jautājumu un rezolūciju par ES biškopības nozari. Komisija skaidri apzinās nozīmi, kāda bitēm ir ES ekoloģijā un tās ekosistēmā. Komisija ir arī informēta par atsevišķās dalībvalstīs iesniegtajiem ziņojumiem par ievērojamiem bišu saimju zudumiem.

Pāriešu tieši pie konkrētajiem jūsu uzdotajiem jautājumiem — tie bija vairāki — un centīšos skaidri izklāstīt, ko Komisija patlaban šai jomā jau dara.

Saistībā ar bišu mirstību un pētniecību Komisija šā gada februārī aicināja Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (*EFSA*) izmeklēt bišu bojāejas iemeslus Eiropas Savienībā. *EFSA* apkopoja dalībvalstu iesniegto informāciju un šobrīd gatavojas to analizēt, lai sniegtu Komisijai skaidrāku priekšstatu par bišu saimju sabrukuma epidemioloģisko situāciju, un šī analīze dos pamatu turpmākām darbībām šai jomā. Papildus šīm *EFSA*

darbībām Komisija atbalsta un turpinās atbalstīt vairākus medus bišu pētniecības projektus, kas ietverti Komisijas Pētniecības pamatprogrammā. Ja jūs interesē, es vēlāk varu minēt dažus no tiem.

Runājot par ekoloģiskajām apputeksnēšanas zonām, lai gan šādu zonu izveide šķiet grūts uzdevums, es gribētu jums atgādināt, ka jau ir piešķirts finansējums bišu stropu pārvietošanai. Šis pasākums, ko nosaka Padomes Regula Nr. 1234/2007, ir paredzēts, lai palīdzētu pārvaldīt stropu pārvietošanu Kopienā un nodrošinātu teritorijas, kur ziedēšanas gadalaikā varētu pulcēties liels daudzums biškopju. Šo pasākumu var izmantot arī biškopībai nepieciešamās floras bagātināšanai atsevišķos reģionos.

Saistībā ar trešo jūsu jautājumu gribētu atgādināt, ka augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū un apstiprināšanu reglamentē Padomes Direktīva 91/414/EEK. Šī direktīva paredz, ka pesticīdi ir izmantojami tikai tādā gadījumā, ja ir pierādīts, ka tie nerada nopietnus negatīvas ietekmes draudus cilvēku vai dzīvnieku veselībai un videi. Šāds izvērtējums ir attiecināms arī uz medus bišu un to kūniņu tūlītēju un ilgtermiņa apdraudējumu, un piemērojamo pārbaudīto pamatā ir standarti, ko izstrādājušas tādas starpvaldību organizācijas kā, piemēram, Eiropas un Vidusjūras reģiona Augu aizsardzības organizācija, kurā darbojas 47 valstu valdības.

Ir svarīgi norādīt, ka Kopienas tiesību akti ir balstīti uz risku. Ir pilnīgi skaidrs, ka insekticīdu īpašības toksiski iedarbojas uz bitēm. Tomēr to lietošana ir iespējama, ja netiek pieļauta tieša iedarbība vai ja tā ir samazināta līdz tādām līmenim, kas nerada kaitējumu.

Tipiski šādu riska mazināšanas pasākumu piemēri ir precīzi pielāgota agronomiskā prakse, piemērots lietošanas apjoms un laiks (piemēram, vakarā, kad medus bites ir beigušas lidot, vai laikā, kad nezied ne kultūraugi, ne ar tiem saistītās iespējamās nezāles), līdzekļa iestrādāšana augsnē, bitēm nepieejamu siltumnīcu izmantošana vai sēklu apstrāde īpaši šim nolūkam paredzētās telpās.

Saistībā ar virszemes ūdeņu kvalitāti Ūdens pamatdirektīvā ir paredzēta visu ūdeņu aizsardzība, pienākums līdz 2015. gadam panākt/saglabāt augstu ūdens kvalitāti attiecībā uz visiem virszemes ūdeņiem un gruntsūdeņiem, kā arī aizliegums pasliktināt ūdens stāvokli, pienākums izveidot uzraudzības sistēmu, pienākums līdz 2009. gada decembrim izstrādāt vajadzīgos plānus un programmas un šajā saistībā veikt plašu sabiedrisko apspriešanos ar vietējām pašvaldībām, ieinteresētajām pusēm un nevalstiskajām organizācijām.

Attiecībā uz atbalstu grūtībās nonākušajiem biškopības uzņēmumiem es gribētu teikt, ka Komisija ar gandarījumu konstatē, ka no 2004. gada līdz 2007. gadam saimju skaits ir palielinājies, un tas nav noticis uz ES paplašināšanās rēķina.

Saistībā ar bišu skaita samazināšanos jums būtu jāzina, ka kopš 2004. gada dalībvalstu biškopības programmās ietverti atbilstīgo pasākumu sarakstam ir pievienots jauns pasākums — bišu skaita atjaunināšana. Tāpēc tagad bišu skaita (un produkcijas) mazināšanos ir iespējams kompensēt, finansējot tādus pasākumus, kuru nolūks ir stimulēt bišu māšu ataudzēšanu, bišu saimju iegādi vai pat stropu iegādi.

Domāju, ka jūsu izvērztais jautājums neapšaubāmi ir ļoti nopietns, un tikpat nopietni mums pret to ir jāizturas.

Astrid Lulling, PPE-DE grupas vārdā. — (FR) Priekšsēdētājas kundze! Kad kavēšanās ir bīstama, es varu pilnībā paļauties uz Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteju un tās vadītāju, manu kolēģi *Parish* kungu. Es pateicos viņiem par ātro un efektīvo atsaukšanos manai iniciatīvai par jautājumu, uz ko jāatbild mutiski, par debatēm un rezolūciju, aicinot Eiropas Komisiju risināt krīzi biškopības nozarē.

Situācijā, kad bišu saimes kļūst vājākas un lielos apmēros izmirst, ir jāanalizē visi faktori, kas izraisa šo bišu mirstības palielināšanos, un jāierosina rīcības plāns šīs postošās tendences novēršanai.

Komisārs nupat mums nolasīja garu sarakstu ar Komisijas paveiktajiem darbiem, taču man jāsaka, ka pēdējos gados, kamēr esmu referente biškopības jautājumā — kopš 1994. gada —, ir bijis vajadzīgs liels pārliecināšanas darbs, lai tā sāktu rīkoties, un kopā ar kolēģiem esmu centusies pievērst uzmanību šai satraucošajai situācijai, kura ir plaši zināma un vispusīgi aprakstīta; sevišķi daudz šai ziņā ir darījis mans kolēģis *Parish* kungs.

Laika trūkums man neļauj to visu atkārtot vai papildināt, taču šobrīd neviens neuzdrošinās noliegt, ka bišu mirstība nozīmē nāves draudus mūsu augļu un dārzeņu ražošanai, kas atkarīga no apputeksnēšanas, tāpēc mēs prasām Komisijai rīkoties daudz neatlaidīgāk un ar lielākiem resursiem. Tai ir jādod ieguldījums bišu mirstības cēloņu analizēšanā un beidzot jāiekļauj Eiropas veterinārajā politikā arī pētniecība un bišu slimību apkarošana.

Tai ir jāveicina pasākumi, kas vajadzīgi nepietiekamas apputeksnēšanas riska novēršanai un pietiekamas un daudzveidīgas pārtikas nodrošināšanai cilvēku un mājlopu vajadzībām. Ir jāsaprot, ka biškopības krīze ir tikpat bīstama cilvēcei kā finanšu krīze — reālajai ekonomikai.

Es nesaukšu skaitļus, pieminēšu tikai vienu, kas attiecas uz visu pasauli: apputeksnēšanas nozīme augu kultivēšanā, no kuras pārtiek cilvēce, tiek lēsta 153 miljardu eiro vērtībā. Mūsu ieteiktie risinājumi ir daudz mazāk apgrūtinājoši nekā tie resursi, kas tiks mobilizēti finanšu krīzes seku novēršanai, un pat tad, ja mēs Eiropas bišu izdzīvošanas labad beigu beigās ieviešim apputeksnēšanas piemaksas un finansālu atbalstu grūtībās nonākušajiem biškopjiem, tas būs sākums salīdzinājumā ar citām budžeta pozīcijām. Ja jums ir miljards, ko nosūtīt uz Āfriku bez jebkādas kontroles — kā jūs to grasāties darīt —, lai apkarotu badu, pat ar visām no tā izrietošajām postošajām sekām, jums būtu jāspēj atrast 60 miljonus, lai izdarītu kaut ko vērtīgu arī tepat.

Priekšsēdētājas kundze, vai es kā referente drīkstētu pateikt vēl dažus vārdus par grozījumiem? Es neesmu izmantojusi visu laiku, ko man atvēlēja *Parish* kungs...

(Priekšsēdētāja pārtrauca runātāju.)

Rosa Miguélez Ramos, *PSE grupas vārdā*. – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Es vēlos izteikt atzīnību *Lulling* kundzei par viņas apņēmību, ceļot gaismā šo jautājumu, ko daži varbūt uzskata par samērā nebūtisku, un panākot tā iekļaušanu Parlamenta darba kārtībā, lai arī tik vēlā stundā.

Biškopība ir lauksaimniecības nodarbošanās veids, kam ir svarīgas ekonomiskas sekas un labvēlīga ietekme uz lauku attīstību un ekoloģisko līdzsvaru.

Manā valstī ar biškopību nodarbojas aptuveni 27 000 ražotāju, kas apsaimnieko vairāk nekā 2 300 000 bišu saimes. Tādējādi mana valsts ir vadošā medus ražotāja Eiropas Savienībā.

Spānijas biškopji, tāpat kā visi citi biškopji, saskaras ar problēmām, ko izraisa ne vien ziedputekšņu un nektāra resursu samazināšanās, bet arī jaunu slimību rašanās, kuras dēļ masveidā iet bojā bites. Komisijai būtu jāstrādā pie šo slimību izpētes stimulēšanas, un, mūsu prāt, šajā saistībā ļoti svarīgi ir paredzēt resursus arī budžetā.

Tomēr es vēlos piebilst, ka ievestajiem produktiem — es runāju par medus importu — ir jāatbilst tām pašām prasībām, ko attiecinā uz mūsu produktiem, un jānodrošina pilnīga garantija patērētājiem. Šajā saistībā svarīgākā ir mūsu produktu pareiza marķēšana, un šai jomā Komisijai ir būtiska loma.

Lai garantētu, ka Eiropas Savienībā no trešām valstīm netiek ievesti atlikumus saturoši biškopības produkti, robežkontroles punktos ir jāslabā augsts kontroles līmenis gan pārbaužu regularitātes, gan skaita ziņā.

Daudziem mūsu zemniekiem biškopība nozīmē papildinājumu viņu gandrīz vienmēr trūcīgajiem ienākumiem. Šajā darbā ir iesaistītas arī daudzas sievietes. Mazos tirdziņos medum ir svarīga vieta, un biškopji ir pielikuši lielas pūles, dažādojot savu produkciju, nodrošinot marķējumu, pastiprinot higiēnas un veselības garantijas un meklējot jaunus izplatīšanas kanālus.

Komisāra kungs, mēs nedrīkstam pieļaut, ka visas šīs pūles ir bijušas veltas.

Francesco Ferrari, *ALDE grupas vārdā*. – (IT) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, godātie kolēģi! Biškopības nozare mūsu lauksaimniecības jomā nav tikai produktīva nodarbošanās ar gadsimtiem senām, vēsturiskām tradīcijām; patlaban, pateicoties svešapputei, tā ir viena no sistēmām, kas ir būtiski svarīgas koku un zālaugu produktivitātes līmeņa saglabāšanā.

Es gribētu norādīt, ka 80 % kultūraugu dod augļus tāpēc, ka bites pārnēsā putekšņus, vienlaikus nodrošinot sugu vairošanās ģenētisko daudzveidību. Ir skaidrs, ka biškopības nozare un tās veiktais darbs šobrīd ir neaizvietoājams, un tas ir vienīgais veids, kā pienācīgā līmenī saglabāt bioloģisko daudzveidību. Pasaules tirgū biškopības produkcijai arvien biežāk nākas sacensties nepārredzamos konkurences apstākļos, un tai jākonkurē ar masveidā ievestiem izstrādājumiem, arī ar tādiem, kam nav garantijas un ko iaved no trešām valstīm. Šīs produkcijas kvalitāti dažkārt nav iespējams garantēt arī pesticīdu dēļ; tie ir aizliegti Eiropā, bet citur tiek lietoti. Tāpēc ir nepieciešama marķēšana, uz izstrādājuma norādot tā izcelsmes vietu.

Uzskatu arī, ka ir svarīgi norādīt uz nopietnajām sekām, ko biškopībai rada vīruss, kura dēļ ir iznīcināta vairāk nekā puse visas Eiropas biškopības nozares. Es aicinu Eiropas Komisiju turpināt darbu zinātniskās pētniecības stimulēšanā, lai rastu iespējas cīnīties ar šo bīstamo slimību, un aizliegt jebkādu fitosanitāro apstrādi ziedēšanas laikā.

Zdzisław Zbigniew Podkański, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Dabas bagātības iet mazumā mūsu acu priekšā. Izmirst veselās sugas, ko masveidā iznīcina parazīti, slimības, ķīmikālijas un cilvēku bezatbildība. Daudzos reģionos ir izjaukts ekoloģiskais līdzsvars, radot milzīgus, neatgriezeniskus zaudējumus.

Mēs ar bažām vērojam bišu masveida iznīkšanu, kad saimes viena pēc otras aiziet nebūtībā, un tām seko daudzas augu sugas, kuru eksistence atkarīga no apputeksnēšanas. No stāvokļa biškopībā ir atkarīga veselu 84 % Eiropā kultivēto augu sugu raža. Tādējādi no bitēm lielā mērā ir atkarīgs tas, cik bagātīgi kļāti ir mūsu galdi.

Bišu masveida izmiršanu veicina slimības un sērgas, ar kurām biškopji vieni paši nespēj tikt galā. Ir vajadzīgi papildu līdzekļi to kontrolei un pētīšanai. Bez atbalsta biškopji nespēj arī aizsargāt savus tirgus un nodrošināt savas produkcijas dzīvotspēju. Tāpēc mūsu iekšējais tirgus ir jāaizsargā pret tāda medus importu no trešām valstīm, kurām ir sliktāka kvalitāte un kurš bieži neatbilst sanitārajām prasībām. Biškopjiem vajadzīgs atbalsts arī subsīdiju vai lētāka cukura veidā, kā arī plašu reklāmas kampaņu veidā.

Rezumējot gribu teikt, ka mums ir pēdējais laiks sākt strādāt līdzīgi bitēm. Būdam biškopis, varu tikai vēlēties, lai Eiropas Komisija kļūtu čakla kā bite un lai mums nebūtu jāgaida piecpadsmit gadu, līdz tiek izstrādāta saturīga programma, ko *Lulling* kundze tik mērķtiecīgi ir centusies panākt.

Alyn Smith, Verts/ALE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze! Arī es gribētu apliecināt cieņu *Lulling* kundzei, kas patiesi nelokāmi ir cīnījusies, lai aktualizētu šo tematu un panāktu tā apspriešanu Parlamentā. Komisāra kungs, paldies arī jums par iespaidīgo sarakstu ar pasākumiem, ko Komisija veic šai smagajā jautājumā, un man šķiet, ka mums ir vajadzīgs vienīgi plašāks finansējums un lielāka saskaņotība. Iespējams, ka dažādu iestāžu struktūras dara daudz labu darbu, taču mēs ne vienmēr tos spējam salikt kopā. Manuprāt, tieši šajā ziņā šīs debātes var viest zināmu skaidrību.

Jautājums ir nopietns. Senatnē oglrači ņēma raktuvēs līdzī kanārijputniņus, lai tie viņus brīdinātu par indīgām gāzēm. Par indīgām gāzēm tie brīdināja ar savu bojāeju. Tā bija nelaime kanārijputniņiem, bet laime oglračiem. Mums ir bail, ka Eiropas bites šobrīd izdara mums tieši tādu pašu pakalpojumu. Trešajai daļai ES pārtikas — tāpat katram trešajam kumosam — ir saistība ar bišu veikto apputeksnēšanu.

Bites izmirst katastrofālā apmērā, un mums ir jārikojas Eiropas līmenī. Zinātnieki ir vienprātīgi, ka bišu skaits ir samazinājies. Mēs jau esam dzirdējuši, cik smaga ir šī problēma, taču mazāk skaidrības ir par tās cēloņiem. Vai tā ir pesticīdu lietošana? Klimatiskie apstākļi? Varbūt parazīti, ģints ērces un citas slimības, ko mēs, iespējams, nevaram kontrolēt?

Komisāra kungs, es gribētu jūs informēt arī par Stērlingas (*Stirling*) Universitātes Kameņu saglabāšanas fondu (*Bumblebee Conservation Trust*) Skotijā, kas šai jomā veic patiesi novatorisku darbu. Eiropā netrūkst ne pieredzes, ne zināšanu. Mums tās tikai jāapvieno. Domāju, ka dokumentā, kas ir mūsu priekšā, minētas vairākas konkrētas darbības, kas palīdzētu mums doties šai virzienā, it īpaši stropu novietošana atmatās, bioloģiskās daudzveidības zonu izveide, pat gar ceļiem un neproduktīvās teritorijās, pesticīdu un virszemes ūdeņu pētniecība, kā arī atbalsta sniegšana.

Kā jau tika teikts, ja mēs varam atrast miljardu eiro, ko maksāt par Āfrikas attīstību, tad, pēc manām domām, mēs varam atrast naudu arī paši savas pētniecības finansēšanai. Ir tiesa, ka mēs redzam ES darbu šai jomā, un uzdrošināšos to saukt par samērā saskaņotu plānu B, taču plāns A — Eiropas kopējā lauksaimniecības politika — ir pievīlis Eiropas bites. Manuprāt, šīs situācijas labošanai mums ir vajadzīga lielāka savstarpējā papildināmība attiecībā uz tām darbībām, kas tiek veiktas jau patlaban.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Biškopjiem un bitēm ir ļoti lielas problēmas un ir vajadzīga palīdzība. Mēs esam liecinieki dramatiskam bišu saimju skaita sarukumam ne tikai Eiropā, bet visā pasaulē. Diemžēl krītas arī profesijas rentabilitāte un līdz ar to arī jauniešu interese to apgūt. Ir vairāki jautājumi, kas jārisina nekavējoties.

Pirmkārt, mums ir jāstimulē pētniecība saistībā ar parazītiem, slimībām un vīrusiem, kas masveidā iznīcina šos čaklos kukaiņus. Otrkārt, ir jāievieš pārbaudes attiecībā uz medu, ko importē no trešām valstīm. Visiem produktiem ir jāatbilst attiecīgajām kvalitātes prasībām. Turklāt uz etiķetes jābūt informācijai par izcelsmes valsti. Treškārt, mums ir jāizvērs informācijas kampaņa, skaidrojot bišu labvēlīgo ietekmi uz dabisko vidi, kā arī medus un citu biškopības produktu veselīgumu.

Problēmas mēroga dēļ mums ir jāapsver finansiāla atbalsta sniegšana tām dravām, kurām draud iznīkšana. Biškopji norāda, ka viņiem ir vajadzīgs lētāks cukurs, ar ko barot bites. Ņemot vērā biškopības ārkārtīgi labvēlīgo ietekmi uz dabisko vidi, būtu vērts apsvērt īpašas biškopības nozares atbalsta sistēmas ieviešanu.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Atļaujiet man apsveikt *Lulling* kundzi un pateikties viņai par nenogurstošu aizrautību, ar kādu viņa cīnās par Eiropas biškopības nozares interesēm. Ir labi, ka mēs diskutējam par šo problēmu, jo biškopji Eiropā un visā pasaulē ir satraukti un noraizējušies par savu bišu bojāeju.

Šīs parādības cēloņi vēl tiek pētīti. Viena no pētnieku versijām ir iespējamā biotehnoloģijas ietekme, sevišķi ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšana, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt bišu funkcionēšanu.

Tāpēc Eiropas Komisijai, kas ir apstiprinājusi ģenētiski modificēto kultūraugu kultivēšanu Eiropas Savienībā, es gribētu uzdot šādu jautājumu. Kādi ir attiecīgo pārbaužu rezultāti un kāda ir vispārējā izpratne par ĢMO ietekmi uz bišu stāvokli Eiropā?

James Nicholson (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Vispirms es vēlētos izteikt atzinību *Astrid* par viņas darbu šai jautājumā. Cik man zināms, par bitēm viņa runā jau krietni ilgu laiku, tāpēc man ir prieks, ka šī Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas iesniegtā rezolūcija ir devusi Parlamentam iespēju debatēt par problēmu, kas šobrīd skar biškopības nozari.

Lai gan šis temats, iespējams, savas novitātes dēļ ir pievērsis daudz uzmanības un izpelnījies publicitāti, mēs labi apzināmies, ka patiesībā problēmas ir ļoti nopietnas, un tām var būt postošas sekas.

Esmu pārliecināts, ka man nevienam nav jāatgādina, cik liela ir bišu nozīme — kā šovakar jau tika norādīts — ne tikai tādu svarīgu blakusproduktu ražošanā kā vasks un medus, bet arī tas, cik būtisku lomu tās spēlē apputeksnēšanā un veselīgu ekosistēmu saglabāšanā.

Es nāku no Armagas grāfistes Ziemeļīrijā, kas visā salā bija pazīstama kā „Augļudārzu grāfiste”, un kur bites ir ļoti vajadzīgas abeļu apputeksnēšanai, un varu apliecināt, ka mums šai jomā ir pieredze, kurā varam dalīties. Šajā saistībā Komisijai steidzami jāizvērsē izpēte, lai noteiktu iemeslu, kas izraisa tik strauju bišu skaita samazināšanos, un, vēlams, jānāk klajā ar kādiem risinājumiem. Situācija tikai pasliktināsies, ja mēs neatradīsim veidu, kā uzlabot bišu veselību, samazināt to mirstību un novērst bišu saimju bojāeju un izzušanu. Šis jautājums rada lielas bažas visām iesaistītajām pusēm ne tikai visā Eiropā, bet pat Amerikas Savienotajās Valstīs un citu pasaulē.

Nesen es piedalījos biškopju konferencē savā Ziemeļīrijas reģionā, un daudzo runātāju teiktais vēlreiz apstiprināja manas bažas, ka biškopjiem draud saimju zaudēšana, īpaši ziemā. Mums ir vajadzīgi papildu līdzekļi, ko ieguldīt pētniecībā un attīstībā, lai mēģinātu noskaidrot šā biškopjus piemeklējušā posta iemeslu. Ja mēs kaut ko darām nepareizi, tas pēc iespējas ātrāk jānoskaidro. Vai vainīgi ir pesticīdi, vai iemesls ir cits? Teoriju un versiju ir daudz, taču patiesība ir tāda, ka īsto atbildi mēs nezinām, taču mums tā ir vajadzīga, tāpat kā vajadzīgs ir papildu atbalsts.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Mēs zinām, cik bites ir svarīgas. Par to runāja visi. Tomēr ir kāds aspekts, kas debatēs netika skarts, — tā ir vērienīgā kameņu tirdzniecība. Vārda tiešā nozīmē var runāt par bišu brīvu pārvietošanos visā pasaulē, un, cik man zināms, bišu pārvietošanās gandrīz netiek reglamentēta, lai gan tādai tai vajadzētu būt. Mums ir regulējums attiecībā uz citām dzīvnieku kategorijām, piemēram, mājlopiem, un mēs zinām, ka slimību kontroles jomā tas darbojas efektīvi. Bišu pārvietošana draud ar varoatozes ērces ieviešanu, kā jau ir noticis Īrijā. Šobrīd ir problēmas ar tā saukto mazo stropu vaboli, un dravām tā nodara lielus postījumus.

Tātad mums ir milzu problēma, kurai nav risinājuma. Ir vismaz pusducis iespējamo iemeslu, kāpēc tas notiek, un pētījumi ir absolūti nepieciešami. Mums ir jākoordinē pētniecība visā Eiropas Savienībā un jārod atbildes. Mums ir jārisina arī pašu biškopju jautājums, jo visbiežāk viņi ir vecāka gadagājuma cilvēki, un mums vajag, lai viņu būtu vairāk, nevis mazāk.

Avril Doyle (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze! Ja *Lulling* kundze uzkavēsies pietiekami ilgi, lai dzirdētu manus apsveikumus, es ar prieku tos izteikšu, jo viņa Eiropas Parlamentā jau labu laiku izrāda neatslābstošu interesi un atbalstu biškopībai.

Bišu skaita samazināšanās un tās biedējošās sekas attiecībā uz augu apputeksnēšanu un bioloģisko daudzveidību ir pelnījušas nedalītu mūsu uzmanību, un mums ir jāatbalsta pētniecība un jāsadarbojas ar

visas pasaules zinātniekiem, lai noskaidrotu šīs parādības cēloņus. Parazītu infekcijas, klimata pārmaiņas, pesticīdi — šobrīd mēs varam tikai izteikt minējumus.

Divdesmit pieci procenti mūsu pārtikas ir tieši atkarīgi no bitēm, nemaz nerunājot par bišu ieguldījumu mūsu zālaugu platību saglabāšanā. Diemžēl Īrijas valdība pirms dažiem gadiem slēdza mūsu vienīgo šīs jomas pētniecības centru, kas atradās *Clonroche*, Veksfordas grāfistē. Tāpēc neesmu droša, kādu ieguldījumu Īrija var dot; mums ir zinātnieki un zināšanas, taču mums nepārprotami trūkst valdības atbalsta. Es ļoti gribētu dzirdēt Komisijas viedokli par to, kā Eiropa un Eiropas Savienība var atbalstīt pētniecību un ko mēs šai jomā esam darījuši līdz šim.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze! Tā kā *Parish* kungam bija jādodas prom, viņš mani lūdza izklāstīt mūsu nostāju par grozījumiem, ko esam saņēmuši pēdējā brīdī.

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja vienprātīgi pieņēma šo rezolūciju ar visiem tās grozījumiem, kurus es pilnībā ņemu vērā. Tomēr Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa, kas rezolūcijas apspriešanas laikā nepiedāvāja nekādus spožus priekšlikumus, tagad, pēdējā brīdī, cenšas atgūt savu reputāciju, ierosinot četrus grozījumus. Tajos nav nekādu jaunu saturisku elementu, turklāt tie radītu nesekmīgumu tekstā, kas patlaban ir loģisks un viegli lasāms.

Grozījums Nr. 1 ir radies tulkojuma kļūdas dēļ, kas ieviesusies vācu valodas versijā, jo *Graefe zu Baringdorf* kunga piedāvājums ir tieši tas, ko ierosināju arī es, bet, kā jau teicu, manis rakstītā apsvēruma tulkojums vācu valodā ir neadekvāts.

Grozījumā Nr. 2 ir apgalvots acīmredzamais, grozījums Nr. 3 ir nesaprotams, un grozījums Nr. 4 dublē 8. punktu, kurā skaidri pausts aicinājums pastiprināt pētījumus attiecībā uz pesticīdu ietekmi uz bišu mirstību, turklāt grozījumā tālāk norādīts, ka šādu izstrādājumu atļaušanas pamatā jābūt šiem pētījumiem, taču šāda sistēma ir spēkā jau šobrīd.

Tāpēc es ierosinu šos grozījumus noraidīt, jo tie nedod neko jaunu un tikai sabojātu tekstu, kurš ir skaidrs un adekvāti formulēts. Es uzstāju uz to, lai projekts būtu kvalitatīvs, jo šī rezolūcija ir ļoti svarīga, un mēs vēlamies, lai tās teksts būtu pienācīgi izklāstīts. Tādēļ mēs vēlamies noraidīt šos grozījumus.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Eiropas Parlamenta debates par biškopību ir raisījušas lielu biškopju interesi. Tā kā pats esmu biškapis, es *Puławy* tikos ar saviem amata brāļiem, kas bija sabraukuši no visas Polijas. Viņi mani lūdza uzdot Eiropas Komisijai vienu vienīgu jautājumu un iegūt skaidru atbildi: ar ko biškopji var rēķināties tuvākajos gados?

Janez Potočnik, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze! Manuprāt, šīs bija patiešām auglīgas debates, un daudzas no idejām būs noderīgas ne tikai manai kolēģei, bet arī Lauksaimniecības ģenerāldirektorāta dienestiem, manā pārvaldībā esošajiem dienestiem un daudziem citiem. Jautājumā, ko mēs šodien apspriežam, darbojas ne tikai Lauksaimniecības ģenerāldirektorāts, bet arī citi ģenerāldirektorāti: Veselības un patērētāju aizsardzības ĢD, Pētniecības ĢD un Vides ĢD. Šis patiešām ir daudzdisciplīnu jautājums. Runājot par to, cik liels īsti ir šai sfērai veltītais finansējums, mums, manuprāt, ir jāraugās arī uz daudzām citām jomām.

Vispirms es gribētu pievērsties daudziem jūsu jautājumiem attiecībā uz to, ko mēs darām, kas tiek plānots tuvākajā laikā un ko mēs vispār saprotam ar biškopības pētniecību. Sestajā pamatprogrammā tika paredzēts konkrēts pētniecības projekts pārtikas nekaitīguma un kvalitātes prioritātes jomā; šī projekta nosaukums ir „Bites Eiropā un ilgtspējīga medus ražošana” (*BEE SHOP*). Tajā darbojas deviņas Eiropas medus bišu pētniecības grupas, kas specializējas medus kvalitātē, patoloģijā, ģenētikā un bišu uzvedībā. Skaidrības labad precizēšu, ka Sestās pamatprogrammas projekti ir tie, kas jau darbojas, savukārt Septītās pamatprogrammas projekti patlaban tiek sākti.

Turklāt īpašā atbalsta darbība „Bišu pētniecība un virusoloģija Eiropā” (*BRAVE*) ļāva sarīkot divas plašas daudzdisciplīnu konferences, iesaistot ekspertus, kas nodarbojas gan ar fundamentālajiem un lietiskajiem bišu pētījumiem tādās jomās kā virusoloģija, diagnostika, imunoloģija un epidemioloģija, gan ar starptautisko tirdzniecību, politikas izstrādi un slimību riska izvērtēšanu. Lai rastu izskaidrojumu apslēptajiem mehānismiem un paaugstinātas medus bišu mirstības cēloņiem, šā gada 3. septembrī tika publicēts aicinājums iesniegt priekšlikumus par tādiem tematiem kā pārtikas lauksaimniecība un zivsaimniecības biotehnoloģija, jaunu bišu sērgu un slimību identificēšana un patogēnu atkārtota izplatīšanās. Tātad šeit ir tiešs sakars ar apspriežamo tematu un daudziem jūsu jautājumiem.

Tiks ņemti vērā arī vides aspekti, piemēram, pastāvīga saskare ar pesticīdiem. Sestās pamatprogrammas ietvaros finansē arī integrēto projektu *ALARM*, kura mērķis ir izvērtēt liela mēroga ekoloģiskos draudus

bioloģiskajai daudzveidībai un kurā viena no sadaļām veltīta apputeksnētāju sarukumam. *ALARM* izstrādās un pārbaudīs metodes un protokolus liela mēroga ekoloģisko draudu izvērtēšanai, lai maksimāli samazinātu tiešo un netiešo ietekmi uz cilvēkiem. Galvenā uzmanība pētījumos tiks pievērsta bioloģiskās daudzveidības struktūras izvērtējumam un šīs struktūras izmaiņu īpatnībām, tās funkcijām un ekosistēmu dinamikai, it sevišķi draudiem, ko Eiropas pašreizējās un turpmākās zemes izmantošanas uzlabošanas kontekstā rada klimata pārmaiņas, vidē lietotās ķīmikālijas, bioloģiskās invāzijas un apputeksnētāju sarukums. Visas šīs iniciatīvas patlaban ir aktuālas.

Ir kāds aspekts, ko es gribētu uzsvērt, jo uz to norādīja arī jūsu kolēģis, — ka Eiropai netrūkst ne zināšanu, ne pieredzes. Manuprāt, tas mums ir jāapzinās un jābūt arī godīgiem. Eiropas Savienības līmenī 5 % — es atkārtotu, 5 % no Eiropas Savienības sabiedriskajiem līdzekļiem tiek veltīti pētniecībai. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi, lai mēs apvienotu spēkus un darītu visu, kas vien praktiski iespējams. Tieši tāda ideja ir Eiropas pētniecības telpas izveides pamatā, un es to pilnībā atbalstu, jo tādējādi mēs visi zināsim, ko mēs darām, un varēsim apvienot visas Eiropas zinātnisko pieredzi. Šāda elementa šobrīd Eiropai neapšaubāmi pietrūkst.

Es parūpēšos, lai komisārs, kurš atbild par pētniecību, sadzirdētu jūsu aicinājumus turpināt pētījumus; šis komisārs esmu es pats, bet šodien esmu citā lomā. Vēl kāds aspekts, ko gribu pieminēt, jo manā ievada runā tas varbūt netika pilnībā saprasts — tas ir *EFSA* veiktais vispusīgais Eiropas bišu mirstības un bišu uzraudzības izvērtējums. To publicēja 2008. gada 11. augustā, tātad tas ir jauns. Tā ir tieši tāda programmas analīze, kādu jūs aicinājat veikt, un, manuprāt, mums visiem būtu svarīgi novērtēt to, kas mums jau ir.

Man ir jāatbild arī kolēģei, kura vaicāja par ĢMO augiem. Vienīgais ĢMO augs, ko patlaban kultivē Eiropas Savienībā, ir *Bt* kukurūza *MON 810*. Gan *Bt* kukurūza, gan *Bt* toksīns kā tāds ir vispusīgi analizēti attiecībā uz to iespējamo ietekmi uz bišu veselību. Piespiedu barošanas izmēģinājumi, kuros bitēm tika dota liela *Bt* toksīna deva, neliecināja par kādu negatīvu ietekmi. Kopumā vairumā pētījumu ir secināts, ka *Bt* kukurūzas putekšņu lietošana uzturā nekādi neietekmē bišu veselību. Šajā ziņā es varu piebilst, ka masveida bišu izmiršana jeb tā sauktais saimju sabrukums („*colony collapse disorder*” (*CCV*)), kas nesen novērots Ziemeļamerikā un Eiropā, visticamāk, nav saistīts ar ĢMO augu lietošanu, jo šī parādība novērota arī tādos reģionos, kur ĢMO augus nekultivē. Piemēram, Dienvidvācijā novērotā bišu skaita samazināšanās tiek nepārprotami saistīta ar saindēšanos ar pesticīdu *Poncho Pro*. Tam ir arī latīniskais nosaukums, taču tas ir tik sarežģīts, ka es neņemšu to izrunāt.

Nobeigumā gribu teikt, ka Komisijas darbs noteikti turpināsies un tiks aktivizēts. Šie pasākumi palīdzēs biškopjiem pārvarēt pašreizējās grūtības un mudinās viņus turpināt savu darbu. Es arī ceru, ka tas ļaus piesaistīt šai profesijai jaunus cilvēkus, jo šim nodarbošanās veidam ir ļoti svarīga nozīme ne tikai ES bioloģiskajā daudzveidībā, bet arī ekonomikā.

Kas attiecas uz manas kolēģes, komisāres *M. Fischer Boel* tiešo atbildības jomu, viņa turpinās rūpēties, lai dalībvalstu biškopības programmas tiktu izmantotas iespējami efektīvi. Tomēr tas, vai dalībvalstu budžeti tiek atbilstīgi izmantoti, ir atkarīgs pirmkārt no pašām dalībvalstīm. Patlaban mums katru gadu ir 26,3 miljoni eiro no Eiropas naudas. Pievienojot dalībvalstu naudu, šī summa ir divtik liela, taču mēs to neizmantojam. Mēs tērējam 80 % šīs naudas. Dalībvalstis neizmanto to, kas šobrīd ir to rīcībā.

Visbeidzot, pats labākais risinājums šīs nozares nākotnes nodrošināšanai ir ES medus patēriņa veicināšana. Kopš 2004. gada medus ir iekļauts to produktu sarakstā, kas piemēroti reklamēšanai iekšējā tirgū, un ir pieņemtas vairākas programmas.

Mana atbilde bija garāka, jo es gribēju jums skaidri apliecināt, ka šos pasākumus mēs uztveram nopietni un ka jūs varat būt droši, ka šī virzība turpināsies, — neapšaubāmi arī manis pārraudzītajā jomā. Paldies par uzmanību un par to, ka uzkavējāties tik ilgi.

Priekšsēdētāja. - Esmu saņēmusi vienu rezolūcijas priekšlikumu, ko saskaņā ar Reglamenta 108. panta 5. punktu iesniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja⁽⁶⁾.

Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2008. gada 20. novembrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

⁽⁶⁾ Sk. protokolu.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), rakstiski. – (PL) Daudzās pasaules valstīs un daudzās kultūrās bitēm ir liela nozīme. To universālums nav radies nejauši. Biškopība ir bijusi svarīgs ekonomikas komponents jau kopš aizvēsturiskiem laikiem, proti, vēl pirms pirmajām rakstiskajām vēstures liecībām. Spānijā medu vāca jau pirms 6000 gadiem.

Šodien bišu un biškopja darbs var kļūt bezjēdzīgs tādu parādību dēļ, kas ietekmē dabisko vidi un netieši arī cilvēci. Eiropā joprojām ir cilvēki, kuri pārtiek tikai no sava un savu bišu darba. Viņi pārdod pašu izgatavoto medu. Mums būtu jāpriecājas, ka tas tā ir. Ir vērojami arī mēģinājumi atgriezties pie tradicionālās savvaļas biškopības. Polijai šajos centienos nācās lūgt palīdzību Baškīrijas biškopjiem, jo mūsu valstī neviens vairs neatcerējās senās metodes. Biškopībai ir liela kultūras, sociāla un ekonomiska nozīme. Tāpēc Eiropas biškopība mums ir jāaizsargā. Diemžēl ir daudz kā tāda, no kā tā sargājama.

Ir gan ekonomiski draudi, piemēram, negodīga trešo valstu konkurence, gan draudi bišu veselībai, gan tādi bioloģiski draudi kā slimības, parazitāri, vides piesārņojums un nepārdomāta pesticīdu lietošana. Eiropas Komisijai un dalībvalstīm ir jāatbalsta biškopības nozare, kas pārdzīvo lielas grūtības. Biškopjiem vieniem pašiem var būt grūti izglābt bioloģisko daudzveidību, kuras bagātībā tik lieli nopelni ir bitēm.

21. Nākamās sēdes darba kārtība (sk. protokolu)

22. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 23.45.)